

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Α

ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν·
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων 5 ΟΑ
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰεμένος περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἥελίοιο
ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν 10
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
τὸν δ' οἶον νόστου κεκρημένον ἠδὲ γυναικὸς
νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι 15 ΟΑ
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἴκόνδε νέεσθαι
εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων
καὶ μετὰ οἴσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες
νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχές μενέαινεν 20
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἳ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος οἳ δ' ἀνιόντος,
ἀντιῶν ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἐκατόμβης. 25 ΟΑ
ἔνθ' ὃ γ' ἐτέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζητὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμόν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης· 30
τοῦ ὃ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπε' ἀθανάτοισι μετηῦδα·
"ὦ πόποι, οἶον δὴ νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται·
ἔξ ἡμέων γὰρ φασὶ κάκ' ἔμμεναι, οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν,
ὡς καὶ νῦν Αἰγίσθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο 35 ΟΑ
γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες, εὐσκοπον ἀργεῖφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·
ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο, 40
ὀππότε' ἂν ἠβήσῃ τε καὶ ἦς ἰμείρεται αἴης.
ὡς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισεν."
τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
"ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων, 45 ΟΑ

καὶ λίην κείνός γε εἰκότι κείται ὀλέθρῳ·
ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆι δαΐφροσι δαίεται ἦτορ,
δυσμόρῳ, ὅς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχει
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης. 50
νήσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅς τε θαλάσσης
πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει, 55 OA
αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν
θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρήσκοντα νοῆσαι
ἦς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδέ νυ σοὶ περ
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε. οὐ νύ τ' Ὀδυσσεὺς 60
Ἄργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσσαο, Ζεῦ;"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·"
"τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θεῖοιο λαθοίμην, 65 OA
ὅς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
ἀλλὰ Ποσειδάων γαίηοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
ἀντίθεον Πολύφημον, ὃου κράτος ἐστὶ μέγιστον 70
πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ ἀλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης. 75 OA
ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
νόστον, ὅπως ἔλθῃσι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
ὃν χόλον· οὐ μὲν γὰρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος."
τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη· 80
"ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον ἀργεῖφόντην
νήσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα 85 OA
νύμφη εὐπλοκάμῳ εἵπη νημερτέα βουλήν,
νόστον Ὀδυσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται·
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
μᾶλλον ἐποτρύνω καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θεῖω,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς 90
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἳ τέ οἱ αἰεὶ
μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσῃ,
ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν." 95 OA

ὡς εἶποῦσ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν
 ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο·
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὄξει χαλκῶ,
 βριθὸ μέγα στιβαρόν, τῶ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν 100
 ἠρώων, τοῖσιν τε κοτέσσειται ὀβριμοπάτρη.
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων ἀίξασα,
 στή δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
 οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου· παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
 εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἠγήτορι Μέντη. 105 OA
 εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
 πεσοῖσι προπάρριθε θυράων θυμὸν ἔτερπον
 ἦμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί·
 κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὄτρηροὶ θεράποντες
 οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ, 110
 οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ दाτεῦντο.
 τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής,
 ἦστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἐλθὼν 115 OA
 μνηστῆρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείῃ,
 τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
 τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
 βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῶ
 ξεῖνον δηθὰ θύρησιν ἐφειστάμεν· ἐγγύθι δὲ στάς 120
 χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
 δείπνου πασσάμενος μυθήσεται ὄττεό σε χρή."
 "ὡς εἰπὼν ἠγεῖθ', ἠ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη. 125 OA
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
 ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
 δουροδόκης ἔντοσθεν ἐυξόου, ἔνθα περ ἄλλα
 ἔγχε' Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἴστατο πολλά,
 αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας, 130
 καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσσὶν ἦεν.
 παρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 μνηστῆρων, μὴ ξεῖνος ἀνηθείς ὀρυμαγδῶ
 δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
 ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο. 135 OA
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων· 140
 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
 παντοίων, παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα·
 κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπήχετο οἰνοχοεύων.
 ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ μὲν ἔπειτα
 ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε, 145 OA

τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο 150
 μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμῆλει,
 μολπή τ' ὄρχηστὺς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός·
 κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκεν
 Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 ἦ τοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. 155 OA
 αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 "ξεῖνε φίλ', ἦ καὶ μοι νεμεσήσεται ὅττι κεν εἴπω;
 τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή,
 ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν, 160
 ἀνέρος, οὗ δὴ που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρω
 κείμεν' ἐπ' ἠπέιρου, ἦ εἰν ἀλί κῦμα κυλίνδει.
 εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα,
 πάντες κ' ἀρησαῖατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
 ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε. 165 OA
 νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
 θαλπωρή, εἴ πέρ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 φῆσιν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς; 170
 ὀπποίης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
 ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν οἴομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὐ εἰδῶ,
 ἦ ἢ νέον μεθέπεις ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι 175 OA
 ξεῖνος, ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Μέντης Ἀγχιάλιο δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι 180
 υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
 νῦν δ' ὦδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἠδ' ἐτάροισιν
 πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
 ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἶθωνα σίδηρον.
 νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος, 185 OA
 ἐν λιμένι Ῥεῖθρῳ ὑπὸ Νηίῳ ὑλήεντι.
 ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι
 ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθῶν
 Λαέρτην ἦρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
 ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν 190
 γρηὶ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἦ οἱ βρῶσιν τε πόσιν τε
 παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν
 ἐρπύζοντ' ἀνά γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
 νῦν δ' ἦλθον· δὴ γὰρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου. 195 OA

οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρεί πόντῳ
 νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
 ἄγριοι, οἳ που κεῖνον ἐρυκανώσ' ἀέκοντα.
 αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ 200
 ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι οἶω,
 οὔτε τι μάντις ἐὼν οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς.
 οὔ τοι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
 ἔσσεται, οὐδ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχησιν·
 φράσσεται ὡς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν. 205 OA
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ δὴ ἐξ αὐτοῦ τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
 αἰνῶς μὲν κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
 κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,
 πρὶν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι 210
 Ἄργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐνὶ νηυσίν·
 ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον οὔτ' ἐμ' ἐκεῖνος."
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 μήτηρ μὲν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἐγὼ γε 215 OA
 οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 ὡς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
 ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἐοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε.
 νῦν δ' ὅς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
 τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεεῖνεις." 220
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "οὐ μὲν τοι γενεὴν γε θεοὶ νώνυμνον ὀπίσσω
 θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 τίς δαίς, τίς δὲ ὄμιλος ὄδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεώ; 225 OA
 εἰλαπίνῃ ἢ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν·
 ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
 δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
 αἴσχεα πόλλ' ὀρόων, ὅς τις πιτυτός γε μετέλθοι."
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα· 230
 "ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνεῖραι ἠδὲ μεταλλάξ,
 μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὄδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
 ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν·
 νῦν δ' ἐτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
 οἳ κεῖνον μὲν αἴστον ἐποίησαν περὶ πάντων 235 OA
 ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ὄδ' ἀκαχοίμην,
 εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω. 240
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο·
 οἴχετ' αἴστος ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 κάλλιπεν. οὐδέ τι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
 οἶον, ἐπεὶ νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 245 OA

Δουλιχίω τε Σάμη τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἢ δ' ὄσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἢ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες 250
οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν."
τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·
"ὦ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι 255 ΟΑ
σταίῃ, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
τοῖος ἐὼν οἶόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο
ᾧχετο γὰρ καὶ κεῖσε θεῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς 260
φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
ιοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν οὐ οἱ
δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας,
ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς· 265 ΟΑ
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ἦ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
ὄππως κε μνηστῆρας ἀπώσεται ἐκ μεγάροιο. 270
εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων·
αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἤρωας Ἀχαιοὺς
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων.
μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι,
μητέρα δ', εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, 275 ΟΑ
ἄψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθηαι·
νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν ἐείκοσιν, ἦ τις ἀρίστη, 280
ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἦν τίς τοι εἵπησι βροτῶν, ἦ ὅσσαν ἀκούσης
ἐκ Διός, ἦ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον,
κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον· 285 ΟΑ
ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσης,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
εἰ δὲ κε τεθνηῶτος ἀκούσης μηδ' ἔτ' ἐόντος,
νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 290
σῆμά τέ οἱ χεῦαι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξαι
πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
αὐτὰρ ἐπὶν δὴ ταῦτα τελευτήσης τε καὶ ἔρξης,
φράζεσθαι δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ὄππως κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι 295 ΟΑ

κτεινῆς ἢ ἐ δόλω ἢ ἀμφιδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
 νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλικὸς ἔσσι.
 ἢ οὐκ αἴεις οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἴγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα; 300
 καὶ σύ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὀρόω καλὸν τε μέγαν τε,
 ἄλκιμος ἔσσε', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὐ εἴπη.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη
 ἠδ' ἐτάρους, οἳ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
 σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων." 305 OA
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "ξεῖν', ἦ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 ὣς τε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ οὐ ποτε λήσομαι αὐτῶν.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 ὄφρα λοεσσάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ, 310
 δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 τιμῆεν, μάλα καλόν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται
 ἐξ ἐμεῦ, οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι."
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "μὴ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο. 315 OA
 δῶρον δ' ὄττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγη,
 αὐτίς ἀνερχομένῳ δόμεναι οἴκόνδε φέρεσθαι,
 καὶ μάλα καλὸν ἐλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς."
 ἠ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὄρνις δ' ὣς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ 320
 θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ ἐ πατρὸς
 μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὃ δὲ φρεσὶν ἦσι νοήσας
 θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἴσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
 αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπήχετο ἰσόθεος φῶς.
 τοῖσι δ' αἰδὸς ἄειδε περικλυτός, οἳ δὲ σιωπῇ 325 OA
 ἦατ' ἀκούοντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
 λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν αἰοιδὴν
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·
 κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο οἶο δόμοιο, 330
 οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο.
 ἠ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη. 335 OA
 δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον αἰοιδόν·
 "Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτῆρια οἶδας,
 ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν αἰοιδοί·
 τῶν ἐν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἳ δὲ σιωπῇ
 οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε' αἰοιδῆς 340
 λυγρῆς, ἠ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 τεῖρει, ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
 τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμνημένη αἰεὶ,
 ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος."
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα· 345 OA

"μη̄τερ ἐμή, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
 τέρπειν ὄππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὐ νύ τ' ἀοιδοὶ
 αἴτιοι, ἀλλὰ ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅς τε δίδωσιν
 ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστω.
 τούτω δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν· 350
 τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρωποι,
 ἢ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
 σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
 οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
 ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο. 355 OA
 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ἰστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ."
 ἢ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει· 360
 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
 ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἠδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 μνηστῆρες δ' ὀμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιάοντα, 365 OA
 πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 "μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
 νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
 ἔστω, ἐπεὶ τότε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ 370
 τοιοῦδ' οἶος ὁδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
 ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιάοντες
 πάντες, ἴν' ὕμιν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
 ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,
 ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους. 375 OA
 εἰ δ' ὕμιν δοκέει τότε λωίτερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντι νήποινον ὀλέσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
 αἷ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
 νήποινοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε." 380
 "ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "Τηλέμαχ', ἢ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
 ὑψαγόρην τ' ἔμμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν· 385 OA
 μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 ποιήσειεν, ὃ τοι γενεῆ πατρῴϊόν ἐστιν."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 "Ἀντίνο', ἢ καὶ μοι νεμεσήσειαι ὅττι κεν εἶπω;
 καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διὸς γε διδόντος ἀρέσθαι. 390
 ἢ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
 οὐ μὲν γὰρ τι κακὸν βασιλευμένῳ· αἰψά τέ οἱ δῶ
 ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός.
 ἀλλ' ἢ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί, 395 OA

τῶν κέν τις τόδ' ἔχησιν, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς·
αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέριοι
καὶ δμῶν, οὓς μοι ληίσσατο διὸς Ὀδυσσεύς."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ἠΐδα·
"Τηλέμαχ', ἦ τοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, 400
ὅς τις ἐν ἀμφιάλω Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
κτῆματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
μὴ γὰρ ὃ γ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅς τις σ' ἀέκοντα βίηφιν
κτῆματ' ἀπορραΐσει, Ἰθάκης ἔτι ναιετοώσης.
ἀλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξεινοιο ἐρέσθαι, 405 OA
ὀππότεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
γαίης, ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
ἢέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
ἦ ἔόν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἰκάνει;
οἷον ἀναΐζας ἄφαρ οἶχεται, οὐδ' ὑπέμεινε 410
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῶ εἰς ὧπα ἐήκει."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
"Εὐρύμαχ', ἦ τοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὐτ' οὖν ἀγγελίῃ ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦν τινα μήτηρ 415 OA
ἐς μέγαρον καλέσσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
ξεινος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώιος ἐκ Τάφου ἐστίν,
Μέντης δ' Ἀγχιάλιο δαΐφρονος εὐχεται εἶναι
υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει."
ὣς φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω. 420
οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθε·
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς 425 OA
ὑψηλὸς δέδμητο περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ,
ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
τῷ δ' ἄρ' ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδνὰ ἰδυῖα
Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
τὴν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν 430
πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, εἰκοσάβοια δ' ἔδωκεν,
ἴσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δ' οὐ ποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
ἦ οἱ ἄμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἐ μάλιστα
δμῶν φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα. 435 OA
ᾧξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο,
ἔζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·
καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
ἦ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
πασσάλω ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι 440
βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνῃ
ἀργυρῇ, ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.
ἔνθ' ὃ γε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἶος ἄώτῳ,
βούλευε φρεσὶν ἦσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Β

ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
ῶρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνήφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός
εἵματα ἐσσάμενος, περι δὲ ξίφος ὄξυ θέτ' ὤμω,
ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἑναλίγκιος ἄντην. 5 OB
αἴψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιοῦς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοῖ δ' ἠγείροντο μάλ' ὄκα.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
βῆ ῥ' ἵμεν εἰς ἀγορήν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος, 10
οὐκ οἶος, ἅμα τῶ γε δύο κύνες ἀργοὶ ἔποντο.
θεσπεσίην δ' ἄρα τῶ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θευῖντο·
ἔζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
τοῖσι δ' ἔπειθ' ἠρώς Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν, 15 OB
ὃς δὴ γῆραὶ κυφὸς ἔην καὶ μυρία ἦδη.
καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὐπῶλον ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν,
Ἄντιφος αἰχμητῆς· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
ἐν σπῆϊ γλαφυρῶ, πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον. 20
τρεις δὲ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὀμίλει,
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα.
ἀλλ' οὐδ' ὥς τοῦ λήθητ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
τοῦ ὃ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω· 25 OB
οὔτε ποθ' ἠμετέρη ἀγορὴ γένητ' οὔτε θόωκος
ἔξ οὔ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσί.
νῦν δὲ τίς ᾧδ' ἠγείρει; τίνα χρεῖώ τόσον ἵκει
ἢ ἐ νέων ἀνδρῶν ἢ οἱ προγενέστεροί εἰσιν;
ἢ ἐ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο, 30
ἢν χ' ἠμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
ἢ ἐ τι δήμιον ἄλλο πιφάυσκειται ἢ δ' ἀγορεύει;
ἔσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὄνημενος. εἴθε οἱ αὐτῶ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅτι φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ."
ὥς φάτο, χαῖρε δὲ φήμη Ὀδυσσῆος φίλος υἱός, 35 OB
οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν,
στῆ δὲ μέση ἀγορῆ· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
κῆρυξ Πεισῆνωρ πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς.
πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
"ὦ γέρον, οὐχ ἑκάς οὗτος ἀνὴρ, τάχα δ' εἴσειαι αὐτός, 40
ὃς λαὸν ἠγείρα· μάλιστα δὲ μ' ἄλγος ἰκάνει.
οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
ἢν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφάυσκομαι οὐδ' ἀγορεύω,
ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὰ ἔμπεσεν οἴκῳ 45 OB
δοιᾶ· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὃς ποτ' ἐν ὑμῖν
τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατήρ δ' ὥς ἠπιος ἦεν·
νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα

πάγχυ διαρραΐσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
 μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούση, 50
 τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἴες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι,
 οἳ πατὴρ μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
 Ἴκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
 δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι καὶ οἳ κεχαρισμένος ἔλθοι·
 οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα, 55 OB
 βουῶς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἶγας
 εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον
 μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 ἡμεῖς δ' οὐ νύ τι τοῖσι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα 60
 λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν.
 ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμις γε παρείη.
 οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
 οἶκος ἐμὸς διόλωλε. νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
 ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους, 65 OB
 οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 μή τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
 ἦ τ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡμὲν λύει ἠδὲ καθίζει·
 σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' οἶον ἐάσατε πένθει λυγρῷ 70
 τείρεσθ', εἰ μή πού τι πατήρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
 δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐυκνήμιδας Ἀχαιοῦς,
 τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες,
 τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἶη
 ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε. 75 OB
 εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἶη·
 τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ
 χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ." 80
 ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη
 δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
 Ἄντινοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε· 85 OB
 "Τηλέμαχ' ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες
 ἡμέας αἰσχύνων· ἐθέλοισ δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
 σοὶ δ' οὐ τι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
 ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἦ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
 ἦδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἴσι τέταρτον,
 ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν. 90
 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω
 ἀγγελίας προιεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
 ἦ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήρηξε·
 στησαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
 λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε· 95 OB
 "'κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
 μίμνεν' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
 ἐκτελέσω, μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται,

Λαέρτη ἥρωι ταφήιον, εἰς ὅτε κέν μιν
 μοῖρ' ὀλοή καθέλησι τανηλεγέος θανάτιο, 100
 μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήση.
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσασσ'·
 "ὡς ἔφαθ', ἤμῖν δ' αὐτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν,
 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδας παραθεῖτο. 105 OB
 ὡς τρίετες μὲν ἔληθε δόλω καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοῦς·
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
 καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἦ σάφα ἦδη,
 καὶ τὴν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν.
 ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης· 110
 σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἴν' εἰδῆς
 αὐτὸς σῶ θυμῶ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί·
 μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
 τῷ ὄτεῃ τε πατήρ κέλεται καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἱας Ἀχαιῶν, 115 OB
 τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ὃ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλὰς
 κέρδεά θ', οἷ' οὐ πῶ τιν' ἀκούομεν οὐδέ παλαιῶν,
 τάων αἶ πάρος ἦσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαί,
 Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε εὐστέφανός τε Μυκίηνη· 120
 τάων οὐ τις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείη
 ἦδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησε.
 τόφρα γὰρ οὖν βίοτον τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχη νόον, ὃν τινά οἱ νῦν
 ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί. μέγα μὲν κλέος αὐτῇ 125 OB
 ποιεῖτ', αὐτὰρ σοὶ γε ποθὴν πολέος βιότοιο.
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν οὐτε πη ἄλλη,
 πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ᾧ κ' ἐθέλησι."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "Ἄντινο', οὐ πῶς ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι 130
 ἢ μ' ἔτεχ', ἢ μ' ἔθρεψε· πατήρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
 ζῶει ὃ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
 Ἴκαρίω, αἶ κ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
 δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγεράς ἀρήσεται ἔρινυς 135 OB
 οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 ἔσσεται· ὡς οὐ τοῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίψω.
 ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας
 ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους. 140
 εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἄμεινον
 ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
 κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
 αἶ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
 νήποινοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε." 145 OB
 "ὡς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεὺς
 ὑπόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
 τῷ δ' ἕως μὲν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο

πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσιν·
 ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἰκέσθην, 150
 ἔνθ' ἐπιδινθέντε τιναξάσθην πτερὰ πυκνά,
 ἔς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλάς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον·
 δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειάς ἀμφί τε δειράς
 δεξιῶ ἦιξαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.
 θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν· 155 OB
 ὤρμησαν δ' ἀνὰ θυμὸν ἅ περ τελέεσθαι ἔμελλον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρωσ Ἀλιθέρης
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὀμηλικίην ἐκέκαστο
 ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι·
 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε· 160
 "κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἴθακήσιοι, ὅτι κεν εἴπω·
 μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφασκόμενος τάδε εἴρω·
 τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 δὴν ἀπάνευθε φίλων ὦν ἔσσεται, ἀλλὰ που ἤδη
 ἐγγὺς ἐὼν τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει 165 OB
 πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 οἷ νεμόμεσθ' Ἴθάκην εὐδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 παυέσθων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστιν.
 οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' ἐὺ εἰδώς· 170
 καὶ γὰρ κείνῳ φημί τελευτηθῆναι ἅπαντα,
 ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἅπο πάντας ἐταίρους,
 ἄγνωστον πάντεσσιν ἔεικοστῶ ἐνιαυτῶ 175 OB
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται."
 Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ἠΐδα·
 "ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
 οἴκαδ' ἰών, μὴ πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
 ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι. 180
 ὄρνιθες δὲ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
 φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὤλετο τῆλ', ὥς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
 ὠφελεις. οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
 οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὦδ' ἀνιείης, 185 OB
 σῶ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἶ κε πόρησιν.
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλὰ τε εἰδῶς
 παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνης χαλεπαίνειν,
 αὐτῶ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται, 190
 πρῆξαι δ' ἔμπης οὐ τι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·
 σοὶ δέ, γέρον, θωῆν ἐπιθήσομεν, ἦν κ' ἐνὶ θυμῷ
 τίνων ἀσχάλλης· χαλεπὸν δὲ τοι ἔσσεται ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός·
 μητέρα ἦν ἐς πατρός ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι· 195 OB
 οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεσθαι.
 οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀίομαι υἱᾶς Ἀχαιῶν

μνηστήρος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὐ τίνα δείδιμεν ἔμπης,
 οὐτ' οὖν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἐόντα, 200
 οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἦν σύ, γεραιέ,
 μυθεῖα ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
 χρήματα δ' αὐτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἴσα
 ἔσσεται, ὄφρα κεν ἦ γε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
 ὄν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα 205 OB
 εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
 ἐρχόμεθ', ἄς ἐπεικῆς ὀπιούμεν ἐστὶν ἐκάστω."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
 ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδ' ἀγορεύω· 210
 ἦδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἵκοσ' ἐταίρους,
 οἳ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
 εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα
 νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο, 215 OB
 ἦν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν ἢ ὄσσαν ἀκούσω
 ἐκ Διός, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν·
 εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοντα καὶ νόστον ἀκούσω,
 ἦ τ' ἄν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν·
 εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος, 220
 νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 σῆμά τέ οἱ χεύω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξω
 πολλὰ μάλ', ὄσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω."
 γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
 Μέντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἐταῖρος, 225 OB
 καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 πείθεσθαί τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
 μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἦπιος ἔστω 230
 σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
 ὡς οὐ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
 λαῶν οἴσιν ἀνασσε, πατήρ δ' ὡς ἦπιος ἦεν.
 ἀλλ' ἦ τοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὐ τι μεγάριω 235 OB
 ἔρδειν ἔργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο·
 σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
 οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
 νῦν δ' ἄλλω δῆμῳ νεμεσίζομαι, οἶον ἅπαντες
 ἦσθ' ἄνεω, ἀτὰρ οὐ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι 240
 παύρους μνηστῆρας καταπαύετε πολλοὶ ἐόντες."
 τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἠΐδα·
 "Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἠλεέ, ποῖον ἔειπες
 ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν. ἀργαλέον δὲ
 ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί. 245 OB
 εἶ περ γὰρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
 δαινυμένους κατὰ δῶμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,

οὐ κέν οἱ κεχάρωτο γυνή, μάλα περ χατέουσα,
ἐλθόντ', ἀλλὰ κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι, 250
εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
τούτῳ δ' ὄτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιθέρης,
οἷ τέ οἱ ἕξ ἀρχῆς πατρώιοι εἰσιν ἑταῖροι.
ἀλλ' οἴω, καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων 255 OB
πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὐ ποτε ταύτην."
ὥς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρὴν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἕκαστος,
μνηστῆρες δ' ἐς δῶματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κίων ἐπὶ θῖνα θαλάσσης, 260
χεῖρας νιψάμενος πολίης ἄλδος εὐχετ' Ἀθήνη·
"κλυθὶ μευ, ὃ χθιζὸς θεὸς ἦλυθες ἡμέτερον δῶ
καὶ μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο
ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί, 265 OB
μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηγορόντες."
ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν,
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεια οὐδ' ἀνοήμων, 270
εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠΰ,
οἷος κείνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε·
οὐ τοι ἔπειθ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεια οὐδ' ἀτέλεστος.
εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσι γόνος καὶ Πηνελοπείης,
οὐ σέ γ' ἔπειτα ἔοπλα τελευτήσῃν, ἃ μενοινᾶς. 275 OB
παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,
οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεια οὐδ' ἀνοήμων,
οὐδέ σε πάγχυ γε μήτις Ὀδυσσεύς προλέλοιπεν,
ἐλπωρὴ τοι ἔπειτα τελευτήσῃ τάδε ἔργα. 280
τῷ νῦν μνηστήρων μὲν ἕα βουλήν τε νόον τε
ἀφραδέων, ἐπεὶ οὐ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι·
οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
ὅς δὴ σφι σχεδὸν ἐστίν, ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεια ἦν σὺ μενοινᾶς· 285 OB
τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ ἄμ' ἔψομαι αὐτός.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δῶματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
ὄπλισσον τ' ἦια καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,
οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιστα, μυελὸν ἀνδρῶν, 290
δέρμασιν ἐν πυκνοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνά δῆμον ἑταίρους
αἴψ' ἐθελοντήρας συλλέξομαι. εἰσὶ δὲ νῆες
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἠδὲ παλαιαί·
τάων μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἢ τις ἀρίστη,
ᾧκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρεὶ πόντῳ." 295 OB
ὥς φάτ' Ἀθηναίη κούρη Διός· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμμενεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδὴν.
βῆ δ' ἰέναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,

εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάρουσιν,
 αἴγας ἀνιεμένους σιάλους θ' εὔοντας ἐν αὐλῇ. 300
 Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "Τηλέμαχ' ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο
 ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
 ἀλλά μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ. 305 OB
 ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
 ἐς Πύλον ἠγαθήην μετ' ἀγαυοῦ πατρός ἀκουήν."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠῦδα·
 "Ἀντίνο', οὐ πως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν 310
 δαίνυσθαί τ' ἀκέοντα καὶ εὐφραίνεσθαι ἔκηλον.
 ἧ οὐχ ἄλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 κτήματ' ἐμά, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα;
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμί καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
 πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός, 315 OB
 πειρήσω, ὡς κ' ὕμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
 ἠὲ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ δήμῳ.
 εἴμι μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται ἦν ἀγορεύω,
 ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετᾶων
 γίγνομαι· ὡς νύ που ὕμμι ἐείσατο κέρδιον εἶναι." 320
 ἧ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ' Ἀντινόοιο
 ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο.
 οἱ δ' ἐπελώβευον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν.
 ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 "ἧ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει. 325 OB
 ἧ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος
 ἧ ὃ γε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεὶ νύ περ ἵεται αἰνῶς·
 ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πείραν ἄρουραν,
 ἐλθεῖν, ὄφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνεῖκη,
 ἐν δὲ βάλη κρητῆρι καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσση." 330
 ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 "τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς
 τῆλε φίλων ἀπόληται ἀλώμενος ὡς περ Ὀδυσσεύς;
 οὔτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμιν·
 κτήματα γὰρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὔτε 335 OB
 τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅς τις ὀπιῖοι."
 ὡς φάν, ὃ δ' ὑπόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρός
 εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
 ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν ἄλις τ' εὐῶδες ἔλαιον·
 ἐν δὲ πίθοι οἶνοιο παλαιοῦ ἠδυπότοιο 340
 ἔστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴ ποτ' Ὀδυσσεύς
 οἴκαδε νοστήσειε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
 κληισταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
 δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ 345 OB
 ἔσχ', ἧ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυῖδρεῖησιν,
 Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
 τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θαλαμόνδε καλέσσας·

"μαῖ', ἄγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
 ἠδύν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος ὄν σὺ φυλάσσεις 350
 κείνον οἰομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
 διογενῆς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 δώδεκα δ' ἔμπλησον καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
 ἐν δέ μοι ἄλφιστα χεῦον ἐϋρραφέεσσι δοροῖσιν·
 εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς. 355 OB
 αὐτὴ δ' οἷη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·
 ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὀππότε κεν δὴ
 μήτηρ εἰς ὑπερῶ' ἀναβῆ κοίτου τε μέδηται.
 εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
 νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω." 360
 ὡς φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ἔπλετο; πῆ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
 μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης 365 OB
 διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
 οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
 ὡς κε δόλω φθίης, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσσονται.
 ἀλλὰ μὲν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδ' ἀλάλησθαι." 370
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "θάρσει, μαῖ', ἐπεὶ οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἦδε γε βουλή.
 ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
 πρίν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτη τε δωδεκάτη τε γένηται,
 ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι, 375 OB
 ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῖα καλὸν ἰάπτῃ."
 ὡς ἄρ' ἔφη, γρηῃς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμνυ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσέν τε τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 αὐτίκ' ἔπειτ' οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
 ἐν δέ οἱ ἄλφιστα χεῦεν ἐϋρραφέεσσι δοροῖσι. 380
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστήρσιν ὁμίλει.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τηλεμάχῳ εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ὄχετο πάντη,
 καὶ ῥα ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
 ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει. 385 OB
 ἢ δ' αὖτε Φρονόιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
 ἦτε νῆα θοὴν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 τότε νῆα θοὴν ἄλαδ' εἴρυσεν, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
 ὄπλ' ἐτίθει, τὰ τε νῆες εὐσσελμοὶ φορέουσι.
 στήσεν δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἐταῖροι 390
 ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 βῆ ἰέναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος θείοιο·
 ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε,
 πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἐκβαλλε κύπελλα. 395 OB
 οἱ δ' εὐδεν ὠρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 ἦατ', ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
 αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη

εκπροκαλεσσαμένη μεγάρων ἐὺ ναιεταόντων,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν· 400
 "Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τοι εὐκνήμιδες ἐταῖροι
 ἦατ' ἐπήρετμοι τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὀρμήν·
 ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο."
 ὣς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο. 405 OB
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομόωντας ἐταίρους.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο·
 "δεῦτε, φίλοι, ἦια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἦδη
 ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ. μήτηρ δ' ἐμὴ οὐ τι πέπυσται, 410
 οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν."
 ὣς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο.
 οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες εὐσσέλμῳ ἐπὶ νηὶ
 κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη, 415 OB
 νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ κατ' ἄρ' ἔζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
 ἔζετο Τηλέμαχος. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
 ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
 τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον. 420
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσεν
 ὄπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
 ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμησ
 στήσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
 ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν. 425 OB
 ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 στεῖρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης·
 ἠ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
 δησάμενοι δ' ἄρα ὄπλα θοῆν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
 στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο, 430
 λείβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν,
 ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρη.
 παννυχίη μὲν ῥ' ἦ γε καὶ ἠῶ πείρε κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Γ

Ἥλιος δ' ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
 οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἴν' ἀθανάτοισι φαεῖνοι
 καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
 οἱ δὲ Πύλον, Νηληῖος εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 ἴξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον, 5 OG
 ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτη.
 ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντακόσιοι δ' ἐν ἐκάστη
 ἦατο καὶ προύχοντο ἐκάστοθι ἐννέα ταύρους.
 εὖθ' οἱ σπλάγχνα πάσαντο, θεῶ δ' ἐπὶ μηρί' ἔκαιον,
 οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο ἰδ' ἰστία νηὸς εἴσης 10
 στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὠρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί·
 ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.

τὸν προτέρη προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
"Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρή ἔτ' αἰδοῦς, οὐδ' ἠβαιόν·
τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι 15 ΟΓ
πατρός, ὅπου κύθε γαῖα καὶ ὄν τινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἵπποδάμοιο·
εἶδομεν ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός, ὅπως νημερτέα εὔπη·
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί." 20
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
"Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω; πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν;
οὐδέ τί πω μῦθοισι πεπεῖρημαι πυκνοῖσιν·
αἰδῶς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη· 25
"Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτός ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἶω
οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε."
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο. 30
ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρῖν τε καὶ ἔδρας,
ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἰάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα τ' ὤπτων ἄλλα τ' ἔπειρον.
οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
χερσὶν τ' ἠσπάζοντο καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγον. 35 ΟΓ
πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα καὶ ἴδρυσεν παρὰ δαιτὶ
κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησιν
πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρϊ ᾧ·
δῶκε δ' ἄρα σπλάγγων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν 40
χρυσείῳ δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσηΐδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·
"εὐχεο νῦν, ᾧ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες,
αὐτὰρ ἐπὶ σπείσης τε καὶ εὐξεαι, ἣ θέμις ἐστί, 45 ΟΓ
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον οἴομαι ἀθανάτοισιν
εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὀμηλικὴ δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
τοῦνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλειςον." 50
ὣς εἰπὼν ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἠδέος οἴνου·
χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὔνεκα οἷ προτέρη δῶκε χρύσειον ἄλειςον·
αὐτίκα δ' εὐχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
"κλυθι, Ποσειδάων γαίηοχε, μηδὲ μεγήρης 55 ΟΓ
ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρῶτιστα καὶ υἰάσι κῦδος ὄπαζε,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγκαλειτῆς ἐκατόμβης.
δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι, 60
οὔνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ."
ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα.

δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον·
 ὡς δ' αὐτως ἠρᾶτο Ὀδυσσεύος φίλος υἱός,
 οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο, 65 ΟΓ
 μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερήνιος ἵπποτα Νέστωρ·
 "νῦν δὴ κάλλιον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 ξείνους, οἱ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς, 70
 ὧ̃ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
 ἦ τι κατὰ πρῆξιν ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε
 οἷά τε ληιστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλόωνται
 ψυχὰς παρθέμενοι κακὸν ἀλλοδαποῖσι πέρωντες;"
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα 75 ΟΓ
 θαρσῆσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
 θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιοχόμενοι οἴοιο
 ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν·
 "ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 εἴρεαι ὀππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω. 80
 ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰλήλουθμεν·
 πρῆξις δ' ἠδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἦν ἀγορεύω.
 πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,
 δίου Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὃν ποτέ φασι
 σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξει. 85 ΟΓ
 ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
 πευθόμεθ', ἦχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ,
 κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
 οὐ γὰρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὀππόθ' ὄλωλεν,
 εἶθ' ὃ γ' ἐπ' ἠπειροῦ δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν, 90
 εἶτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἶ κ' ἐθέλησθα
 κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνίσπειν, εἴ που ὄπωπας
 ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
 πλαζομένου· περὶ γὰρ μιν οἴζυρον τέκε μήτηρ. 95 ΟΓ
 μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
 ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 ἦ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
 δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί, 100
 τῶν νῦν μοι μνησαί, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπεε.
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵπποτα Νέστωρ·
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας οἴζυος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἴες Ἀχαιῶν,
 ἡμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον 105 ΟΓ
 πλαζόμενοι κατὰ ληίδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,
 ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστῳ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
 μαρνάμεθ'· ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσοι ἄριστοι.
 ἔνθα μὲν Αἴας κείται ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος, 110
 ἔνθα δ' ἐμός φίλος υἱός, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
 Ἄντιλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς ἠδὲ μαχητής·

ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἐξάετες παραμίων 115 ΟΓ
ἐξερέοις ὅσα κείθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
πρὶν κεν ἀνηθείς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκοιο.
εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ράπτομεν ἀμφιέποντες
παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
ἔνθ' οὐ τίς ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην 120
ἦθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκᾳ δῖος Ὀδυσσεὺς
παντοίοισι δόλοισι, πατήρ τεός, εἰ ἐτεόν γε
κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
ἦ τοι γὰρ μῦθοί γε εὐοικότες, οὐδέ κε φαίης
ἄνδρα νεώτερον ὧδε εὐοικότα μυθήσασθαι. 125 ΟΓ
ἔνθ' ἦ τοι ἦος μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὔτ' ἐνὶ βουλήῃ,
ἀλλ' ἓνα θυμὸν ἔχοντε νόω καὶ ἐπίφρονι βουλήῃ
φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν, 130
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐσκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις, ἐπεὶ οὐ τι νοήμονες οὐδέ δίκαιοι
πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον
μήνιος ἐξ ὀλοῆς γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης. 135 ΟΓ
ἦ τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.
τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορῆν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
οἱ ἦλθον οἴνω βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον μυθεῖσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν. 140
ἔνθ' ἦ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
λαὸν ἐρυκακέειν ῥέξαι θ' ἱεράς ἐκατόμβας,
ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο, 145 ΟΓ
νήπιος, οὐδέ τὸ ἦδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἐμελλεν·
οὐ γάρ τ' αἴψα θεῶν τρέπεται νόος αἰέν ἐόντων.
ὡς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἠχῆ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἦνδανε βουλή. 150
νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
ἀλλήλοισι· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῆμα κακοῖο·
ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἔλκομεν εἰς ἄλα δῖαν
κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα βαθυζώνους τε γυναῖκας.
ἠμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες 155 ΟΓ
αὐθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
ἠμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὄκα
ἔπλεον, ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.
ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοισῶν,
οἴκαδε ἰέμενοι· Ζεὺς δ' οὐ πω μήδετο νόστον, 160
σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὤρσε κακὴν ἐπὶ δευτέρων αὐτίς.
οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας

ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
αὐτίς ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἶ μοι ἔποντο, 165 ΟΓ
φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὄδῃ κακὰ μῆδετο δαίμων.
φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήιος, ὦρσε δ' ἑταίρους.
ὄψε δὲ δὴ μετὰ νῶι κίε ξανθὸς Μενέλαος,
ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντας,
ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης, 170
νήσου ἐπι Ψυρίας, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
ἠτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὃ γ' ἡμῖν
δειξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν. 175 ΟΓ
ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὄκα
ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν
ἐννύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες.
τέτρατον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας εἴσας 180
Τυδεΐδew ἔταροι Διομήδεος ἵπποδάμοιο
ἴστασαν· αὐτὰρ ἐγὼ γε Πύλονδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβῃ
οὖρος, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
"ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής, οὐδέ τι οἶδα
κείνων, οἳ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἳ τ' ἀπόλοντο. 185
ὄσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
πέυθομαι, ἢ θέμις ἐστί, δαήσεαι, κούδέ σε δεύσω.
εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμῶρους,
οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός,
εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν. 190
πάντας δ' Ἴδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὐ τιν' ἀπηύρα.
Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἐόντες,
ὡς τ' ἦλθ', ὡς τ' Αἰγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἦ τοι κείνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν· 195 ΟΓ
ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρός, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἰγισθὸν δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὀρώω καλὸν τε μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσο', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὐ εἴπη." 200
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
"ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
καὶ λίην κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἳ Ἀχαιοὶ
οἴσουσι κλέος εὐρὸν καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσὴνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν, 205 ΟΓ
τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
οἳ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης."
τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἵπποτα Νέστωρ· 210
"ὦ φίλ', ἐπεὶ δὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἶνεκα πολλοὺς

ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάσθαι·
 εἰπέ μοι, ἠὲ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἧ σέ γε λαοὶ
 ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὁμοφῆ. 215 ΟΓ
 τίς δ' οἶδ' εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθῶν,
 ἧ ὃ γε μῦθος ἐὼν ἦ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
 εἰ γάρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 ὡς τότε Ὀδυσσεύς περικήδετο κυδαλίμοιο
 δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί-- 220
 οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
 ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη--
 εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
 τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα· 225 ΟΓ
 "ὦ γέρον, οὐ πω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι οἴω·
 λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει. οὐκ ἂν ἐμοί γε
 ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. 230
 ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
 βουλοίμην δ' ἂν ἐγὼ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας
 οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ιδέσθαι,
 ἧ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
 ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο. 235 ΟΓ
 ἀλλ' ἦ τοι θάνατον μὲν ὁμοῖον οὐδὲ θεοὶ περ
 καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅππότε κεν δὴ
 μοῖρ' ὀλοῇ καθέλησι τανηλεγέος θανάτοιο."
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 "Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα κηδόμενοι περ· 240
 κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἤδη
 φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
 νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 Νέστορ', ἐπεὶ περὶ οἶδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων·
 τρὶς γὰρ δὴ μὴν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν· 245 ΟΓ
 ὡς τέ μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράσθαι.
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες·
 πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων;
 ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
 Αἰγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω; 250
 ἧ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαικοῦ, ἀλλὰ πῃ ἄλλη
 πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὃ δὲ θαρσῆσας κατέπεφνε;"
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότης Νέστωρ·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ἧ τοι μὲν τάδε καὐτὸς οἶεαι, ὡς κεν ἐτύχθη, 255 ΟΓ
 εἰ ζῶν γ' Αἰγισθὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηθεν ἰών, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανάοντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
 ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκάς ἄστεος, οὐδέ κέ τις μιν 260
 κλαῦσεν Ἀχαιιάδων· μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
 ἡμεῖς μὲν γὰρ κείθι πολέας τελέοντες ἀέθλους

ἤμεθ'· ὁ δ' εὐκηλος μυχῶ Ἴαργεος ἵπποβότοιο
πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν.
ἢ δ' ἦ τοι τὸ πρὶν μὲν ἀνάινετο ἔργον ἀεικές 265 ΟΓ
διὰ Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι·
πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἄτρεΐδης Τροίηνδε κίων ἔρυσασθαι ἄκοιτιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην 270
κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.
πολλὰ δὲ μηρί' ἔκκε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
πολλὰ δ' ἀγάλατ' ἀνήψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὐ ποτε ἔλπετο θυμῶ. 275 ΟΓ
"ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἄτρεΐδης καὶ ἐγώ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε, 280
πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
νῆα κυβερνήσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
ὄφρ' ἔταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν. 285 ΟΓ
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
ἶξε θεῶν, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦε,
κύματά τε τροφέοντο πελώρια, ἴσα ὄρεσσιν. 290
ἔνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
ἦχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
ἔστι δὲ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἄλλα πέτρη
ἔσχατιῇ Γόρτυνος ἐν ἠεροειδέι πόντῳ·
ἔνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ρίον ὠθεῖ, 295 ΟΓ
ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῆ δ' ἦλυξαν ὄλεθρον
ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. 300
ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶ κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους·
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἰγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρὰ.
ἐπτάετες δ' ἦνασσε πολυχρύσοιο Μυκῆνης,
κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῶ. 305 ΟΓ
τῶ δὲ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἦλυθε δῖος Ὀρέστης
ἄψ' ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἰγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἦ τοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάγκιδος Αἰγίσθοιο· 310
αὐτῆμαρ δὲ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.

"καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
 κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν 315 ΟΓ
 οὕτω ὑπερφιάλους, μὴ τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
 κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθης.
 ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
 ἐλθεῖν· κείνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
 ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
 ἐλθέμεν, ὃν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι 320
 ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
 αὐτότετες οἴχνευσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
 ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηὶ τε σῆ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·
 εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
 πὰρ δὲ τοι υἴες ἐμοί, οἳ τοι πομπῆες ἔσονται 325 ΟΓ
 ἐς Λακεδαίμονα διὰν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
 λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπη·
 ψευδὸς δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν."
 ὡς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη· 330
 "ὦ γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
 ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οἶνον,
 ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
 σπείσαντες κοίτιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ὄρη.
 ἦδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικεν· 335 ΟΓ
 δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι."
 ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, οἱ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
 νόμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι· 340
 γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ', ὅσον ἠθέλε θυμός,
 δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
 ἄμφω ἰέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσιν· 345 ΟΓ
 "Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε
 ὡς τέ τευ ἦ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠδὲ πενιχροῦ,
 ᾧ οὐ τι χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξεῖνοισιν ἐνεύδειν. 350
 αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά.
 οὐ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλος υἱὸς
 νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἐγὼ γε
 ζῶω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
 ξεῖνους ξεινίζειν, ὅς τις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἴκηται." 355 ΟΓ
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "εὔ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικεν
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως.
 ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἄμ' ἔψεται, ὄφρα κεν εὔδη
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν 360
 εἴμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρους εἶπω τε ἕκαστα.
 οἷος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι·

οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃτι νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται,
πάντες ὀμηλική μεγαθύμου Τηλεμάχιο.
ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ 365 ΟΓ
νῦν· ἀτὰρ ἤῳθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
εἴμ' ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὗ τι νέον γε
οὐδ' ὀλίγον. σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεί· δὸς δέ οἱ ἵππους,
οἷ τοι ἐλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι." 370
ὡς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φήνη εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
θαύμαζεν δ' ὁ γεραίός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖς·
Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
"ὦ φίλος, οὗ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι, 375 ΟΓ
εἰ δὴ τοι νέῳ ὦδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται.
οὐ μὲν γάρ τις ὄδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
ἧ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
ἀλλὰ ἄνασσο' ἴλῃθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν, 380
αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ρέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
ἀδμήτην, ἦν οὐ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ρέξω χρυσοῦν κέρασιν περιχεύας."
ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη. 385 ΟΓ
τοῖσιν δ' ἠγεμόνευε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασεν 390
οἴνου ἠδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ᾧξεν ταμίῃ καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε·
τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κέρασσατο, πολλὰ δ' Ἀθήνη
εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ', ὅσον ἠθελε θυμός, 395 ΟΓ
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,
τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσεύος θεῖοιο,
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
πάρ δ' ἄρ' ἐμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν, 400
ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν·
αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦθε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
ᾠρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνήφι Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ, 405 ΟΓ
ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζειτ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
οἱ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλῶν,
λευκοί, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἴζεσκεν, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος·
ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεις Ἄϊδόσδε βεβήκει, 410
Νέστωρ αὖ τότε ἐφίζε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' οὐδ' ἄλλες ἠγερέθοντο

ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
 Περσεύς τ' Ἄρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης, 415 ΟΓ
 τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἦλυθεν ἦρως,
 πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοεΐκελον εἶσαν ἄγοντες.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἵπποτα Νέστωρ·
 "καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλωρ,
 ὄφρ' ἧ τοι πρῶτιστα θεῶν ἰλάσσομ' Ἀθήνην,
 ἧ μοι ἐναργῆς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν. 420
 ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν, ἴτω, ὄφρα τάχιστα
 ἔλθῃσιν, ἐλάση δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
 πάντας ἰὼν ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δὺ' οἴους·
 εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεια δεῦρο κελέσθω 425 ΟΓ
 ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
 οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, εἶπατε δ' εἴσω
 δμῶῃσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
 ἔδρας τε ζύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ."
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνου. ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς 430
 ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς εἰσης
 Τηλεμάχου ἔταροι μεγαλήτορος, ἦλθε δὲ χαλκεὺς
 ὄπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
 ἄκμονά τε σφῦραν τ' εὐποϊητόν τε πυράγρην,
 οἷσιν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη 435 ΟΓ
 ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχευεν
 ἀσκήσας, ἴν' ἀγαλμα θεὰ κεχάροίτο ἰδοῦσα.
 βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
 χέρνιβα δὲ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι 440
 ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἐτέρη δ' ἔχεν οὐλάς
 ἐν κανέῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
 ὄξυν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο βοῦν ἐπικόψων.
 Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
 χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνη 445 ΟΓ
 εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,
 αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος Θρασυμήδης
 ἦλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
 αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος. αἱ δ' ὀλόλυξαν 450
 θυγατέρες τε νυοὶ τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
 Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 ἔσχον· ἀτὰρ σφάζεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ρύη, λίπε δ' ὀστέα θυμός, 455 ΟΓ
 αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίση ἐκάλυψαν
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
 καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
 λειβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν. 460
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,

ὄπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
 Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο. 465 ΟΓ
 αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 ἔκ ρ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 πὰρ δ' ὅ γε Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένα λαῶν.
 οἱ δ' ἐπεὶ ὄπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο, 470
 δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο
 οἶνον οἰνοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ·
 "παῖδες ἐμοί, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλιτρίχας ἵππους 475 ΟΓ
 ζεύξαθ' ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσησιν ὁδοῖο."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
 καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
 ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
 ὄψα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. 480
 ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο δίφρον·
 πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἠνία λάζετο χερσί,
 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθη
 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον. 485 ΟΓ
 οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 δύσετό τ' ἠέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί,
 ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὃ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν. 490
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθη.
 ἴξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἔνθα δ' ἔπειτα 495 ΟΓ
 ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
 δύσετό τ' ἠέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Δ

οἱ δ' ἴξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
 πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 τὸν δ' εὔρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
 υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
 τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱεὶ πέμπεν· 5 ΟΔ
 ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσε
 δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
 τὴν ἄρ' ὅ γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι
 Μυρμιδόνων προτὶ ἄστῳ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασσαν.
 υἱεὶ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κούρην, 10
 ὃς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
 ἐκ δούλης· Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον,

ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινήν,
 Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσεῆς Ἀφροδίτης. 15 ΟΔ
 ὧς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑπερεφές μέγα δῶμα
 γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
 τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
 φορμίζων, δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς,
 μολπῆς ἐξάρχοντος, ἐδίνεον κατὰ μέσσους.
 τὼ δ' αὐτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῶ τε καὶ ἵππῳ, 20
 Τηλέμαχος θ' ἦρωσ καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 στῆσαν· ὁ δὲ προμολῶν ἴδετο κρείων Ἑτεωνεύς,
 ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
 βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δῶματα ποιμένι λαῶν,
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 25 ΟΔ
 "ξείνω δὴ τινε τώδε, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,
 ἄνδρε δύω, γενεῆ δὲ Διὸς μέγαλοιο ἔικτον.
 ἄλλ' εἶπ', ἣ σφωιν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
 ἣ ἄλλον πέμπωμεν ἰκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ."
 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 30
 "οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοῖδῃ Ἑτεωνεῦ,
 τὸ πρῖν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάϊς ὧς νήπια βάζεις.
 ἣ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήια πολλὰ φαγόντε
 ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἰκόμεθ', αἶ κέ ποθι Ζεὺς
 ἐξοπίσω περ παύσῃ οἰζύος, ἀλλὰ λύ' ἵππους 35 ΟΔ
 ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι."
 ὧς φάθ', ὁ δὲ μεγάραιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
 ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμα σπέσθαι ἐοῖ αὐτῶ.
 οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας,
 καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἵππείησι κάπησι, 40
 πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνά δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν,
 ἄρματα δ' ἐκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
 αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες
 θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος·
 ὧς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης 45 ΟΔ
 δῶμα καθ' ὑπερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὖλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας, 50
 ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ χρυσεῖη ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῆτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα, 55 ΟΔ
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
 παντοίων, παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
 τῷ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 "σίτου θ' ἄπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτὰρ ἔπειτα 60
 δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἳ τινές ἐστον
 ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,

ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφῶν βασιλῆων
σκηπτούχων, ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν."
ὡς φάτο, καὶ σφιν νῶτα βοῶς παρὰ πίονα θῆκεν 65 ΟΔ
ὄπτ' ἐν χερσὶν ἐλών, τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.
οἱ δ' ἐπ' ὀνειῶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν,
ἄγχι σχὼν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι· 70
"φράζεο, Νεστορίδη, τῶ ἐμῶ κεχαρισμένε θυμῶ,
χαλκοῦ τε στεροπὴν κὰδ δώματα ἠχῆεντα
χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,
ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλὰ· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα."
τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος, 75 ΟΔ
καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"τέκνα φίλ', ἦ τοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἂν τις ἐρίζοι·
ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν·
ἀνδρῶν δ' ἦ κέν τις μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκί, 80
κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον,
Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἰθίοπας θ' ἰκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἑρεμβοὺς
καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι. 85 ΟΔ
τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευῆς οὔτε τι ποιμὴν
τυροῦ καὶ κρειῶν οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος,
ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
ἦος ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγεῖρων 90
ἠλώμην, τῆός μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν
λάθρη, ἀνωιστί, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·
ὡς οὐ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
καὶ πατέρων τάδε μέλλειτ' ἀκουέμεν, οἳ τινες ὑμῖν
εἰσὶν, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πάθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον 95 ΟΔ
εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σοοὶ ἔμμεναι, οἱ τότ' ὄλοντο
Τροίην ἐν εὐρείῃ ἐκάς Ἄργεος ἵπποβότοιο.
ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων 100
πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
ὡς ἐνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν 105 ΟΔ
μνωομένῳ, ἐπεὶ οὐ τις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
ὅσσ' Ὀδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἦρατο. τῶ δ' ἄρ' ἔμελλεν
αὐτῶ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν,
ζῶει ὃ γ' ἦ τέθνηκεν. ὀδύρονταί νύ που αὐτόν 110
Λαέρτης θ' ὁ γέρον καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια
Τηλέμαχος θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ."

ὡς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρός ὑφ' ἴμερον ὤρσε γόοιο.
 δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας,
 χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών 115 ΟΔ
 ἀμφοτέρησιν χερσὶ. νόησε δέ μιν Μενέλαος,
 μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἤέ μιν αὐτὸν πατρός ἐάσειε μνησθῆναι
 ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιο.
 ἦος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 120
 ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
 ἦλυθεν Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
 τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὐτυκτον ἔθηκεν,
 Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο,
 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔθηκεν 125 ΟΔ
 Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβης
 Αἰγυπτίης, ὄθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
 ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
 δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
 χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα· 130
 χρυσεῖν τ' ἠλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν
 ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
 τὸν ρά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα
 νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφές εἶρος ἔχουσα. 135 ΟΔ
 ἔζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν.
 αὐτίκα δ' ἦ γ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
 "ἴδμεν δῆ, Μενέλαε διοτρεφές, οἳ τινες οἶδε
 ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἰκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός. 140
 οὐ γάρ πώ τινά φημι εἰκότα ὧδε ἰδέσθαι
 οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,
 ὡς ὄδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος οὔτι εἰοικε,
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλεπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
 κείνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἶνεκ' Ἀχαιοὶ 145 ΟΔ
 ἦλθεθ' ὑπὸ Τροίην πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 "οὔτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ εἰσκεις·
 κείνου γὰρ τοιοῖδε πόδες τοιαῖδε τε χεῖρες
 ὀφθαλμῶν τε βολαὶ κεφαλῇ τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται. 150
 καὶ νῦν ἢ τοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆι
 μυθεόμην, ὅσα κείνος οἰζύσας ἐμόγησεν
 ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἴβε,
 χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖν ἀνασχών."
 τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα· 155 ΟΔ
 "Ἄτρεϊδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 κείνου μὲν τοι ὄδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
 ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
 ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
 ἄντα σέθεν, τοῦ νῶι θεοῦ ὡς τερπόμεθ' αὐδῆ. 160
 αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ
 τῷ ἅμα πομπὸν ἐπεσθαι· ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,

ὄφρα οἱ ἦ τι ἔπος ὑποθήσεται ἢ τι ἔργον.
 πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρός πάϊς οἰχομένοιο
 ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀσοσητῆρες ἔωσιν, 165 ΟΔ
 ὡς νῦν Τηλεμάχῳ ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
 εἶσ' οἱ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
 ἴκεθ', ὃς εἶνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους· 170
 καὶ μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ νῶιν ὑπεῖρ ἄλα νόστον ἔδωκε
 νηυσὶ θοῆσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεὺς.
 καὶ κέ οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν καὶ δώματ' ἔτευξα,
 ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ 175 ΟΔ
 καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
 αἷ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῶ.
 καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
 ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένῳ τε, 180
 πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυπεν.
 ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,
 ὃς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν."
 ὡς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἴμερον ὤρσε γόοιο.
 κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 κλαῖε δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος, 185 ΟΔ
 οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρῦτῳ ἔχεν ὄσσε·
 μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 τὸν ῥ' Ἡοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός·
 τοῦ ὃ γ' ἐπιμνησθεῖς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν· 190
 "Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
 Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
 οἴσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
 καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
 τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος, ἀλλὰ καὶ ἠὼς
 ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσῶμαί γε μὲν οὐδὲν 195 ΟΔ
 κλαίειν ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπη.
 τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον οἰζυροῖσι βροτοῖσιν,
 κείρασθαι τε κόμην βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός, οὐ τι κάκιστος
 Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἐγὼ γε 200
 ἦντησ' οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, πέρι μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνήρ
 εἴποι καὶ ρέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἶη· 205 ΟΔ
 τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις,
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων
 ὄλβον ἐπικλώση γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,
 ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερές ἤματα πάντα
 αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν, 210
 υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους.
 ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη,

δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
 χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσσονται
 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ διαειπέμεν ἀλλήλοισιν." 215 ΟΔ
 ὡς ἔφατ', Ἀσφαλίῳ δ' ἄρ ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 ὀτρηνρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 ἔνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἐλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
 αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον, 220
 νηπενθὲς τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
 οὐ κεν ἐφημέριός γε βάλῃ κατὰ δάκρυ παρειῶν,
 οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
 οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱὸν 225 ΟΔ
 χαλκῷ δηϊόφεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶτο.
 τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 ἐσθλά, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν, Θῶνος παράκοιτις
 Αἰγυπτίῃ, τῇ πλεῖστα φέρει ζεῖδωρος ἄρουρα
 φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλά μεμιγμένα πολλὰ δὲ λυγρά· 230
 ἱητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
 ἀνθρώπων· ἧ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
 ἐξαῦτις μῦθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 "Ἄτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφὲς ἠδὲ καὶ οἶδε 235 ΟΔ
 ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες· ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλῳ
 Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα·
 ἧ τοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι
 καὶ μῦθοις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
 πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, 240
 ὅσσοι Ὀδυσσεύς ταλασίφρονός εἰσιν ἄεθλοι·
 ἀλλ' οἶον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
 δῆμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 αὐτόν μιν πληγῆσιν ἀεικελίησι δαμάσσας,
 σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλῶν, οἰκῆι ἐοικώς, 245 ΟΔ
 ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν εὐρυάγυιαν·
 ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἦσκε,
 δέκτη, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 τῷ ἱκελος κατέδου Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκησαν
 πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἷη ἀνέγων τοῖον ἐόντα, 250
 καὶ μιν ἀνηρώτων· ὃ δὲ κερδοσύνη ἀλέεινεν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼ λόεον καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσα καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὄρκον
 μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
 πρὶν γε τὸν ἐς νῆας τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι, 255 ΟΔ
 καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 πολλοὺς δὲ Τρώων κτεῖνας ταναήκει χαλκῷ
 ἦλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἦγαγε πολλήν.
 ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκουον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι 260
 ἄψ οἰκόνδ', ἄτην δὲ μετέστενον, ἦν Ἀφροδίτη
 δώχ', ὅτε μ' ἦγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,

παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην θάλαμόν τε πόσιν τε
 οὐ τευ δευόμενον, οὐτ' ἄρ φρένας οὔτε τι εἶδος." 265 ΟΔ
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 "ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλὴν τε νόον τε
 ἀνδρῶν ἠρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
 ἀλλ' οὐ πῶ τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 οἷν Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ. 270
 οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνήρ
 ἵππῳ ἐνὶ ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελυσεμένοι δέ σ' ἔμελλε
 δαίμων, ὃς Τρώεσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι· 275 ΟΔ
 καὶ τοὶ Δηϊφοβὸς θεοεἰκελὸς ἔσπετ' ἰούση.
 τρὶς δὲ περιστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφώωσα,
 ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
 πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδεΐδης καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς 280
 ἦμενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
 νῶϊ μὲν ἀμφοτέρῳ μενεήναμεν ὀρμηθέντε
 ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἰψ' ὑπακοῦσαι·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένῳ περ.
 ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν, 285 ΟΔ
 Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 ἤθελεν. ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μᾶστακα χερσὶ πίεζεν
 νωλεμέως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιοὺς·
 τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα· 290
 "Ἄτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἄλγιον· οὐ γὰρ οἶ τι τάδ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.
 ἀλλ' ἄγερ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
 ὕπνῳ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες." 295 ΟΔ
 ὡς ἔφατ', Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῶϊσι κέλευσεν
 δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ρήγεα καλὰ
 πορφύρε' ἐμβαλέειν στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
 αἰ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι, 300
 δέμνια δὲ στόρεσαν· ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
 Τηλέμαχος θ' ἦρωσ καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
 Ἄτρεΐδης δὲ καθεῦθε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
 παρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο, δῖα γυναικῶν. 305 ΟΔ
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ὠρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
 εἵματα ἐσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θέτ' ὦμφ,
 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλίγκιος ἄντην, 310
 Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 "τίπτε δέ σε χρεῖῳ δεῦρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἦρωσ,

ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 δήμιον ἦ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπες."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα· 315 ΟΔ
 "Ἄτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἦλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
 ἐσθίεται μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα,
 δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖτος δόμος, οἳ τέ μοι αἰεὶ
 μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς, 320
 μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἳ κ' ἐθέλησθα
 κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
 ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
 πλαζομένου· περὶ γάρ μιν ὀιζυρὸν τέκε μήτηρ. 325 ΟΔ
 μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
 ἀλλ' εὔ μοι κατάλεξον ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
 ἦ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
 δήμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί, 330
 τῶν νῦν μοι μνησαί, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπες."
 τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέθη ξανθὸς Μενέλαος·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 ἦθελον εὐνηθῆναι ἀνάγκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
 ὡς δ' ὀπότη' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος 335 ΟΔ
 νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
 κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφήκεν,
 ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει. 340
 αἳ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
 τοῖος ἔων, οἴός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
 τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς· 345 ΟΔ
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοῖατο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ' ἄ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε
 ἄλλα παρῆξ εἵποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω,
 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής,
 τῶν οὐδὲν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω. 350
 "Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
 οἳ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνησθαι ἐφετμέων.
 νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
 Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσι, 355 ΟΔ
 τόσσον ἄνευθ' ὅσσον τε πανημερίῃ γλαφυρῇ νηῦς
 ἦνυσεν, ἦ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείησιν ὀπισθεν·
 ἐν δὲ λιμὴν εὐορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἰσας
 ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 ἔνθα μ' εἰέκοσιν ἦματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖροι 360
 πνεῖοντες φαίνονθ' ἄλιαέες, οἳ ρά τε νηῶν
 πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

καὶ νύ κεν ἦα πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καὶ μ' ἐσάωσε,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἀλίιο γέροντος, 365 ΟΔ
Εἶδοθέη· τῆ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα.
ἦ μ' οἴω ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἐταίρων·
αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάσσκον
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
ἦ δέ μευ ἄγχι στᾶσα ἔπος φάτο φώνησέν τε· 370
"νῆπιός εἰς, ὧ ξεῖνε, λίην τόσον ἠδὲ χαλίφρων,
ἦε ἐκὼν μεθίεις καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων;
ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἐταίρων."
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 375 ΟΔ
'ἐκ μὲν τοι ἐρέω, ἦ τις σύ πέρ ἐσσι θεάων,
ὡς ἐγὼ οὐ τι ἐκὼν κατερύκομαι, ἀλλὰ νυ μέλλω
ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου, 380
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.'
"ὡς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
'τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
πωλεῖταιί τις δεῦρο γέρων ἄλιος νημερτῆς
ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης 385 ΟΔ
πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμῶς·
τόν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι ἠδὲ τεκέσθαι.
τόν γ' εἴ πως σύ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
ὅς κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα. 390
καὶ δέ κέ τοι εἴπησι, διοτρεφές, αἴ κ' ἐθέλησθα,
ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται
οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλήν τε.'
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'αὐτὴ νῦν φράζευ σύ λόχον θείιο γέροντος, 395 ΟΔ
μὴ πῶς με προῖδων ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται·
ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆναι.'
"ὡς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
'τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκη, 400
τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλὸς εἴσι γέρων ἄλιος νημερτῆς
πνοιῆ ὑπο Ζεφύροιο μελαίνῃ φρικὴ καλυφθεὶς,
ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἀλοσύδνης
ἀθρόαι εὐδουσιν, πολιῆς ἀλὸς ἐξαναδῦσαι, 405 ΟΔ
πικρὸν ἀποπνεύουσαι ἀλὸς πολυβενθέος ὁδμήν.
ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
εὐνάσω ἐξείης· σύ δ' εὐ κρίνασθαι ἐταίρους
τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν ἐυσσέλμοισιν ἄριστοι.
πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφῶια τοῖο γέροντος. 410
φώκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
αὐτὰρ ἐπὶν πάσας πεμπάσσεται ἠδὲ ἴδηται,

λέξεται ἐν μέσσησι νομεὺς ὡς πώεσι μῆλων.
τὸν μὲν ἐπὶν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότε ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε, 415 ΟΔ
αὔθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσ' ἐπὶ γαῖαν
ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῆς πῦρ·
ὕμεῖς δ' ἄστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσι, 420
τοῖος ἐὼν οἶόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαι τε γέροντα,
ἦρως, εἴρεσθαι δέ, θεῶν ὅς τις σε χαλέπτει,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα·
"ὡς εἶποῦσ' ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα. 425 ΟΔ
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ἦια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. 430
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ἦια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἐταίρους
τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποιῖθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
"τόφρα δ' ἄρ' ἦ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον 435 ΟΔ
τέσσαρα φωκᾶων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε·
πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνάς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἀλίησιν
ἦστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
ἐξείης δ' εὐνήσε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστω. 440
ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
φωκᾶων ἀλιοτρεφῆων ὀλοώτατος ὀδμή·
τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσσατο μέγ' ὄνειρα·
ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἐκάστω θῆκε φέρουσα 445 ΟΔ
ἠδὲ μάλα πνεύουσιν, ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
φῶκαι δ' ἐξ ἀλὸς ἤλθον ἀολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
ἐξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἤλθ' ἐξ ἀλός, εὔρε δὲ φώκας 450
ζατρεφῆας, πάσας δ' ἄρ' ἐπῆχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν·
ἐν δ' ἡμέας πρῶτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ὠϊσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
ἡμεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης, 455 ΟΔ
ἀλλ' ἦ τοι πρῶτιστα λέων γένετ' ἠυγένειος,
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις ἠδὲ μέγας σῦς·
γίγνετο δ' ὕγρον ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον·
ἡμεῖς δ' ἄστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρων ὀλοφῶια εἰδῶς, 460
καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι ἀνειρόμενος προσέειπε·
"τίς νύ τοι, Ἄτρεός υἱέ, θεῶν συμφράσσατο βουλᾶς,

ὄφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;'
 "ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'οἴσθα, γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεεῖνεις; 465 ΟΔ
 ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
 εὐρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
 ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
 ὅς τις μ' ἀθανάτων πεδάσσει καὶ ἔδησε κελεύθου,
 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.' 470
 "ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 'ἀλλὰ μάλ' ὠφελлес Διὶ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσι
 ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
 σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι 475 ΟΔ
 οἶκον ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 πρὶν γ' ὄτ' ἂν Αἰγύπτιοιο, διπετεὸς ποταμοῖο,
 αὐτίς ὕδωρ ἔλθῃς ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι·
 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἦν σὺ μενοιναῖς.' 480
 "ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 οὐνεκά μ' αὐτίς ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
 Αἰγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "'ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις. 485 ΟΔ
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἢ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 ἦέ τις ὦλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἧς ἐπὶ νηὸς
 ἦε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν'. 490
 "ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρειαι; οὐδέ τί σε χρή
 ἴδμεναι, οὐδέ δαῖναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
 δὴν ἀκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὶν ἐὺ πάντα πύθῃαι.
 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο· 495 ΟΔ
 ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχη δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
 εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρεί πόντῳ.
 "Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι.
 Γυρῆσιν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσεν 500
 πέτρῃσιν μεγάλῃσι καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
 καὶ νῦ κεν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀάσθη·
 φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος· 505 ΟΔ
 αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἐλών χερσὶ στιβαρῆσιν
 ἦλασε Γυραίνην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
 καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
 τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη·
 τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα. 510
 ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 "'σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἠδ' ὑπάλυξεν

έν νηυσὶ γλαφυρῆσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὸν
ἵξεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα 515 ΟΔ
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν βαρέα στενάχοντα,
ἀγροῦ ἐπ' ἔσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης
τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότε ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
ἄψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο, 520
ἧ τοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης
καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπός, ὃν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν 525 ΟΔ
χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὅ γ' εἰς ἐνιαυτόν,
μὴ ἐλάθοι παριῶν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους 530
εἶσε λόχον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
τὸν δ' οὐκ εἰδὸτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε καὶ κατέπεφνε
δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. 535 ΟΔ
οὐδέ τις Ἀτρεΐδεω ἐτάρων λίπεθ' οἳ οἱ ἔποντο,
οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν'.
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
ἦθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρᾶν φάος ἡελίοιο. 540
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος νημερτής·
"μηκέτι, Ἀτρεός υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δῆομεν· ἀλλὰ τάχιστα
πεῖρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι. 545 ΟΔ
ἦ γάρ μιν ζῶόν γε κιχήσεται, ἦ κεν Ὀρέστης
κτεῖνεν ὑποφθάμενος, σὺ δὲ κεν τάφου ἀντιβολήσας.'
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωνρ
αὐτίς ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων· 550
"τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ
ἢ ἢ θανών· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνυμένός περ ἀκοῦσαι'.
"ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
'υἱὸς Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων· 555 ΟΔ
τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἦ μιν ἀνάγκη
ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,
οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης. 560
σοι δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἵπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,

ἀλλά σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθους,
τῆ περ ῥήϊστη βιοτῆ πέλει ἀνθρώποισιν· 565 ΟΔ
οὐ νιφετός, οὔτ' ἄρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνεύοντος ἀήτας
᾿Ωκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους·
οὔνεκ' ἔχεις Ἑλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἐσσι'·
"ὡς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα. 570
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
ἦια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. 575 ΟΔ
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δ' ἴστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηυσὶν εἴσης,
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον·
ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς. 580
ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτιο διυπετέος ποταμοῖο
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἴν' ἄσβεστον κλέος εἶη.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὔρον 585 ΟΔ
ἀθάνατοι, τοί μ' ὄκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἑμοῖσιν,
ὄφρα κεν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
τρεις ἵππους καὶ δίφρον ἐύξοον· αὐτὰρ ἔπειτα 590
δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδησθα θεοῖσιν
ἀθανάτοις ἐμέθεν μεμνημένος ἦματα πάντα."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
"Ἄτρεΐδη, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην 595 ΟΔ
ἦμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκήων·
αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
τέρπομαι. ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἐταῖροι
ἐν Πύλῳ ἠγαθέη· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω· 600
ἵππους δ' εἰς Ἴθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῶ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον
πυροὶ τε ζεαὶ τε ἰδ' εὐρυφυῆς κρῖ λευκόν.
ἐν δ' Ἴθάκῃ οὔτ' ἄρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμῶν· 605 ΟΔ
αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότοιο.
οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
αἶθ' ἀλὶ κεκλίεται· Ἴθάκῃ δέ τε καὶ περὶ πασέων."
ὡς φάτο, μείδησεν δὲ βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν· 610
"αἶματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις·
τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.

δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηδέστατόν ἐστιν·
 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ 615 ΟΔ
 ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' χεῖλεα κεκράνεται,
 ἔργον δ' Ἡφαίστοιο. πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
 Σιδονίων βασιλεύς, ὄθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψε
 κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι."
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, 620
 δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.
 οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον·
 σῆτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔπεμπον.
 ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὄθι περ πάρος, ὕβριν ἔχοντες.
 Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἕξοχ' ἄριστοι.
 τοῖς δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν 630
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
 "Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἦε καὶ οὐκί,
 ὀππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος;
 νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὲ χρεῶ γίγνεται αὐτῆς
 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι 635 ΟΔ
 δώδεκα θήλεια, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
 ἀδμηῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
 ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊόν, ἀλλὰ που αὐτοῦ
 ἀγρῶν ἢ μῆλοισι παρέμμεναι ἢ ἐσβώτῃ. 640
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
 "νημερτές μοι ἔνισπε, πότ' ὥχετο καὶ τίνες αὐτῷ
 κοῦροι ἔποντ'; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἦ ἐοὶ αὐτοῦ
 θῆτες τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
 καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ, 645 ΟΔ
 ἦ σε βίη ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
 ἦε ἐκῶν οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπύξατο μύθῳ."
 τὸν δ' υἱὸς Φρονόιο Νοήμων ἀντίον ἠΐδα·
 "αὐτὸς ἐκῶν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξιε καὶ ἄλλος,
 ὀππότε' ἀνήρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ 650
 αἰτίζη; χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἶη.
 κοῦροι δ', οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
 οἱ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἢ ἐθεόν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐῆκει.
 ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον 655 ΟΔ
 χιζὸν ὑπηϊόν, τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε."
 ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός,
 τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγῆνων.
 μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός, 660
 ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαινα
 πίμπλαντ', ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἰκτεν·

"ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι νέος πάϊς οἴχεται αὐτως 665 ΟΔ
 νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνά δῆμον ἀρίστους.
 ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἤβης μέτρον ἰκέσθαι.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἵκοσ' ἐταίρους,
 ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω 670
 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός."
 "ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
 οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος 675 ΟΔ
 μύθων, οὐς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·
 κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπέυθετο βουλάς
 αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἐνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
 βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
 τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια 680
 "κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
 ἦ εἰπέμεναι δμῶῃσιν Ὀδυσσῆος θεῖοιο
 ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
 μὴ μνηστεύσαντες μῆδ' ἄλλοθ' ὀμιλήσαντες
 ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν· 685 ΟΔ
 οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι βίοντα κατακείρετε πολλόν,
 κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
 ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἐόντες,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
 οὔτε τινα ῥέξας ἐξαισίον οὔτε τι εἰπὼν 690
 ἐν δῆμῳ, ἦ τ' ἐστὶ δίκη θεῶν βασιλῆων·
 ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίῃ.
 κεῖνος δ' οὐ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
 ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
 φαίνεται, οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων." 695 ΟΔ
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
 "αἶ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἶη.
 ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
 μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
 Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξεί χαλκῷ 700
 οἴκαδε νισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
 ἐς Πύλον ἠγαθήην ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν."
 ὡς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τῷ δέ οἱ ὄσσε
 δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή. 705 ΟΔ
 ὄψε δὲ δὴ μιν ἔπεσσι ἀμειβομένη προσέειπε·
 "κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεῶ
 νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἶ θ' ἄλως ἵπποι
 ἀνδράσι γίνγονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρῆν.
 ἦ ἵνα μῆδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;" 710
 τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
 "οὐκ οἶδ' ἦ τίς μιν θεὸς ὥρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ

θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
 πατρὸς ἐοῦ ἢ νόστον ἢ ὄν τινα πότμον ἐπέσπεν."

ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος. 715 ΟΔ
 τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
 δίφρῳ ἐφέζεσθαι πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
 ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἴζε πολυκμήτου θαλάμοιο
 οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμῳαὶ μινύριζον
 πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί. 720
 τῆς δ' ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια·
 "κλῦτε, φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
 ἐκ πασέων, ὅσαι μοι ὁμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·
 ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 725 ΟΔ
 ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
 νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρεῖψαντο θύελλα
 ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὀρμηθέντος ἄκουσα.
 σχέτλια, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάστη
 ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμενα σάφα θυμῶ, 730
 ὀππότε' ἐκεῖνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὀρμαίνοντα,
 τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
 ἢ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 ἀλλὰ τις ὀτρηρῶς Δολίον καλέσειε γέροντα, 735 ΟΔ
 δμῶ' ἐμόν, ὃν μοι δῶκε πατήρ ἔτι δεῦρο κιούση,
 καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
 Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
 εἰ δὴ πού τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας
 ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν 740
 ὃν καὶ Ὀδυσσεῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο."
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 "νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλεί χαλκῶ
 ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
 ἦδε' ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευε, 745 ΟΔ
 σῖτον καὶ μέθυ ἠδύ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον
 μὴ πρὶν σοὶ ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι
 ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
 ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῖα καλὸν ἰάπτῃς.
 ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ' εἵμαθ' ἔλοῦσα, 750
 εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 εὐχε' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
 ἢ γὰρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
 μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ οἴω
 πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο 755 ΟΔ
 ἔχθεσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσειται ὅς κεν ἔχησι
 δώματά θ' ὑπερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς."
 ὡς φάτο, τῆς δ' εὐνησε γόνον, σχέθε δ' ὅσσε γόοιο.
 ἢ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ' εἵμαθ' ἔλοῦσα
 εἰς ὑπερῶ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν, 760
 ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέω, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνη·
 "κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἄτρυτώνη,

εἴ ποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
 ἦ βοὸς ἦ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκκε,
 τῶν νῦν μοι μνησαί, καί μοι φίλον υἷα σάωσον, 765 ΟΔ
 μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας."
 ὣς εἰποῦσ' ὀλόλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρήϊς.
 μνηστῆρες δ' ὀμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιάοντα·
 ὦδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 "ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασιλεια 770
 ἀρτύει, οὐδέ τι οἶδεν ὃ οἱ φόνος υἷι τέτυκται."
 "ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 "δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
 πάντας ὁμῶς, μή πού τις ἀπαγγείλησι καὶ εἴσω. 775 ΟΔ
 ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
 μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν."
 ὣς εἰπὼν ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
 βᾶν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν, 780
 ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ,
 ἠρτύναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,
 πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν·
 τεύχεα δέ σφ' ἠνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὤρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί· 785 ΟΔ
 ἔνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν.
 ἦ δ' ὑπερωῖα αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
 κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτήτος,
 ὀρμαίνουσ' ἦ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
 ἦ ὃ γ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη. 790
 ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὀμίλῳ
 δείσας, ὀππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι,
 τόσσα μιν ὀρμαίνουσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος·
 εὔδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψα πάντα.
 ἔνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 εἶδωλον ποίησε, δέμας δ' ἦικτο γυναικί,
 Ἴφθίμη, κούρη μεγαλήτορος Ἰκαρίου,
 τὴν Εὐμηλος ὄπιε Φερῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσεῆος θείοιο,
 ἦος Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν 800
 παύσειε κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
 ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
 στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 "εὔδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιημένη ἦτορ;
 οὐ μὲν σ' οὐδὲ ἔωσι θεοὶ ρεῖα ζῶντες 805 ΟΔ
 κλαίειν οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
 σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστι."
 τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
 ἠδὲ μάλα κνώσσοις ἐν ὀνειρείησι πύλῃσιν·
 "τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἦλυθες; οὐ τι πάρος γε 810
 πωλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
 καὶ με κέλει παύσασθαι οἰζύος ἠδ' ὀδυνᾶν

πολλέων, αἶ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
 παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 815 ΟΔ
 ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
 νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηός,
 νήπιος, οὔτε πόνων εὐ εἰδὼς οὔτ' ἀγοράων.
 τοῦ δὲ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι ἢ περ ἐκείνου·
 τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεΐδια, μή τι πάθησιν, 820
 ἢ ὃ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἴν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·
 δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
 ἰέμενοι κτεῖνα πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἄμαυρόν·
 "θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δεΐδιθι λίην· 825 ΟΔ
 τοίη γὰρ οἱ πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἦν τε καὶ ἄλλοι
 ἄνδρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι, δύναται γάρ,
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σέ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει·
 ἢ νῦν με προέηκε τεῖν τάδε μυθήσασθαι."
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 830
 "εἰ μὲν δὲ θεὸς ἐσσι θεοῖο τε ἔκλυες αὐδῆς,
 εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον,
 ἢ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἠελίοιο,
 ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισι."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἄμαυρόν· 835 ΟΔ
 "οὐ μὲν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
 ζῶει ὃ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμῶλια βάζειν."
 ὣς εἰπὸν σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
 ἐς πνοιᾶς ἀνέμων. ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
 κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη, 840
 ὣς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.
 μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρά κέλευθα
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες,
 ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἀλὶ πετρήεσσα,
 μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης, 845 ΟΔ
 Ἄστερις, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
 ἀμφίδυμοι· τῇ τὸν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ε

Ἦὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
 ὤρνυθ', ἴν' ἀθανάτοισι φῶος φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
 οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος 5 ΟΕ
 μνησαμένη· μέλε γὰρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·
 "Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
 μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἦπιος ἔστω
 σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδῶς,
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι· 10
 ὡς οὗ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
 λαῶν οἴσιν ἄνασσε, πατήρ δ' ὡς ἦπιος ἦεν.

ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
 νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι· 15 OE
 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρητοι καὶ ἐταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάσιν
 οἴκαδε νισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
 ἐς Πύλον ἠγαθήην ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν." 20
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
 οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῆ,
 ὡς ἦ τοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθῶν;
 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γάρ, 25 OE
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἴκηται,
 μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετέες ἀπονέωνται."
 ἦ ῥα καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ἠῦδα·
 "Ἑρμεία, σὺ γάρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,
 νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν, 30
 νόστον Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται
 οὔτε θεῶν πομπῆ οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 ἀλλ' ὅ γ' ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμου πῆματα πάσχων
 ἡματί κ' εἰκοστῶ Σχερίην ἐρίβωλον ἴκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν, 35 OE
 οἳ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσουσιν,
 πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἴσαν. 40
 ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἴκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
 ὡς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργεῖφόντης.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρῆν 45 OE
 ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῆ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
 τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργεῖφόντης.
 Πιερὴν δ' ἐπιβάς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ· 50
 σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι εἰοικῶς,
 ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 ἰχθῦς ἀγρώσσω πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμῃ·
 τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχῆσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν, 55 OE
 ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἠπειρόνδε
 ἦεν, ὄφρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἔνι νύμφῃ
 ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
 πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδμή
 κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει 60
 δαιομένων· ἠ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπι καλῆ
 ἰστὸν ἐποιομένη χρυσεῖη κερκίδ' ὕφαινε.

ὔλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθώσασα,
κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
ἔνθα δὲ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο, 65 OE
σκῶπές τ' ἴρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
εἰνάλια, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
ἢ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
ἡμερίς ἠβώσασα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσι.
κρῆναι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῶ, 70
πλησίαι ἀλλήλων τετραμμένα ἄλλυδις ἄλλη.
ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου
θήλεον. ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
θήησαιτο ἰδὼν καὶ τερφθείη φρεσὶν ἦσιν.
ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργεῖφόντης. 75 OE
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἐῶ θηήσατο θυμῶ,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὸ σπέος ἤλυθεν. οὐδέ μιν ἄντην
ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων·
οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει. 80
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
ἀλλ' ὅ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ,
δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων.
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψώ, δῖα θεάων, 85 OE
ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαεινῶ σιγαλόεντι·
"τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθας
αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὐ τι θαμίζεις.
αὐδὰ ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν. 90
ἀλλ' ἔπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω."
ὥς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος ἀργεῖφόντης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δεῖπνησε καὶ ἦραρε θυμὸν ἐδώδῃ, 95 OE
καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
"εἰρωτᾶς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν· αὐτὰρ ἐγὼ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ 100
ἄσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἳ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἐκατόμβας.
ἀλλὰ μάλ' οὐ πως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἀλιῶσαι.
φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι οἰζυρώτατον ἄλλων, 105 OE
τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστου πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
ἢ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι, 110
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
τὸν νῦν σ' ἠνώγειν ἀποπεμπέμεν ὅτι τάχιστα·

οὐ γάρ οἱ τῆδ' αἴσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
 ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν." 115 OE
 ὣς φάτο, ρίγησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "σχέτλιοι ἐστε, θεοί, ζηλήμονες ἕξοχον ἄλλων,
 οἳ τε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
 ἀμφαδίην, ἣν τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην. 120
 ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζῶντες,
 ἦος ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγνή
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιομένη κατέπεφνε.
 ὣς δ' ὀπότε Ἰασιῶνι εὐπλόκαμος Δημήτηρ, 125 OE
 ᾧ θυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνή
 νειῶ ἔνι τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
 ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
 τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα 130
 οἶον, ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
 τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμὸς τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
 τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον 135 OE
 θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὐ πῶς ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἀλιῶσαι,
 ἐρρέτω, εἴ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὐ πη ἐγὼ γε· 140
 οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 αὐτὰρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπιτεύσω,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἴκηται."
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργεῖφόντης· 145 OE
 "οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
 μή πῶς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη."
 ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργεῖφόντης·
 ἢ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη
 ἦ', ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων. 150
 τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὖρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
 δακρυόφιν τέρσοντο, κατεῖβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν
 νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.
 ἀλλ' ἦ τοι Νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκη
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ· 155 OE
 ἦματα δ' ἄμ πέτρῃσι καὶ ἠιόνεσσι καθίζων
 δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
 ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
 "κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν 160
 φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
 ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμῶν ἀρμόζεο χαλκῷ

εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
 ὑψοῦ, ὡς σε φέρησιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
 αὐτὰρ ἐγὼ σῆτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν 165 OE
 ἐνθήσω μενοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
 εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὔρον ὄπισθεν,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι,
 αἶ κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 οἷ μιν φέρτεροὶ εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε." 170
 ὡς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἄλλο τι δὴ σύ, θεά, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
 ἢ με κέλει σχεδίη περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἶσαι 175 OE
 ὠκύποροι περώωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρω.
 οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίην,
 εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι
 μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο."
 ὡς φάτο, μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων, 180
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 "ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς,
 οἶον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορευσαί.
 ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθε
 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος 185 OE
 ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
 μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἄσ' ἂν ἐμοί περ
 αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρεῖῶ τόσον ἴκοι·
 καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ 190
 θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων."
 ὡς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο δῖα θεάων
 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
 ἴξον δὲ σπεῖτος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ,
 καὶ ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη 195 OE
 Ἑρμείας, νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδῆν,
 ἔσθην καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν·
 αὐτῇ δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσεύς θείοιο,
 τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμῶαί καὶ νέκταρ ἔθηκον.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον. 200
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ, δῖα θεάων·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπη. 205 OE
 εἴ γε μὲν εἰδείης σῆσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἴσα
 κήδε' ἀναπλήσῃ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
 ἐνθάδε κ' αὔθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
 ἀθάνατός τ' εἴης, ἰμειρόμενός περ ἰδέσθαι
 σὴν ἄλοχον, τῆς τ' αἰὲν ἐέλδεται ἤματα πάντα. 210
 οὐ μὲν θην κείνης γε χερείων εὐχομαι εἶναι,
 οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἐπεὶ οὐ πως οὐδὲ ἔοικεν

θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "πότνα θεά, μή μοι τόδε χῶεο· οἶδα καὶ αὐτὸς 215 OE
 πάντα μάλ', οὐνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
 εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἰσάντα ιδέσθαι·
 ἢ μὲν γὰρ βροτὸς ἐστί, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρω·
 ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
 οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ιδέσθαι. 220
 εἰ δ' αὖ τις ραίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 τλήσομαι ἐν στήθεσσι ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
 ἦδη γὰρ μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα
 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω."
 ὡς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν· 225 OE
 ἐλθόντες δ' ἄρα τῷ γε μυχῶ σπείους γλαφυροῖο
 τερπέσθην φιλότῃ, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς,
 αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη, 230
 λεπτόν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
 καλὴν χρυσεῖην, κεφαλῇ δ' ἐφύπερθε καλύπτρην.
 καὶ τότε Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν·
 δῶκέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ 235 OE
 στελεῖον περικαλλὲς ἐλαίνον, εὖ ἐναρηρός·
 δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὐξοόν· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 κλήθρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτῃ τ' ἦν οὐρανομήκης,
 αὖα πάλαι, περίκηλα, τὰ οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς. 240
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δεῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 ἢ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψώ, διὰ θεάων,
 αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θεῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον.
 εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῶ,
 ξέσσε δ' ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμῃ ἴθυνεν. 245 OE
 τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, διὰ θεάων·
 τέτρηθεν δ' ἄρα πάντα καὶ ἦρμοσεν ἀλλήλοισιν,
 γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἀρμονίησιν ἄρασεν.
 ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνῶσεται ἀνὴρ
 φορτίδος εὐρείης, εὐ εἰδῶς τεκτοσυνάων, 250
 τόσσον ἔπ' εὐρεῖαν σχεδὴν ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
 ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρῶν θαμέσι σταμίνεσσι,
 ποίει· ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
 ἐν δ' ἰστὸν ποίει καὶ ἐπὶ κριον ἄρμενον αὐτῷ·
 πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι. 255 OE
 φράξε δὲ μιν ρίπεσσι διαμπερὲς οἰσυῖνῃσι
 κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψώ, διὰ θεάων,
 ἰστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
 ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ, 260
 μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατεῖρυσεν εἰς ἄλλα δῖαν.
 τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·

τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου διὰ Καλυψῶ,
εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.
ἐν δέ οἱ ἄσκον ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο 265 OE
τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δέ καὶ ἦα
κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλὰ·
οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἰστία διὸς Ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως 270
ἦμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν
Πληιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὄψε δύοντα Βοώτην
Ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν,
ἦ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο· 275 OE
τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψῶ, διὰ θεάων,
ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἦματα ποντοπορεύων,
ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ· 280
εἶσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπῶν ἀνίων κρείων ἐνοσίχθων
τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἶσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλῶν. ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν· 285 OE
"ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἄμφ' Ὀδυσῆϊ ἐμεῖο μετ' Αἰθιοπέσσι ἐόντος,
καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἴσα
ἐκφυγέειν μέγα πείραρ οἰζύος, ἦ μιν ἰκάνει.
ἀλλ' ἔτι μὲν μίν φημι ἄδην ἐλάαν κακότητος." 290
ὡς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
χερσὶ τρίαιναν ἐλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσον Ζέφυρός τε δυσσαῆς 295 OE
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
καὶ τότε Ὀδυσσεύς λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
"ὦ μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν, 300
ἦ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
ἄλγε' ἀναπλήσειν· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
οἴοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄλλαι
παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος. 305 OE
τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότε ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες,
ὡς δὴ ἐγὼ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἦματι τῷ ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι. 310
τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
νῦν δὲ λευγαλέῳ θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι."

ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης
 δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε.
 τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίας αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δέ 315 OE
 ἕκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ οἱ ἰστὸν ἔαζεν
 δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
 τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη
 αἴψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὀρμῆς· 320
 εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
 ὁψὲ δὲ δῆ ῥ' ἀνέδου, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
 πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 ἀλλ' οὐδ' ὡς σχεδίας ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβει' αὐτῆς, 325 OE
 ἐν μέσση δὲ καθίζε τέλος θανάτου ἀλεείνων.
 τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 ἄμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται,
 ὡς τὴν ἄμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα· 330
 ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρῆ προβάλεσκε φέρεσθαι,
 ἄλλοτε δ' αὐτ' Εὐρὸς Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.
 τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἴνω,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
 νῦν δ' ἄλῃ ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξ ἔμμορε τιμῆς. 335 OE
 ἣ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα,
 αἰθυίη δ' εἰκυῖα ποτῆ ἀνεδύσετο λίμνης,
 ἴζε δ' ἐπὶ σχεδίας πολυδέσμου εἶπέ τε μῦθον·
 "κάμμορε, τίπτε τοι ὦδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 ὠδύσαστ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει; 340
 οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει μάλ' αὖ περ μενεαίνων.
 ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
 εἵματα ταῦτ' ἀποδὺς σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
 κάλλιπ', ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου
 γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι. 345 OE
 τῆ δέ, τότε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι
 ἄμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος οὐδ' ἀπολέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπὶ χεῖρεσσι ἐφάψαι ἠπείροιο,
 ἄψ ἀπολυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον
 πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι." 350
 ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
 αὐτὴ δ' ἄψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα
 αἰθυίη εἰκυῖα· μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.
 αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν· 355 OE
 "ὦ μοι ἐγὼ, μὴ τίς μοι ὑφαίνησιν δόλον αὐτε
 ἀθανάτων, ὃ τέ με σχεδίας ἀποβῆναι ἀνώγει.
 ἀλλὰ μάλ' οὐ πῶ πείσομ', ἐπεὶ ἐκάς ὀφθαλμοῖσιν
 γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
 ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον· 360
 ὄφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἀρμονίησιν ἀρήρη,
 τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·

αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
 νήξομ', ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον."
 ἦος ὁ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές, ἦλασε δ' αὐτόν.
 ὡς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊων θημῶνα τινάξῃ
 καρφαλέων· τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
 ὡς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 370
 ἀμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
 εἵματα δ' ἐξαπέδυνε, τὰ οἱ πόρε διὰ Καλυψώ.
 αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν,
 αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἀλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
 νηχέμεναι μεμαώς. ἴδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων, 375 OE
 κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν·
 "οὔτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
 εἰς ὃ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγῆης.
 ἀλλ' οὐδ' ὡς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος."
 ὡς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλιτρίχας ἵππους, 380
 ἴκετο δ' εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
 αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
 ἦ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
 παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
 ὄρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν, 385 OE
 ἦος ὁ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
 διογενὴς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 ἔνθα δὴ νύκτας δύο τ' ἦματα κύματι πηγῶ
 πλάζετο, πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς, 390
 καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη
 ἔπλετο νηνεμίη· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν
 ὄξυ μάλα προῖδών, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθεῖς.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος βίσιος παίδεσσι φανήη
 πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων, 395 OE
 δηρὸν τηκόμενος, στυγερός δὲ οἱ ἔχραε δαίμων,
 ἀσπᾶσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
 ὡς Ὀδυσεῖ ἀσπαστὸν εἰείσατο γαῖα καὶ ὕλη,
 νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὄσσον τε γέγωνε βοήσας, 400
 καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπλάδεσσι θαλάσσης·
 ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
 δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἀλὸς ἄχνη·
 οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί.
 ἀλλ' ἀκταὶ προβλήτες ἔσαν σπλάδες τε πάγοι τε· 405 OE
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
 "ὦ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τότε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
 ἔκβασις οὐ πη φαίνεθ' ἀλὸς πολιοῖο θύραζε· 410
 ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,

ἀγγιβαθῆς δὲ θάλασσα, καὶ οὐ πως ἔστι πόδεςσι
 στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
 μή πῶς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ 415 OE
 κῦμα μέγ' ἀρπάξαν· μελέῃ δέ μοι ἔσσεται ὄρμη·
 εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
 ἠϊόνας τε παραπλήγας λιμένας τε θαλάσσης,
 δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα, 420
 ἠέ τί μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
 ἐξ ἄλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
 οἶδα γάρ, ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς ἐννοσίγαιος."
 ἦος ὁ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἄκτῃν. 425 OE
 ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοῦς δρύφθη, σὺν δ' ὅστε' ἀράχθη,
 εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
 τῆς ἔχετο στενάχων, ἦος μέγα κῦμα παρῆλθε.
 καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὔτις 430
 πληξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
 ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
 πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάιγγες ἔχονται,
 ὡς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
 ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν. 435 OE
 ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,
 εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 κύματος ἐξαναδύς, τὰ τ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε,
 νῆχε παρέξ, ἐς γαῖαν ὀρώμενος, εἴ που ἐφεύροι
 ἠϊόνας τε παραπλήγας λιμένας τε θαλάσσης. 440
 ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
 ἴξε νέων, τῆ δὴ οἱ εἰείσατο χῶρος ἄριστος,
 λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὔξατο ὄν κατὰ θυμόν·
 "κλυθι, ἄναξ, ὅτις ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἰκάνω, 445 OE
 φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπᾶς.
 αἰδοῖος μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 ἀνδρῶν ὅς τις ἴκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἰκάνω πολλὰ μογήσας.
 ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἰκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι." 450
 ὡς φάθ', ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐὼν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα,
 πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
 ἐς ποταμοῦ προχοάς. ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε
 χεῖράς τε στιβαράς. ἀλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 ὦδεε δὲ χροά πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλή 455 OE
 ἂν στόμα τε ῥῖνάς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
 κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἴκανε.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἔο λῦσε θεοῖο.
 καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν, 460
 ἄψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἴψα δ' ἄρ' Ἴνῶ
 δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεῖς

σχοίνω ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζεΐδωρον ἄρουραν.
 ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὄν μεγαλήτορα θυμόν·
 "ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται; 465 OE
 εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω,
 μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔέρση
 ἐξ ὀλιγηπελῆϊς δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
 αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
 εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβάς καὶ δάσκιον ὕλην 470
 θάμνοις ἐν πυκνοιῶσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
 ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
 δεῖδω, μὴ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι."
 ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
 βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὔρεν 475 OE
 ἐν περιφαινομένῳ· δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλῆς, ὁ δ' ἐλαίης.
 τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 οὔτ' ὄμβρος περάσασκε διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνοὶ 480
 ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδῖς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
 δύσετ'. ἄφαρ δ' εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
 εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἠλιθα πολλή,
 ὅσσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
 ὦρη χειμερῆϊ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι. 485 OE
 τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
 ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῆ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὔοι, 490
 ὡς Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 δυσπονέος καμάτοιο φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ζ

ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 ὕπνω καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
 βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
 οἷ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
 ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηγορέοντων, 5 OZ
 οἷ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
 ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς,
 εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφησιτάων,
 ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
 καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας. 10
 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμείς Ἄϊδόσδε βεβήκει,
 Ἀλκίνοος δὲ τότε ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
 τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
 βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη 15 OZ
 κοιμᾷτ' ἀθανάτησι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,

Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
παρ δὲ δὺ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι,
σταθμοῖν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
ἢ δ' ἀνέμου ὡς πνοιῆ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης, 20
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
εἰδομένη κούρη ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
ἢ οἱ ὀμηλική μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
τῆ μιν ἔεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
"Ναυσικάα, τί νύ σ' ὤδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ; 25 OZ
εἴματα μὲν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα,
σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἔστιν, ἵνα χρή καλὰ μὲν αὐτὴν
ἔννουσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγωνται.
ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
ἔσθλη, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. 30
ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι·
καὶ τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἔψομαι, ὄφρα τάχιστα
ἐντύνεαι, ἐπεὶ οὐ τοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσειαι·
ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἔστι καὶ αὐτῆ. 35 OZ
ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἢ κεν ἄγησι
ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
καὶ δὲ σοὶ ὤδ' αὐτῆ πολὺ κάλλιον ἢ ἐπόδεσσιν
ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοῖ εἰσι πόληος." 40
ἢ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
ἔμμεναι. οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ' ὄμβρω
δεύεται οὔτε χιῶν ἐπιπίλνεται, ἀλλὰ μάλ' αἶθρη
πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη. 45 OZ
τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρη.
αὐτίκα δ' Ἦὼς ἦλθεν εὐθρόνος, ἢ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὐπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον,
βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγεῖλειε τοκεῦσιν, 50
πατρὶ φίλω καὶ μητρὶ· κινήσατο δ' ἔνδον ἐόντας·
ἢ μὲν ἐπ' ἐσχάρη ἦστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
ἠλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
ἐρχομένω ξύμβλητο μετὰ κλειτοῦς βασιλῆας
ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί. 55 OZ
ἢ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·
"πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
ὕψηλὴν εὐκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἴματ' ἄγωμαι
ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρῶτοισιν ἐόντα. 60
βουλάς βουλευεῖν καθαρὰ χροὶ εἴματ' ἔχοντα.
πέντε δέ τοι φίλοι υἴες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
οἱ δὺ' ὀπυῖοντες, τρεῖς δ' ἠίθεοι θαλέθοντες·
οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἴματ' ἔχοντες
ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῆ φρενὶ πάντα μέμηλεν." 65 OZ
ὡς ἔφατ'· αἶδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομήναι

πατρι φίλω. ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
"οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
ἔρχευ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
ὑψηλὴν ἐκύκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν." 70
ὡς εἰπὼν δμῶεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχον ἡμιονεῖην
ῶπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον ζευξάν θ' ὑπ' ἀπήνη·
κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρειν ἐσθῆτα φαεινὴν.
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐυξέστῳ ἐπ' ἀπήνη, 75 OZ
μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
ἀσκῶ ἐν αἰγείῳ· κούρη δ' ἐπεβήσεται ἀπήνης.
δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
ἦος χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν. 80
ἢ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἠνία σιγαλόεντα,
μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνουιν.
αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν,
οὐκ οἶην, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἴκοντο, 85 OZ
ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
καλὸν ὑπεκπύροεν μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,
ἔνθ' αἶ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα
τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης 90
εἵματα χερσὶν ἔλοντο καὶ ἐσφόρειον μέλαν ὕδωρ,
στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
ἐξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἄλός, ἦχι μάλιστα
λάιγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα. 95 OZ
αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ
δεῖπνον ἔπειθ' εἶλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο,
εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε καὶ αὐτῆ,
σφαίρη ταὶ δ' ἄρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι· 100
τῆσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
οἴη δ' Ἄρτεμις εἴσι κατ' οὔρεα ἰοχέαιρα,
ἢ κατὰ Τηϋγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,
τερπομένη κάπροις καὶ ὠκείης ἐλάφοισι·
τῆ δέ θ' ἅμα νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο, 105 OZ
ἀγρονόμοι παίζουσι, γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ·
πασάων δ' ὑπὲρ ἦ γε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
ῥεῖά τ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
ὡς ἦ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἴκόνδε νέεσθαι 110
ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξασά τε εἵματα καλά,
ἔνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροίτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
ἢ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἠγήσαιο.
σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια· 115 OZ
ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, βαθεῖη δ' ἔμβαλε δίνη·

αἰ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσαν· ὁ δ' ἔγρευτο δῖος Ὀδυσσεύς,
ἐζόμενος δ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
"ὦ μοι ἐγώ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;
ἦ ῥ' οἶ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, 120
ἦε φιλόξενοι καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς αὐτή·
νυμφάων, αἶ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεια ποιήεντα.
ἦ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων; 125 OZ
ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἠδὲ ἴδωμαι."
ὥς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς,
ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῖ μῆδεα φωτός.
βῆ δ' ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκὶ πεποιθώς, 130
ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσί μετέρχεται ἢ οἴεσιν
ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστήρ
μῆλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
ὥς Ὀδυσσεὺς κούρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλε 135 OZ
μίξεσθαι, γυμνὸς περ ἐὼν· χρειῶ γὰρ ἴκανε.
σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη κεκακωμένος ἄλμη,
τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προύχουσας·
οἷη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῆ γὰρ Ἀθήνη
θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων. 140
στῆ δ' ἄντα σχομένη· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεύς,
ἦ γούνων λίσσοιτο λαβῶν ἐνώπιδα κούρην,
ἦ αὐτως ἐπέεσιν ἀποσταδὰ μελιχίοισι
λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν καὶ εἶματα δοίη.
ὥς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι, 145 OZ
λίσσεσθαι ἐπέεσιν ἀποσταδὰ μελιχίοισι,
μή οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
αὐτίκα μελίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.
"γουνουῦμαί σε, ἄνασσα· θεὸς νύ τις, ἦ βροτὸς ἐσσι;
εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 150
Ἄρτεμιδί σε ἐγώ γε, Διὸς κούρη μέγαλοιο,
εἰδός τε μέγεθός τε φυῆν τ' ἄγχιστα εἴσκω·
εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν,
τρὶς μάκαρες μὲν σοί γε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ,
τρὶς μάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς 155 OZ
αἰὲν εὐφροσύνησιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔζοχον ἄλλων,
ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἴκόνδ' ἀγάγηται.
οὐ γὰρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτῶν ὀφθαλμοῖσιν, 160
οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῶ
φοῖνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαός,
τὴν ὁδὸν ἦ δὴ μέλλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσσεσθαι. 165 OZ
ὥς δ' αὐτως καὶ κεῖνο ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῶ

δὴν, ἐπεὶ οὐ πω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης,
 ὡς σέ, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δεΐδια δ' αἰνῶς
 γούνων ἄψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 χθιζὸς εἰκοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον· 170
 τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμ' ἐφόρει κραπναί τε θύελλα
 νήσου ἀπ' Ὠγυγίης. νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 ὄφρ' ἔτι που καὶ τῆδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ οἴω
 παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
 ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σέ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας 175 OZ
 ἐς πρώτην ἰκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὐ τινα οἶδα
 ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 ἄστου δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ράκος ἀμφιβαλέσθαι,
 εἴ τί που εἴλυμα σπεύρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
 σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοιναῖς, 180
 ἄνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
 ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
 ἢ ὄθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
 ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
 χάρματα δ' εὐμενέτησι, μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί." 185 OZ
 τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ἠῦδα·
 "ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας·
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστω·
 καὶ που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σέ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης. 190
 νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 οὔτ' οὔν ἐσθῆτος δευήσεται οὔτε τευ ἄλλου,
 ὧν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπεῖριον ἀντιάσαντα.
 ἄστου δέ τοι δεῖξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν, 195 OZ
 εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε."
 ἦ ῥα καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε·
 "στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι;
 ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν; 200
 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερός βροτὸς οὐδὲ γένηται,
 ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
 δηιοτήτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
 ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος. 205 OZ
 ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνει,
 τὸν νῦν χρὴ κομέειν· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες
 ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσιν τε πόσιν τε,
 λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὄθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο." 210
 ὡς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν,
 κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 παρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἶματ' ἔθηκαν,
 δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον, 215 OZ
 ἦνωγον δ' ἄρα μιν λουῖσθαι ποταμοῖο ῥοῆσιν.

δή ρα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
 "ἀμφίπολοι, στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
 ἄλμην ὤμοισιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
 χρίσομαι· ἧ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή. 220
 ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε λοέσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 γυμνοῦσθαι κούρησιν ἐυπλοκάμοισι μετελθών."
 ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη.
 αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροά νίζετο δῖος Ὀδυσσεύς
 ἄλμην, ἧ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους, 225 OZ
 ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἀλὸς χνόον ἀτρυγέτιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
 ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσαθ' ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς,
 τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
 μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητος 230
 οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνήρ
 ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
 ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ὤμοις. 235 OZ
 ἔζειτ' ἐπειτ' ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 κάλλιπ' ἀμφὶ στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη.
 δή ρα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι μετηύδα·
 "κλυτέ μευ, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἶπω.
 οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν, 240
 Φαιήκεσσ' ὄδ' ἀνήρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι·
 πρόσθεν μὲν γὰρ δὴ μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι,
 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 αἱ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἶη
 ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμνειν. 245 OZ
 ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε."
 ὡς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
 παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
 ἧ τοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος. 250
 αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν·
 εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
 ζευξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἂν δ' ἔβη αὐτή,
 ὠτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 "ὄρσοε δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν ὄφρα σε πέμψω 255 OZ
 πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἐνθα σέ φημι
 πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.
 ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
 ὄφρ' ἂν μὲν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
 τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν 260
 καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἠγεμονεύσω.
 αὐτὰρ ἐπὶν πόλιος ἐπιβήομεν, ἦν πέρι πύργος
 ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόληος,
 λεπτή δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
 εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἐκάστω. 265 OZ
 ἐνθα δὲ τέ σφ' ἀγορῆ καλὸν Ποσιδῆιον ἀμφίς,

ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
 ἔνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
 πείσματα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
 οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς οὐδὲ φαρέτρη, 270
 ἀλλ' ἴστοι καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες εἴσαι,
 ἧσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
 τῶν ἀλεεῖνω φῆμιν ἀδευκέα, μὴ τις ὀπίσσω
 μωμεύη· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον·
 καὶ νύ τις ὧδ' εἴπησι κακώτερος ἀντιβολήσας· 275 OZ
 'τίς δ' ὄδε Ναυσικάα ἔπεται καλός τε μέγας τε
 ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρε; πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῆ.
 ἦ τίνα που πλαγχθέντα κομίσσατο ἦς ἀπὸ νηὸς
 ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὐ τινες ἐγγύθεν εἰσίν·
 ἦ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν 280
 οὐρανόθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἦματα πάντα.
 βέλτερον, εἰ καυτή περ ἐποιοχόμενη πόσιν εὔρεν
 ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοῖ μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί·
 ὡς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνειδέα ταῦτα γένοιτο. 285 OZ
 καὶ δ' ἄλλη νεμεσῶ, ἦ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
 ἦ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων,
 ἀνδράσι μίσγηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.
 ξεῖνε, σὺ δ' ὧκ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
 πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο. 290
 δῆεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου
 αἰγεῖρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών·
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖα τ' ἀλωή,
 τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας.
 ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς ὃ κεν ἡμεῖς 295 OZ
 ἄστυδε ἔλθωμεν καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρός.
 αὐτὰρ ἐπὶν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
 καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι
 δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγάλητορος Ἀλκινόοιο.
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἠγήσαιο 300
 νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
 δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 ἦρωος. ἀλλ' ὅπότε ἂν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
 ὧκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
 μητέρ' ἐμήν· ἠ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχάρη ἐν πυρὸς αὐγῆ, 305 OZ
 ἠλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ιδέσθαι,
 κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δέ οἱ εἴατ' ὄπισθεν.
 ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῆ,
 τῷ ὃ γε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὧς.
 τὸν παραμειψάμενος μητρὸς περὶ γούνασι χεῖρας 310
 βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδῃαι
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
 εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπώρῃ τοι ἔπειτα φίλους τ' ιδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν." 315 OZ
 ὡς ἄρα φωνήσασ' ἴμασεν μάστιγι φαεινῆ

ἡμιόνους· αἱ δ' ὄκα λίπον ποταμοῖο ρέεθρα.
 αἱ δ' εὐ μὲν τρώχων, εὐ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν·
 ἢ δὲ μάλ' ἠνιόχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίατο πεζοὶ
 ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσσεύς τε, νόφ δ' ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην. 320
 δύσετό τ' ἠέλιος καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἴκοντο
 ἱρὸν Ἀθηναίης, ἴν' ἄρ' ἔζετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρη μέγαλοιο·
 "κλυθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἄρτυτώνη·
 νῦν δὴ πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὐ ποτ' ἄκουσας 325 ΟΖ
 ραιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς ἐννοσίγαιος.
 δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἢ δ' ἐλεεινόν."
 ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
 αὐτῷ δ' οὐ πω φαίνεται ἐναντίη· αἶδετο γάρ ῥα
 πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαιεν 330
 ἀντιθέφ' Ὀδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Η

ὧς ὁ μὲν ἐνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 κούρην δὲ προτὶ ἄστῃ φέρειν μένος ἡμιόνουιν.
 ἢ δ' ὅτε δὴ οὐ πατρὸς ἀγκαλυτὰ δώμαθ' ἴκανε,
 στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι, κασίγνητοι δὲ μιν ἀμφὶς 5 ΟΗ
 ἴσαντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἳ ῥ' ὑπ' ἀπήνης
 ἡμιόνους ἔλυον ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
 αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐδὸν ἦε· δαΐε δὲ οἱ πῦρ
 γρῆς Ἀπειραίη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
 τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὐνεκα πᾶσιν 10
 Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουεν·
 ἢ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 ἢ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ὄρτο πόλινδ' ἴμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 πολλὴν ἡέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆι, 15 ΟΗ
 μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
 κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
 ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 παρθενικῆ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούση. 20
 στή δὲ πρόσθ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 "ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἠγήσαιο
 Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισι ἀνάσσει;
 καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἰκάνω
 τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὐ τίνα οἶδα 25 ΟΗ
 ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν."
 τὸν δ' αὐτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με κελεύεις,
 δεῖξω, ἐπεὶ μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
 ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἠγεμονεύσω, 30
 μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε.
 οὐ γὰρ ξεῖνους οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,

οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθῃ.
 νηυσὶ θοῆσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείησι
 λαΐτμα μέγ' ἐκπερώωσιν, ἐπεὶ σφισι δῶκ' ἐνοσίχθων· 35 OH
 τῶν νέες ὠκεῖται ὡς εἰ πτερὸν ἠὲ νόημα."
 ὡς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαΐνε θεοῖο.
 τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
 ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη 40
 εἶα εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἢ ῥά οἱ ἀχλὺν
 θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἴσας
 αὐτῶν θ' ἠρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ
 ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι. 45 OH
 ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἴκοντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "οὔτος δὴ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις
 πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
 δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ 50
 τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεται ἐν μεγάροισιν·
 Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκῆων
 τῶν αὐτῶν οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα. 55 OH
 Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
 ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
 ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν.
 ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός· 60
 τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη καὶ ἐγείνατο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορα τ' Ἀλκινόον τε.
 τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα 65 OH
 Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
 καὶ μιν ἔτισ', ὡς οὐ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν.
 ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν
 ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο 70
 καὶ λαῶν, οἳ μὴν ῥά θεὸν ὡς εἰσορόωντες
 δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
 οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτῇ δεύεται ἐσθλοῦ·
 ἦσι τ' ἐὺ φρονέησι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
 εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ, 75 OH
 ἐλπωρῇ τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑπόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
 ὡς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινὴν,
 ἴκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην, 80
 δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτὰ· πολλὰ δὲ οἱ κῆρ

ὤρμαιν' ἴσταμένω, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἰκέσθαι.
 ὥς τε γὰρ ἠελίου αἶγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
 δῶμα καθ' ὑπερεφές μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85 OH
 χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
 χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
 σταθμοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκῶ ἔστασαν οὐδῶ,
 ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη. 90
 χρύσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
 οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσι
 δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρωσ ἤματα πάντα.
 ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, 95 OH
 ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
 λεπτοὶ εὐννητοὶ βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
 ἔνθα δὲ Φαιήκων ἠγήτορες ἐδριόωντο
 πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
 χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι εὐδμήτων ἐπὶ βωμῶν 100
 ἔστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
 πεντήκοντα δὲ οἱ δμῶαὶ κατὰ δῶμα γυναικῆς
 αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
 αἱ δ' ἴστοὺς ὑφώσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν 105 OH
 ἦμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
 καιρυσσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
 ὅσσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
 νῆα θοῆν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὥς δὲ γυναικῆς
 ἰστῶν τεχνῆσαι· πέρι γὰρ σφισὶ δῶκεν Ἀθήνη 110
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς.
 ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
 τετράγυος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωντα,
 ὄγχναι καὶ ροῖαι καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι 115 OH
 συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
 τάνων οὐ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει
 χεῖματος οὐδὲ θέρεως, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
 Ζεφυρίη πνεύουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
 ὄγχνη ἐπ' ὄγχνη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ, 120
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῆ σταφυλῆ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 ἔνθα δὲ οἱ πολύκαρπος ἀλωή ἐρρίζωται,
 τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
 τέρσεται ἠελίῳ, ἐτέρας δ' ἄρα τε τρυγώωσιν,
 ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφακές εἰσιν 125 OH
 ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεροι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νεΐατον ὄρχον
 παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι·
 ἐν δὲ δύω κρῆναι ἢ μὲν τ' ἀνά κῆπον ἅπαντα 130
 σκίδναται, ἢ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἴησι
 πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ,
 καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω. 135 OH
 εὔρε δὲ Φαιήκων ἠγήτορας ἠδὲ μέδοντας
 σπένδοντας δεπάεσσιν ἐυσκόπῳ ἀργεῖφόντη,
 ᾧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 πολλὴν ἠέρ' ἔων, ἣν οἱ περίχευεν Ἀθήνη, 140
 ὄφρ' ἴκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς,
 καὶ τότε δῆρ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
 οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο, δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες·
 θαύμαζον δ' ὀρώωντες. ὁ δὲ λιτάνευεν Ὀδυσσεύς· 145 OH
 "Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
 σὸν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἰκάνω πολλὰ μογήσας
 τούσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 ζώμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν· 150
 αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἰκέσθαι
 θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχω."
 ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρη ἐν κονίησιν
 παρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκῆν ἐγένοντο σιωπῆ.
 ὁψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἦρωσ Ἐχένης, 155 OH
 ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν
 καὶ μῦθοισι κέκαστο, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς·
 ὃ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "Ἀλκίνο', οὐ μὲν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
 ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἦσθαι ἐπ' ἐσχάρη ἐν κονίησιν, 160
 οἶδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
 ἄλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
 εἴσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
 οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
 σπείσομεν, ὃς θ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ· 165 OH
 δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότῳ ἔνδον ἐόντων."
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 χειρὸς ἐλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
 ὤρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἶσε φαινοῦ,
 υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα, 170
 ὃς οἱ πλησίον ἴζε, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκεν.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ χρυσεῖη ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νῖψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῆτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα, 175 OH
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 "Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθῳ νεῖμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ 180
 σπείσομεν, ὃς θ' ἰκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ."
 ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,

νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμός,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε· 185 ΟΗ
"κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἠδὲ θεοῖσιν 190
ρέξομεν ἱερά καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
μνησόμεθ', ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
πομπῆ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί,
μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησι, 195 ΟΗ
πρὶν γε τὸν ἦς γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
πέισεται, ἄσσα οἱ αἴσα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖται
γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται. 200
αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας,
δαίνυνται τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δ' ἄρα τις καὶ μῶνος ἰὼν ξύμβληται ὀδίτης,
οὐ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν, 205 ΟΗ
ὡς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ἀλκίνο', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἐγὼ γε
ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν. 210
οὓς τινὰς ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας οἰζὺν
ἀνθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.
καὶ δ' ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ· 215 ΟΗ
οὐ γὰρ τι στυγερῆ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἔπλετο, ἢ τ' ἐκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη
καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἢ δὲ μάλ' αἰεὶ
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δὲ με πάντων 220
ληθάνει ὄσσο' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλησθῆναι ἀνώγει.
ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθαι ἄμ' ἠοῖ φαينوμένηφιν,
ὡς κ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης
καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα." 225 ΟΗ
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον
πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος,
αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς, 230
πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς
ἦσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
 ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἶματ' ἰδοῦσα
 καλά, τὰ ῥ' αὐτῆ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί· 235 OH
 καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἔξινε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῆ·
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν;
 οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκέσθαι;"
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 240
 "ἀργαλέον, βασιλεια, διηνεκέως ἀγορευσαί
 κήδε', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
 τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ.
 Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλί κεῖται·
 ἔνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψῶ 245 OH
 ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
 μίσηται οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἦγαγε δαίμων
 οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ. 250
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
 αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἐλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης
 ἐννήμαρ φερόμην· δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψῶ
 ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ με λαβοῦσα 255 OH
 ἐνδουκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν ἠδὲ ἔφασκε
 θῆσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα·
 ἀλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
 ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἶματα δ' αἰεὶ
 δάκρυσι δεύεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψῶ· 260
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὀγδόατόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 καὶ τότε δὴ μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι
 Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἣ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίου πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε,
 σῆτον καὶ μέθυ ἠδύ, καὶ ἄμβροτα εἶματα ἔσσειν, 265 OH
 οὔρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρὸν τε.
 ἐπτα δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἦματα ποντοπορεύων,
 ὀκτωκαιδεκάτη δ' ἐφάνη ὄρεα σκιδόντα
 γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
 δυσμόρῳ· ἧ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι οἰζυῖ 270
 πολλῇ, τὴν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθον,
 ὠρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
 εἶα ἐπὶ σχεδίου ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
 τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἐγὼ γε 275 OH
 νηχόμενος τότε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
 ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
 ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
 πέτρης πρὸς μεγάλῃσι βαλὼν καὶ ἀτερπεί χῶρῳ·
 ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἦος ἐπῆλθον 280
 ἐς ποταμόν, τῇ δὴ μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
 λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.

ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νύξ
 ἦλυθ'. ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διυπετέος ποταμοῖο 285 OH
 ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
 ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
 ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τετιμημένος ἦτορ
 εὔδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ.
 δεϊλετό τ' ἠέλιος καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
 ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς 290
 παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην εἰκυῖα θεῆσι·
 τὴν ἰκέτευσ'· ἢ δ' οὐ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
 ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
 ἐρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
 ἦ μοι σῖτον ἔδωκεν ἄλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον 295 OH
 καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ καὶ μοι τάδε εἶματ' ἔδωκε.
 ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα."
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 "ξεῖν', ἦ τοι μὲν τοῦτο γ' ἐνάσιμον οὐκ ἐνόησε
 παῖς ἐμή, οὐνεκά σ' οὐ τι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξίν 300
 ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρώτην ἰκέτευσας."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ἦρωε, μὴ τοι τοῦνεκ' ἀμύμονα νεΐκεε κούρη·
 ἢ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεσθαι,
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον δεῖσας αἰσχυρόμενός τε, 305 OH
 μὴ πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ἰδόντι·
 δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων."
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 "ξεῖν', οὐ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 μασιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα. 310
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
 τοῖος ἐὼν οἴός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅ τ' ἐγὼ περ,
 παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
 αὐθι μένων· οἶκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
 εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὐ τις ἐρύξει 315 OH
 Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' ἐν εἰδήῃ,
 αὐρίον ἔς· τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνω
 λέξεαι, οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἴκηαι
 πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν, 320
 εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἐκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης,
 τὴν περ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἳ μιν ἴδοντο
 λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν Γαιήιον υἱόν.
 καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν 325 OH
 ἦματι τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.
 εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄριστα
 νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἄλα πηδῶ."
 ὡς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν· 330
 "Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἅπαντα
 Ἀλκίνοος· τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζεΐδωρον ἄρουραν

ἄσβεστον κλέος εἶη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἰκοίμην."
ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν 335 ΟΗ
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι, 340
ὠτρυνον δ' Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·
"ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε· πεποιήται δέ τοι εὐνή."
ὡς φάν, τῷ δ' ἀσπαστὸν εἰείσατο κοιμηθῆναι.
ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ· 345 ΟΗ
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Θ

ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
ῶρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
ἂν δ' ἄρα διογενῆς ὄρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἣ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. 5 ΟΘ
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
πλησίον. ἣ δ' ἀνὰ ἄστῳ μετήχετο Παλλὰς Ἀθήνη
εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιώσα,
καὶ ῥα ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον· 10
"δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξεῖνοιο πύθησθε,
ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα
πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος."
ὡς εἰποῦσ' ὠτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 15 ΟΘ
καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραὶ τε καὶ ἔδραι
ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἐθήησαντο ἰδόντες
υἴον Λαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ὤμοις
καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι, 20
ὡς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο
δεινός τ' αἰδοῖός τε καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε· 25 ΟΘ
"κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξεῖνος ὄδ', οὐκ οἶδ' ὅς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
ἦ ἐπρὸς ἠοίων ἢ ἐσπερίων ἀνθρώπων·
πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι. 30
ἡμεῖς δ', ὡς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἵκηται,

ἐνθάδ' ὄδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν
πρωτόπλοον, κούρω δὲ δύω καὶ πενήκοντα 35 ΟΘ
κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
δησάμενοι δ' εὐ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἔρετμὰ
ἔκβητ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα
ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὐ πᾶσι παρέξω.
κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι 40
σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν,
μηδέ τις ἀρνεῖσθω. καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν
τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν." 45 ΟΘ
ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετήχето θεῖον ἀοιδόν.
κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πενήκοντα
βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 50
νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ,
ἠρτύναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.
ὕψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα 55 ΟΘ
βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν
ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν, νέοι ἠδὲ παλαιοί.
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἰέρευσεν,
ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς· 60
τοὺς δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινὴν.
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
τὸν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε·
ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἠδεῖαν ἀοιδὴν.
τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον 65 ΟΘ
μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
κάδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν
αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέσθαι
κῆρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. 70
οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἐντο,
μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
οἴμης τῆς τότε ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἴκανε,
νεῖκος Ὀδυσσεῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλλῆος, 75 ΟΘ
ὡς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ
ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν, ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
χαῖρε νόω, ὃ τ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.
ὡς γάρ οἱ χρεῖων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάινον οὐδὸν 80
χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πῆματος ἀρχὴ
Τρῳσί τε καὶ Δαναοῖσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.

ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔλων χερσὶ στιβαρῆσι
 κάκ κεφαλῆς εἵρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα· 85 ΟΘ
 αἶδετο γὰρ Φαίηκας ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
 ἦ τοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδός,
 δάκρυ ὁμορξάμενος κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἔλεσκε
 καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἔλων σπείσασκε θεοῖσιν·
 αὐτὰρ ὅτ' ἄψ ἄρχοιτο καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν 90
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
 ἄψ Ὀδυσσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάσκειν.
 ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκινόος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν
 ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν. 95 ΟΘ
 αἴψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 "κέκλυτε, Φαίηκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
 ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἴσης
 φόρμιγγός θ', ἠ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλεῖη·
 νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν 100
 πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἴσι φίλοισιν
 οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 πύξ τε παλαιμοσύνη τε καὶ ἄλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν."
 ὣς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο.
 κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν, 105 ΟΘ
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετο πουλὺς ὄμιλος,
 μυριοί· ἂν δ' ἴσταντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοί. 110
 ὦρτο μὲν Ἀκρόνεός τε καὶ Ὠκύαλος καὶ Ἐλατρεύς,
 Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεύς,
 Ποντεύς τε Πρωρεύς τε, Θόων Ἀναβησίνεός τε
 Ἀμφιάλός θ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
 ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοιγῶ Ἴσος Ἄρηϊ, 115 ΟΘ
 Ναυβολίδης, ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
 πάντων Φαίηκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
 ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ' Ἄλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνης.
 οἱ δ' ἦ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσι. 120
 τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο·
 τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνης ἀμύμων·
 ὅσσον τ' ἐν νειῶ οὔρον πέλει ἠμιόνοιιν,
 τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἴκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο. 125 ΟΘ
 οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
 ἄλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
 δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεύς,
 πύξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο. 130
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
 τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη πάϊς Ἀλκινόοιο·

"δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἄεθλον
 οἶδέ τε καὶ δεδάηκε. φυὴν γε μὲν οὐ κακός ἐστι, 135 ΟΘ
 μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεν
 αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης
 δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν·
 οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
 ἄνδρα γε συγχεῖναι, εἰ καὶ μάλα καρτερός εἶη."
 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· 140
 "Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν καὶ πέφραδε μῦθον."
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο,
 στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπε·
 "δεῦρ' ἄγε καὶ σύ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων, 145 ΟΘ
 εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους·
 οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὄφρα κ' ἔησιν,
 ἢ ὅ τι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἔησιν.
 ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ.
 σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἦδη 150
 νηῦς τε κατείρυσται καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
 κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἢ περ ἄεθλοι,
 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα, 155 ΟΘ
 νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
 ἦμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον."
 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο νείκεσέ τ' ἄντην·
 "οὐ γὰρ σ' οὐδέ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ εἴσκω
 ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται, 160
 ἀλλὰ τῷ, ὅς θ' ἅμα νηὶ πολυκλήιδι θαμίζων,
 ἀρχὸς ναυτῶν οἷ τε πρηκτῆρες ἔασιν,
 φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων
 κερδέων θ' ἀρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας."
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 165 ΟΘ
 "ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλω ἀνδρὶ ἔοικας.
 οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
 ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν οὔτ' ἄρ φρένας οὔτ' ἀγορητύν.
 ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,
 ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεσι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν 170
 τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
 αἰδοῖ μελιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν,
 ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστρῳ θεὸν ὧς εἰσορόωσιν.
 ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,
 ἀλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν, 175 ΟΘ
 ὧς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως
 οὐδέ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιός ἐστι.
 ὦρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον. ἐγὼ δ' οὐ νῆις ἀέθλων,
 ὧς σύ γε μυθεῖται, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἴω 180
 ἔμμεναι, ὄφρ' ἥβη τε πεποιθήα χερσὶ τ' ἐμῆσι.
 νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην

ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
ἀλλὰ καὶ ὥς, κακὰ πολλὰ παθῶν, πειρήσομ' ἀέθλων·
θυμοδακῆς γὰρ μῦθος, ἐπώτρυνας δέ με εἰπών." 185 ΟΘ
ἦ ῥα καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρότερον οὐκ ὀλίγον περ
ἢ οἶω Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
τόν ῥα περιστρέψας ἦκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός,
βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ 190
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
λαῶς ὑπὸ ῥιπῆς· ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων
ρίμφα θεῶν ἀπὸ χειρός, ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
"καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα 195 ΟΘ
ἀμφαφῶν, ἐπεὶ οὐ τι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτον. σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον·
οὐ τις Φαίηκων τόδε γ' ἴζεται, οὐδ' ὑπερήσει."
"ὥς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
χαίρων, οὐνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι. 200
καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαίηκεσσιν·
"τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι. τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
ἦσιν ἢ τοσσοῦτον οἴομαι ἢ ἔτι μᾶσσον.
τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
δεῦρ' ἄγε πειρηθῆτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λίην, 205 ΟΘ
ἦ πῦξ ἢ ἐπάλῃ ἢ καὶ ποσίν, οὐ τι μεγαίρω,
πάντων Φαίηκων, πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
ξεῖνος γὰρ μοι ὄδ' ἐστί· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
ὅς τις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων 210
δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολουεῖ.
τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι οὐδ' ἀθερίζω,
ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἄντην.
πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι·
εἴ μὲν τόξον οἶδα εὐξοον ἀμφαφάσθαι· 215 ΟΘ
πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι οἰστεύσας ἐν ὁμίλῳ
ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
ἄγχι παρασταῖεν καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
οἶος δὴ με Φιλοκτῆτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί. 220
τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
ὅσσοι νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
οὐθ' Ἑρακλῆι οὐτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῇ,
οἷ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων. 225 ΟΘ
τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
ἔκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
δουρὶ δ' ἀκοντίζω ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἰστῷ.
οἴοισιν δεῖδοικα ποσὶν μὴ τίς με παρέλθῃ 230
Φαίηκων· λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθη
κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα

ἦεν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται."
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν· 235 ΟΘ
"Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἣ τοι ὀπηδεῖ,
χώομενος ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
νείκεσεν, ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐ τις ὄνοιτο,
ὅς τις ἐπίσταιτο ἦσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν· 240
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλω
εἵπης ἠρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
δαινύη παρὰ σῆ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερές ἐξ ἔτι πατρῶν. 245 ΟΘ
οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταί,
ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι,
αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρις τε χοροὶ τε
εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.
ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες ὄσσοι ἄριστοι, 250
παίσατε, ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἴσι φίλοισιν
οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὄρχηστῷ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιῶν φόρμιγγα λίγειαν
οἰσέτω, ἣ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν." 255 ΟΘ
ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοεἰκελος, ὦρτο δὲ κῆρυξ
οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
αἰσυμνήται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέστησαν
δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας εὐπρήσσεσκον ἕκαστα,
λείησαν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὐρυναν ἀγῶνα. 260
κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆβαι ἴσταντο, δαήμονες ὄρχηθμοῖο,
πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ. 265 ΟΘ
αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν
ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος εὐστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστοῖο δόμοισι
λάθρη, πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἥσχυνε καὶ εὐνήν
Ἡφαιστοῖο ἄνακτος. ἄφαρ δὲ οἱ ἄγγελος ἦλθεν 270
Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἡφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
βῆ ῥ' ἵμεν ἐς χαλκεῶνα κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων,
ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
ἀρρήκτους ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν. 275 ΟΘ
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
βῆ ῥ' ἵμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἀπάντη·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
ἤγυ' ἀράχνια λεπτά, τὰ γ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο, 280
οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,

εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 ἢ οἱ γαῖάων πολὺ φιλότατη ἐστὶν ἀπασέων.
 οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης, 285 ΟΘ
 ὡς ἶδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κίοντα·
 βῆ δ' ἰέναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο
 ἰσχανόων φιλότητος εὐστεφάνου Κυθρεΐης.
 ἢ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
 ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔξεθ'· ὁ δ' εἴσω δώματος ἦει, 290
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπέιομεν εὐνηθέντες·
 οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλὰ που ἤδη
 οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους."
 ὡς φάτο, τῆ δ' ἀσπαστὸν εἰείσατο κοιμηθῆναι. 295 ΟΘ
 τῷ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
 τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἥφαιστοιο,
 οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν οὐδ' ἀναεῖραι.
 καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὃ τ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς ἀμφιγυῖεις, 300
 αὐτίς ὑποστρέψας πρὶν Λήμνου γαῖαν ἰκέσθαι·
 Ἥλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν εἶπέ τε μῦθον.
 βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα φίλον τετιμημένος ἦτορ·
 ἔσθη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει·
 σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσιν· 305 ΟΘ
 "Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
 δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπεικτὰ ἴδησθε,
 ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδήλον Ἄρηα,
 οὔνεχ' ὁ μὲν καλὸς τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγὼ γε 310
 ἠπεδανὸς γενόμην. ἀτὰρ οὐ τί μοι αἴτιος ἄλλος,
 ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελον.
 ἀλλ' ὄψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδεται ἐν φιλότητι
 εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες, ἐγὼ δ' ὀρόων ἀκάχημαι.
 οὐ μὲν σφεας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτως 315 ΟΘ
 καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
 εὐδαιν· ἀλλὰ σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
 εἰς ὃ κέ μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδῶσιν ἔεδνα,
 ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης,
 οὔνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος." 320
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
 ἦλθε Ποσειδάων γαῖήοχος, ἦλθ' ἐριούνης
 Ἑρμείας, ἦλθεν δὲ ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
 ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοί, δωτῆρες ἑάων· 325 ΟΘ
 ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι
 τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἥφαιστοιο.
 ὧδε δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 "οὐκ ἀρετᾶ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν,
 ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἄρηα 330
 ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 χωλὸς ἐὼν τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει."

ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
"Ἑρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων, 335 ΟΘ
ἧ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεῖς
εὔδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ;"
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος ἀργεῖφόντης·
"αἶ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν, 340
ὕμεις δ' εἰσορόφτε θεοὶ πᾶσαί τε θείναι,
αὐτὰρ ἐγὼν εὔδοιμι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ."
ὡς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοεργὸν ὅπως λύσειεν Ἄρηα. 345 ΟΘ
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
"μή με, Ποσειδάων γαίηοχε, ταῦτα κέλευε· 350
δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;"
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
"Ἥφαιστ', εἴ περ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας 355 ΟΘ
οἴχηται φεύγων, αὐτὸς τοι ἐγὼ τάδε τίσω."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
"οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι."
ὡς εἰπὼν δεσμὸν ἀνίει μένος Ἥφαιστοιο.
τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἐόντος, 360
αὐτίκ' ἀναΐξαντε ὁ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
ἢ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
ἔς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμὸς τε θυήεις.
ἔνθα δέ μιν Χάριτες λουσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας, 365 ΟΘ
ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
ταῦτ' ἄρ' αἰοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἧσιν ἀκούων ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν 370
μουνάξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὐ τις ἔριζεν.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,
τὴν ἕτερος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιδόντα
ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς 375 ΟΘ
ῥηιδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὐδας ἰκέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαῖρη ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
ὠρχεῖσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ταρφέ' ἀμειβομένῳ· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
ἔστεῶτες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπῳ ὀρώρει. 380
δὴ τότε ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

ἡμὲν ἀπειλήσας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 ἦδ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα."
 ὣς φάτο, γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 "κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες.
 ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκῆει πεπνυμένος εἶναι.
 ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον, ὡς ἐπεικῆς.
 δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες 390
 ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
 τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος εὐπλυνῆς ἠδὲ χιτῶνα
 καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνεΐκατε τιμήντος,
 αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέα, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶν
 ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴη χαίρων ἐνὶ θυμῷ. 395 ΟΘ
 Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
 καὶ δῶρω, ἐπεὶ οὐ τι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον,
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
 τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· 400
 "Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
 δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κόπη
 ἀργυρή, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
 ἀμφιδεδίνηται· πολέος δὲ οἱ ἄξιον ἔσται." 405 ΟΘ
 ὡς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "χαῖρε, πάτερ ᾧ ξεῖνε· ἔπος δ' εἶ πέρ τι βέβακται
 δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
 σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἰκέσθαι 410
 δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πῆματα πάσχεις."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
 μηδέ τι τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
 τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν." 415 ΟΘ
 ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
 δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν.
 καὶ τὰ γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
 δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο
 μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα. 420
 τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
 δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 "δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἣ τις ἀρίστη·
 ἐν δ' αὐτῇ θῆς φᾶρος εὐπλυνῆς ἠδὲ χιτῶνα. 425 ΟΘ
 ἀμφὶ δὲ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
 ὄφρα λοεσσάμενός τε ἰδὼν τ' εὐ κείμενα πάντα
 δῶρα, τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
 δαιτὶ τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
 καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλῆς ὀπάσσω, 430
 χρύσειον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἦματα πάντα
 σπένδη ἐνὶ μεγάρῳ Δίι τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν."

ὡς ἔφατ', Ἀρήτη δὲ μετὰ δμῶῃσιν ἔειπεν
 ἄμφι πυρὶ στήσασιν τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
 αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἴστασαν ἐν πυρὶ κηλέω, 435 ΟΘ
 ἔν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλοῦσαι.
 γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
 τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
 ἐξέφερον θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 ἐσθῆτα χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν· 440
 ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν καλὸν τε χιτῶνα,
 καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον,
 μή τίς τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὅππότε ἂν αὐτε
 εὐδῆσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ." 445 ΟΘ
 αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλεν
 ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη·
 αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἀνώγει
 ἔς ῥ' ἀσαμίνθον βάνθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ 450
 θερμὰ λοέτρ', ἐπεὶ οὐ τι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
 ἐπεὶ δὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠυκόμοιο.
 τόφρα δὲ οἱ κομιδὴ γε θεῶ ὡς ἔμπεδος ἦεν.
 τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
 ἄμφι δὲ μιν χλαῖναν καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα, 455 ΟΘ
 ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μέτα οἰνοποτῆρας
 ἦιε· Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα
 στή ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶσα,
 καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 460
 "χαῖρε, ξεῖν', ἴνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 μνήσῃ ἐμεῦ, ὅτι μοι πρώτη ζῳάγρι' ὀφέλλεις."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 "Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 οὕτω νῦν Ζεὺς θεΐη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης, 465 ΟΘ
 οἴκαδ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι·
 τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῶ ὡς εὐχετοῆμην
 αἰεὶ ἦματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβίωσας, κούρη."
 ἦ ῥα καὶ ἐς θρόνον ἴζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα·
 οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον. 470
 κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,
 Δημόδοκον λαοῖσι τετιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 νώτου ἀποπροταμών, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο, 475 ΟΘ
 ἀργιόδοντος ὑός, θαλερῆ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφῆ·
 "κῆρυξ, τῆ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησιν,
 Δημοδόκῳ· καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ·
 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
 τιμῆς ἔμμοροὶ εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφέας 480
 οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν."
 ὡς ἄρ' ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν

ἦρω Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
οἱ δ' ἐπ' ὀνειῶθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 485 ΟΘ
δὴ τότε Δημοδόκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Δημόδοκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων.
ἦ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς πάϊς, ἦ σέ γ' Ἀπόλλων·
λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί, 490
ὥς τέ που ἦ αὐτὸς παρεὼν ἦ ἄλλου ἀκούσας.
ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
ὄν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς
ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἳ ῥ' Ἴλιον ἐξαλάπαξαν. 495 ΟΘ
αἶ κεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
ὥς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὦπασε θέσπιν ἀοιδίην."
ὥς φάθ', ὁ δ' ὀρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδίην,
ἔνθεν ἐλὼν ὡς οἱ μὲν ἐυσσέλμων ἐπὶ νηῶν 500
βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἀργεῖοι, τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
ἦατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
ὥς ὁ μὲν ἐστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον 505 ΟΘ
ἦμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἦνδανε βουλή,
ἦε διαπληῆξαι κοῖλον δόρυ νηλεὶ χαλκῷ,
ἦ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
ἦ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτῆριον εἶναι,
τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν. 510
αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' ἦατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἦειδεν δ' ὡς ἄστου διέπραθον υἴες Ἀχαιῶν
ἵππῶθεν ἐκχόμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες. 515 ΟΘ
ἄλλον δ' ἄλλη ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπὴν,
αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηιφόβοιο
βήμεναι, ἠὺτ' Ἄρηα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνῃ. 520
ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
τήκετο, δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
ὥς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅς τε ἔης πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσησιν,
ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ. 525 ΟΘ
ἦ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντα ἰδοῦσα
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπισθε
κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὦμους
εἴρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἰζύν·
τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί. 530
ὥς Ὀδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἴβεν.
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,

Ἄλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα· 535 ΟΘ
"κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν·
οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' αἰεῖδει.
ἔξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδός,
ἐκ τοῦ δ' οὗ πω παύσατ' οἰζυροῖο γόοιο 540
ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω, ἴν' ὁμῶς τερπόμεθα πάντες,
ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως·
εἵνεκα γὰρ ξεῖνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες. 545 ΟΘ
ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἰκέτης τε τέτυκται
ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύη πραπίδεςσι.
τῷ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν
ὅττι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε κείθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε 550
ἄλλοι θ' οἱ κατὰ ἄστῃ καὶ οἱ περιναιετάουσιν.
οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὶ τὰ πρῶτα γένηται,
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι, τοκῆες.
εἰπέ δέ μοι γαῖαν τε· τεῖν δῆμόν τε πόλιν τε, 555 ΟΘ
ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες·
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἕασιν,
οὐδέ τι πηδάλι' ἔστι, τὰ τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς 560
ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἄλδος ἐκπερόωσιν
ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένα· οὐδέ ποτέ σφιν
οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος οὔτ' ἀπολέσθαι.
ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι 565 ΟΘ
ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέι πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
ὥς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ κεν θεὸς ἠ' τελέσειεν 570
ἢ κ' ἀτέλεστ' εἶη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ὄππῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἄς τινας ἴκεο χώρας
ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλιάς τ' ἐὺ ναιετοώσας,
ἡμὲν ὅσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, 575 ΟΘ
οἳ τε φιλοξεῖνοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
εἰπέ δ' ὅ τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθι θυμῷ
Ἄργείων Δαναῶν ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
ἀνθρώποις, ἵνα ἦσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή. 580
ἦ τίς τοι καὶ πηρὸς ἀπέφθιτο Ἰλίοθι πρὸ
ἐσθλὸς ἐών, γαμβρὸς ἠ' πενθερός, οἳ τε μάλιστα

κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἰμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
ἦ τίς που καὶ ἐταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδώς,
ἔσθλός; ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερείων 585 ΟΘ
γίγνεται, ὅς κεν ἐταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῆ."

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ι

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ἄλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἦ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ' οἷος ὄδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι 5 ΟΙ
ἦ ὅτ' εὐφροσύνη μὲν ἔχη κάτα δῆμον ἅπαντα,
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ
ἦμενοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπάεσσι· 10
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·
τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες. 15 ΟΙ
νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγῶν ὑπο νηλεὲς ἦμαρ
ὑμῖν ξεῖνος ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει. 20
ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησι,
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος,
αὐτῇ δὲ χθαμαλῇ πανυπερτάτη εἰν ἀλὶ κεῖται 25 ΟΙ
πρὸς ζόφον, αἰ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὐ τοι ἐγὼ γε
ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ιδέσθαι.
ἦ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρουκε Καλυψώ, δῖα θεάων,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι· 30
ὥς δ' αὐτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
ἀλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
ὥς οὐδὲν γλύκιον ἦς πατρίδος οὐδὲ τοκῆων
γίγνεται, εἴ περ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον 35 ΟΙ
γαίῃ ἐν ἄλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῆων.
εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
ὄν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
"Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσαν,
Ἴσμάρφ. ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς· 40
ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
δασσάμεθ', ὥς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ διερχῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας

ἤνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
 ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθου πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα 45 ΟΙ
 ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς·
 τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
 οἳ σφιν γείτονες ἦσαν, ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
 ἥπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων
 ἀνδράσι μάρνασθαι καὶ ὄθι χρῆ πεζὸν ἔοντα. 50
 ἦλθον ἔπειθ' ὄσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὦρη,
 ἠέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἴσα παρέστη
 ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἴν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
 στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θεῶσιν,
 βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκῆρεσιν ἐγχείησιν. 55 ΟΙ
 ὄφρα μὲν ἡὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἡμᾶρ,
 τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάσ περ ἔοντας.
 ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσεται βουλυτόνδε,
 καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοῦς.
 ἕξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς εὐκνήμιδες ἐταῖροι 60
 ὦλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
 "ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
 οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρὶς ἕκαστον αὔσαι, 65 ΟΙ
 οἱ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑποδηωθέντες.
 νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιν, ἰστία δὲ σφιν 70
 τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἴς ἀνέμοιο.
 καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν, δείσαντες ὄλεθρον,
 αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερέσσαμεν ἥπειρόνδε.
 ἔνθα δὴ νύκτας δύο τ' ἡμέματα συνεχῆς αἰεὶ
 κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες. 75 ΟΙ
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
 ἰστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἰστία λευκὰ ἐρύσαντες
 ἡμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνήταί τ' ἴθουνον.
 καὶ νύ κεν ἀσκηθῆς ἰκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 ἀλλὰ με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν 80
 καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
 "ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα· ἀτὰρ δεκάτη ἐπέβημεν
 γαίης Λωτοφάγων, οἳ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
 ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδωρ, 85 ΟΙ
 αἴψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θεῶσιν παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
 δὴ τοτ' ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
 οἳ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες
 ἄνδρε δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας. 90
 οἱ δ' αἴψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν·
 οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἐτάρουσιν ὄλεθρον
 ἡμετέροις, ἀλλὰ σφιν δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.

τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιθεῖα καρπὸν,
 οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν οὐδὲ νέεσθαι, 95 ΟΙ
 ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
 λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.
 τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῆσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους 100
 σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
 μή πῶς τις λωτοῖο φαγῶν νόστοιο λάθηται.
 οἱ δ' αἴψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολυὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 "ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ· 105 ΟΙ
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
 ἰκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν
 οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρώσιν,
 ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
 πυροὶ καὶ κριθαὶ ἠδ' ἄμπελοι, αἳ τε φέρουσιν 110
 οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
 τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουλευφόροι οὔτε θέμιστες,
 ἀλλ' οἳ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
 παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν. 115 ΟΙ
 "νῆσος ἔπειτα λάχεια παρέκ λιμένος τετάνυσται,
 γαίης Κυκλώπων οὔτε σχεδὸν οὔτ' ἀποτηλοῦ,
 ὑλήεσσ'· ἐν δ' αἴγες ἀπειρέσια γεγάασιν
 ἄγρια· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
 οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἳ τε καθ' ὕλην 120
 ἄλγεα πάσχουσιν κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
 οὔτ' ἄρα ποιμνησιν καταῖσχεται οὔτ' ἀρότοισιν,
 ἀλλ' ἢ γ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
 ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δὲ τε μηκάδας αἴγας.
 οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλοπάρηοι, 125 ΟΙ
 οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνὶ τέκτονες, οἳ κε κάμοιεν
 νῆας εὐσσέλμους, αἳ κεν τελείοιεν ἕκαστα
 ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
 ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
 οἳ κέ σφιν καὶ νῆσον εὐκτιμένην ἐκάμοντο. 130
 οὐ μὲν γὰρ τι κακὴ γε, φέροι δὲ κεν ὦρια πάντα·
 ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
 ὑδρηλοὶ μαλακοί· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
 ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήιον αἰεὶ
 εἰς ὦρας ἀμῶεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὔδας. 135 ΟΙ
 ἐν δὲ λιμὴν εὐορμος, ἴν' οὐ χρεῶ πείσματός ἐστιν,
 οὔτ' εὐνάς βαλέειν οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
 ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον εἰς ὃ κε ναυτέων
 θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ, 140
 κρήνη ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
 ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν
 νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προουφαίνετ' ἰδέσθαι·

ἄηρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ ἦν, οὐδὲ σελήνη
 οὐρανόθεν προύφαινε, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν. 145 ΟΙ
 ἔνθ' οὐ τις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὐτ' οὐκ κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
 εἰσίδομεν, πρὶν νῆας εὐσσέλμους ἐπικέλσαι.
 κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἰστία πάντα,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης· 150
 ἔνθα δ' ἀποβρίζαντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.
 ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
 ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 αἴγας ὄρεσκήους, ἵνα δειπνήσειαν ἐταῖροι. 155 ΟΙ
 αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
 εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
 νῆες μὲν μοι ἔποντο δωδέκα, ἐς δὲ ἐκάστην
 ἐννέα λάγχανον αἴγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴω. 160
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 οὐ γὰρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρός,
 ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
 ἠφύσαμεν Κικόνων. ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες, 165 ΟΙ
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
 καπνὸν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν.
 ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς, 170
 καὶ τότε ἔγων ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 "ἄλλοι μὲν νῦν μίμνεντ', ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν
 ἐλθὼν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἳ τινὲς εἰσιν,
 ἦ ῥ' οἳ γ' ὑβρισταὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, 175 ΟΙ
 ἦε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής."
 ὥς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἐταίρους
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἳ δ' αἶψ' εἷσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς. 180
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
 ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν ἄγχι θαλάσσης,
 ὑψηλόν, δάφνησι κατηρεφές. ἔνθα δὲ πολλὰ
 μῆλ', οἷός τε καὶ αἴγες, ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ
 ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι 185 ΟΙ
 μακρῆσιν τε πίτυσιν ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 ἔνθα δ' ἀνήρ ἐνίαυε πελώριος, ὃς ῥα τὰ μῆλα
 οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
 πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἦδη.
 καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐῆκει 190
 ἀνδρὶ γε σιτοφάγω, ἀλλὰ ρίω ὑλήεντι
 ὑψηλῶν ὀρέων, ὃ τε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
 "δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους

αὐτοῦ παρ νηί τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι,
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους 195 ΟΙ
βῆν· ἀτὰρ αἶγεον ἄσκον ἔχον μέλανος οἴνοιο
ἠδέος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός,
ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει,
οὐνεκά μιν σὺν παιδί περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικί
ἄζόμενοι· ᾧκει γὰρ ἐν ἄλσει δενδρήεντι 200
Φοίβου Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρην ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μὲν μοι ἔδωκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα
οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δωδέκα πᾶσιν ἀφύσσας
ἠδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτόν 205 ΟΙ
ἠείδη δμῶν οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
ἀλλ' αὐτὸς ἄλοχός τε φίλη ταμίη τε μί' οἴη.
τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρόν,
ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
χεῦ', ὁδμή δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὁδώδει 210
θεσπεσίη· τότε ἂν οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἄσκον μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα
κωρύκῳ· αὐτίκα γὰρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγῆνωρ
ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπειμὲνον ἀλκῆν,
ἄγριον, οὔτε δίκας ἐὺ εἰδότα οὔτε θέμιστας. 215 ΟΙ
"καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
εὔρομεν, ἀλλ' ἐνόμειε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηέμεσθα ἕκαστα.
ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμένοι δὲ ἕκασται 220
ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι. ναῖον δ' ὀρῶ ἄγγεα πάντα,
γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρῶτισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσιν
τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα 225 ΟΙ
καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἐτάροισι φανείς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι. 230
"ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον
ἦμενοι, ἦος ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
ὑλῆς ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη,
ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν· 235 ΟΙ
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
αὐτὰρ ὃ γ' εἰς εὐρὺ σπέος ἦλασε πίονα μῆλα
πάντα μάλ' ὄσσ' ἠμελγε, τὰ δ' ἄρσενά λειπε θύρηφιν,
ἀρνεϊοὺς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας, 240
ὄβριμον· οὐκ ἂν τὸν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.

ἐζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη. 245 OI
 αὐτίκα δ' ἤμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος
 πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
 ἤμισυ δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἶη
 πίνειν αἰνυμένω καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἶη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ' ἔργα, 250
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσιδεν, εἶρετο δ' ἡμέας·
 " ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρά κέλευθα;
 ἦ τι κατὰ πρῆξιν ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληιστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλόωνται
 ψυχὰς παρθέμενοι κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;" 255 OI
 "ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὐτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
 ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 " ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης, 260
 οἴκαδε ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα
 ἦλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
 λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνωνος εὐχόμεθ' εἶναι,
 τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί·
 τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς 265 OI
 πολλοὺς. ἡμεῖς δ' αὐτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
 ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἠὲ καὶ ἄλλως
 δοίης δωτίνην, ἣ τε ξείνων θέμις ἐστίν.
 ἀλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεοῦς· ἰκέται δέ τοί εἰμεν,
 Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἰκετάων τε ξείνων τε, 270
 ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
 "νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἦ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 ὃς με θεοὺς κέλεαι ἦ δειδίμεν ἦ ἀλέασθαι·
 οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν 275 OI
 οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰμεν·
 οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην
 οὔτε σεῦ οὔθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύοι.
 ἀλλὰ μοι εἶφ' ὅπη ἔσχεσ ἰὼν εὐεργέα νῆα,
 ἣ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἣ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω.' 280
 "ὥς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθην εἰδότα πολλά,
 ἀλλὰ μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι·
 " νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
 ἄκρη προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν· 285 OI
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον·
 "ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ,
 ἀλλ' ὃ γ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε,
 σὺν δὲ δύω μάρψας ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν. 290
 τοὺς δὲ διὰ μελεῖσσι ταμῶν ὠπλίσσατο δόρπον·
 ἦσθιε δ' ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν,
 ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόντα.

ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 σχέτλια ἔργ' ὀρόωντες, ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν. 295 ΟΙ
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν
 ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
 τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν
 ἄσσον ἰών, ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ, 300
 οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι,
 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν. 305 ΟΙ
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δι' ἄν.
 "ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἄ' ἔργα, 310
 σὺν δ' ὃ γε δὴ αὐτε δύω μάρψας ὠπλίσσατο δεῖπνον.
 δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ῥηιδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 ἄψ ἐπέθηχ', ὡς εἶτε φαρέτρη πῶμ' ἐπιθείη.
 πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα 315 ΟΙ
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἶ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 "ἦδε δέ μοι κατὰ θυμόν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῶ,
 χλωρὸν ἐλαΐνειον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίη 320
 αὐάνθην. τὸ μὲν ἄμμες εἴσκομεν εἰσορόωντες
 ὄσσον θ' ἰστὸν νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,
 φορτίδος εὐρείης, ἥ τ' ἐκπεράα μέγα λαῖτμα·
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
 τοῦ μὲν ὄσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστάς 325 ΟΙ
 καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα·
 οἱ δ' ὀμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστάς
 ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
 καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
 ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή· 330
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἄνωγον,
 ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας
 τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῶ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε καὶ ἠθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. 335 ΟΙ
 ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλιτρίχα μῆλα νομεύων.
 αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 ἥ τι οἰσάμενος, ἥ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψὸς' ἀείρας, 340
 ἐζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἄ' ἔργα,

σὺν δ' ὁ γε δὴ αὖτε δὴ δύο μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.
καὶ τότε ἔγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς, 345 OI
κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·
"Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
ὄφρ' εἰδῆς οἶόν τι ποτὸν τότε νηῆς ἐκεκεύθει
ἡμετέρη. σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
οἴκαδε πέμψεις· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς. 350
σχέτλιε, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἴκοιτο
ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας;"
"ὡς ἐφάμην, ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν· ἦσατο δ' αἰνῶς
ἦδὺ ποτὸν πίνων καὶ μ' ἦτεε δεύτερον αὖτις·
"δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὐνομα εἶπε 355 OI
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίρης·
καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ·'
"ὡς φάτ', ἀτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον. 360
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίησιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἦλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηύδων μελιχίοισι·
"Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγὼ τοι
ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὡς περ ὑπέστης. 365 OI
Οὔτις ἐμοί γ' ὄνομα· Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἠδὲ πατήρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἐταῖροι·'
"ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεί θυμῷ·
"Οὔτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἐτάροισιν,
τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται. 370
"ἦ καὶ ἀνακλιθεὶς πέσεν ὕπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν ἀυχένα, καδ δέ μιν ὕπνος
ἦρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος
ψωμοὶ τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
καὶ τότε ἔγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἦλασα πολλῆς, 375 OI
ἦος θερμαίνοιτο· ἔπεσσι δὲ πάντας ἐταίρους
θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδείσας ἀναδύη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἄψεσθαι, χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
καὶ τότε ἔγὼν ἄσσον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι 380
ἴσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, ὄξυν ἐπ' ἄκρω,
ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἐρυσθεὶς
δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νήιον ἀνήρ
τρυπάνω, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι 385 OI
ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεὶ.
ὡς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες
δινέομεν, τὸν δ' αἶμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα.
πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσεν ἀυτμή
γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ρίζαι. 390
ὡς δ' ὅτ' ἀνήρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
εἶν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα
φαρμάσων· τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν

ὡς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω περὶ μοχλῶ.
 σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤμωξεν, περὶ δ' ἴαχε πέτρη, 395 ΟΙ
 ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῶ.
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἔο χερσὶν ἀλύων,
 αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἳ ῥά μιν ἀμφὶς
 ὄκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας. 400
 οἱ δὲ βοῆς ἀίοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 ἰστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅττι ἐ κήδοι·
 "τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὦδ' ἐβόησας
 νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
 ἦ μή τις σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει; 405 ΟΙ
 ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει δόλω ἢ ἐ βίηφιν;"
 "τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 'ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλω οὐδὲ βίηφιν.'
 "οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 εἰ μὲν δὴ μή τις σε βιάζεται οἷον ἐόντα, 410
 νοῦσον γ' οὐ πῶς ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
 ἀλλὰ σύ γ' εὐχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
 "ὡς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνησι 415 ΟΙ
 χερσὶ ψηλαφῶν ἀπὸ μὲν λίθον εἴλε θυράων,
 αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
 εἴ τίνα που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε·
 οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο, 420
 εἴ τιν' ἐταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῶ
 εὐροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον
 ὡς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 ἄρσενες οἷες ἦσαν εὐτρεφέες, δασύμαλλοι, 425 ΟΙ
 καλοί τε μεγάλοι τε, ἰδνεφές εἶρος ἔχοντες·
 τοὺς ἀκέων συνέεργον εὐστρεφέεσσι λύγοισιν,
 τῆς ἔπι Κύκλωψ εὔδε πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδῶς,
 σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκε,
 τῷ δ' ἐτέρῳ ἐκάτερθεν ἴτην σώοντες ἐταίρους. 430
 τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἐγὼ γε--
 ἀρνεῖός γάρ ἔην μῆλων ὄχ' ἄριστος ἀπάντων,
 τοῦ κατὰ νῶτα λαβῶν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεῖς
 κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἰώτου θεσπεσίῳ
 νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμεν τετληότι θυμῶ. 435 ΟΙ
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ διᾶν.
 "ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενά μῆλα,
 θήλειαι δὲ μέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
 οὐθατὰ γὰρ σφαραγεῦντο. ἄναξ δ' ὀδύνησι κακῆσι 440
 τειρόμενος πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
 ὀρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
 ὡς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεντο.

ὕστατος ἀρνεῖος μῆλων ἔστειχε θύραζε
 λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἔμοι πυκινὰ φρονέοντι. 445 ΟΙ
 τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 "ῥ' κριε πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μῆλων
 ὕστατος; οὐ τι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἴῳν,
 ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμειαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
 μακρὰ βιβάς, πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις, 450
 πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεια ἀπονέεσθαι
 ἐσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος. ἦ σύ γ' ἄνακτος
 ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε
 σὺν λυγροῖς ἐτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴῳν,
 Οὔτις, ὃν οὐ πῶ φημι πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον. 455 ΟΙ
 εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
 εἰπεῖν ὄππῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἤλασκάζει·
 τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλη
 θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὐδεῖ, κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
 λωφήσειε κακῶν, τὰ μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὔτις.' 460
 "ὧς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύραζε.
 ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
 πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσσα δ' ἐταίρους.
 καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
 πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα 465 ΟΙ
 ἰκόμεθ'. ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,
 οἳ φύγομεν θάνατον, τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴῳν, ἀνὰ δ' ὄφρῦσι νεῦον ἐκάστω,
 κλαίειν, ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλιτρίχη μῆλα
 πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἄλμυρὸν ὕδωρ. 470
 οἱ δ' αἴψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
 καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι·
 "Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάγκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους 475 ΟΙ
 ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
 καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
 σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζεο σῶ ἐνὶ οἴκῳ
 ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.'
 "ὧς ἐφάμην, ὃ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον, 480
 ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο,
 κὰδ δ' ἔβαλε προπάραιθε νεὸς κυανοπρήριοιο.
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 τὴν δ' αἴψ' ἠπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα, 485 ΟΙ
 πλημυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβῶν περιμήκεα κοντὸν
 ὧσα παρέξ, ἐτάροισι δ' ἐποτρύννας ἐκέλευσα
 ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
 κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον. 490
 ἀλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
 καὶ τότε δὴ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 μελιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
 "σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἀνδρα;

ὄς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα 495 ΟΙ
αὐτίς ἐς ἠπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νῆια δοῦρα
μαρμάρῳ ὀκρίονεντι βαλῶν· τόσσον γὰρ ἴησιν·
"ὥς φάσαν, ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν, 500
ἀλλὰ μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
"Κύκλωψ, αἶ κέν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτύν,
φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
υἴον Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐν οἰκί' ἔχοντα." 505 ΟΙ
"ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμῶξας ἡμείβετο μύθῳ·
'ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἰκάνει.
ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠὺς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνη ἐκέκαστο
καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν· 510
ὃς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
ἀλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκίην·
νῦν δέ μ' ἔων ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικος 515 ΟΙ
ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἔδαμάσσατο οἴνῳ.
ἀλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω
πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον·
τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὖχεται εἶναι.
αὐτὸς δ', αἶ κ' ἐθέλῃσ', ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος 520
οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
"ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμεν Ἄϊδος εἴσω,
ὥς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων." 525 ΟΙ
"ὥς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
εὖχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
'κλυῖθι, Ποσειδάων γαιήοχε κυανοχαῖτα,
εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὖχεαι εἶναι,
δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ' ἰκέσθαι 530
υἴον Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐν οἰκί' ἔχοντα.
ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἰκέσθαι
οἶκον εὐκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὐροὶ δ' ἐν πῆματα οἴκῳ." 535 ΟΙ
"ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
αὐτὰρ ὃ γ' ἐξαυτίς πολὺ μείζονα λαῶν ἀείρας
ἦκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον,
κάδ' δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρήροιο
τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἰκέσθαι. 540
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
"ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
νῆες εὐσσελμοὶ μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἐταῖροι

ἦατ' ὄδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ, 545 OI
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
δασσάμεθ', ὡς μή τις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἀρνεῖδ' ὄ μοι οἴω εὐκνήμιδες ἐταῖροι 550
μῆλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφεί Κρονίδη, ὅς πᾶσιν ἀνάσσει,
ῥέξας μηρί' ἔκαιον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
ἀλλ' ὅ γε μερμήριξεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆες εὐσσελμοὶ καὶ ἐμοὶ ἐρήρηες ἐταῖροι. 555 OI
"ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως, 560
δὴ τότε ἔγ' ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·
οἱ δ' αἴψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
ἔξῃς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
"ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ, 565 OI
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Κ

"Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἴπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
πλωτῆ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
χάλκεον ἄρρηκτον, λισσῆ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.
τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν, 5 OK
ἕξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱέες ἠβώνοντες·
ἔνθ' ὅ γε θυγατέρας πόρεν υἰάσιν εἶναι ἀκοίτις.
οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὄνειάτα μυρία κεῖται,
κνισῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ 10
ἦματα· νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν
εὐδουσ' ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λέχεσσι.
καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
μῆνα δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
Ἴλιον Ἀργείων τε νέας καὶ νόστον Ἀχαιῶν· 15 OK
καὶ μὲν ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἦτεον ἠδ' ἐκέλευον
πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
δῶκε δέ μ' ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
ἔνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδησε κέλευθα· 20
κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
ἦμὲν παυέμεναι ἠδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐθέλησι.
νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
ἀργυρῆν, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιῆν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι, 25 OK

ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίησιν.
"ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ,
τῆ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα,
καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντες· 30
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τω ἄλλω
δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θᾶσσον ἰκοίμεθα πατρίδα γαῖαν·
οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
καὶ μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι 35 OK
δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἴπποτάδαο.
ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
"ὦ πόποι, ὡς ὄδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
ἀνθρώποις, ὄτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ 40
ληίδος, ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμῆν ὁδὸν ἐκτελέσαντες
οἴκαδε νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες·
καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃτι
Αἴολος. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδόμεθα ὅτι τάδ' ἐστίν,
ὅσσοις τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῶ ἔνεστιν.' 45 OK
"ὡς ἔφασαν, βουλή δὲ κακὴ νίκησεν ἐταίρων·
ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.
τοὺς δ' αἴψ' ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
κλαίοντας, γαίης ἄπο πατρίδος. αὐτὰρ ἐγὼ γε
ἐγγρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα, 50
ἢ πεσῶν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
ἢ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετεῖην.
ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ
κειμήην. αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
αὐτίς ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἐταῖροι. 55 OK
"ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
αἴψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.
αὐτὰρ ἐπεὶ σίτιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὄπασσάμενος καὶ ἐταῖρον
βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δ' ἐκίχανον 60
δαινύμενον παρὰ ἧ τ' ἀλόχῳ καὶ οἴσι τέκεσσι.
ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
ἐζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον ἕκ τ' ἐρέοντο·
"πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
ἦ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο 65 OK
πατρίδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν.'
"ὡς φάσαν, αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ·
"ἄσάν μ' ἔταροί τε κακοὶ πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.'
"ὡς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσι, 70
οἱ δ' ἀνεφ' ἐγένοντο· πατήρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
"ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζώντων·
οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
ἄνδρα τόν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν·
ἔρρε, ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἰκάνεις.' 75 OK

"ὡς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.
ἔξῃμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ, 80
ἔβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
ἔνθα κ' ἄπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς,
τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων· 85 OK
ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.
ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἦλθομεν, ὃν περὶ πέτρῃ
ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντία ἀλλήλησιν
ἐν στόματι προύχουσιν, ἀραιή δ' εἴσοδος ἐστίν, 90
ἔνθ' οἱ γ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
πλησίαι· οὐ μὲν γὰρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνῃ·
αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν, 95 OK
αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας·
ἔστην δὲ σκοπιῆν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθῶν.
ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίετο ἔργα,
καπνὸν δ' οἶον ὀρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀίσσοντα.
δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
οἳ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδοντες, 100
ἄνδρε δῶ κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας.
οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ἧ περ ἄμαξαι
ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην,
κούρη δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὕδρευούσῃ, 105 OK
θυγατέρ' ἰφθίμη Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
ἠ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἄρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον·
οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον ἕκ τ' ἐρέοντο
ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἴσιν ἀνάσσοι· 110
ἠ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφὲς δῶ.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
εὔρον, ὅσην τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
ἠ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον. 115 OK
αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἐτάρων ὠπλίσσατο δεῖπνον·
τὼ δὲ δὺ' ἀίζαντε φυγῆ ἐπὶ νῆας ἰκέσθην.
αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δ' αἰόντες
φοίτων ἰφθιμοὶ Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
μυριοί, οὐκ ἄνδρεςσιν εὐοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν. 120
οἱ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισιν
βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
ἀνδρῶν τ' ὀλλυμένων νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων·
ἰχθὺς δ' ὡς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
ὄφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός, 125 OK

τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρήριοιο.
αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν·
οἱ δ' ἄλλα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον. 130
ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
"ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
Αἰαῖην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιε 135 OK
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἥελίοιο
μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ καταγαγόμεσθα σιωπῇ 140
ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν.
ἔνθα τότε ἐκβάντες δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' Ἥώς,
καὶ τότε ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἐλὼν καὶ φάσγανον ὄξυ 145 OK
καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήιον ἐς περιωπὴν,
εἶ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν ἐνοπὴν τε πυθοίμην.
ἔστην δὲ σκοπιῆν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
καὶ μοι εἰείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην. 150
μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἶθοπα καπνόν.
ᾧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι. 155 OK
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτῆν
ἦκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης
πόμομος· δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἡελίοιο. 160
τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα
πληῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ 165 OK
εἶασ'· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπᾶς τε λύγους τε,
πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου,
βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν
ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐ πως ἦεν ἐπ' ὤμου 170
χειρὶ φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεός, ἀνέγειρα δ' ἐταίρους
μειλιχίους ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
"ᾧ φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
εἰς Αἶδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ· 175 OK

ἀλλ' ἄγεται, ὄφρ' ἐν νηὶ θοῆ βρωσὶς τε πόσις τε,
 μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῶ·
 "ὡς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο,
 ἕκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτιο
 θήησαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν. 180
 αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 ἦμος δ' ἠέλιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, 185 OK
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔγων ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 "'κέκλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι·
 ὦ φίλοι, οὐ γὰρ τ' ἴδμεν, ὅπη ζόφος οὐδ' ὅπη ἠώς, 190
 οὐδ' ὅπη ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
 οὐδ' ὅπη ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
 εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
 εἶδον γὰρ σκοπιῆν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
 νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται· 195 OK
 αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσση
 ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην·'
 "ὡς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ
 μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο
 Κύκλωπος τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδροφάγιο. 200
 κλαῖον δὲ λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 ἀλλ' οὐ γὰρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.
 "αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐυκνήμιδας ἐταίρους
 ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
 τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής. 205 OK
 κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκῆρεϊ πάλλομεν ὦκα·
 ἕκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
 βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῶ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἐταῖροι
 κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὀπισθεν.
 εὖρον δ' ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης 210
 ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ·
 ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντες,
 τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 οὐδ' οἷ γ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
 οὐρῆσιν μακρῆσι περισσάινοντες ἀνέσταν. 215 OK
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
 σαίνωσ', αἰεὶ γὰρ τε φέρει μιλίγματα θυμοῦ,
 ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες
 σαῖνον· τοὶ δ' ἔδεισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
 ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο, 220
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπί καλῆ,
 ἰστὸν ἐποιομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεᾶων
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν κεδνότατός τε· 225 OK

"ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιομένη μέγαν ἰστὸν
καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν,
ἢ θεὸς ἢ ἐ γυνή· ἀλλὰ φθεγγόμεθα θᾶσσον·"
"ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες,
ἢ δ' αἴψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαιινὰς 230
καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρεΐησιν ἔποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινε, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
εἶσεν δ' εἰσαγαοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
οἴνω Πραμνεῖω ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτω 235 OK
φάρμακα λύγγ', ἵνα πάγχυ λαθοῖατο πατρίδος αἴης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
ῥάβδω πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ.
οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε
καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ. 240
ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο, τοῖσι δὲ Κίρκη
πάρ ρ' ἄκυλον βάλανόν τε βάλεν καρπὸν τε κρανεΐης
ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
"Εὐρύλοχος δ' αἴψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν
ἀγγελίην ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον. 245 OK
οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος ἰέμενός περ,
κῆρ ἄχει μεγάλω βεβολημένος· ἐν δὲ οἱ ὄσσε
δακρυόφιν πίμπλαντο, γόνον δ' ὠίετο θυμός.
ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον· 250
"ἦιομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
εὐρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλὰ
ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ.
ἔνθα δὲ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιομένη λίγ' αἶιδεν,
ἢ θεὸς ἢ ἐ γυνή· τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες. 255 OK
ἢ δ' αἴψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαιινὰς
καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρεΐησιν ἔποντο·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἰσάμενος δόλον εἶναι.
οἱ δ' ἅμ' ἀιστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον· 260
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
ῶμοιιν βαλόμην, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
τὸν δ' ἄψ ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγήσασθαι.
αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφοτέρησι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων
καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 265 OK
"μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
οἶδα γάρ, ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσειαι οὔτε τιν' ἄλλον
ἄξεις σῶν ἐτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον
φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ·"
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 270
Εὐρύλοχ', ἦ τοι μὲν σὺ μὲν' αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ χώρῳ
ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη·"
"ὡς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήιον ἠδὲ θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας 275 OK

Κίρκης ἴξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
 ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
 ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἑοικῶς,
 πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ἦβη·
 ἔν τ' ἄρα μοι φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 280
 "πῆ δὴ αὐτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
 χώρου αἰδρις ἑών; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 ἔρχεται ὡς τε σύες πυκινούς κευθμῶνας ἔχοντες.
 ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
 αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ', ἔνθα περ ἄλλοι. 285 OK
 ἀλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω.
 τῆ, τότε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
 ἔρχεο, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκησιν κακὸν ἦμαρ.
 πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφῶια δήνεα Κίρκης.
 τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτω. 290
 ἀλλ' οὐδ' ὡς θέλξει σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἐάσει
 φάρμακον ἐσθλόν, ὃ τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἕκαστα.
 ὀππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάση περιμήκει ῥάβδῳ,
 δὴ τότε σὺ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκη ἐπαῖζαι, ὡς τε κτάμεναι μενεαίνων. 295 OK
 ἠ δὲ σ' ὑποδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
 ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
 ὄφρα κέ τοι λύση θ' ἐτάρους αὐτόν τε κομίσση·
 ἀλλὰ κέλευσθαί μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 μή τί τοι αὐτῶ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο, 300
 μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θῆη·
 "ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργεῖφόντης
 ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε.
 ῥίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνθος·
 μῶλυ δὲ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν 305 OK
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δὲ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον
 νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 ἦια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο· 310
 ἔνθα στάς ἐβόησα, θεὰ δὲ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
 ἠ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὠϊξε φαιινὰς
 καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἀκαχήμενος ἦτορ.
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
 καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν· 315 OK
 τεῦχε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαι, ὄφρα πίοιμι,
 ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῶ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξε,
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 'ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἐταίρων.' 320
 "ὡς φάτ', ἐγὼ δ' ἄορ ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκη ἐπήϊξα ὡς τε κτάμεναι μενεαίνων.
 ἠ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
 καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς; 325 OK

θαῦμά μ' ἔχει ὡς οὐ τι πῶν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης·
 οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνήρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 ὅς κε πῆ καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
 σοὶ δέ τις ἐν στήθεσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
 ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ 330
 φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις ἀργεῖφόντης,
 ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῆ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θεό, νῶϊ δ' ἔπειτα
 εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὄφρα μιγέντε
 εὐνῆ καὶ φιλότῃτι πεποιθόμεν ἀλλήλοισιν.' 335 OK
 "ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλεαι σοὶ ἦπιον εἶναι,
 ἦ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἐταίρους,
 αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
 ἐς θάλαμόν τ' ἵεναὶ καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς, 340
 ὄφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήης.
 οὐδ' ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι
 μὴ τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.'
 "ὡς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν, ὡς ἐκέλευον. 345 OK
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὀμοσέν τε τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 καὶ τότε ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 "ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 τέσσαρες, αἳ οἱ δῶμα κάτα δρήστειραι ἕασι·
 γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηγέων ἀπό τ' ἀλσέων 350
 ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσι.
 τῶν ἢ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ
 πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν·
 ἦ δ' ἐτέρη προπάρριθε θρόνων ἐτίτανε τραπέζας
 ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια· 355 OK
 ἦ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 ἠδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα·
 ἦ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει καὶ πῦρ ἀνέκαιε
 πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσαν ὕδωρ ἐνὶ ἦνοπι χαλκῷ, 360
 ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα λό' ἐκ τρίποδος μεγάλιοι,
 θυμῆρες κεράσασα, κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
 ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυίων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα, 365 OK
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
 καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν·
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστήν ἐτάνυσσε τράπεζαν. 370
 σῆτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ,
 ἀλλ' ἦμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
 "Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἤμενον οὐδ' ἐπὶ σίτῳ 375 OK

χειρας ἰάλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
" τίφθ' οὕτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξει ἴσος ἀναύδω,
θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἄπτεαι οὐδὲ ποτῆτος;
ἦ τινά που δόλον ἄλλον οἶεαι· οὐδέ τί σε χρὴ 380
δειδίμεν· ἦδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὄρκον·
"ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
" ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἶη,
πρὶν τλαίη πάσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι; 385 OK
ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πειν φαγέμεν τε κελεύεις,
λῦσον, ἴν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἐταίρους·
"ὥς ἐφάμην, Κίρκη δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέωξε συφειοῦ,
ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν εὐικότας ἐννεώροισιν. 390
οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἠ δὲ δι' αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστω φάρμακον ἄλλο.
τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
ἄνδρες δ' ἄψ ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν, 395 OK
καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράσθαι.
ἔγνωσαν δὲ μ' ἐκεῖνοι ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος,
πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδου γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
"ἠ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα διὰ θεάων· 400
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσετε ἠπειρόνδε,
κτῆματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσετε ὄπλα τε πάντα·
αὐτὸς δ' ἄψ ἰέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἐταίρους· 405 OK
"ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπιθέτο θυμὸς ἀγῆνωρ,
βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίηρας ἐταίρους
οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
ὥς δ' ὅτ' ἂν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας, 410
ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὶν βοτάνης κορέσωνται,
πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδ' ἔτι σηκοὶ
ἴσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι·
μητέρας· ὥς ἔμ' ἐκεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
δακρυόεντες ἔχοντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς 415 OK
ὥς ἔμεν, ὥς εἰ πατρίδ' ἰκοίαιτο καὶ πόλιν αὐτὴν
τρηχεῖς Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἠδ' ἐγένοντο.
καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
" ἴσσοι μὲν νοστήσαντι, διοτρεφές, ὥς ἐχάρημεν,
ὥς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν· 420
ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον·
"ὥς ἔφαν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσι·
"νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσομεν ἠπειρόνδε,
κτῆματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν ὄπλα τε πάντα·
αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπεσθαι, 425 OK

ὄφρα ἴδῃθ' ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
 πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπητανὸν γὰρ ἔχουσιν·
 "ὥς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους·
 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 430
 "'ἄ δειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἰμείρετε τούτων;
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἢ κεν ἅπαντας
 ἢ σῶς ἢ ἐλύκους ποιήσεται ἢ ἐλέοντας,
 οἳ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη,
 ὥς περ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἴκοντο 435 OK
 ἡμέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·
 τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίησιν ὄλοντο·
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριζα,
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 τῷ οἱ ἀποπλήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι, 440
 καὶ πηῶ περ ἐόντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἐταῖροι
 μελιχίοις ἐπέεσσι ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
 "'διογενές, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
 αὐτοῦ παρ νηὶ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
 ἡμῖν δ' ἠγεμόνευ' ἱερά πρὸς δώματα Κίρκης· 445 OK
 "ὥς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήιον ἠδὲ θαλάσσης.
 οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λέλειπτο,
 ἀλλ' ἔπετ'· ἔδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
 "τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἐτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
 ἐνδουκέως λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ, 450
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλεν ἠδὲ χιτῶνας·
 δαινυμένους δ' ἐὺ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τ' ἐσάντα,
 κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
 ἠ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα διὰ θεάων· 455 OK
 "'μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτὴ
 ἡμὲν ὄσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
 ἠδ' ὄσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
 ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
 εἰς ὃ κεν αὐτίς θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε, 460
 οἶον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
 τρηχεῖης Ἰθάκης. νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
 αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι, οὐδέ ποθ' ὑμῖν
 θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε·
 "ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ. 465 OK
 ἔνθα μὲν ἡματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὦραι
 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα μακρὰ τελέσθη,
 καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἐταῖροι· 470
 "'δαιμόνι', ἦδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
 εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·
 "ὥς ἔφαν, αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα 475 OK

ἤμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 ἦμος δ' ἠέλιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιάοντα.
 αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς
 γούνων ἐλλιτάνευσσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς· 480
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 "ὦ Κίρκη, τέλοςόν μοι ὑπόσχεσιν ἦν περ ὑπέστης,
 οἴκαδε πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσεται ἤδη,
 ἠδ' ἄλλων ἐτάρων, οἷ μιν φθινύθουσι φίλον κῆρ
 ἄμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι·" 485 OK
 "ὥς ἐφάμην, ἠ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῶ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ.
 ἀλλ' ἄλλην χρῆ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι καὶ ἰκέσθαι
 εἰς Αἴδαο δόμους καὶ ἐπαιῆς Περσεφονείης, 490
 ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
 μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
 τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
 οἷω πεπνῦσθαι, τοὶ δὲ σκιαὶ αἰίσουσιν·'
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ· 495 OK
 κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
 ἦθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄραϊν φάος ἠελίοιο.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενος τ' ἐκορέσθην,
 καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἠγεμονεύσει; 500
 εἰς Ἄϊδος δ' οὐ πῶ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ·'
 "ὥς ἐφάμην, ἠ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·
 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 μή τί τοι ἠγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω,
 ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πετάσσας 505 OK
 ἦσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιῆ Βορέαο φέρησιν.
 ἀλλ' ὀπότε ἂν δὴ νηὶ δι' Ὠκεανοῖο περήσης,
 ἔνθ' ἀκτὴ τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
 μακραί τ' αἰγίροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι,
 νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὠκεανῶ βαθυδίνῃ, 510
 αὐτὸς δ' εἰς Αἴδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
 ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσιν
 Κώκυτός θ', ὅς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,
 πέτρη τε ζύνεσίς τε δὴ δύο ποταμῶν ἐριδούπων·
 ἔνθα δ' ἔπειθ', ἦρω, χριμφθεὶς πέλας, ὧς σε κελεύω, 515 OK
 βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἄμφ' αὐτῷ δὲ χοῆν χειῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσιν,
 πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἠδέϊ οἴνω,
 τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ παλύνειν.
 πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκῶν ἀμενηνὰ κάρηνα, 520
 ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἠ τις ἀρίστη,
 ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερευσέμεν οἷω
 παμμέλαν', ὅς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
 αὐτὰρ ἐπὶν εὐχῆσι λίσση κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν, 525 OK

ἔνθ' ὄιν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν
 εἰς Ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι
 ἰέμενος ποταμοῖο ῥοάων· ἔνθα δὲ πολλαὶ
 ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων.
 δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι 530
 μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλεί χαλκῶ,
 δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμω τ' Αἴδη καὶ ἐπαινῆ Περσεφονείῃ·
 αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἦσθαι, μηδὲ ἔαν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα 535 OK
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
 ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 ὅς κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα·
 "ὡς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως. 540
 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσειεν·
 αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,
 λεπτόν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
 καλὴν χρυσεῖην, κεφαλῆ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
 αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὄτρυνον ἐταίρους 545 OK
 μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
 "μηκέτι νῦν εὐδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον,
 ἀλλ' ἴομεν· δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη·
 "ὡς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπίθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἐταίρους. 550
 Ἐλπήνωρ δὲ τις ἔσκε νεώτατος, οὔτε τι λῆην
 ἄλκιμος ἐν πολέμῳ οὔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηρώς·
 ὅς μοι ἄνευθ' ἐτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 ψύχεος ἱμείρων, κατελέξατο οἰνοβαρείων.
 κινυμένων δ' ἐτάρων ὄμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας 555 OK
 ἐξαπίνης ἀνόρουσε καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δὲ οἱ αὐχὴν
 ἀστραγάλων ἀάγη, ψυχὴ δ' Αἰδόςδε κατήλθεν.
 "έρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον· 560
 'φάσθε νύ που οἴκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἦμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,
 εἰς Αἶδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
 ψυχῆ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο·
 "ὡς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ, 565 OK
 ἐζόμενοι δὲ κατ' αὐθι γόων τίλλοντό τε χαίτας·
 ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.
 "ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης
 ἦομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ 570
 ἀρνειὸν κατέδησεν ὄιν θῆλύν τε μέλαιναν,
 ῥεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
 ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κίοντα;

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Λ

"αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
 νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
 ἐν δ' ἰστὸν τιθέμεσθα καὶ ἰστίᾳ νηὶ μελαίνῃ,
 ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ
 βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες. 5 ΟΛ
 ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
 ἴκμενον οὖρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
 ἡμεῖς δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ἦμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε. 10
 τῆς δὲ πανημερίας τέταθ' ἰστίᾳ ποντοπορούσης·
 δύσετό τ' ἠέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 "ἦ δ' ἐς πείραθ' ἴκανε βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
 ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
 ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς 15 ΟΛ
 ἠέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
 οὔθ' ὀπὸτ' ἄν στείχησι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 οὔθ' ὅτ' ἄν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται,
 ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοῃ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα 20
 εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
 ἦομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
 "ἔνθ' ἱερήια μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
 ἔσχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 βόθρον ὄρουξ' ὄσσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα, 25 ΟΛ
 ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοῆν χεόμην πᾶσιν νεκύεσσι,
 πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἠδέϊ οἴνω,
 τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
 πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἢ τις ἀρίστη, 30
 ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερευσέμεν οἶω
 παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
 τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχλωῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
 ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα 35 ΟΛ
 ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
 ψυχαὶ ὑπὲξ Ἑρέβους νεκύων κατατεθνηώτων.
 νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε πολύτλητοὶ τε γέροντες
 παρθενικάι τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι,
 πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκῆρεσιν ἐγγείησιν, 40
 ἄνδρες ἀρηίφατοι βεβρωτῶμένα τεύχε' ἔχοντες·
 οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
 θεσπεσίη ἰαχῆ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.
 δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεί χαλκῷ, 45 ΟΛ
 δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμῳ τ' Αἴδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
 αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἦμην, οὐδ' εἶων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι. 50

"πρώτη δὲ ψυχὴ Ἑλπίνορος ἦλθεν ἑταίρου·
οὐ γὰρ πῶ ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ, 55 ΟΛ
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
"Ἑλπίνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
ἔφθης πεζὸς ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
"ὥς ἐφάμην, ὁ δὲ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, 60
ἄσέ με δαίμονος αἴσα κακῆ καὶ ἀθέσφατος οἶνος.
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
ἀστραγάλων ἔαγη, ψυχὴ δ' Ἀϊδόσδε κατῆλθε. 65 ΟΛ
νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
πρὸς τ' ἀλόχου καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μούνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κίων δόμου ἐξ Αἴδαο
νησον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα· 70
ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο.
μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν
νοσηφισθεῖς, μή τοί τι θεῶν μῆνιμα γένωμαι,
ἀλλὰ με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν, ἄσσα μοι ἔστιν,
σημά τέ μοι χεῦται πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης, □□
ἀνδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
ταῦτά τέ μοι τελέσαι πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν,
τῷ καὶ ζῶδες ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.'
"ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.' 80
"νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
ἦμεθ', ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
εἶδωλον δ' ἐτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' ἀγόρευεν·
"ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυῖας,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια, 85 ΟΛ
τὴν ζῶην κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ·
ἀλλ' οὐδ' ὡς εἶων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
"ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο 90
χρύσειον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
τίπτ' αὐτ', ὦ δύστηνε, λυπὼν φάος ἠελίοιο
ἦλυθες, ὄφρα ἴδη νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ, 95 ΟΛ
αἵματος ὄφρα πῖω καὶ τοι νημερτέα εἴπω.'
"ὥς φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ζίφος ἀργυρόηλον
κουλεῶ ἐγκατέπηξ'. ὁ δ' ἐπεὶ πῖεν αἶμα κελαινόν,
καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
"νόστον δίξῃαι μελιδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ· 100

τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ οἶω
λήσειν ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἐνθετο θυμῷ
χώμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὧς κακά περ πάσχοντες ἴκοισθε,
αἶ κ' ἐθέλης σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἐταίρων, 105 ΟΛ
ὀππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
Θρινακίη νήσω, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον,
βοσκομένας δ' εὖρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἥελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
τάς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδῃαι, 110
καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἴθάκην κακά περ πάσχοντες ἴκοισθε·
εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον,
νηί τε καὶ ἐτάροις. αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξης,
ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ, 115 ΟΛ
ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίοντον κατέδουσι
μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες.
ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίας ἀποτίσσαι ἐλθῶν·
αὐτὰρ ἐπὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
κτείνης ἢ ἐ δόλῳ ἢ ἀμφαδὸν ὀξεί χαλκῷ, 120
ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα λαβῶν εὐῆρες ἐρετμόν,
εἰς ὃ κε τοὺς ἀφίκηαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἄνδρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους
οὐδ' εὐῆρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται. 125 ΟΛ
σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει·
ὀππότε κεν δὴ τοι συμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
φήη ἀθηρηλοιογὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
καὶ τότε δὴ γαίη πῆξας εὐῆρες ἐρετμόν,
ῥέξας ἱερά καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι, 130
ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οἴκαδ' ἀποστείχειν ἔρδειν θ' ἱεῖρας ἑκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
πᾶσι μάλ' ἐξεῖς. θάνατος δέ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῶ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὃς κέ σε πέφνη 135 ΟΛ
γῆραι ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω·
"ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
"Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 140
μητρὸς τήνδ' ὀρώω ψυχὴν κατατεθνηυῖης·
ἢ δ' ἀκέουσ' ἦσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἐὼν υἱὸν
ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα;"
"ὧς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν· 145 ΟΛ
"ῥῆϊδίον τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω.
ὄν τινα μὲν κεν ἔῃς νεκῶν κατατεθνηῶτων
αἵματος ἄσσον ἴμεν, ὃ δέ τοι νημερτέες ἐνὶ ψει·
ᾧ δέ κ' ἐπιφθονέης, ὃ δέ τοι πάλιν εἴσιν ὀπίσσω·
"ὧς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω 150

Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν·
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
 ἦλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα 155 ΟΛ
 ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀρᾶσθαι.
 μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
 Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὖ πως ἔστι περῆσαι
 πεζὸν ἐόντ', ἦν μή τις ἔχη εὐεργέα νῆα.
 ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις 160
 νηὶ τε καὶ ἐτάροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
 εἰς Ἴθακην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναικᾶ;"
 "ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Αἴδαο
 ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο· 165 ΟΛ
 οὐ γὰρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι οἰζύν,
 ἐξ οὗ τὰ πρῶτισθ' ἐπόμεν Ἀγαμέμνονι δίω
 Ἴλιον εἰς εὐπῶλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 170
 τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
 ἦ δολιχὴ νοῦσος, ἦ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσι ἐποικομένη κατέπεφνεν;
 εἰπέ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,
 ἦ ἔτι παρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἦδη 175 ΟΛ
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
 εἰπέ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
 ἦέ μένει παρὰ παιδί καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει
 ἦ ἦδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος·
 "ὣς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
 'καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἰζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡματα δάκρυ χεούσῃ.
 σὸν δ' οὐ πῶ τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἔκηλος
 Τηλέμαχος τεμένεα νέμεται καὶ δαΐτας εἴσας 185 ΟΛ
 δαίνυται, ἄς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
 πάντες γὰρ καλέουσι. πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μῖμνει
 ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται. οὐδέ οἱ εὐναὶ
 δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
 ἀλλ' ὅ γε χειῖμα μὲν εὐδὲι ὄθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ, 190
 ἐν κόνι ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροῖ εἵματα εἴται·
 αὐτὰρ ἐπὶν ἔθησι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
 πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
 φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήηται εὐναί.
 ἔνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει 195 ΟΛ
 σὸν νόστον ποθέων, χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνει.
 οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον·
 οὕτ' ἐμέ γ' ἐν μεγάροισιν εὐσκοπος ἰοχέαιρα
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσι ἐποικομένη κατέπεφνεν,
 οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἦ τε μάλιστα 200

τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν·
 ἀλλά με σός τε πόθος σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
 σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμόν ἀπηύρα.
 "ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίζας
 μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνηυίης. 205 ΟΛ
 τρίς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,
 τρίς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελον ἦ καὶ ὄνειρῳ
 ἔπτατ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ὄξυ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 "'μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα, 210
 ὄφρα καὶ εἰν Αἴδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
 ἀμφοτέρῳ κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο;
 ἦ τί μοι εἶδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
 ὠτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;"
 "ὡς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ· 215 ΟΛ
 'ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
 οὐ τί σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
 ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε τίς κε θάνησιν·
 οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερόν μένος αἰθομένοιο 220
 δαμνᾷ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμός,
 ψυχὴ δ' ἥτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
 ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
 ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῆ εἵπησθα γυναικί.'
 "νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἱ δὲ γυναῖκες 225 ΟΛ
 ἦλυθον, ὠτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια,
 ὄσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θύγατρεις.
 αἱ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο,
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμόν ἀρίστη φαίνετο βουλή· 230
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ
 οὐκ εἶων πίνειν ἅμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήισαν, ἠδὲ ἐκάστη
 ὄν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.
 "ἔνθ' ἦ τοι πρῶτην Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν, 235 ΟΛ
 ἦ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
 φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
 ἦ ποταμοῦ ἠράσσασατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
 ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησι,
 καὶ ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα. 240
 τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος ἐννοσίγαιος
 ἐν προχοῆς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
 πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὐρεὶ ἴσον,
 κυρτωθέν, κρύψεν δὲ θεὸν θνητὴν τε γυναῖκα.
 λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν. 245 ΟΛ
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "'χαῖρε, γύναι, φιλότητι· περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
 τέξεις ἀγλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὖναι
 ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε. 250

νῦν δ' ἔρχου πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο μῆδ' ὀνομήνης·
 αὐτὰρ ἐγὼ τοί εἰμι Ποσειδάων ἔνοσίχθων.
 "ὥς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
 ἣ δ' ὑποκουσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηληϊά,
 τὼ κρατερῷ θεράποντε Διὸς μέγαλοιο γενέσθην 255 ΟΛ
 ἀμφοτέρω· Πελῆος μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἴαωλκῷ
 ναῖε πολύρρηνος, ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἤμαθόεντι.
 τοὺς δ' ἐτέρους Κρηθῆι τέκεν βασιλεία γυναικῶν,
 Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητ' Ἀμυθῶνά θ' ἵπποχάρμη.
 "τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θυγάτρα, 260
 ἣ δὴ καὶ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιονά τε Ζῆθόν τε,
 οἳ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
 πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
 ναίμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῷ περ ἔοντε. 265 ΟΛ
 "τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
 ἣ ῥ' Ἑρακλῆα θρασυμένονα θυμολέοντα
 γείνατ' ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μέγαλοιο μιγεῖσα·
 καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θυγάτρα,
 τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρῆς. 270
 "μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
 ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀιδρεΐησι νόοιο
 γημαμένη ᾧ υἱί· ὃ δ' ὄν πατέρ' ἐξεναρίζας
 γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
 ἀλλ' ὃ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων 275 ΟΛ
 Καδμείων ἦνασσε θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς·
 ἣ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
 ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
 ᾧ ἄχει σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
 πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσιν. 280
 "καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
 γῆμεν ἐὼν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
 ὄπλοτάτην κούρην Ἀμφιονος Ἰασίδαο,
 ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυεῖῳ ἴφι ἄνασσεν·
 ἣ δὲ Πύλου βασιλεύε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα, 285 ΟΛ
 Νέστορά τε χρόνιον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
 τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρῷ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 τὴν πάντες μνώνοντο περικτίται· οὐδ' ἄρα Νηλεὺς
 τῷ ἐδίδου ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπους
 ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἴφικληΐης 290
 ἀργαλέας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
 δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροῖῶται.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
 ἄψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὦραι, 295 ΟΛ
 καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἴφικληΐη,
 θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
 "καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
 ἣ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
 Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, 300

τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἴα·
 οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες
 ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγγασιν ἴσα θεοῖσι.
 "τὴν δὲ μετ' Ἴφιμέδειαν, Ἄλωῆος παράκοιτιν 305 ΟΛ
 εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι,
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δ' ἐγενέσθην,
 Ἵωτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
 οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζεῖδωρος ἄρουρα
 καὶ πολὺ καλλίστους μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα· 310
 ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
 εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
 οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ
 φυλόπιδα στήσειν πολυαῖκος πολέμοιο.
 Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσση 315 ΟΛ
 Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἴν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἶη.
 καὶ νῦ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἴκοντο·
 ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ,
 ἀμφοτέρω, πρὶν σφωῖν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
 ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθεί λάχνη. 320
 "Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἴδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
 κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεὺς
 ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
 ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
 Δίῃ ἐν ἀμφιρῦτῃ Διονύσου μαρτυρήσιν. 325 ΟΛ
 "Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον στυγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
 πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θύγατρας·
 πρὶν γὰρ κεν καὶ νῦξ φθίτ' ἄμβροτος. ἀλλὰ καὶ ὦρη 330
 εὐδειν, ἣ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἐταίρους
 ἦ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει."
 ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ,
 κηληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιοέοντα.
 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων. 335 ΟΛ
 "Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι
 εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας;
 ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
 τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 οὕτω χρηρίζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν 340
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται."
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρωος Ἐχένης,
 ὃς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·
 "ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἦμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
 μυθεῖται βασιλεία περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε. 345 ΟΛ
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε."
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 "τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶ κεν ἐγὼ γε
 ζωὸς Φαίηκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω·
 ξεῖνος δὲ τλήτω μάλα περ νόστοιο χατίζων 350

ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς ὃ κε πᾶσαν
δωτίνην τελέσω· πομπή δ' ἄνδρεςσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δῆμῳ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 355 ΟΛ
εἷ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
πομπὴν δ' ὀτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
πλειοτέρη σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι·
καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἶην 360
πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα."
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
"ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὐ τί σ' εἰσκομεν εἰσορόωντες,
ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπον, οἷά τε πολλοὺς
βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους, 365 ΟΛ
ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί.
μῦθον δ' ὥς ὅτ' αἰδοὺς ἐπισταμένως κατέλεξας,
πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 370
εἷ τινας ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἅμ' αὐτῶ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔποντο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὦρη
εὔδειν ἐν μεγάρῳ, σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
καὶ κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ 375 ΟΛ
τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ὦρη μὲν πολέων μύθων, ὦρη δὲ καὶ ὕπνου·
εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε 380
τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύειν,
κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο,
οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν αὐτήν,
ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
"αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη 385 ΟΛ
ἀγνή Περσεφόνηα γυναικῶν θηλυτεράων,
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσοι ἅμ' αὐτῶ
οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
ἔγνω δ' αἴψ' ἔμ' ἐκεῖνος, ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαιόν· 390
κλαῖε δ' ὃ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἴς ἔμπεδος οὐδέ τι κῆρυξ,
οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
"τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῶ, 395 ΟΛ
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἄτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἦε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν; 400

ἦέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦς περιταμνόμενον ἠδ' οἴων πώεα καλά,
ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἠδὲ γυναικῶν;
"ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, 405 ΟΛ
οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν,
οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
ἀλλὰ μοι Αἴγισθος τεύξας θανάτῳν τε μόρον τε
ἔκτα σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἴκόνδε καλέσσας, 410
δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
ὡς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἐταῖροι
νωλεμέως κτείνοντο σύες ὡς ἀργιόδοντες,
οἳ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
ἦ γάμῳ ἦ ἐράνῳ ἦ εἰλαπίνῃ τεθαλυίη. 415 ΟΛ
ἦδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
μουνάξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας
κεῖμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν. 420
οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς,
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων
βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἠ δὲ κυνώπις
νοσφίσαστ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Αἶδαο 425 ΟΛ
χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλέειν σὺν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
ἦ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλῃται·
οἶον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον. ἦ τοι ἔφην γε 430
ἀσπάσιος παίδεσσιν ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἠ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἰδυῖα
οἷ τε κατ' αἴσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένησιν ὀπίσσω
θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' ἐυεργὸς ἔησιν·
'ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 435 ΟΛ
'ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρείος εὐρύοπα Ζεὺς
ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς
ἐξ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί,
σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι·
'ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε· 440
'τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἦπιος εἶναι·
μὴ οἱ μῦθον ἅπαντα πιφασκέμεν, ὃν κ' ἐὺ εἰδῆς,
ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
ἀλλ' οὐ σοὶ γ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός·
λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἶδε 445 ΟΛ
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
ἦ μὲν μιν νύμφη γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς
ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ,
ὄλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατήρ φίλος ὄψεται ἐλθῶν, 450

καὶ κείνος πατέρα προσπτύζεται, ἢ θέμις ἐστίν.
ἢ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
κρύβδην, μηδ' ἀναφανδά, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 455 ΟΛ
νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ που ἔτι ζώνοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
ἢ που ἐν Ὀρχομενῶ ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόνετι,
ἢ που παρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ· 460
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης·
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'Ἄτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
ζῶει ὃ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμῶλια βάζειν.'
"νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν 465 ΟΛ
ἔσταμεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἰαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 470
ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἰακίδαο
καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
" ἴδιογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
πῶς ἔτλης Ἀϊδόσδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ 475 ΟΛ
ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;"
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'ὦ Ἀχιλεῦ Πηλῆος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλήν
εἵποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς πατπαλόεσσαν ἰκοίμην· 480
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά. σεῖο δ', Ἀχιλλεῦ,
οὐ τις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω.
πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίομεν ἴσα θεοῖσιν
Ἄργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν 485 ΟΛ
ἐνθάδ' ἐών· τῶ μὴ τι θανῶν ἀκαχίζεω, Ἀχιλλεῦ.'
"ὡς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
'μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ,
ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίσιος πολὺς εἴη, 490
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπες,
ἢ ἔπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί.
εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος, εἴ τι πέπυσσαι,
ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 495 ΟΛ
ἢ μιν ἀτιμάζουσιν ἂν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
οὐ γάρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
τοῖος ἐών, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργεῖοισιν· 500

εἰ τοῖόςδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ·
 τῷ κέ τεω στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
 οἳ κεῖνον βιώωνται ἐέργουσιν τ' ἀπὸ τιμῆς·
 "ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ἦ τοι μὲν Πηληῆος ἀμύμονος οὐ τι πέπυσμαι, 505 ΟΛ
 αὐτὰρ τοι παιδὸς γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
 αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς εἴσης
 ἦγαγον ἐκ Σκύρου μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 ἦ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς, 510
 αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
 Νέστωρ ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἴω.
 αὐτὰρ ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρναίμεθα χαλκῷ,
 οὐ ποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν οὐδ' ἐν ὀμίλῳ,
 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε τὸ ὄν μένος οὐδενὶ εἴκων, 515 ΟΛ
 πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δημοτῆτι.
 πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
 ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ,
 ἦρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι 520
 Κήτειοι κτείνοντο γυναιῶν εἵνεκα δῶρων.
 κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
 αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὄν κάμ' Ἐπειός,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντα τέταλτο,
 ἡμὲν ἀνακλιῖναι πυκινὸν λόχον ἠδ' ἐπιθεῖναι, 525 ΟΛ
 ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες
 δάκρυά τ' ὠμόργυυτο τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστου·
 κεῖνον δ' οὐ ποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 οὔτ' ὠχρήσαντα χροῖα κάλλιμον οὔτε παρειῶν
 δάκρυ ὀμορξάμενον· ὁ δέ γε μάλα πόλλ' ἰκέτευεν 530
 ἵπποθεν ἐξέμεναι, ξίφος δ' ἐπεμαίετο κώπην
 καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρασαμεν αἰπήν,
 μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινε
 ἀσκηθῆς, οὔτ' ἄρ βεβλημένος ὄξει χαλκῷ 535 ΟΛ
 οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος, οἷά τε πολλὰ
 γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμῖξ δέ τε μαίνεται Ἄρης·
 "ὡς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
 φοῖτα μακρὰ βιβᾶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 γηθοσύνη ὃ οἶ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι. 540
 "αἶ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνηώτων
 ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἐκάστη.
 οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
 τὴν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ 545 ΟΛ
 τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
 παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
 ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ·
 τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχευ,
 Αἴανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο 550

τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μελιχίοισιν·
 " Αἴαν, παῖ Τελαμώνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
 οὐδὲ θανῶν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
 οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισι, 555 ΟΛ
 τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σεῖο δ' Ἀχαιοὶ
 ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο
 ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν
 ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῖν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν. 560
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἴν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσης
 ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν·
 "ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
 ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.
 ἔνθα χ' ὅμως προσέφη κεχολωμένος, ἧ κεν ἐγὼ τόν· 565 ΟΛ
 ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνηώτων.
 "ἔνθ' ἦ τοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 χρύσειον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυσσι,
 ἦμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἵροντο ἄνακτα, 570
 ἦμενοι ἐσταότες τε κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.
 "τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
 θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι
 χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές. 575 ΟΛ
 "καὶ Τιτυὸν εἶδον, Γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
 κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,
 γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον,
 δέρτρων ἔσω δύνοντες, ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνητο χερσὶ·
 Λητώ γὰρ ἔλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν, 580
 Πυθῶδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
 "καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα
 ἐστεῶτ' ἐν λίμνῃ· ἧ δὲ προσέπλαζε γενεῖω·
 στεῦτο δὲ διψᾶων, πῆειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
 ὄσσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρων πῆειν μενεαίνων, 585 ΟΛ
 τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
 γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
 δένδρεα δ' ὑψητέηλα κατὰ κρηῆθεν χέε καρπὸν,
 ὄγχνα καὶ ῥοῖαι καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
 συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι· 590
 τῶν ὀπὸτ' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
 τὰς δ' ἄνεμος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
 "καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα
 λαῶν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
 ἦ τοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε 595 ΟΛ
 λαῶν ἄνω ὄθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 ἄκρον ὑπερβαλεῖν, τότε' ἀποστρέψασκε κραταιῖς·
 αὗτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λαῶς ἀναιδῆς.
 αὐτὰρ ὁ γ' ἄψ ὤσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἰδρῶς
 ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει. 600

"τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληΐην,
 εἰδῶλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,
 παῖδα Διὸς μεγάλιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
 ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὧς, 605 ΟΛ
 πάντοσ' ἀτυζομένων· ὁ δ' ἐρεμνῆ νυκτὶ ἐοικῶς,
 γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀιστόν,
 δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικῶς.
 σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἄορτήρ
 χρύσεος ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο, 610
 ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες χαροποί τε λέοντες,
 ὑσμῖναι τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
 μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
 ὃς κείνον τελαμῶνα ἐῖ ἐγκάθθετο τέχνη.
 ἔγνω δ' αὐτ' ἔμ' ἐκεῖνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν, 615 ΟΛ
 καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἄδειλ', ἦ τίνα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγηλάζεις,
 ὃν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
 Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίου, αὐτὰρ οἰζὺν 620
 εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖροني φωτὶ
 δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.
 καὶ ποτέ μ' ἐνθάδ' ἐπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 φράζετο τοῦδέ γέ μοι κρατερώτερον εἶναι ἄεθλον·
 τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἦγαγον ἐξ Αἴδαο· 625 ΟΛ
 Ἑρμείας δέ μ' ἐπεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "ὧς εἰπὼν ὁ μὲν αὐτίς ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω,
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
 ἀνδρῶν ἠρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
 καὶ νῦ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ, 630
 Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
 ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
 ἠχῆ θεσπεσίη· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει,
 μή μοι Γοργεῖην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
 ἐξ Αἴδεω πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνηα. 635 ΟΛ
 "αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιῶν ἐκέλευον ἑταίρους
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἳ δ' αἴψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
 τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
 πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὔρος. 640

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Μ

"αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
 νηῦς, ἀπὸ δ' ἴκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 νησόν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενείης
 οἰκία καὶ χοροὶ εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἥελίοιο, 5 ΟΜ
 νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.

"ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
δὴ τότε ἔγῶν ἐτάρους προΐειν ἐς δώματα Κίρκης
οἰσέμεναι νεκρόν, Ἐλπήνορα τεθνηῶτα. 10
φιτροὺς δ' αἴψα ταμόντες, ὄθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτῆ,
θάπτομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες
πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ ἐυῆρες ἐρετμόν. 15 OM
"ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
ἐξ Αἴδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὤκα
ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῆτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
ἦ δ' ἐν μέσσω στᾶσα μετηύδα διὰ θεάων· 20
"σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ὑπήλθετε δῶμ' Αἴδαο,
δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
αὔθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
πλευσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδὸν ἠδὲ ἕκαστα 25 OM
σημανέω, ἵνα μὴ τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
ἢ ἄλως ἢ ἐπὶ γῆς ἀλήσητε πῆμα παθόντες·
"ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ· 30
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός,
ἦ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων
εἴσε τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα·
αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα. 35 OM
καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·
"ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ' ἄκουσον,
ὥς τοι ἐγῶν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρήνας μὲν πρῶτον ἀφίξεις, αἶ ῥά τε πάντας
ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφεας εἰσαφίκηται. 40
ὅς τις ἀιδρεῖη πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὐ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται,
ἀλλὰ τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ
ἦμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θῆς 45 OM
ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσι.
ἀλλὰ παρεξέλααν, ἐπὶ δ' οὐατ' ἀλεῖψαι ἐταίρων
κηρὸν δευψήσας μελιηδέα, μὴ τις ἀκούσῃ
τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἶ κ' ἐθέλησθα,
δησάντων σ' ἐν νηὶ θεῆ χειρᾶς τε πόδας τε 50
ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούσης Σειρήνοιν.
εἰ δέ κε λίσσῃαι ἐτάρους λῦσαι τε κελεύης,
οἳ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι διδέντων.
αὐτὰρ ἐπὶν δὴ τὰς γε παρέξ ἐλάσωσιν ἐταῖροι, 55 OM
ἔνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
ὀπποτέρῃ δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς

θυμῷ βουλεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς
κῦμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης· 60
Πλαγκτὰς δὴ τοι τὰς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
τῆ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι
τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λῖς πέτρη·
ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι. 65 OM
τῆ δ' οὐ πῶ τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν, ἢ τις ἴκηται,
ἀλλὰ θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
κύμαθ' ἀλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλα.
οἷη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Ἄργῳ πᾶσι μέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα. 70
καὶ νύ κε τὴν ἔνθ' ὄκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
ἀλλ' Ἦρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἴησων.
"οἱ δὲ δύο σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει
ὄξειη κορυφῆ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
κυανή· τὸ μὲν οὐ ποτ' ἐρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἴθρη 75 OM
κείνου ἔχει κορυφὴν οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὀπώρῃ.
οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ οὐδ' ἐπιβαίη,
οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές τε ἐείκοσι καὶ πόδες εἶεν·
πέτρη γὰρ λῖς ἐστὶ, περιξεστῆ εἰκυῖα.
μέσσω δ' ἐν σκοπέλω ἔστι σπέος ἠεροειδές, 80
πρὸς ζόφον εἰς Ἑρεβος τετραμμένον, ἧ περ ἂν ὑμεῖς
νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήσιος ἀνὴρ
τόξω οἰστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακυῖα. 85 OM
τῆς ἧ τοι φωνὴ μὲν ὄση σκύλακος νεογιλῆς
γίγνεται, αὐτὴ δ' αὐτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τις μιν
γηθήσειεν ἰδών, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
τῆς ἧ τοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι,
ἕξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἐκάστη 90
σμερδαλέη κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοῖλοιο δέδυκεν,
ἕξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου,
αὐτοῦ δ' ἰχθυάα, σκόπελον περιμαιώωσα, 95 OM
δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔλησι
κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
τῆ δ' οὐ πῶ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
παρφυγέειν σὺν νηί· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστω
φῶτ' ἐξαργάξασα νεὸς κυανοπρώροιο. 100
"τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ.
πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοῖστεύσειας.
τῷ δ' ἐν ἔρινεὸς ἔστι μέγας, φύλλοισι τεθηλῶς·
τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἡματι, τρὶς δ' ἀναρροιβδεῖ 105 OM
δεινόν· μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις, ὅτε ροιβδήσειεν·
οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπέκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.

ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλω πεπλημένος ὄκα
 νῆα παρέξ ἐλάαν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
 ἕξ ἐτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι ἢ ἅμα πάντας. 110
 "ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 εἰ δ' ἄγε δὴ μοι τοῦτο, θεά, νημερτὲς ἐνίσπες,
 εἴ πως τὴν ὅλοην μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
 τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἐταίρους.
 "ὡς ἐφάμην, ἠ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων. 115 OM
 'σχέτλιε, καὶ δὴ αὖ τοι πολεμῆια ἔργα μέμηλε
 καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθανάτοισιν;
 ἠ δέ τοι οὐ θνητῆ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν·
 οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς. 120
 ἦν γὰρ δηθύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
 δεῖδω, μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχησι
 τόσσησιν κεφαλήσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.
 ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κράταιν,
 μητέρα τῆς Σκύλλης, ἢ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν. 125 OM
 ἢ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὀρμηθῆναι.
 "Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξειαι· ἔνθα δὲ πολλὰ
 βόσκοντ' Ἑλίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
 ἐπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
 πεντήκοντα δ' ἕκαστα. γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν, 130
 οὐδέ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσίν,
 νύμφαι ἐυπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
 ἃς τέκεν Ἑλίῳ Ὑπερίονι διὰ Νέαιρα.
 τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ
 Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπώκισε τηλόθι ναίειν, 135 OM
 μῆλα φυλασσέμεναι πατρώια καὶ ἔλικας βοῦς.
 τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδῃαι,
 ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἴκοισθε·
 εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον,
 νηὶ τε καὶ ἐτάροις· αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξης, 140
 ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἀπο πάντας ἐταίρους.
 "ὡς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἥως.
 ἠ μὲν ἔπειτ' ἀνά νῆσον ἀπέστιχε διὰ θεάων·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιῶν ὤτρυνον ἐταίρους
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 145 OM
 οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 ἠμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
 ἴκμενον οὔρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα. 150
 αὐτίκα δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ἤμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε.
 "δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ·
 ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι οὐδὲ δύο οἴους
 θέσφαθ' ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, διὰ θεάων. 155 OM
 ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἴνα εἰδότες ἦ κε θάνωμεν
 ἦ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.

Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιῶν
 φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
 οἶον ἔμ' ἠνώγει ὄπ' ἀκουέμεν· ἀλλά με δεσμῶ 160
 δῆσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,
 ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
 εἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
 ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
 "ἦ τοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφασκον· 165 OM
 τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηὺς εὐεργῆς
 νῆσον Σειρήνοιον· ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ἠδὲ γαλήνη
 ἔπλετο νηνεμῖη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
 ἀνστάντες δ' ἔταροι νεὸς ἰστία μηρύσαντο 170
 καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν, οἱ δ' ἐπ' ἔρετμὰ
 ἐζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῆς ἐλάτησιν.
 αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὄξει χαλκῶ
 τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῆσι πίεζον·
 αἴψα δ' ἰαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς 175 OM
 Ἥελίου τ' αὐγῆ Ἵπεριονίδαο ἄνακτος·
 ἐξειῆς δ' ἐτάροισιν ἐπ' οὐατα πᾶσιν ἄλειψα.
 οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε
 ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήπτον·
 αὐτοὶ δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἔρετμοῖς. 180
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 ρίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθην ὠκύαλος νηὺς
 ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδῆν·
 "δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 νῆα κατάστησον, ἵνα νωιτέρην ὄπ' ἀκούσης. 185 OM
 οὐ γὰρ πῶ τις τῆδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ,
 πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκούσαι,
 ἀλλ' ὅ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
 ἴδμεν γὰρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
 Ἀργεῖοι Τρῳᾶς τε θεῶν ἰότητι μόγησαν, 190
 ἴδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
 "ὥς φάσαν ἰεῖσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 ἦθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἐταίρους
 ὄφρ' οὖσι νευστάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
 αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε 195 OM
 πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλον τε πίεζον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὰς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
 αἴψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι,
 ὄν σφιν ἐπ' ὤσιν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν. 200
 "ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον καὶ δοῦπον ἄκουσα.
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἔρετμὰ,
 βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
 νηὺς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἔρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον. 205 OM
 αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὄτρυνον ἐταίρους
 μειλιχίους ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·

" ὧ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν·
 οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
 εἶλει ἐνὶ σπῆι γλαφυρῶ κρατερῆφι βίηφιν· 210
 ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῆ ἀρετῆ, βουλῆ τε νόῳ τε,
 ἐκφύγομεν, καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι οἴω.
 νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἶπω, πειθώμεθα πάντες.
 ὑμεῖς μὲν κώπησιν ἀλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 τύπτετε κληρίδεσσι ἐφήμενοι, αἶ κέ ποθι Ζεὺς 215 OM
 δώη τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι·
 σοὶ δέ, κυβερνήθ', ὧδ' ἐπιτέλλομαι· ἀλλ' ἐνὶ θυμῶ
 βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἴηια νωμῆς.
 τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
 νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μὴ σε λάθησι
 κεῖσ' ἐξορμήσασα καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλησθα.' 220
 "ὡς ἐφάμην, οἱ δ' ὧκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
 μὴ πῶς μοι δεῖσαντες ἀπολλήξειαν ἐταῖροι
 εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς. 225 OM
 καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
 λανθανόμην, ἐπεὶ οὐ τί μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
 αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα καὶ δύο δοῦρε
 μάκρ' ἐν χερσὶν ἐλὼν εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
 πρῶρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι 230
 Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
 οὐδέ πη ἀθρήσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
 πάντη παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
 "ἡμεῖς μὲν στενωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
 ἔνθεν μὲν Σκύλλη, ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδις 235 OM
 δεινὸν ἀνερροῖβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 ἦ τοι ὄτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῶ
 πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
 ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν·
 ἀλλ' ὄτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ, 240
 πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
 δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
 ψάμμω κυανέη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.
 ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν δεῖσαντες ὄλεθρον·
 τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐταίρους 245 OM
 ἔξ ἔλεθ', οἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν.
 σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἄμα καὶ μεθ' ἐταίρους
 ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν
 ὑψόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ. 250
 ὡς δ' ὄτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
 ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων
 ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
 ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
 ὡς οἱ γ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας· 255 OM
 αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκληγῶτας
 χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτήτι·

οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι
πάντων, ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἐξερεείνων.
"αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινὴν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον 260
ἰκόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλάι βόες εὐρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἥελίοιο.
δὴ τότε ἔγὼν ἔτι πόντῳ ἑὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ
μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν ἀυλιζομενάων 265 OM
οἴων τε βληχῆν· καὶ μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
μάντης ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελίοιο.
δὴ τότε ἔγὼν ἐτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ· 270
"κέκλυτέ μευ μύθων κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι,
ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἥελίοιο·
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν. 275 OM
ἀλλὰ παρέξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
"ὡς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ·
"σχέτλιός εἰς, Ὀδυσσεῦ· περὶ τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
κάμνεις· ἦ ῥά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τέτυκται, 280
ὅς ῥ' ἐτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὐτῶς διὰ νύκτα θοῆν ἀλάλησθαι ἄνωγας
νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέι πόντῳ. 285 OM
ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
γίνονται· πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
ἦν πως ἐξαπίνης ἔλθη ἀνέμοιο θύελλα,
ἦ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσσαέος, οἳ τε μάλιστα
νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων. 290
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπον θ' ὀπλισόμεσθα θοῆ παρὰ νηὶ μένοντες,
ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρεὶ πόντῳ·
"ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἐταῖροι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων, 295 OM
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
"Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον·
εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην ἢ πῶυ μὲγ' οἴων
εὐρωμεν, μὴ πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν 300
ἢ βοῦν ἠέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη·
"ὡς ἐφάμην, οἳ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον, ὡς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα 305 OM
ἄγχι ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἐταῖροι
νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
μνησάμενοι δὴ ἔπειτα φίλους ἔκλαιον ἐταίρους,
οὓς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα· 310
κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
ᾧρσεν ἔπι ζαῖν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ. 315 OM
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
νῆα μὲν ὠρμίσαμεν κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες.
ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδὲ θόωκοι·
καὶ τότε ἔγων ἀγορῆν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον·
"ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θεῶν βρωσίς τε πόσις τε 320
ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μὴ τι πάθωμεν·
δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἶδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
'Ἡελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.'
"ὥς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπετίθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος 325 OM
γίγνεται ἔπειτ' ἀνέμων εἰ μὴ Εὐρὸς τε Νότος τε.
"οἱ δ' ἦος μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν,
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότιοι.
ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἦια πάντα,
καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη, 330
ἰχθύς ὄρνιθάς τε, φίλας ὃ τι χεῖρας ἴκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός·
δὴ τότε ἔγων ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἦλυξα ἐταίρους, 335 OM
χεῖρας νησάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
"κέκλυτέ μευ μύθων κακὰ περ πάσχοντες ἐταῖροι.
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι, 340
λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ἀλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ρέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν, 345 OM
αἰψά κεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων
νῆ' ἐθέλη ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
βούλομ' ἀπαξ πρὸς κῦμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, 350
ἢ δηθὰ στρεῦγεσθαι ἑὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.'
"ὥς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἐταῖροι.
αὐτίκα δ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ἐγγύθεν, οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο
βοσκέσκονθ' ἔλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι· 355 OM
τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσιν,
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·

οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν εὐσσέλμου ἐπὶ νηός,
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίσῃ ἐκάλυψαν 360
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
οὐδ' εἶχον μέθυ λειψαὶ ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἄμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν. 365 OM
καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος,
βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε με κνίσῃς ἀμφήλυθεν ἠδὺς αὐτμή.
οἰμῶξας δὲ θεοῖσι μέγ' ἀθανάτοισι γεγώνευν· 370
"Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλεί ὕπνω.
οἱ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες."
"ὠκέα δ' Ἑλίῳ Ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς. 375 OM
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ·
"Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
τίσαι δὴ ἐτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οἷ μιν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἦσιν ἐγὼ γε
χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα, 380
ἠδ' ὀπότε ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπικέ' ἀμοιβήν,
δύσομαι εἰς Αἴδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαίνω."
"τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
"Ἑλί', ἦ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε 385 OM
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεΐδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
"ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠυκόμοιο·
ἠ δ' ἔφη Ἑρμείαιο διακτόρου αὐτῆ ἀκοῦσαι. 390
"αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
νεΐκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
εὐρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη.
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραρα προύφαινον·
εἶρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἄμφ' ὀβελοῖσι μεμύκει, 395 OM
ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὡς γίγνεται φωνή.
"ἔξῃμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι
δαίνυντ' Ἑλίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
καὶ τότε ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων, 400
ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρεῖ πόντῳ,
ἰστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ἰστία λεύκ' ἐρύσαντες.
"ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαϊάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων 405 OM
νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ἠ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἶψα γὰρ ἦλθε

κεκληγῶς Ζέφυρος μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων,
ἰστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους· ἰστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὄπλα τε πάντα 410
εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. ὁ δ' ἄρα πρυμνῆ ἐνὶ νηὶ
πληῖξε κυβερνήτεω κεφαλῆν, σὺν δ' ὅστε' ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι εἰοικῶς
κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 415 OM
ἢ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῶ,
ἐν δὲ θεεῖου πλητο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἐταῖροι.
οἱ δὲ κορώνησιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους 420
λύσσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα,
ἐκ δὲ οἱ ἰστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς·
τῶ ρ' ἄμφω συνέεργον, ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἰστόν,
ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν. 425 OM
"ἔνθ' ἦ τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὦκα, φέρων ἐμῶ ἄλγεα θυμῶ,
ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
παννύχιος φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινὴν τε Χάρυβδιν. 430
ἢ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψὸς' ἀερθεῖς,
τῶ προσφύς ἐχόμεν ὡς νυκτερίς. οὐδέ πη εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
ρίζαι γὰρ ἐκάς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι, 435 OM
μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίασον δὲ Χάρυβδιν.
νωλεμέως δ' ἐχόμεν, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσω
ἰστὸν καὶ τρόπιν αὐτίς· ἐελδομένω δέ μοι ἦλθον
ὄψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνήρ ἀγορήθηεν ἀνέστη
κρίνων νεῖκα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν, 440
τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφάνθη.
ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσω δ' ἐνδούπησα παρέξ περιμήκεα δοῦρα,
ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε 445 OM
εἰσιδέειν· οὐ γὰρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
"ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ
νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
ἦ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω; 450
ἦδη γὰρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοὶ τε καὶ ἰφθίμη ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἔστιν
αὐτίς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν."

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ν

ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
κηληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
"ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
ὕψερες, τῶ σ' οὐ τι παλιμπλαγχθέντα γ' οἴω 5 ON
ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
ὕμεων δ' ἀνδρὶ ἐκάστω ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
ὄσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' αἰδοῦ.
εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστη ἐνὶ χηλῶ 10
κεῖται καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος ἄλλα τε πάντα
δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὐτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἓνα προικὸς χαρίσασθαι." 15 ON
ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἴκόνδε ἕκαστος,
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
νηάδ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, 20
αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγᾷ, μὴ τιν' ἐταίρων
βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἔρετμοῖς.
οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.
τοῖσι δὲ βουὴν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Ζηνὶ κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, ὅς πᾶσιν ἀνάσσει. 25 ON
μῆρα δὲ κήαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
τερπόμενοι· μετὰ δὲ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοιδός,
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι. 30
ὡς δ' ὅτ' ἀνήρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧ τε πανῆμαρ
νειὸν ἀν' ἔλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
ἀσπασίως δ' ἄρα τῶ κατέδυ φάος ἠελίοιο
δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δὲ τε γούνατ' ἰόντι·
ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο. 35 ON
αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφασκόμενος φάτο μῦθον·
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί·
ἦδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἦθελε θυμός, 40
πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ Οὐρανίωνες
ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
νοστήσας εὔροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
ὕμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν 45 ON
παντοίην, καὶ μὴ τι κακὸν μεταδήμιον εἶη."
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον
πεμπόμενοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
"Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθῃ νεῖμον 50

πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
 τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
 ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν 55 ON
 ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 αὐτόθεν ἐξ ἐδρέων. ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰς ὃ κε γῆρας 60
 ἔλθη καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
 αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ
 παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ."
 ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 τῷ δ' ἄμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο, 65 ON
 ἠγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας,
 τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσιν εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
 τὴν δ' ἑτέραν χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν·
 ἢ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερον καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 70
 αἴψα τά γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
 δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἄπασαν·
 κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
 νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὐδοί,
 πρυμνῆς· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο 75 ON
 σιγῆ· τοὶ δὲ καθίζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστοι
 κόσμῳ, πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοις.
 εὖθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἄλα πηδῶ,
 καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
 νήγρετος, ἠδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς. 80
 ἢ δ', ὡς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
 πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ἰμάσθλης,
 ὑψὸς ἀειρόμενοι ρίμφα πρήσσουσι κέλευθον,
 ὡς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὀπισθε 85 ON
 πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
 ἢ δὲ μάλ' ἀσφαλῆως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ
 κίρκος ὀμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
 ὡς ἢ ρίμφα θεούσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα· 90
 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμὸν
 ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
 δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὔδε, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
 εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα 95 ON
 ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἠριγενείης,
 τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
 Φόρκυνος δὲ τίς ἐστι λιμῆν, ἀλίοιο γέροντος,
 ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 ἀκταὶ ἀπορρῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι,
 αἵ τ' ἀνέμων σκεπώωσι δυσαιήων μέγα κῦμα 100
 ἔκτοθεν· ἐντοσθεν δὲ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσι

νήες εὖσσελμοι, ὅτ' ἄν ὄρμου μέτρον ἴκωνται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη,
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές,
ἱρὸν νυμφάων αἰ νηϊάδες καλέονται.
ἐν δὲ κρητῆρες τε καὶ ἀμφιφορῆες ἕασιν 105 ON
λαῖνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι
φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ιδέσθαι·
ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα. δῦω δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν,
αἰ μὲν πρὸς Βορέαο καταβηταὶ ἀνθρώποισιν, 110
αἰ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνη
ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
ἔνθ' οἱ γ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
ἠπειρώ ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
σπερχομένη· τοῖον γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων· 115 ON
οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγου ἠπειρόνδε
πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν
αὐτῶ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγει σιγαλόεντι,
καδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδημημένον ὕπνω,
ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ 120
ὠπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
ἐκτὸς ὁδοῦ, μὴ πῶς τις ὀδιτάων ἀνθρώπων,
πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο·
αὐτοὶ δ' αὖτ' οἴκόνδε πάλιν κίον. οὐδ' ἐνοσίχθων 125 ON
λήθητ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
πρῶτον ἐπηπείλησε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
"Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἐγὼ γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τιμῆεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὐ τι τίουσιν,
Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἕξ εἰσι γενέθλης. 130
καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆ' ἐφάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὐ ποτ' ἀπηύρων
πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῆ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα, 135 ON
χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
πόλλ', ὅσ' ἄν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληϊδος αἴσαν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
"ὦ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες. 140
οὐ τί σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἶη
πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίησιν ἰάλλειν.
ἀνδρῶν δ' εἴ πέρ τις σε βίη καὶ κάρτεϊ εἴκων
οὐ τί τίει. σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεὶ.
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ." 145 ON
τὸν δ' ἠμείβεται ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
"αἰψὰ κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις·
ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
νῦν αὖ Φαίηκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ 150

ραῖσαι, ἴν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
"ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
ὄπλοτε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προΐδωνται 155 ON
λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
νηὶ θοῆ ἵκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες
ἄνθρωποι, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
βῆ ῥ' ἵμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάσιν. 160
ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηὺς
ρίμφα διωκομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' ἐνοσίχθων,
ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε
χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον 165 ON
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
ὦδε δέ τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
"ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ
οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προῦφαίνετο πᾶσα."
ὡς ἄρα τις εἵπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέυκτο.
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· 170
"ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἰκάνει
πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.
φῆ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν περικαλλέα, νῆα, 175 ON
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται 180
ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἶ κ' ἐλεήση,
μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψη."
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἐτοιμάσαντο δὲ ταύρους.
ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι 185 ON
δήμου Φαίηκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἔσταότες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς
εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρῴῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
ἤδη δὴν ἀπεῶν· περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός, ὄφρα μιν αὐτὸν 190
ἄγνωστον τεύξειεν ἕκαστά τε μυθήσαιτο,
μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη ἄστοί τε φίλοι τε,
πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
ἀτραπιτοὶ τε διηνεκέες λιμένες τε πάνορμοι 195 ON
πέτραι τ' ἠλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας καὶ ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν·
ῶμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῶ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηῦδα·
"ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;

ἦ ῥ' οἳ γ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, 200
 ἦε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
 πῆ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆ τε καὶ αὐτὸς
 πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
 αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων 205 ON
 ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
 νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πη θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
 καλλεῖψω, μή πῶς μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
 ἦσαν Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες, 210
 οἳ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον, ἦ τέ μ' ἔφαντο
 ἄξιν εἰς Ἴθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσαν.
 Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἰκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται ὅς τις ἀμάρτη.
 ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι, 215 ON
 μή τί μοι οἷχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες."
 "ὡς εἰπὼν τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
 ἠρίθμει καὶ χρυσὸν ὑφαντά τε εἵματα καλά.
 τῶν μὲν ἄρ' τι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
 ἐρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, 220
 πόλλ' ὀλοφυρόμενος. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέω, ἐπιβώτορι μῆλων,
 παναπάλω, οἳοί τε ἀνάκτων παῖδες ἕασι,
 δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·
 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα. 225 ON
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ ἐναντίος ἦλθε,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
 χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῶ νόω ἀντιβολήσῃς,
 ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἐγὼ γε 230
 εὐχομαι ὡς τε θεῶ καὶ σευ φίλα γούναθ' ἰκάνω.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ·
 τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
 ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτὴ
 κεῖθ' ἀλί κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο;" 235 ON
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἦ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
 οὕτω νώνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
 ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, 240
 ἠδ' ὅσσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
 ἦ τοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
 οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
 ἐν μὲν γὰρ οἱ σῆτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
 γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τ' ἐέρση· 245 ON
 αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
 παντοίη, ἐν δ' ἄρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασι.
 τῷ τοι, ξεῖν', Ἴθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
 τὴν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης."
 "ὡς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 250

χαίρων ἢ γαίῃ πατρῴῃ, ὥς οἱ ἔειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός, αἰγιόχοιο·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
οὐδ' ὄ γ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄ γε λάζετο μῦθον,
αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν· 255 ON
"πυθνανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενεὺς,
Ὅρσιλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ 260
ἀνέρας ἀλφηστὰς νικά ταχέεσσι πόδεσσι,
οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἶνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῶ,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον 265 ON
δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἐταίρων.
τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκίῃ δουρὶ
ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἐταίρῳ·
νῦξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δὲ ἐ θυμὸν ἀπούρας. 270
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε κατέκτανον ὄξεϊ χαλκῶ,
αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοῖνικας ἀγαυοὺς
ἐλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα·
τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι
ἢ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί. 275 ON
ἀλλ' ἦ τοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἰς ἀνέμοιο
πόλλ' ἀεκαζομένους, οὐδ' ἠθελον ἐξαπατῆσαι.
κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
σπουδῆ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
δόρπου μνηστὶς ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι, 280
ἀλλ' αὐτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες 285 ON
ᾧχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ."
ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
καλῆ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίη·
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 290
"κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπίκλοπος ὃς σε παρέλθοι
ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
σχέτλιε, ποικιλομῆτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
οὐδ' ἐν σῆ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων
μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν. 295 ON
ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἄμφω
κέρδε', ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
βουλή καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνωσ
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἢ τέ τοι αἰεὶ 300

ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἡδὲ φυλάσσω,
καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα,
νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω
χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαιήκες ἀγαυοὶ
ᾤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῆ βουλῇ τε νόω τε, 305 ON
εἶπω θ' ὅσσα τοι αἴσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
κῆδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
πάντων, οὔνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ
πάσχειν ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν." 310
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ἀργαλέον σε, θεά, γνῶναι βροτῶ ἀντιάσαντι,
καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.
τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
ἦος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἴες Ἀχαιῶν. 315 ON
αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοῦς,
οὐ σέ γ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ 320
ἠλώμην, ἦός με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
πρὶν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
θάρσυνάς τε ἔπεσσι καὶ ἐς πόλιν ἦγαγες αὐτή.
νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι--οὐ γὰρ οἴω
ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν' ἄλλην 325 ON
γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν οἴω
ταῦτ' ἀγορευόμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσης--
εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
"αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα· 330
τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
οὔνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
ἀσπασίως γὰρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἴετ' ἐνὶ μεγάροις ιδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
σοὶ δ' οὐ πω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι, 335 ON
πρὶν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσῃ, ἢ τέ τοι αὐτως
ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν, οἴζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέραι δάκρυ χεύουσι.
αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐ ποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
ἦδε', ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους· 340
ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χώμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἔδος, ὄφρα πεποιθήης.
Φόρκυνος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίιο γέροντος, 345 ON
ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές,
ἱρὸν νυμφάων, αἷ νηϊάδες καλέονται·
τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς
ἔρδεσκες νύμφησι τεληέσσας ἐκατόμβας· 350

τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλη·
 ὡς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα, εἷσατο δὲ χθών·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 χαίρων ἦ γαίη, κύσε δὲ ζεΐδωρον ἄρουραν.
 αὐτίκα δὲ νύμφης ἠρήσατο, χειῖρας ἀνασχών· 355 ON
 "νύμφαι νηϊάδες, κοῦραι Διός, οὐ ποτ' ἐγὼ γε
 ὄψεσθ' ὑμῖν ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσι
 χαίρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τὸ πάρος περ,
 αἶ κεν ἔξ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγγελίη
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ." 360
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρου θεσπεσίοιο
 θείμεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
 αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται." 365 ON
 ὡς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδές,
 μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἄσσον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν
 εἵματά τ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι 370
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
 τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης
 φραζέσθην μνηστήρῃσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, 375 ON
 φράζευ ὅπως μνηστήρῃσιν ἀναιδέσι χειῖρας ἐφήσεις,
 οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κάτα κοιρανέουσι,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἢ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὄδυρομένη κατὰ θυμὸν
 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω, 380
 ἀγγελίας προιεῖσα, νόος δὲ οἳ ἄλλα μενοινᾷ."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο
 φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
 εἰ μὴ μοι σὺ ἕκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες. 385 ON
 ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
 πὰρ δέ μοι αὐτὴ στήθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
 οἶον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 αἶ κέ μοι ὦς μεμαυῖα παρασταίης, γλαυκῶπι,
 καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην 390
 σὺν σοί, πότνα θεά, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις."
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "καὶ λίην τοι ἐγὼ γε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
 ὅππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καὶ τιν' οἴω
 αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὐδας 395 ON
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίστον κατέδουσιν.
 ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
 κάρψω μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 ἔσσω ὃ κε στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα, 400

κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε,
 ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανήης
 σῆ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
 αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 ὅς τοι ὑδῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδε, 405 ON
 παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
 δῆεις τὸν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
 παρ Κόρακος πέτρῃ ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
 ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ
 πίνουσαι, τὰ θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν. 410
 ἔνθα μένιν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ·
 ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον
 ὄχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ που ἔτ' εἴης." 415 ON
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ εἶπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντα ἰδυῖα;
 ἦ ἴνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι;"
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 420
 "μὴ δὴ τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
 αὐτὴ μιν πόμπευον, ἴνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο
 κεῖσ' ἐλθῶν· ἀτὰρ οὐ τιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἔκηλος
 ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
 ἦ μὲν μιν λοχῶσι νέοι σὺν νηὶ μελαίνῃ, 425 ON
 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
 ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν."
 ὡς ἄρα μιν φαμένη ράβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
 κάρψεν μὲν χροὰ καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι, 430
 ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος,
 κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε·
 ἀμφὶ δέ μιν ράκος ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 ῥωγαλέα ρυπώοντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῶ· 435 ON
 ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο,
 ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 τῷ γ' ὡς βουλευέσαντε διέτμαγεν. ἠ μὲν ἔπειτα
 ἐς Λακεδαίμονα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος. 440

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ε

αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
 χῶρον ἂν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ἧ οἱ Ἀθήνη
 πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
 κήδετο οἰκίων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
 τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλή 5 ΟΞ
 ὑψηλὴ δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
 καλὴ τε μεγάλη τε, περίδρομος· ἦν ῥα συβώτης

αὐτὸς δείμαθ' ὕεσιν ἀποικομένοιο ἄνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
ῥυτοῖσιν λάεσσι καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδω· 10
σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
πλησίον ἀλλήλων, εὐνάς συσίν· ἐν δὲ ἐκάστω
πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο, 15 ΟΞ
θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον,
πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
ἀντίθειοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο. 20
πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἴαυον
τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἐοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
τάμνων δέρμα βόειον ἐϋχροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
ῶχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν, 25 ΟΞ
οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε
σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι.
οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 30
ἔζετο κερδοσύνη, σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
ἔνθα κεν ᾧ πὰρ σταθμῶ ἀεικέλιον πάθεν ἄλλος·
ἀλλὰ συβώτης ᾧκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλον 35 ΟΞ
πυκνήσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
"ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
ἐξαπίνης, καὶ κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε·
ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὄδυρόμενος καὶ ἀχεύων 40
ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
πλάζετ' ἐπ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἠελίοιο.
ἀλλ' ἔπεο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτός, 45 ΟΞ
σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμόν,
εἵπης ὀππότεν ἐσσί καὶ ὀππόσα κήδε' ἀνέτλης."
ὥς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὑφορβός,
εἶσεν δ' εἰσαγαγών, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας,
ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγός, 50
αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
ὅτι μιν ὡς ὑπέδεκτο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
"Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
ὅτι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 55 ΟΞ
"ξεῖν', οὐ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες

ξεῖνοί τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
γίγνεται ἡμετέρη· ἢ γὰρ δμῶων δίκη ἐστὶν
αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες 60
οἱ νέοι. ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὅπασσεν,
οἴκόν τε κληῖρόν τε πολυμνήστην τε γυναῖκα,
οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει, 65 ΟΞ
ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίνω.
τῷ κέ με πόλλ' ὠνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
ἀλλ' ὄλεθ' --ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φύλον ὀλέσθαι
πρόχνη, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε·
καὶ γὰρ κείνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς 70
"Ἴλιον εἰς εὐπῶλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο."
ὡς εἰπὼν ζωστήρι θεῶς συνέεργε χιτῶνα,
βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοῦς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων.
ἔνθεν ἐλὼν δὴ ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν,
εὖσε τε μίστυλλέν τε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν. 75 ΟΞ
ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ
θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
αὐτὸς δ' ἀντίον ἴζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·
"ἔσθιε νῦν, ᾧ ξεῖνε, τὰ τε δμῶεσσι πάρεστι, 80
χοῖρε· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
οὐκ ὅπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
ἀλλὰ δίκην τίουσιν καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἳ τ' ἐπὶ γαίης 85 ΟΞ
ἀλλοτρίης βῶσιν καὶ σφι Ζεὺς ληΐδα δῶη,
πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε νέεσθαι,
καὶ μὲν τοῖς ὀπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασιν, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως 90
μᾶσθαι οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ', ἀλλὰ ἔκηλοι
κτῆματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδώ.
ὅσοι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διὸς εἰσιν,
οὐ ποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερῆϊον, οὐδὲ δὴ οἶω·
οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες. 95 ΟΞ
ἦ γὰρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἄσπετος· οὐ τι νὶ τόσση
ἀνδρῶν ἠρώων, οὐτ' ἠπεῖροιο μελαίνης
οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης· οὐδὲ ξυνεείκοσι φωτῶν
ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω.
δώδεκ' ἐν ἠπείρω ἀγέλαι· τόσα πώεα οἰῶν, 100
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
ἐνθάδε δ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἔνδεκα πάντα
ἐσχατιῇ βόσκοντ', ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ, 105 ΟΞ
ζατρεφῶν αἰγῶν ὅς τις φαίνεται ἄριστος,
αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε ρύομαί τε,

καί σφι συῶν τὸν ἄριστον εὐὲ κρίνας ἀποπέμπω."
ὡς φύθ', ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε πῖνε τε οἶνον
ἀρπαλέως ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν. 110
αὐτὰρ ἐπεὶ δεῖπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδώδη,
καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, ᾧ περ ἔπινεν,
οἶνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῶ,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν, 115 ΟΞ
ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός ὡς ἀγορεύεις;
φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνωνος εἵνεκα τιμῆς.
εἰπέ μοι, αἶ κέ ποθι γνῶω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
εἴ κέ μιν ἀγγεῖλαιμι ἰδῶν· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην." 120
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
"ὦ γέρον, οὐ τις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,
ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλήται
ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθεῖα μυθήσασθαι. 125 ΟΞ
ὅς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει·
ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλεῖ καὶ ἕκαστα μεταλλάξ,
καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
ἢ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται. 130
αἶψά κε καὶ σύ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο.
εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη.
τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτοῦ 135 ΟΞ
κεῖται ἐπ' ἠπείρου ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
ἦπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὀππὸς' ἐπέλθω,
οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἴκωμαι 140
οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἰεμένος περ
ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεύος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
τὸν μὲν ἐγὼν, ᾧ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν 145 ΟΞ
αἰδέομαι· πέρι γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῶ·
ἀλλὰ μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
"ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα
κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος· 150
ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἄδωμάθ' ἵκηται·
ἔσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὐ τι δεχοίμην. 155 ΟΞ
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀἴδαο πύλῃσι
γίγνεται, ὅς πενήτη εἰκῶν ἀπατήλια βάζει.

ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω·
ἦ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω. 160
τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο,
οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται ὅς τις ἐκείνου
ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 165 ΟΞ
"ὦ γέρον, οὐτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκηλος
πῖνε, καὶ ἄλλα παρῆξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
μίμνησκ'· ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐμοῖσιν
ἄχνηται, ὅππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος. 170
ἀλλ' ἦ τοι ὄρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἔλθοι ὅπως μιν ἐγὼ γ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἴσον, 175 ΟΞ
καὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὐ τι χέρηα
πατρὸς ἐοῖο φίλοιο, δέμας καὶ εἶδος ἀγητόν,
τὸν δέ τις ἀθανάτων βλάβη φρένας ἔνδον εἴσας
ἦέ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν
ἐς Πύλον ἠγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ 180
οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φύλον ὄληται
νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκευσίου ἀντιθέοιο.
ἀλλ' ἦ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἦ κεν ἀλώη
ἦ κε φύγη καὶ κέν οἱ ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων.
ἀλλ' ἄγε μοι σύ, γεραῖέ, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐνίσπες 185 ΟΞ
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὐὲ εἰδῶ·
τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
ὀπποίης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
ἠγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι." 190
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
εἶη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδῆ
ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἐντοσθεν ἐοῦσι,
δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν· 195 ΟΞ
ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὐ τι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
"ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρειάων,
ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι 200
υἱέες ἐν μεγάρῳ ἡμὲν τράφην ἠδ' ἐγένοντο
γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι
ὅς τὸτ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὡς τίετο δήμῳ 205 ΟΞ
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε καὶ υἰάσι κυδαλίμοισιν.
ἀλλ' ἦ τοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι

εἰς Αἴδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδύσαντο
παῖδες ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλλοντο,
αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν καὶ οἰκί' ἔνειμαν. 210
ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων
εἶνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα
οὐδὲ φυγοπτώλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν
ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσορόωντα
γινώσκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἠλιθα πολλή. 215 ΟΞ
ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη
καὶ ῥηξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
οὐ ποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγῆνων,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἔλεσκον 220
ἀνδρῶν δυσμενέων ὃ τέ μοι εἴξειε πόδεσσιν.
τοῖος ἔα ἐν πολέμφ' ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν
οὐδ' οἰκωφελίη, ἦ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα,
ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν
καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες ἐϋξεστοὶ καὶ οἴστοι, 225 ΟΞ
λυγρά, τὰ τ' ἄλλοισὶν γε καταριγηλὰ πέλονται.
αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε τὰ που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἴας Ἀχαιῶν
εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν 230
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, καὶ μοι μάλα τύγχανε πολλὰ.
τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
"ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν γε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς 235 ΟΞ
ἐφράσαθ', ἦ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
δὴ τότε ἔμ' ἠνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἴδομενῆα
νήεσσι ἠγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἴες Ἀχαιῶν, 240
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
οἴκαδε σὺν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοῦς.
αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῶ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς·
μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν
κουριδίη τ' ἀλόφῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα 245 ΟΞ
Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
νῆας ἐὺ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
ἐννέα νῆας στείλα, θεῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι
δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱεράϊα πολλὰ παρεῖχον 250
θεοῖσιν τε ῥέζειν αὐτοῖσιν τε δαῖτα πένεσθαι.
ἐβδομάτη δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
ἐπλέομεν Βορρῆ ἀνέμῳ ἀκραεῖ καλῷ
ῥηϊδίως, ὡς εἴ τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὔν μοι
νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι 255 ΟΞ
ἦμεθα, τὰς δ' ἀνεμὸς τε κυβερνήταί τ' ἴθουνον.
"πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρρείτην ἰκόμεσθα,

στησα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι, 260
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὠτρυνα νέεσθαι·
οἱ δ' ὕβρει εἷξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή. 265 ΟΞ
οἱ δὲ βοῆς αἶοντες ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφιν
ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τε στεροπιῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυτος
φύζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη. 270
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξεϊ χαλκῶ,
τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσι ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὧδε νόημα
ποίησ' --ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γὰρ νῦ με πῆμ' ὑπέδεκτο-- 275 ΟΞ
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυκτον ἔθηκα
καὶ σάκος ὡμοῖν, δόρυ δ' ἐκβαλον ἔκτοσε χειρός·
αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἦλυθον ἵππων
καὶ κύσα γούναθ' ἐλών· ὁδ' ἐρύσατο καὶ μ' ἐλέησεν,
ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἴκαδε δάκρυ χέοντα. 280
ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίησιν,
ἰέμενοι κτεῖναι--δὴ γὰρ κεχολώατο λίην--
ἀλλ' ἀπὸ κείνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
ξεινίου, ὃς τε μάλιστα νεμεσῶνται κακὰ ἔργα.
"ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα 285
χρήματ' ἄν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνήρ ἀπατήλια εἰδώς,
τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
ὃς μ' ἄγε παρπεπιθῶν ἦσι φρεσίν, ὄφρ' ἰκόμεσθα 290
Φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
ἄψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο 295 ΟΞ
ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι,
κεῖθι δέ μ' ὡς περάσειε καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.
τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, οἴόμενός περ, ἀνάγκη.
ἦ δ' ἔθεεν Βορέη ἀνέμῳ ἀκραεῖ καλῶ,
μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δὲ σφισι μῆδετ' ὄλεθρον. 300
ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνεται γαῖων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς, ἦχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 305 ΟΞ
ἦ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῶ,
ἐν δὲ θεεῖου πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.

οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτός, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ, 310
ἰστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπύρωιο
ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
τῷ ῥα περιπλεχθεὶς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον. 315 ΟΞ
ἐνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεΐδων
ἦρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθῶν
αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσειεν. 320
"ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κεῖνος γὰρ ἔφασκε
ξενίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
χαλκὸν τε χρυσὸν τε πολύκμητόν τε σίδηρον.
καὶ νῦ ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι· 325 ΟΞ
τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσαι,
ὄππῃ νοστήσει Ἴθάκης ἐς πῖονα δῆμον
ἦδη δὴν ἀπέων, ἢ ἀμφιδὸν ἦε κρυφῆδόν. 330
ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἐταίρους,
οἱ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 335 ΟΞ
ἔνθ' ὃ γέ μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλή
ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηὺς,
αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο. 340
ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρηαι·
ἐσπέριοι δ' Ἴθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὐσσέλω ἐνὶ νηϊ 345 ΟΞ
ὄπλω εὐστρεφέϊ στερεῶς, αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
ῥῆϊδίως· κεφαλῆ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσση 350
στῆθος, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρησι
νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
ἔνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δρῖος ἦν πολυανθέος ὕλης,
κείμην πεπτηώς. οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
φοίτων· ἀλλ' οὐ γὰρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι 355 ΟΞ
μαίεσθαι προτέρω, τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
νηὸς ἔπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυσαν θεοὶ αὐτοὶ

ῥηϊδίως, καί με σταθμῶ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἴσα βιῶναι."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 360
 "ἄδειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας
 ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
 ἀλλὰ τά γ' οὐ κατὰ κόσμον οἶομαι, οὐδέ με πείσεις
 εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
 μασιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς 365 ΟΞ
 νόστον ἐμοῖο ἄνακτος, ὃ τ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὐ τι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν
 ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
 τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω 370
 νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
 ἐλθέμεν ὀτρύνησιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
 ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν, 375 ΟΞ
 ἡμὲν οἱ ἄχυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἠδ' οἱ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες·
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
 ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 ὅς ῥ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθείς, 380
 ἦλθεν ἐμὰ πρὸς δῶματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἴδομενῆϊ ιδέσθαι
 νῆας ἀκειόμενον, τὰς οἱ ξυνέαζαν ἄελλαι·
 καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς θέρος ἢ ἐς ὀπώρην,
 πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι. 385 ΟΞ
 καὶ σύ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἦγαγε δαίμων,
 μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο μήτε τι θέλγε·
 οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι οὐδέ φιλήσω,
 ἀλλὰ Δία ξένιον δεῖσας αὐτόν τ' ἐλεαίρων."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς 390
 "ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀπιστος,
 οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον οὐδέ σε πείθω.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὀπισθε
 μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα, 395 ΟΞ
 ἔσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα πέμψαι
 Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
 εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς ὡς ἀγορεύω,
 δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
 ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν." 400
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε διὸς ὑφορβός·
 "ξεῖν', οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετὴ τε
 εἶη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
 ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον καὶ ξείνια δῶκα,
 αὗτις δέ κτείναμι φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην· 405 ΟΞ
 πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 νῦν δ' ὦρῃ δόρποιο· τάχιστα μοι ἔνδον ἐταῖροι

εἶεν, ἴν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον."

ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί. 410

τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἡθεα κοιμηθῆναι,
 κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὄρτο συῶν ἀυλιζομενάων
 αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός·
 "ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνω ἱερεύσω
 τηλεδαπῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἷ περ οἴζυν 415 ΟΞ
 δὴν ἔχομεν πάσχοντες ὑῶν ἔνεκ' ἀργιοδόντων·
 ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποιον ἔδουσιν."
 ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῶ,
 οἱ δ' ὕν εἰσηῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον.
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συμβώτης 420
 λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ἀλλ' ὄγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
 ἀργιόδοτος ὑός, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
 κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἦν λίπε κείων· 425 ΟΞ
 τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ· τοὶ δ' ἔσφαζάν τε καὶ εὔσαν·
 αἴψα δὲ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συμβώτης,
 πάντων ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν,
 καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύννας ἀλφίτου ἀκτῆ,
 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, 430
 ὠπτησάν τε περιφραδέως ἐρύσαντό τε πάντα,
 βάλλον δ' εἰν ἔλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συμβώτης
 ἴστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἦδη.
 καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
 τὴν μὲν ἴαν νύμφησι καὶ Ἑρμῇ, Μαριάδος υἱεῖ, 435 ΟΞ
 θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω·
 νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
 ἀργιόδοτος ὑός, κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
 καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "αἴθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο 440
 ὡς ἐμοί, ὅττι τε τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συμβῶτα·
 "ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 οἷα πάρεστι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἑάσει,
 ὅττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα." 445 ΟΞ
 ἦ ῥα καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτησι,
 σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθω
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔζετο ἦ παρὰ μοίρῃ.
 σῆτον δὲ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συμβώτης
 αὐτὸς κτήσατο οἷος ἀποιχομένοιο ἄνακτος, 450
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος·
 παρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 σῆτον μὲν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος, οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον 455 ΟΞ
 σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι ἐσσεύοντο.
 νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὕε δ' ἄρα Ζεὺς

πάννυχος, αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
εἴ πὼς οἱ ἐκδύς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταῖρων 460
ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἐο κήδετο λίην·
"κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
ἦλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι
καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνήκε, 465 ΟΞ
καὶ τι ἔπος προέηκεν ὃ περ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
εἴθ' ὣς ἠβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὄθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἦγομεν ἀρτύναντες,
ἠγείσθην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος, 470
τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἄρχον ἐγών· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστου κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
ἂν δόνακας καὶ ἔλος, ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
κείμεθα. νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέας πεσόντος, 475 ΟΞ
πηγυλῖς· αὐτὰρ ὑπερθε χιών γένετ' ἠὔτε πάχνη,
ψυχρὴ, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
εὐδον δ' εὐκηλοὶ, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον 480
ἀφραδίης, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης,
ἀλλ' ἐπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα
ἀγκῶν νύξας· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε· 485 ΟΞ
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὐ τοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρά μ' ἦπαφε δαίμων
οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται."
"ὡς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, 490
οἶος κεῖνος ἔην βουλευέμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
φθηγξάμενος δ' ὀλίγη ὀπί με πρὸς μῦθον ἔειπε·
"σίγα νῦν, μή τίς σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ."
"ἦ καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν εἶπέ τε μῦθον·
'κλυτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος. 495 ΟΞ
λίην γὰρ νηῶν ἐκάς ἦλθομεν· ἀλλὰ τις εἶη
εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι·'
"ὡς ἔφατ', ὄρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἄνδραίμονος υἱός,
καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν, 500
βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
κείμεν ἄσπασίως, φάε δὲ χρυσόθρονος Ἥως.
ὡς νῦν ἠβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη·
δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
ἀμφοτέρων, φιλότῃ καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔῃος· 505 ΟΞ
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·

"ὦ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,
 οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειπες·
 τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσσαι οὔτε τευ ἄλλου, 510
 ὧν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
 νῦν· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ράκεα δνοπαλίξεις.
 οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι ἐπημοιβοὶ τε χιτῶνες
 ἐνθάδε ἔννουσθαι, μία δ' οἷη φωτὶ ἐκάστω.
 αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεύης φίλος υἱός, 515 ΟΞ
 αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει,
 πέμψει δ' ὄππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει."
 "ὡς εἰπὼν ἀνόρουσε, τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
 εὐνήν, ἐν δ' οἴων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκτ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ 520
 πυκνήν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεκέσκειτ' ἀμοιβάς,
 ἔννουσθαι ὅτε τις χειμῶν ἔκπαγλος ὄροιτο.
 "ὡς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
 ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνία· οὐδὲ συμβώτη
 ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι, 525 ΟΞ
 ἀλλ' ὁ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 ὅτι ρά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος.
 πρῶτον μὲν ξίφος ὄξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις,
 ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 ἂν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος μεγάλοιο, 530
 εἴλετο δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
 βῆ δ' ἵμεναι κείων ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
 πέτρῃ ὑπο γλαφυρῇ εὐδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῆ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ο

ἣ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
 ὤχετ', Ὀδυσσεύης μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
 νόστου ὑπομνήσουσα καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι.
 εὔρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
 εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο, 5 ΟΟ
 ἧ τοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδμημένον ὕπνω·
 Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
 ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησαι, 10
 κτήματά τε προλιπῶν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
 οὔτω ὑπερφιάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
 κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηῦσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
 ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοῆν ἀγαθὸν Μενέλαον
 πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμης. 15 ΟΟ
 ἦδη γὰρ ρά πατήρ τε κασίγνητοὶ τε κέλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
 μνηστῆρας δώροισι καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα·
 μή νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
 οἴσθα γὰρ οἶος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός· 20
 κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν ὅς κεν ὀπιῆ,

παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίῳ φίλοι
οὐκέτι μέμνηται τεθνηκός τε οὐδὲ μεταλλά.
ἀλλὰ σὺ γ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
δμῶάων ἢ τίς τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι, 25 00
εἰς ὃ κέ τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν.
ἄλλο δέ τοι τι ἔπος ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
ιέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι. 30
ἀλλὰ τὰ γ' οὐκ οἶω· πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίον καταέδουσιν.
ἀλλὰ ἐκάς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὔρον ὄπισθεν
ἀθανάτων ὅς τίς σε φυλάσσει τε ρύεταί τε. 35 00
αὐτὰρ ἐπὶν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
νῆα μὲν ἐς πόλιν ὄτρῦναι καὶ πάντας ἐταίρους,
αὐτὸς δὲ πρότιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν.
ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὄτρῦναι πόλιν εἴσω 40
ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπέϊη,
οὔνεκά οἱ σῶς ἐσσι καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας."
ἢ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,
αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἠδέος ὕπνου ἔγειρεν
λάξ ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· 45 00
"ἔγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο."
τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἠΰδα·
"Τηλέμαχ', οὐ πως ἔστιν ἐπειγομένους περ ὁδοῖο
νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσειται ἠώς. 50
ἀλλὰ μὲν' εἰς ὃ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήη
ἦρως Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψη.
τοῦ γάρ τε ξεινὸς μιμνήσκειται ἦματα πάντα
ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότιτα παράσχη." 55 00
ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἠώς.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα 60
δύνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις
ἦρως, βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο·
"Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
ἦδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν· 65 00
ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκέσθαι."
τὸν δ' ἠμείβεται ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
"Τηλέμαχ', οὐ τί σ' ἐγὼ γε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
ιέμενον νόστοιο· νεμεσῶμαι δὲ καὶ ἄλλω
ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήρισιν, 70
ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.

ἴσόν τοι κακόν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
ξεῖνον ἐποτρύνει καὶ ὅς ἐσσύμενον κατερύκει.
χρῆ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
ἀλλὰ μὲν εἰς ὃ κε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω 75 ΟΟ
καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδης, εἶπω δὲ γυναίξι
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλλις ἔνδον ἐόντων.
ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειρα,
δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπίερα γαῖαν.
εἰ δ' ἐθέλεις τραφῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος, 80
ὄφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
ἄστεα δ' ἀνθρώπων ἠγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
αὐτως ἀπέμψει, δώσει δέ τι ἐν γε φέρεσθαι,
ἢ τίνα τριπόδων εὐχάλακων ἢ ἐλεβήτων,
ἢ δὲ ἡμίονους ἢ χρύσειον ἄλεισον." 85 ΟΟ
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
"Ἄτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· οὐ γὰρ ὄπισθεν
οὔρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσιν·
μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι, 90
ἢ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὀληται."
αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
αὐτίκ' ἄρ' ἦ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῶσιν κέλευσε
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλλις ἔνδον ἐόντων.
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεύς, 95 ΟΟ
ἀνστάς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·
τὸν πῦρ κῆρι ἄνωγε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος
ὀπτῆσαί τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηῶντα,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης. 100
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον ὅθι κειμήλια κεῖτο,
Ἄτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποϊκίλοι, οὓς κάμεν αὐτή. 105 ΟΟ
τῶν ἐν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δῖα γυναικῶν,
ὅς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
ἀστῆρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νεῖατος ἄλλων.
βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἥος ἴκοντο
Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 110
"Τηλέμαχ', ἦ τοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς,
ὣς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
δώρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ 115 ΟΟ
ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλα κεκράνται,
ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δὲ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψε
κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι."
ὣς εἰπὼν ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον 120
ἦρως Ἄτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινὸν

θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
 ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρης
 πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
 μνήμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὄρην, 125 ΟΟ
 σῆ ἀλόχῳ φορέειν· τῆος δὲ φίλη παρὰ μητρὶ
 κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
 οἶκον ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."
 ὡς εἰποῦσ' ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων. 130
 καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἦρως
 δεξάμενος, καὶ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ·
 τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
 ἐξέστην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα 135 ΟΟ
 καλῆ χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῆτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα·
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
 παρ δὲ Βοηθοῖδης κρέα δαίετο καὶ νέμε μοίρας· 140
 οἰνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειῖθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον, 145 ΟΟ
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 τοὺς δὲ μετ' Ἀτρεΐδης ἔκτε ξανθὸς Μενέλαος,
 οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
 ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
 στῆ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα· 150
 "χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἐμοὶ γε πατὴρ ὡς ἦπιος ἦεν,
 ἦος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἴες Ἀχαιῶν."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 "καὶ λίην κείνῳ γε, διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις, 155 ΟΟ
 πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἶ γὰρ ἐγὼν ὡς
 νοστήσας Ἰθάκηνδε, κιχὼν Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ,
 εἵποιμ' ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἀπάσης
 ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά."
 ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις, 160
 αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
 ἡμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποντο
 ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 δεξιὸς ἦῖξε πρόσθ' ἵππων· οἱ δὲ ἰδόντες
 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. 165 ΟΟ
 τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
 "φράζεο δὴ, Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 ἦ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας ἦε σοὶ αὐτῷ."
 ὡς φάτο, μερμήριξε δ' ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
 ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας. 170
 τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·

"κλυτέ μευ· αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω.
 ὡς ὄδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ
 ἔλθων ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε, 175 ΟΟ
 ὡς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
 οἴκαδε νοστήσει καὶ τίσεται· ἦε καὶ ἤδη
 οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει."
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "οὔτω νῦν Ζεὺς θεΐη, ἐρίγδουπος πόσις Ἴρης· 180
 τῷ κέν τοι καὶ κείθι θεῶ ὡς εὐχετοώμην."
 ἦ καὶ ἐφ' ἵπποιϊν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα
 ἦϊζαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
 οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 δύσετό τ' ἠέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί· 185 ΟΟ
 ἐς Φηρὰς δ' ἴκοντο Διοκλῆρος ποτὶ δῶμα,
 υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν ὁ δὲ τοῖς παρ ξείνια θῆκεν.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον, 190
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 αἶψα δ' ἔπειθ' ἴκοντο Πύλου αἰπὸ πτολίεθρον·
 καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·
 "Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας 195 ΟΟ
 μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' εἶναι
 ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές εἰμεν·
 ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.
 μή με παρέξ ἄγε νῆα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
 μή μ' ὁ γέρων ἀέκοντα κατάσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ 200
 ἰέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἰκέσθαι."
 "ὡς φάτο, Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐῶ συμφράσσατο θυμῷ,
 ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
 ὦδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
 στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης, 205 ΟΟ
 νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
 ἐσθῆτα χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκε·
 καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "σπουδῆ νῦν ἀνάβαινε κέλευέ τε πάντας ἐταίρους,
 πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκέσθαι ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι. 210
 εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 οἶος κείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐ σε μεθήσει,
 ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται, οὐδέ ἔφημι
 ἄψ ἰέναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης."
 ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους 215 ΟΟ
 ἄψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
 "ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νηὶ μελαίνῃ,
 αὐτοῖ τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο."
 "ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλ' ἀλά μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο, 220
 αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.

ἦ τοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο καὶ εὐχετο, θῦε δ' Ἀθήνη
 νηὶ πάρα πρυμνῆ· σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνήρ
 τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτάς,
 μάντις· ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν, 225 ΟΟ
 ὃς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μητέρι μῆλων,
 ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
 δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων
 Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,
 ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν 230
 εἶχε βίη. ὁ δὲ τῆος ἐνὶ μεγάροις Φυλάκιοι
 δεσμῶ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
 εἵνεκα Νηληῆος κούρης ἄτης τε βαρείης,
 τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπληῆτις Ἐρινύς.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους 235 ΟΟ
 ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς
 ἀντίθεον Νηληῆα, κασιγνήτῳ δὲ γυναῖκα
 ἠγάγετο πρὸς δώμαθ'. ὁ δ' ἄλλων ἴκετο δῆμον,
 Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
 ναίμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν 240
 ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑπερεφές θέτο δῶμα,
 γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιῶ.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον,
 αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραιον,
 ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων 245 ΟΟ
 παντοίην φιλότητ'· οὐδ' ἴκετο γήραος οὐδόν,
 ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβησι γυναίων εἵνεκα δώρων.
 τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων Ἀμφίλοχός τε.
 Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδέα τε Κλειτόν τε·
 ἀλλ' ἦ τοι Κλειτόν χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἥως 250
 κάλλεος εἵνεκα οἴο, ἴν' ἀθανάτοισι μετείη·
 αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραιος·
 ὃς ῥ' Ὑπερησίωνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθεὶς,
 ἔνθ' ὁ γε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν. 255 ΟΟ
 τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' ἐκίχανεν
 σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θεῶν παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κυχάνω τῶδ' ἐνὶ χώρῳ, 260
 λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ ἐταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα μηδ' ἐπικεύσης·
 τίς πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;"
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤϊδα· 265 ΟΟ
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατήρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
 εἶ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῶ ὀλέθρῳ.
 τοῦνεκα νῦν ἐτάρους τε λαβῶν καὶ νῆα μέλαιναν
 ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο." 270
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·

"οὐτῶ τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοὶ τε ἔται τε
Ἄργος ἂν' ἰππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν 275 ΟΟ
φεύγω, ἐπεὶ νῦ μοι αἴσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
ἀλλὰ με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεὶ σε φυγῶν ἰκέτευσαι,
μή με κατακτείνωσι· διωκόμενοι γὰρ ὄϊω."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠῦδα·
"οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς εἵσης, 280
ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν."
ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ τό γ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσετο ποντοπόροιο.
ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, παρ δὲ οἷ αὐτῶ 285 ΟΟ
εἶσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσεν
ὄπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμησ
στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν, 290
ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσι.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὔρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
νηὺς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
βὰν δὲ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χαλκίδα καλλιρέεθρον. 295 ΟΟ
δύσετό τ' ἠέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί·
ἢ δὲ Φεὰς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρω
ἢ δὲ παρ' Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῆσιν,
ὄρμαίνων ἢ κεν θάνατον φύγοι ἢ κεν ἀλώῃ. 300
τῶ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβὸς
δορπείτην· παρὰ δὲ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
ἢ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι μεῖναι τε κελεύοι 305 ΟΟ
αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῶ, ἢ ὀτρύνειε πόλινδε·
"κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι·
ἢ ὧθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἐταίρους.
ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθευ καὶ ἄμ' ἠγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον 310
ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγη· κατὰ δὲ πόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
πλάγξομαι, αἶ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
καὶ κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος θείοιο
ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ,
καὶ κε μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην, 315 ΟΟ
εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν ὀνειάτα μυρί' ἔχοντες.
αἰψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσι βῆσ' ἐθέλοισιν.
ἐκ γὰρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον·
Ἑρμείαιο ἔκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει, 320
δρηστοσύνη οὐκ ἂν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,

πῦρ τ' εὖ νηῆσαι διά τε ξύλα δανὰ κεάσσαι,
δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι,
οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες." 325 OO
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
"ὦ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὄμιλον,
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
οὗ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρες ἐκείνων, 330
ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἰμένοι ἠδὲ χιτῶνας,
αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
οἱ σφιν ὑποδρώωσιν· ἐϋξεστοὶ δὲ τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τις τοι ἀνιᾶται παρεόντι, 335 OO
οὔτ' ἐγὼ οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἱ μοι ἕασιν.
αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεύος φίλος υἱός,
κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσει,
πέμψει δ' ὄππῃ σε κραδίη θυμὸς τε κελεύει."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 340
"αἶθ' οὕτως, Εὐμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
ὡς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ οἰζύος αἰνῆς.
πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
ἀλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
ἄνερές, ὃν τιν' ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος. 345 OO
νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας μεῖναι τέ με κεῖνον ἄνωγας,
εἶπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσεύος θείοιο
πατρός θ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῶ,
ἦ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
ἦ ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισι." 350
τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
"τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ
θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο 355 OO
κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἦ ἐ μάλιστα
ἦκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὠμῶ γήραϊ θῆκεν.
ἦ δ' ἄχει οὐ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
λευγαλέω θανάτῳ, ὡς μὴ θάνοι ὅς τις ἐμοί γε
ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἶη καὶ φίλα ἔρδοι. 360
ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένη ταυυπέπλω,
θυγατέρ' ἰφθίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·
τῇ ὁμοῦ ἔτρεφόμην, ὀλίγον δὲ τί μ' ἦσσον ἐτίμα. 365 OO
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβην πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω,
τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν καὶ μυρὶ ἔλοντο,
αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα
ἀγρόνδε προῖαλλε· φίλει δὲ με κηρόθι μᾶλλον. 370
νῦν δ' ἦδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῶ

ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ ᾧ ἐπιμίμνω·
 τῶν ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
 ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι
 οὔτ' ἔπος οὔτε τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ, 375 00
 ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
 ἀντία δεσποίνης φάσθαι καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
 καὶ φαγέμεν πύμεν τε, ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 380
 "ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐών, Εὐμαιε συβῶτα,
 πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆων.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἧ ἐδιεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
 ἧ ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ, 385 00
 ἧ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσίην
 ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον ἠδ' ἐπέρασσαν
 τοῦδ' ἄνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκε."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 "ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ, 390
 σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
 ἧμενος. αἶδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὐδειν,
 ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν· οὐδέ τί σε χρῆ,
 πρὶν ὥρη, καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει, 395 00
 εὐδέτω ἐξελθῶν· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
 δειπνήσας ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορήισιν ἐπέσθω.
 νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε
 κήδεσιν ἀλλήλων τερπόμεθα λευγαλέοισι,
 μνωομένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ, 400
 ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθη καὶ πόλλ' ἐπαληθῆ.
 τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ.
 "νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται, εἴ που ἀκούεις,
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
 οὔ τι περιπληθῆς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν, 405 00
 εὐβωτος, εὐμηλος, οἶνοπληθῆς, πολὺπυρος.
 πείνη δ' οὔ ποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
 νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
 ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῶλ' ἀνθρώπων,
 ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν 410
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενος κατέπεφνεν.
 ἔνθα δὴ δύο πόλιες, δίχα δὲ σφισι πάντα δέδασται·
 τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε,
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 "ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες, 415 00
 τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ.
 ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 καλὴ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυῖα·
 τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαῖπαλοι ἠπερόπευον.
 πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη κοίλῃ παρὰ νηὶ 420
 εὐνῇ καὶ φιλότῃ, τά τε φρένας ἠπεροπεύει

θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
εἰρώτα δὴ ἔπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι·
ἢ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφές δῶ·
"ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι, 425 ΟΟ
κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
ἀλλὰ μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληϊστορες ἄνδρες
ἀγρόθεν ἐρχομένην, πέρασαν δέ τε δεῦρ' ἀγαγόντες
τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκε."
"τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσητο λάθρη·
'ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο, 430
ὄφρα ἴδῃ πατρὸς καὶ μητέρος ὑπερεφές δῶ
αὐτούς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
"τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
'εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται, 435 ΟΟ
ὄρκῳ πιστωθῆναι ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν·
"ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
"σιγῇ νῦν, μὴ τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν 440
ὑμετέρων ἐτάρων, ζυμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ,
ἢ που ἐπὶ κρήνῃ· μὴ τίς ποτὶ δῶμα γέροντι
ἐλθὼν ἐξείπη, ὁ δ' οἰσάμενος καταδήση
δεσμῶ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσειτ' ὄλεθρον.
ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὄνον ὀδαίων. 445 ΟΟ
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
ἀγγελίη μοι ἔπειτα θεῶς ἐς δώμαθ' ἰκέσθω·
οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω, 450
κερδαλέον δὴ τοῖον, ἅμα τροχόωντα θύραζε·
τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός, ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὄνον
ἄλφοι, ὄπη περάσητε κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους."
"ἢ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά,
οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες 455 ΟΟ
ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηῦς ἤχθητο τοῖσι νέεσθαι,
καὶ τότε ἄρ' ἀγγελὸν ἦκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί.
ἦλυθ' ἀνὴρ πολυῖδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς
χρῦσεον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο. 460
τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῳαὶ καὶ πότνια μήτηρ
χερσίν τ' ἀμφαφύωντο καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶντο,
ὄνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
ἦ τοι ὁ καννεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει,
ἢ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε. 465 ΟΟ
εὔρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμὲν δέπα ἠδὲ τραπέζας
ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δήμοιό τε φῆμιν,
ἢ δ' αἶψα τρί' ἄλεια κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
ἔκφερον· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἀεσιφροσύνησι. 470
δύσετό τ' ἠέλιος, σκιδίωντό τε πᾶσαι ἀγυαί·

ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἦλθομεν ὧκα κίοντες,
ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν ὠκύαλος νηῦς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρά κέλευθα,
νῶ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὔρον ἴαλλεν. 475 ΟΟ
ἔξῃμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
ἄντλω δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ.
καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι 480
ἔκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν ἀκαχήμενος ἦτορ·
τοὺς δ' Ἰθάκη ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ,
ἐνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
οὔτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσι."
τὸν δ' αὖ διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο μύθῳ· 485 ΟΟ
"Εὖμαι', ἦ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας
ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
ἀλλ' ἦ τοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
ἠπίου, ὃς δὴ τοι παρέχει βρῶσιν τε πόσιν τε 490
ἐνδυκέως, ζῶεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγὼ γε
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνω."
ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
αἴψα γὰρ Ἡὼς ἦλθεν εὐθρονος. οἱ δ' ἐπὶ χέρσου 495 ΟΟ
Τηλεμάχου ἔταροι λύον ἰστία, κὰδ δ' ἔλον ἰστὸν
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο κερῶντό τε αἶθοπα οἶνον. 500
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἐντο,
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
"ὕμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν,
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροὺς ἐπιείσομαι ἠδὲ βοτῆρας·
ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι. 505 ΟΟ
ἠῶθεν δὲ κεν ὕμιν ὄδοιπόριον παραθείμην,
δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἴνου ἠδυπότοιο."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδῆς·
"πῆ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἴκωμαι
ἀνδρῶν οἱ κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν; 510
ἦ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;"
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
"ἄλλως μὲν σ' ἂν ἐγὼ γε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
ἔρχεσθ'· οὐ γάρ τι ξενίων ποθή· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
χεῖρον, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ 515 ΟΟ
ὄψεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωῖω ἰστὸν ὑφαίνει.
ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὄν κεν ἴκοιο,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
τὸν νῦν ἴσα θεῶ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι· 520
καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ μέμονέν τε μάλιστα

μητέρ' ἔμην γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἔξειν.
ἀλλὰ τὰ γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
εἷ κέ σφι πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ."
ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις, 525 ΟΟ
κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι
τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε
μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσσας
ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 530
"Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις
ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
ὕμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύτερον ἄλλο
ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα· 535 ΟΟ
"αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλὰ τε δῶρα
ἔξ ἐμεῦ, ὡς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι."
ἧ καὶ Πείραιον προσεφώνεε, πιστὸν ἐταῖρον·
"Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τὰ περ ἄλλα μάλιστα 540
πείθη ἐμῶν ἐτάρων, οἷ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο·
καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰς ὃ κεν ἔλθω."
τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἠΰδα·
"Τηλέμαχ', εἰ γὰρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοι, 545 ΟΟ
τόνδε τ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται."
ὡς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἐταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἷσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, 550
εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὄξεϊ χαλκῷ,
νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσε
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θεῖοιο·
τὸν δ' ὦκα προβιβάντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν, 555 ΟΟ
ἔνθα οἱ ἦσαν ὕεσ μάλα μυρία, ἧσι συβώτης
ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἦπια εἰδώς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Π

τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβὸς
ἐντόνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κηαμένω πῦρ,
ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι·
Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνες ὑλακόμωροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς 5 ΟΠ
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"Εὐμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἐταῖρος
ἦ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
ἀλλὰ περισσαινούς· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω." 10
οὐ πῶ πᾶν εἶρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς

ἔσθη ἐνὶ προθύροισι. ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
 ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτο,
 κιννάς αἶθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος,
 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ 15 ΟΠ
 χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 ὡς δὲ πατὴρ ὄν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζῃ
 ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
 μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ,
 ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα διῶς ὑφορβὸς 20
 πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
 καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὥχεο νηῖ Πύλονδε.
 ἀλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ 25 ΟΠ
 τέρψομαι εἰσορώων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἑόντα.
 οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεται οὐδὲ νομῆας,
 ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὡς γάρ νύ τοι εὖαδε θυμῷ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἔσορᾶν ἀΐδηλον ὄμιλον."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 30
 "ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
 ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
 ἦ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσεύς δέ που εὐνή
 χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα." 35 ΟΠ
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 "καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δάκρυ χεούσῃ."
 ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος· 40
 αὐτὰρ ὁ γ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
 τῷ δ' ἔδρης ἐπίοντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε φώνησέν τε·
 "ἦσ', ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῆομεν ἔδρην
 σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ ὅς καταθήσει." 45 ΟΠ
 ὡς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης.
 χεῦεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεν·
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.
 τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
 ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες, 50
 σῆτον δ' ἐσσυμένως παρενήγεεν ἐν κανέοισιν,
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιθεῖα οἶνον·
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἴζεν Ὀδυσσεύς θείοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 55 ΟΠ
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε διὸν ὑφορβόν·
 "ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὄδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐ ναῦται
 ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γάρ τί ἐπεζὼν οἴομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 60
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.

ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρειάων,
 φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
 πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
 νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς 65 ΟΠ
 ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω·
 ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "Εὖμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ; 70
 αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὐ πω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη·
 μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη καὶ δῶμα κομίζη,
 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν, 75 ΟΠ
 ἦ ἤδη ἄμ' ἔπηται Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
 μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν.
 ἀλλ' ἦ τοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
 δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα, 80
 πέμψω δ' ὄππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
 ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχη καὶ ἐταίρους.
 κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἐγὼ γε μετὰ μνηστῆρας ἐῶμι 85 ΟΠ
 ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι·
 μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
 πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
 ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 90
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 ἦ μάλα μευ καταδάπτειτ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
 εἰπέ μοι ἠὲ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ 95 ΟΠ
 ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῆ,
 ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 αἶ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 ἦ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἠὲ καὶ αὐτός· 100
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς, 102
 εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα, 105 ΟΠ
 βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
 τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τε στυφελιζομένους δμῶας τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά,
 καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 110
 μὰς αὐτως, ἀτέλεστον, ἀνηγύστῳ ἐπὶ ἔργῳ."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·

"τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέφομαι, οἷσί περ ἀνήρ 115 ΟΠ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καί εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
 μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
 μοῦνον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν οὐδ' ἀπόνητο. 120
 τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἶσ' ἐνὶ οἴκῳ.
 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 ἦδ' ὅσσοι κρاناὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι,
 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον. 125 ΟΠ
 ἦ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
 ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ 130
 εἶφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 οἴη ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαίε συβῶτα· 135 ΟΠ
 "γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἦ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 δυσμόρῳ, ὃς τῆος μὲν Ὀδυσσεύος μὲγ' ἀχεύων
 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμῶν τ' ἐνὶ οἴκῳ 140
 πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγοι·
 αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ὦχεο νηῖ Πύλονδε,
 οὗ πω μὴ φασιν φαγέμεν καὶ πέμεν αὐτῶς,
 οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφι χρώς." 145 ΟΠ
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 "ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ·
 εἰ γὰρ πῶς εἶη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροῦς 150
 πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν
 ἀμφίπολον ταμίην ὄτρυνέμεν ὅτι τάχιστα
 κρύβδην· κείνη γὰρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι."
 ἦ ῥα καὶ ὤρσε συφορβόν· ὁ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα,
 δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155 ΟΠ
 λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιῶν Εὐμαῖος ὑφορβός,
 ἀλλ' ἦ γε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 καλῇ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίη.
 στή δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανεῖσα·
 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον οὐδ' ἐνόησεν, 160
 οὐ γὰρ πῶ πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς,
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς τε κύνες τε ἴδον, καὶ ῥ' οὐχ ὑλάοντο

κνυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
 ἢ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρέκ μέγα τειχίον αὐλῆς, 165 ΟΠ
 στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
 ἦδη νῦν σῶ παιδί ἔπος φάο μηδ' ἐπίκουθε,
 ὡς ἄν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
 ἔρχησθον προτὶ ἄστου περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῆ 170
 δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι."
 ἦ καὶ χρυσεῖη ράβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
 φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ' ὠφελλε καὶ ἦβην.
 ἄψ δὲ μελαγχροῖῃς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν, 175 ΟΠ
 κυάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
 ἢ μὲν ἄρ' ὡς ἔρξασα πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἦϊεν ἐς κλισίην· θάμβησε δὲ μιν φίλος υἱός,
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 180
 "ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἢ ἐπάροιθεν,
 ἄλλα δὲ εἴματ' ἔχεις, καὶ τοι χρῶς οὐκέθ' ὁμοῖος.
 ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
 ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσωμεν ἱρὰ
 ἠδὲ χρύσεια δῶρα, τετυγμένα· φεῖδεο δ' ἡμέων" 185 ΟΠ
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 "οὐ τίς τοι θεὸς εἴμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκεις;
 ἀλλὰ πατήρ τεός εἴμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν."
 ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν 190
 δάκρυον ἦκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεὶ.
 Τηλέμαχος δ', οὐ γὰρ πω ἐπέιθετο ὄν πατέρ' εἶναι,
 ἐξαυτὶς μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 "οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατήρ ἐμός, ἀλλά με δαίμων
 θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω. 195 ΟΠ
 οὐ γὰρ πως ἄν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο
 ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ νέον ἢ ἐγέροντα.
 ἦ γὰρ τοι νέον ἦσθα γέρων καὶ ἀεικέα ἔσσο·
 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι." 200
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἔοντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάσθαι·
 οὐ μὲν γὰρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ' ἀληθείς, 205 ΟΠ
 ἦλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 αὐτὰρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελείης,
 ἦ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει, δύναται γὰρ,
 ἄλλοτε μὲν πτωχῶ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
 ἀνδρὶ νέω καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἴματ' ἔχοντι. 210
 ῥηϊδίον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι."

ὡς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔζετο, Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθείς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἴμερος ὄρτο γόοιο· 215 ΟΠ
 κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
 ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι·
 ὡς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδου φάος ἠελίοιο, 220
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἴψα·
 "ποιῆ γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηῖ σε ναῦται
 ἦγαγον εἰς Ἴθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γὰρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 225 ΟΠ
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
 Φαίηκές μ' ἦγαγον ναυσίκλυτοι, οἳ τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
 καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηῖ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 κάτθεσαν εἰς Ἴθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας ἐσθητά θ' ὑφαντήν.
 καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται·
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
 ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235 ΟΠ
 ὄφρ' εἰδέω ὅσσοι τε καὶ οἳ τινες ἀνέρες εἰσὶ·
 καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας
 φράσσομαι, ἢ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
 μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠῦδα· 240
 "ὦ πάτερ, ἢ τοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
 ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη
 ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
 μνηστῆρων δ' οὐτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκές οὔτε δύο οἶαι, 245 ΟΠ
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσειαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
 ἐκ μὲν Δουλιχίῳοι δύο καὶ πεντήκοντα
 κοῦροι κεκριμένοι, ἔξ δὲ δρηστῆρες ἔπονται·
 ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἕασιν,
 ἐκ δὲ Ζακύνθου ἕασιν ἐείκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν, 250
 ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
 καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς
 καὶ δοιῶ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
 τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
 μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσειαι ἐλθῶν. 255 ΟΠ
 ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
 φράζεο, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 "τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον·
 καὶ φράσαι ἢ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ 260
 ἀρκέσει, ἢ ἐτιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠῦδα·

"ἔσθλω τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
 ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὦ τε καὶ ἄλλοις
 ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι." 265 ΟΠ
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 "οὐ μὲν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
 φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
 ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφιν 270
 οἴκαδε, καὶ μνηστήρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·
 αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει,
 πτωχῶ λευγαλέω ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
 εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
 τελλάτω ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο, 275 ΟΠ
 ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε
 ἢ βέλεσι βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
 ἀλλ' ἦ τοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
 μελιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὐ τι
 πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ. 280
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ὅπποτε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσιν Ἀθήνη,
 νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῆ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
 ὄσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κεῖται
 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας 285 ΟΠ
 πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 "ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει
 οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 ἀλλὰ κατήκιστα, ὅσσον πυρὸς ἴκετ' αὐτμή. 290
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
 μή πως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 ἀλλήλους τρώσητε καταισχύνητέ τε δαῖτα
 καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος."
 "νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε 295 ΟΠ
 καλλιπέειν καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
 ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 εἰ ἐτέον γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο, 300
 μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
 μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τό γε μήτε συβώτης
 μήτε τις οἰκῆων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
 ἀλλ' οἴοι σύ τ' ἐγὼ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν·
 καὶ κέ τεο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν, 305 ΟΠ
 ἦμὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δεΐδιε θυμῶ,
 ἠδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾶ τοῖον ἐόντα."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός
 "ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', ὄϊω,
 γνώσεται· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνη γέ μ' ἔχουσιν· 310
 ἀλλ' οὐ τοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι ὄϊω
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

δηθὰ γὰρ αὐτως εἶση ἐκάστου πειρητίζων,
 ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον οὐδ' ἔπι φειδώ. 315 ΟΠ
 ἀλλ' ἢ τοὶ σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 αἶ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἶ νηλεΐτιδές εἰσιν·
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
 ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 εἰ ἐτεόν γέ τι οἴσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο." 320
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἢ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηὺς εὐεργής,
 ἢ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἐταίρους,
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 νῆα μὲν οἶ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν, 325 ΟΠ
 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες,
 αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἀγγελίην ἐρέοντα περίφροσι Πηνελοπείη,
 οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει 330
 ἄστυδ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
 ἰφθίμη βασιλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι
 τῷ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβὸς
 τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναϊκί.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον θεῖου βασιλῆος, 335 ΟΠ
 κῆρυξ μὲν ῥα μέσησι μετὰ δμῶσιν ἔειπεν·
 "ἦδη τοι, βασιλεια, φίλος πάϊς εἰλήλουθε."
 Πηνελοπείη δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς
 πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε, 340
 βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.
 μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο κατήφης τ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρέκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυρῶν ἐδριόωντο.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν· 345 ΟΠ
 "ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ἢ τις ἀρίστη,
 ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα
 κείνοισ ἀγγείλωσι θεῶς οἰκόνδε νέεσθαι." 350
 οὐ πῶ πάν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
 στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
 ἰστία τε στέλλοντας ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
 ἦδὲ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισι·
 "μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον. 355 ΟΠ
 ἢ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
 νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες. 360
 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
 εἶων οὔτε νέων μεταΐζειν οὔτε γερόντων.

τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
 ἦματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας 365 ΟΠ
 αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
 οὐ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 νηὶ θεῶν πλείοντες ἐμίνομεν Ἡῶ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τῆρος ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων, 370
 ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ, μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἴῳ
 τούτου γε ζώντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῆ τε νόῳ τε,
 λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν. 375 ΟΠ
 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κεῖνον ὀμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
 εἰς ἀγορὴν--οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν οἴῳ,
 ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς
 οὐνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν οὐδ' ἐκίχημεν·
 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα· 380
 μή τι κακὸν ῥέξωσι καὶ ἡμέας ἐξελάσσωσι
 γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον·
 ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης
 ἢ ἐν ὁδῷ· βίον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε 385 ΟΠ
 κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἢδ' ὅστις ὀπίοι.
 εἰ δ' ὑμῖν ὄδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδέ' ἔδωμεν
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἕκαστος 390
 μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἢ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκῆν ἐγένοντο σιωπῆ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος, 395 ΟΠ
 ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 ἠγεῖτο μνηστήρησι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείη
 ἠνδανε μῦθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατακτείνειν ἐθέλοιμι 400
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.
 εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο θέμιστες,
 αὐτὸς τε κτενέω τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
 εἰ δέ κ' ἀποτρῶπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα." 405 ΟΠ
 ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
 ἢ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
 μνηστήρησσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι. 410
 πεύθετο γὰρ οὐ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 κῆρυξ γὰρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπέυθετο βουλάς.

βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο, 415 ΟΠ
ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα,
Ἄντίοον δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἕκ τ' ὀνόμαζεν·
"Ἄντινο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν ἄριστον
βουληῖ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα. 420
μάργε, τίη δέ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ράπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
μάρτυρος; οὐδ' ὀσίη κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.
ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
δῆμον ὑποδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην, 425 ΟΠ
οὔνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμοι ἦσαν·
τόν ῥ' ἔβελον φθῖσαι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ
ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ. 430
τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναιῖκα
παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμέ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις·
ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάις, ἀντίον ἠῦδα·
"κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια, 435 ΟΠ
θάρσει· μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ οὐδ' ἔσσεται οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῶ υἱεῖ χεῖρας ἐποίσει
ζώντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
ᾧδε γὰρ ἐξερῶ, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται· 440
αἰψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρώησει περὶ δουρὶ
ἡμετέρῳ, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμέ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφессάμενος κρέας ὀπτὸν
ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν 445 ΟΠ
ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
ἕκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι."
ὥς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἦρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
ἦ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον 450
ἠδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεῖ δῖος ὑφορβὸς
ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη,
ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα 455 ΟΠ
ράβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα,
λυγρά δὲ εἶματα ἔσσε περι χροῖ, μή ἐσβώτης
γνοιή ἐσάντα ἰδὼν καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
ἔλθοι ἀπαγγέλλων μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
τόν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν· 460
"ἦλθες, δῖ' Εὐμαιε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνά ἄστυ;
ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήγορες ἔνδον ἔασιν

ἐκ λόχου, ἧ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
"οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι 465 ΟΠ
ἄστου καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει
ἀγγελίην εἰπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
ὠμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὠκύς,
κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῆ μητρὶ ἔειπεν.
ἄλλο δέ τοι τό γε οἶδα· τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν. 470
ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι θ' Ἑρμαιοσ λόφος ἐστίν,
ἦα κιών, ὅτε νῆα θεὸν ἰδόμην κατιοῦσαν
ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ,
βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
καὶ σφέας ὠίσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα." 475 ΟΠ
ὣς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχιο
ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 480
κοίτου τε μνήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ρ

ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
ἄστουδε ἰέμενος, καὶ ἐὼν προσέειπε συβώτην· 5 ΟΡ
"ἄττ', ἧ τοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
ὄψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἴω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῦ γόοιό τε δακρυόεντος,
πρὶν γ' αὐτόν με ἴδῃται· ἀτὰρ σοί γ' ὦδ' ἐπιτέλλω.
τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι 10
δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσι
πύρνον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὐ πῶς ἔστιν ἅπαντας
ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῶ·
ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῶ
ἔσσεται· ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι." 15 ΟΡ
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
πτωχῶ βέλτερόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἢ ἐκατ' ἀγροῦς
δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί, 20
ὥστ' ἐπιτελαμένῳ σημάτωντι πάντα πιθέσθαι.
ἀλλ' ἔρχε· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὄδε, τὸν σὺ κελεύεις,
αὐτίκ' ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω ἀλέη τε γένηται.
αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσση
στίβη ὑπιοῖη· ἔκαθεν δέ τε ἄστου φάτ' εἶναι." 25 ΟΡ
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,

ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
 αὐτὸς δ' εἶσω Ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. 30
 τὸν δὲ πολὺ πρῶτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
 κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι,
 δακρύσασσα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
 δμῳαὶ Ὀδυσσοῦχος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὠμούς. 35 OP
 ἢ δ' Ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχεε δακρύσασσα,
 κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 40
 "ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε
 ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄχρεο νηὶ Πύλονδε
 λάθρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
 ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς."
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 45 OP
 "μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι μηδέ μοι ἦτορ
 ἐν στήθεσσι φερίε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
 ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἶμαθ' ἔλοῦσα,
 εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας 50
 ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσσει.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν ἐσελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
 ξεῖνον, ὅτις μοι κείθεν ἄμ' ἔσπετο δεῦρο κίοντι.
 τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι,
 Πείραιον δὲ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα 55 OP
 ἐνδυκῶς φιλέειν καὶ τίμεν, εἰς ὃ κεν ἔλθω."
 ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 ἢ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἶμαθ' ἔλοῦσα,
 εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
 ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἀντιτα ἔργα τελέσσει. 60
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διῆκ μέγαροιο βεβήκει
 ἔγχος ἔχων· ἅμα τῶ γε δὺω κύνες ἀργοὶ ἔποντο.
 θεσπεσίην δ' ἄρα τῶ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
 ἀμφὶ δὲ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο 65 OP
 ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
 αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πούλυν ὄμιλον,
 ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἦστο καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἀλιθέρης,
 οἳ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἐταῖροι,
 ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα. 70
 τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν
 ξεῖνον ἄγων ἀγορῆνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξείνοιο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
 τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
 "Τηλέμαχ', αἴψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικας, 75 OP
 ὣς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 "Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
λάθρη κτείναντες πατρώϊα πάντα δάσωνται, 80
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων."
ὥς εἰπὼν ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας, 85 OP
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λουσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας,
ἔκ ῥ' ἀσαμίνθων βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον. 90
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῆ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νῖσασθαι· παρὰ δὲ ξεστήν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῆτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων. 95 OP
μήτηρ δ' ἀντίον ἴξε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο
κλισμῶ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
οἱ δ' ἐπ' ὄνειθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον,
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια· 100
"Τηλέμαχ', ἢ τοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
λέξομαι εἰς εὐνήν, ἢ μοι στονόεσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾤχεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα, 105 OP
νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴ που ἄκουσας."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
"τοιγὰρ ἐγὼ τοι, μήτηρ, ἀληθείην καταλέξω.
ᾤχόμεθ' ἐς τε Πύλον καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
δεξάμενος δέ με κεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν 110
ἐνδυκέως ἐφίλει, ὥς εἴ τε πατὴρ ἐὼν υἱὸν
ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὥς ἐμὲ κεῖνος
ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἰάσι κυδαλίμοισιν.
αὐτὰρ Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος οὐ ποτ' ἔφασκεν,
ζωοῦ οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκούσαι· 115 OP
ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην, δουρικλειτὸν Μενέλαον,
ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
ἔνθ' ἴδον Ἀργεῖην Ἐλένην, ἧς εἶνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος 120
ὄττευ χρητίζων ἰκόμην Λακεδαιμόνα δῖαν·
αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
καὶ τότε δὴ με ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
"ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
ἠθελον εὐνηθῆναι, ἀνάκιδες αὐτοὶ ἑόντες. 125 OP
ὥς δ' ὀπότεν ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθνοὺς
κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήεντα

βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἔην εἰσήλυθεν εὐνήν,
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφήκεν, 130
 ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
 αἷ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
 τοῖος ἔων οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 ἐξ ἔριδος Φιλομηλεΐδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἄχαιοί, 135 OP
 τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ' ἄ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε
 ἄλλα παρῆς εἵποιμι παρακλιδὸν οὐδ' ἀπατήσω,
 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής, 140
 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.
 φῆ μιν ὃ γ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
 νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἧ μιν ἀνάγκη
 ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι, 145 OP
 οἷ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης"
 "ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
 ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
 ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν."
 ὡς φάτο, τῆ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε. 150
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 "ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 ἧ τοι ὃ γ' οὐ σάφα οἶδεν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι οὐδ' ἐπικεύσω·
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα 155 OP
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,
 ὡς ἧ τοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
 ἦμενος ἧ ἔρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
 ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει·
 τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς 160
 ἦμενος ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "αἷ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
 ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι." 165 OP
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσεῖος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχοντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεῖπνηστος ἔην καὶ ἐπήλυθε μῆλα 170
 πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἦγαγον οἷ τὸ πάρος περ,
 καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μέδων· ὅς γάρ ῥα μάλιστα
 ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτί·
 "κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
 ἔρχεσθε πρὸς δῶμαθ', ἴν' ἐντυνώμεθα δαῖτα· 175 OP
 οὐ μὲν γάρ τι χεῖριον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἐλέσθαι."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν πείθοντό τε μύθῳ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,

χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 οἱ δ' ἱέρευον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας, 180
 ἴρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
 δαῖτ' ἐντυνόμενοι. τοῖ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
 ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 "ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις 185 OP
 σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός--ἦ σ' ἂν ἐγὼ γε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι·
 ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεΐδια, μή μοι ὀπίσσω
 νεικεῖη· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὀμοκλαί--
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα 190
 ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ῥίγιον ἔσται."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἴομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἠγεμόνευε.
 δὸς δέ μοι, εἴ ποθὶ τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστίν, 195 OP
 σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φατ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν."
 ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
 Εὐμαιος δ' ἄρα οἱ σκηπτρον θυμαρὲς ἔδωκε.
 τὼ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες 200
 ῥύατ' ὀπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα
 πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο.
 ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
 ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 205 OP
 τυκτὴν καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 τὴν ποίησ' Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφῶν ἦν ἄλσος,
 πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
 ὑπόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο 210
 νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὀδίται·
 ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεὺς
 αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
 δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἄμ' ἔποντο νομῆες.
 τοὺς δὲ ἰδὼν νεέκεσσαν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν, 215 OP
 ἔκπαγλον καὶ ἀεικές· ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·
 "νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἠγηλάζει,
 ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖν.
 πῆ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 πτωχὸν ἀνιηρὸν δαιτῶν ἀπολυμαντήρα; 220
 ὃς πολλῆς φλιῆσι παραστάς θλίψεται ὦμους,
 αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας·
 τὸν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι
 σηκοκόρον τ' ἔμμεναι θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
 καὶ κεν ὄρον πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο. 225 OP
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
 ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσων κατὰ δῆμον
 βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἢν γαστέρ' ἀναλτον.

ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κ' ἔλθη πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο, 230
 πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν
 πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο."
 ὡς φάτο, καὶ παριῶν λὰξ ἔνθορεν ἀφραδίησιν
 ἰσχύω· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
 ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς 235 OP
 ἦε μεταίξας ῥοπάλω ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 ἦ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφοῦδις ἀείρας.
 ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης
 νεϊκεσ' ἐσάντα ἰδὼν, μέγα δ' εὖξατο χεῖρας ἀνασχών·
 "νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς 240
 ὑμῖν ἐπὶ μηρὶ ἔκκε, καλύψας πῖονι δημῶ,
 ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,
 ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
 τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἀπάσας,
 τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ 245 OP
 ἄστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες."
 τὸν δ' αὐτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 "ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώϊα εἰδώς,
 τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσσέλμοιο μελαίνης
 ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι. 250
 αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
 ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ."
 ὡς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ ἦκα κίοντας,
 αὐτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος. 255 OP
 αὐτίκα δ' εἶσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι καθίζεν,
 ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
 τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἱ πονέοντο,
 σῆτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
 ἔδμεναι. ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς 260
 στήτην ἐρχομένω, περὶ δὲ σφεας ἦλυθ' ἰωῆ
 φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφισὶ βάλλετ' ἀείδειν
 Φῆμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἐλὼν προσέειπε συβώτην·
 "Εὐμαί', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι. 265 OP
 ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν, ἐπήσκηται δὲ οἱ αὐλή
 τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶ
 δικλίδες· οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 γινώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 ἄνδρες, ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δὲ τε φόρμιγξ 270
 ἠπύει, ἦν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἐταίρην."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 "ῥεῖ' ἔγνωσ, ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
 ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 ἦε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας, 275 OP
 δύσειο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε·
 μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας

ἢ βάλη ἢ ἐλάσῃ· τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα."
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 280
 γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἔρχεο προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
 οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων·
 τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τότε τοῖσι γενέσθω· 285 OP
 γαστέρα δ' οὐ πῶς ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 οὐλομένην, ἢ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι,
 τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίζονται
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι."
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον· 290
 ἂν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὐατα κείμενος ἔσχεν,
 Ἄργος, Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
 ὄχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
 αἴγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγωούς· 295 OP
 δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
 ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἢ οἱ προπάροιθε θυράων
 ἡμιόνων τε βοῶν τε ἄλις κέχυτ', ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
 δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·
 ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιστέων. 300
 δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
 οὐρῇ μὲν ῥ' ὃ γ' ἔσηνε καὶ οὐατα κάββαλεν ἄμφω,
 ἄσσον δ' οὐκέτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
 ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
 ῥεῖα λαθὼν Εὐμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεεῖνετο μύθῳ· 305 OP
 "Εὐμαί', ἢ μάλα θαῦμα, κύων ὄδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ.
 καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τότε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἶδει τῷδε,
 ἢ αὐτῶς οἰοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
 γίνοντ'· ἀγλαΐης δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἄνακτες." 310
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 "καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὄδε τῆλε θανόντος.
 εἰ τοιόσδ' εἶη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα,
 οἷόν μιν Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 αἴψα κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκὴν. 315 OP
 οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
 κνώδαλον, ὅττι δίοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ περιήδη·
 νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
 ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
 δμῶες δ', εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες, 320
 οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·
 ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
 ἀνέρος, εὖτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἔλῃσιν."
 ὡς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
 βῆ δ' ἰθὺς μεγάραιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς. 325 OP
 Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
 αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἔεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
 τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδῆς

έρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὧκα δ' ἔπειτα
νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας· ὁ δὲ παπτήνας ἔλε δίφρον 330
κείμενον, ἔνθα τε δαιτρός ἐφίζεσκε κρέα πολλὰ
δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινουμένοισι·
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον, ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
μοῖραν ἐλὼν ἐτίθει κανέου τ' ἐκ σῆτον ἀείρας, 335 OP
ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεύς,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.
Ἴξε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων 340
ξέσσειν ἐπισταμένῳς καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
ἄρτον τ' οὔλον ἐλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
καὶ κρέας, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·
"δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων αὐτόν τε κέλευε 345 OP
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι."
ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
"Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει 350
αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προῖκτη."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
καὶ οἱ πάντα γένοιθ' ὅσσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ." 355 OP
ἧ ῥα καὶ ἀμφοτέρησιν ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν
αὐτῆι ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελῆς ἐπὶ πῆρης,
ἦσθι δ' ἦος ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν·
εὖθ' ὁ δεδειπνήκειν, ὁ δ' ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. αὐτὰρ Ἀθήνη, 360
ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
ῶτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
γνοίη θ' οἷ τινές εἰσιν ἐναίσιοι οἷ τ' ἀθέμιστοι·
ἀλλ' οὐδ' ὡς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον, 365 OP
πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἶη.
οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν,
ἀλλήλους τ' εἶροντο τίς εἶη καὶ πόθεν ἔλθοι.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγκαλειτῆς βασιλείης, 370
τοῦδε περὶ ξείνου· ἧ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
ἧ τοι μὲν οἱ δεῦρο συβώτης ἠγεμόνευεν,
αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναι."
ὡς ἔφατ', Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·
"ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε 375 OP
ἦγαγες; ἧ οὐχ ἄλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι,
πτωχοὶ ἀνηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
ἧ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοντον κατέδουσιν ἄνακτος

ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ προτὶ τόνδ' ἐκάλεσσας;"
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 380
 "Ἄντινο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
 τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἷ δημοεργοὶ ἔασι,
 μάντιν ἢ ἰητῆρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων,
 ἢ καὶ θέσπιν ἰοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀείδων; 385 OP
 οὔτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπίρονα γαῖαν·
 πτωχὸν δ' οὐκ ἂν τις καλέοι τρύξοντα ἔαυτόν.
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἰς μνηστήρων
 δμῶσιν Ὀδυσσεύς, πέρι δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ γε
 οὐκ ἀλέγω, ἥος μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια 390
 ζῶει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοειδής."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 "σίγα, μὴ μοι τοῦτον ἀμείβεο πολλὰ ἔπεσσιν·
 Ἄντινοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
 μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους." 395 OP
 ἢ ῥα καὶ Ἄντινοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἄντινο', ἢ μευ καλὰ πατήρ ὣς κήδεαι υἱός,
 ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο διέσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
 δός οἱ ἐλών· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἐγὼ γε· 400
 μήτ' οὖν μητέρ' ἐμήν ἄζευ τό γε μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεύς θείοιο.
 ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλει ἢ δόμεν ἄλλῳ."
 τὸν δ' αὖτ' Ἄντινοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε· 405 OP
 "Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες.
 εἰ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστήρες,
 καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι."
 ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἐλών ὑπέφηνε τραπέζης
 κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων· 410
 οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
 σίτου καὶ κρειῶν· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
 αὐτίς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
 στῆ δὲ παρ' Ἄντινοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 "δός, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν 415 OP
 ἔμμεναι, ἀλλ' ὄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λῶϊον ἢ ἐπερ ἄλλοι
 σίτου· ἐγὼ δὲ κέ σε κλείω κατ' ἀπίρονα γαῖαν.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 ὄλβιος ἀφνειὸν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη, 420
 τοῖῳ ὁποῖος ἔοι καὶ ὄτευ κεχρημένος ἔλθοι·
 ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρῖοι ἄλλα τε πολλὰ
 οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων--ἦθελε γὰρ που--
 ὃς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν 425 OP
 Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην.
 στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους

αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι,
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὤτρυνα νέεσθαι. 430
οἱ δ' ὕβρει εἷξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
αἴψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
οἱ δὲ βοῆς αἶοντες ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφιν 435 OP
ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυτος
φύζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξει χαλκῶ, 440
τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι,
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἴφι ἄνασσεν·
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκω πῆματα πάσχων."
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· 445 OP
"τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴκηαι·
ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδῆς ἐσσι προῖκτης.
ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσι 450
μαψιδίως, ἐπεὶ οὐ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἔλεητὺς
ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐκάστω."
τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ὦ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν·
οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλα δοίης, 455 OP
ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος οὐ τί μοι ἔτλης
σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν."
ὥς ἔφατ', Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"νῦν δὴ σ' οὐκέτι καλὰ διέκ μεγάροιο γ' ὄϊω 460
ἄψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὄνειδεα βάζεις."
ὥς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἐλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη ἠὔτε πέτρη
ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόιο,
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων. 465 OP
ἄψ δ' ὁ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, κὰδ δ' ἄρα πῆρην
θῆκεν ἐϋπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπε·
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐ μὰν οὐτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν οὔτε τι πένθος, 470
ὀππότε ἄνῆρ περὶ οἴσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν ἢ ἀργεννῆς οἴεσσι·
αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
οὐλομένης, ἢ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἐρινύες εἰσίν, 475 OP
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖν."
τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
"ἔσθι ἔκμηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλη,

μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', οἷ' ἀγορεύεις,
ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρός, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα." 480
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
ὣδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
"Ἄντινο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
οὐλόμεν', εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεὸς ἐστίν.
καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, 485 OP
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες."
ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροϊν, 490
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμοῦσιν ἔειπεν·
"αἶθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων."
τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν· 495 OP
"εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο·
οὐκ ἂν τις τούτων γε εὐθρονον Ἡῶ ἴκοιτο."
τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
"μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἄντινοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικε. 500
ξείνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίζων· ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε,
οὗτος δὲ θρήνυι πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον."
ἢ μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευε μετὰ δμοῦσιν γυναιξίν, 505 OP
ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
ἢ δ' ἐπὶ οἷ' καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·
"ἔρχεο, δῖ' Εὐμαίε, κίων τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἢδ' ἐρέωμαι
εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἡὲ πέπυσται 510
ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικε."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα
"εἰ γὰρ τοι, βασιλεία, σιωπήσειαν Ἀχαιοί·
οἷ' ὁ γε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
τρεις γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυξα 515 OP
ἐν κλισίῃ· πρῶτον γὰρ ἔμ' ἴκετο νηὸς ἀποδράς·
ἀλλ' οὐ πῶ κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων.
ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἔξ
ἀείδει δεδαῶς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὀππότε' ἀείδη· 520
ὡς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.
φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτη ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκετο πῆματα πάσχων,
προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι, 525 OP
ἀγχοῦ, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὄνδε δόμονδε."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

"ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἴν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπη.
οὔτοι δ' ἤε θύρησι καθήμενοι ἐψιασθῶν. 530
ἢ αὐτοῦ κατὰ δῶματ', ἐπεὶ σφισι θυμὸς εὐφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆς ἔδουσιν,
οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεῦμενοι ἤματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἶγας, 535 OP
εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον,
μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ,
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
αἶψά κε σὺν ᾧ παιδί βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν." 540
ὡς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπτарεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια,
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαίων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον.
οὐχ ὀράας ὃ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσι; 545 OP
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελῆς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
αἶ κ' αὐτὸν γνῶω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά." 550
ὡς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
ἀγχού δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς
ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυῖη. 555 OP
εἰ δέ κέ σε γνῶη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
χρηῖζεις· σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλησι."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 560
"Εὐμαί', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπεΐη·
οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμῆν δ' ἀνεδέγμεθ' οἷζύν.
ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον,
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. 565 OP
καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὔτος ἀνήρ κατὰ δῶμα κιόντα
οὐ τι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
οὔτε τι Τηλέμαχος τό γ' ἐπήρκεσεν οὔτε τις ἄλλος.
τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύοντα· 570
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
ἄσσοτέρω καθίσασα παραί πυρί· εἵματα γάρ τοι
λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα."
ὡς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε.
τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια· 575 OP
"οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὐμαιε· τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
ἦ τινά που δείσας ἐξαισίον ἦε καὶ ἄλλως
αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖο; ἀλήτης."

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 "μουθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅ πέρ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος, 580
 ὕβριν ἄλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορέοντων.
 ἀλλὰ σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἡέλιον καταδύντα.
 καὶ δὲ σοὶ ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ᾧ βασίλεια,
 οἷν πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος ἢ δ' ἐπακοῦσαι."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 585 OP
 "οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος· οἴεται, ὡς περ ἄν εἴη·
 οὐ γὰρ πού τινες ᾧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
 ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται."
 ἢ μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευεν, ὁ δ' ὦχετο δῖος ὑφορβὸς
 μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 590
 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 ἄγχι σχῶν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
 "ᾧ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σύας καὶ κεῖνα φυλάζων,
 σὸν καὶ ἐμὸν βίον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ 595 OP
 μή τι πάθης· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
 τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειλιήσας·
 ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερῆϊα καλά· 600
 αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει."
 ὡς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου,
 πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος
 βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε,
 πλεῖον δαιτυμόνων· οἱ δ' ὀρχηστῷ καὶ ἀοιδῇ 605 OP
 τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Σ

ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστῳ
 πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργη
 ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς
 οὐδὲ βίη, εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
 Ἄρναϊος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ 5 OS
 ἐκ γενετῆς· Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 οὔνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
 ὃς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
 καὶ μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη. 10
 οὐκ αἶεις ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
 ἐλκόμενα δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
 ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται."
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "δαιμόνι', οὔτε τί σε ρέζω κακὸν οὔτ' ἀγορεύω, 15 OS
 οὔτε τινὰ φθονέω δόμενα καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται, οὐδέ τί σε χρὴ
 ἀλλοτρίων φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης
 ὡς περ ἐγών, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.

χερσὶ δὲ μή τι λήην προκαλίζεο, μή με χολώσης, 20
μή σε γέρων περ ἔων στήθος καὶ χεῖλεα φύρσω
αἵματος· ἤσυχῆ δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἶη
αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶω
δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος."
τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης· 25 ΟΣ
"ὦ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρηῖ καμινοῖ ἴσος· ὄν ἂν κακὰ μητισαίμην
κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὡς ληϊβοτείρης.
ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἶδε 30
μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;"
ὡς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.
τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόιο,
ἠδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστήρεσσιν· 35 ΟΣ
"ὦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
οἷην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα.
ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν
χερσὶ μαχέσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα."
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελῶντες, 40
ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοεῖμονας ἠγερέθοντο.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
"κέκλυτέ μευ, μνηστήρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἶπω.
γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ, τὰς ἐπὶ δόρπῳ
καθθέμεθα κνίσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες· 45 ΟΣ
ὀππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
τάων ἦν κ' ἐθέλησιν ἀναστάς αὐτὸς ἐλέσθω·
αἰεὶ αὐθ' ἡμῖν μεταδαισεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
πτωχὸν ἔσω μίσεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα."
ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος. 50
τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ὦ φίλοι, οὐ πῶς ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
ἄνδρα γέροντα, δύη ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ
ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῆσι δαμείω.
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ὄρκον, 55 ΟΣ
μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμέ χειρὶ βαρεῖη
πλήξῃ ἀτασθάλων, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσση."
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο· 60
"ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ
τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
δείδιθ', ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται ὅς κέ σε θείνη·
ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
Ἀντίνοός τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω." 65 ΟΣ
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηροῦς
καλοῦς τε μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ὦμοι
στήθεά τε στιβαροὶ τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη

ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἦλδανε ποιμένι λαῶν. 70
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
 ὧδε δέ τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 "ἦ τάχα Ἴρος Ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει,
 οἶην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει."
 ὧς ἄρ' ἔφαν, "Ἴρω δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός. 75 ΟΣ
 ἀλλὰ καὶ ὧς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη
 δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
 Ἄντινοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 "νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,
 εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδιας αἰνῶς, 80
 ἄνδρα γέροντα, δύη ἀρημένον, ἦ μιν ἰκάνει.
 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κέν σ' οὔτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 πέμπω σ' ἠπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 εἰς Ἐχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων, 85 ΟΣ
 ὅς κ' ἀπὸ ῥίνα τάμησι καὶ οὔατα νηλεῖ χαλκῶ,
 μήδεά τ' ἐξερύσας δῶη κυσὶν ὦμά δάσσασθαι."
 ὧς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα.
 ἐς μέσσον δ' ἄναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
 δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς 90
 ἢ ἐλάσει' ὧς μιν ψυχὴ λίποι αὐθι πεσόντα,
 ἦέ μιν ἦκ' ἐλάσειε τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσαίαιτ' Ἀχαιοί.
 δὴ τότε ἄνασχομένω ὁ μὲν ἦλασε δεξιὸν ὦμον 95 ΟΣ
 Ἴρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασεν ὑπ' οὔατος, ὅστέα δ' εἶσω
 ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθε κατὰ στόμα φοίνιον αἶμα,
 καδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, σὺν δ' ἦλασ' ὀδόντας
 λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς 100
 ἔλκε διέκ προθύροιο λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 αἰθούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς
 εἶσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο σύας τε κύνας τ' ἀπερύκων, 105 ΟΣ
 μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι
 λυγρὸς ἐών, μὴ πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη."
 ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὠμοισιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 ἄψ δ' ὁ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἶσω 110
 ἠδὺ γελῶντες καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσι·
 "Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῶ,
 ὃς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
 ἐν δήμῳ· τάχα γὰρ μιν ἀνάξομεν ἠπειρόνδε 115 ΟΣ
 εἰς Ἐχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων."
 ὧς ἄρ' ἔφαν, χαῖρεν δὲ κληδόνη δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἄντινοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
 ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ

ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν αἰείρας 120
 καὶ δέπαί χρυσέω δειδίσκετο, φώνησέν τε·
 "χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχει πολέεσσι."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι· 125 ΟΣ
 τοίου γὰρ καὶ πατρός, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
 Νῆσον Δουλιχίᾳ ἐὺν τ' ἔμεν ἀφνειὸν τε·
 τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι, ἐπητῆ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοῦνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον·
 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο, 130
 πάντων ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει.
 οὐ μὲν γὰρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
 ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρη·
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
 καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ· 135 ΟΣ
 τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγησι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
 πατρί τ' ἐμῷ πίσυνοσ καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι. 140
 τῷ μὴ τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἶη,
 ἀλλ' ὃ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν.
 οἷ' ὀρώω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
 κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημι φίλων καὶ πατρίδος αἵης 145 ΟΣ
 δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλά σε δαίμων
 οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνω,
 ὀππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι οἴω
 μνηστῆρας καὶ κεῖνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθη." 150
 ὡς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιθεῖα οἶνον,
 ἄψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλή· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμός.
 ἀλλ' οὐδ' ὡς φύγε κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη 155 ΟΣ
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχει ἴφι δαμῆναι.
 ἄψ δ' αὐτίσ κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἐνθεν ἀνέστη.
 τῆ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονη Πηνελοπεΐη,
 μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα 160
 θυμὸν μνηστήρων ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
 μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος ἠ πάρος ἦεν.
 ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσαν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 "Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὐ τι πάρος γε,
 μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης· 165 ΟΣ
 παιδὶ δὲ κεν εἵπομι ἔπος, τό κε κέρδιον εἶη,
 μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν,
 οἷ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶσ δ' ὀπιθεν φρονέουσι."
 τὴν δ' αὐτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

"ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες. 170
 ἀλλ' ἴθι καὶ σὼ παιδί ἔπος φάο μῆδ' ἐπίκειυθε,
 χρωτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 μῆδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 ἔρχευ, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.
 ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα 175 ΟΣ
 ἦρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ιδέσθαι."
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
 χρωτ' ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
 ἀγλαΐην γὰρ ἐμοί γε θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν, 180
 ὤλεσαν, ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
 ἀλλὰ μοι Αὐτονόην τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἄνωχθι
 ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι παρστήτεον ἐν μεγάροισιν·
 οἷη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ."
 "ὥς ἄρ' ἔφη, γρη῏ς δὲ διἑκ μεγάροιο βεβήκει 185 ΟΣ
 ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
 ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 κούρη Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
 εὔδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψα πάντα
 αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα διῶ θεάων 190
 ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί.
 κάλλει μὲν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
 ἀμβροσίῳ, οἷω περ εὐστέφανος Κυθήρεια
 χρίεται, εὔτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόντα·
 καὶ μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ιδέσθαι, 195 ΟΣ
 λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκε πριστοῦ ἐλέφαντος,
 ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπεβήσετο διῶ θεάων,
 ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκῶλενοι ἐκ μεγάροιο
 φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
 καὶ ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς φώνησέν τε· 200
 "ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
 αἶθε μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἀγνή
 αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
 παντοίην ἀρετὴν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν." 205 ΟΣ
 ὥς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόοντα,
 οὐκ οἷη· ἅμα τῆ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο.
 ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διῶ γυναικῶν,
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα· 210
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
 τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν,
 πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
 ἢ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν, ὃν φίλον υἷόν·
 "Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα· 215 ΟΣ
 παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας·
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσι καὶ ἦβης μέτρον ἰκάνεις,
 καὶ κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,
 ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φῶς,

οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναΐσιμοι οὐδὲ νόημα. 220
 οἶον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 ὃς τὸν ξεῖνον ἕασας ἀεικισθήμενα οὕτως.
 πῶς νῦν, εἴ τι ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἦμενος ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς;
 σοὶ κ' αἴσχος λῶβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο." 225 ΟΣ
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὖρ σε νεμεσῶμαι κεχολῶσθαι·
 αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι. 230
 ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος
 οἶδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
 οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη
 μνηστήρων ἰότητι, βίη δ' ὅ γε φέρτερος ἦεν.
 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον, 235 ΟΣ
 οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
 νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λελυτο δὲ γυῖα ἐκάστου,
 ὡς νῦν Ἴρος κείνος ἐπ' αὐλείησι θύρησιν
 ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικώς, 240
 οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται ποσὶν οὐδὲ νέεσθαι
 οἴκαδ', ὅπη οἱ νόστος, ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται."
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν·
 "κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια, 245 ΟΣ
 εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἂν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
 πλεονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
 ἠῶθεν δαινύατ', ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν
 εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἶσας."
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια· 250
 "Εὐρύμαχ', ἦ τοι ἐμήν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
 ὦλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
 μεῖζόν κε κλέος εἶη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτως. 255 ΟΣ
 νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπῶν κάτα πατρίδα γαῖαν,
 δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἐλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα·
 "ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἶω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι. 260
 καὶ γὰρ Τρῳάας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
 ἠμὲν ἀκοντιστὰς ἠδὲ ῥυτῆρας οἰστῶν
 ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἳ κε τάχιστα
 ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοῖου πολέμοιο.
 τῷ οὐκ οἶδ' ἦ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἦ κεν ἀλώω 265 ΟΣ
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 μεμνησθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν
 ὡς νῦν, ἦ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος·
 αὐτὰρ ἐπὶν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδῃαι,

γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλησθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα. 270
 "κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 νῦξ δ' ἔσται ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
 οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
 ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 μνηστήρων οὐχ ἦδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο· 275 ΟΣ
 οἷ τ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
 μνηστεύειν ἐθέλωσι καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν,
 αὐτοὶ τοὶ γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν." 280
 ὡς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
 μελιχίοις ἐπέεσσι, νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοίνα.
 τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός,
 "κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια, 285 ΟΣ
 δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλησιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι,
 δέξασθ'. οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν οὔτε πη ἄλλη,
 πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος."
 ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος· 290
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
 Ἀντινώφ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον,
 ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
 χρύσειαι, κληῖσιν ἐϋγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
 ὄρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε. 295 ΟΣ
 χρύσειον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον ἠέλιον ὥς.
 ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν,
 τρίγλινα μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
 ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἄνακτος
 ἴσθμιον ἦνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἀγαλμα. 300
 ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
 ἢ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν,
 τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα
 οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
 τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν. 305 ΟΣ
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἴστασαν ἐν μεγάροισιν,
 ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν,
 αὐὰ πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ,
 καὶ δαῖδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον 310
 δμῳαὶ Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος. αὐτὰρ ὁ τῆσιν
 αὐτὸς διογενῆς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "δμῳαὶ Ὀδυσσεύος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἔρχεσθε πρὸς δόμαθ', ἴν' αἰδοίῃ βασιλεία·
 τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ' αὐτὴν 315 ΟΣ
 ἦμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 ἦν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρονον Ἡῶ μίμνειν,
 οὐ τί με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί."

ὡς ἔφαθ', αἰ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο. 320
 τὸν δ' αἰσχυρῶς ἐνένιπε Μελανθῶ καλλιπάρηος,
 τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης,
 ἀλλ' ἦ γ' Εὐρύμαχῳ μισγέσκετο καὶ φιλέεσκεν. 325 ΟΣ
 ἦ ῥ' Ὀδυσῆϊ ἐνένιπεν ὄνειδείοις ἐπέεσσιν·
 "ξείνε τάλαν, σὺ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 οὐδ' ἐθέλεις εὐδὲν χαλκῆϊον ἐς δόμον ἐλθῶν,
 ἠέ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις,
 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ 330
 ταρβεῖς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις.
 ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
 μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῆ,
 ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χερσὶ στιβαρῆσι 335 ΟΣ
 δώματος ἐκπέμψησι, φορύξας αἵματι πολλῷ."
 τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
 κεῖσ' ἐλθῶν, ἵνα σ' αὖθι διὰ μελεῖστί τάμησιν."
 ὡς εἰπὼν ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας. 340
 βὰν δ' ἵμεναι διὰ δῶμα, λύθην δ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστης
 ταρβουσύνῃ· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
 αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν
 ἐστήκειν ἐς πάντας ὀρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
 ὤρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο. 345 ΟΣ
 μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν,
 κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλω δ' ἐτάροισιν ἔτευχε. 350
 "κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγκαλειτῆς βασιλείης,
 ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 οὐκ ἀθεεὶ ὄδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·
 ἔμπης μοι δοκέει δαίδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
 κὰκ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὐ οἱ ἐνὶ τρίχες οὐδ' ἠβαιαί." 355 ΟΣ
 ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
 "ξείν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλοισ θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς--μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται--
 αἵμασιὰς τε λέγων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
 ἔνθα κ' ἐγὼ σῆτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι, 360
 εἵματα δ' ἀμφιέσαιμι ποσὶν θ' ὑποδήματα δοίην.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κὰκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
 ἔργον ἐποίχασθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
 βούλεια, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 365 ΟΣ
 "Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
 ὠρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
 ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου

νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη. 370
 εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι,
 αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 ἥλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
 τετράγυον δ' εἶη, εἵκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ·
 τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην. 375 ΟΣ
 εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίων
 σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἶη καὶ δύο δοῦρε
 καὶ κυνέη πάγχαλκος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα,
 τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
 οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὄνειδίζων ἀγορευοῖς. 380
 ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
 καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταῖός,
 οὐνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 αἴψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα, 385 ΟΣ
 φεύγοντι στείνοιτο δι' ἐκ προθύροιο θύραζε."
 ὡς ἔφατ', Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἄ δεῖλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ' ἀγορευοῖς
 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ 390
 ταρβεῖς· ἦ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις.
 ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;"
 ὡς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος, 395 ΟΣ
 Εὐρύμαχον δεῖσας· ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
 δεξιτερὴν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα,
 αὐτὰρ ὃ γ' οἰμώξας πέσεν ὑπτιος ἐν κονίησι.
 μνηστῆρες δ' ὀμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκίοεντα,
 ὧδε δέ τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον· 400
 "αἴθ' ὦφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι
 πρὶν ἐλθεῖν· τῷ οὐ τι τόσον κέλαδον μετέθηκε.
 νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸς
 ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ."
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο 405 ΟΣ
 "δαιμόνιοι, μαινέσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
 βρωτῶν οὐδέ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὑμῶν ὀροθύνει.
 ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
 ὀππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὐ τιν' ἐγὼ γε."
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ὀδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες 410
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε
 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι· 415 ΟΣ
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεύος θείοιο.
 ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·

τὸν ξεῖνον δὲ ἔωμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος 420
 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα."
 ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδῶτα μῦθον ἔειπε.
 τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσασατο Μούλιος ἦρωσ,
 κῆρυξ Δουλιχειὺς· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσι 425 ΟΣ
 σπείσαντες μακάρεσσι πῖον μελιηδέα οἶνον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
 βάν ῥ' ἵμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἕκαστος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Τ

αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω 5 ΟΤ
 πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστήρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 ἕκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει
 οἷά ποτε Τροίηνδε κιῶν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμή.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔβαλε δαίμων 10
 μή πως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 ἀλλήλους τρώσητε κατασχύνητέ τε δαῖτα
 καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος."
 ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπέιθετο πατρί,
 ἕκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν· 15 ΟΤ
 "μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναικάς,
 ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντα πατρὸς
 καλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει
 πατρὸς ἀποιομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἴν' οὐ πυρὸς ἴξεται αὐτμή." 20
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 "αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιπροσύνας ἀνέλοιο
 οἴκου κήδεσθαι καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
 δμῶας δ' οὐκ εἷας προβλωσκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον." 25 ΟΤ
 τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠύδα·
 "ξεῖνος ὄδ'· οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἐμῆς γε
 χοίνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς."
 ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων. 30
 τῷ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
 ἐσφόρεον κόρυθᾶς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας
 ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
 χρῦσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἶψα· 35 ΟΤ
 "ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι.
 ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων καλαί τε μεσόδμοι,
 εἰλάτιναι τε δοκοί, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες

φαίνοντ' ὄφθαλμοῖς ὡς εἰ πυρὸς αἶθομένοιο.
ἧ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι." 40
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδ' ἐρέεινε·
αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
ὄφρα κ' ἔτι δμῶας καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω." 45 OT
ἢ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα."
ὡς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·
ἔνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλεκτο καὶ Ἥῳ δῖαν ἔμιμνεν. 50
αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
μνηστήρεςσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
ἢ δ' ἔεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἄρτεμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.
τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἐφίζε, 55 OT
δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
ποίησ' Ἴκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἦκε
προσφυέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
ἦλθον δὲ δμῶαι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο. 60
αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῆτον πολὺν ἦρεον ἠδὲ τραπέζας
καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον·
πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
νήησαν ξύλα πολλὰ, φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
ἢ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπε Μελανθῶ δεύτερον αὐτίς· 65 OT
"ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
δινεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπεύσεις δὲ γυναῖκας;
ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
ἢ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἴσθα θύραζε."
τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 70
"δαιμονίη, τί μοι ὦδ' ἐπέχεις κεκοτητότι θυμῷ;
ἦ ὅτι δὴ ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῖ' εἴματα εἴμαι,
πτωχεύω δ' ἀνά δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
τοιούτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι
καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον 75 OT
ὄλβιος ἀφνειὸν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη,
τοίῳ ὁποῖος εἶμι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ
οἴσιν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἠθελε γὰρ που· 80
τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης
ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῶῃσι κέκασσαι·
μή πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,
ἢ Ὀδυσσεὺς ἔλθη· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν, 85 OT
ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκητι,
Τηλέμαχος· τὸν δ' οὐ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
λήθει ἀτασθάλλουσ', ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν."

ὡς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
 ἀμφίπολον δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε· 90
 "πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδεές, οὐ τί με λήθεις
 ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῆ κεφαλῇ ἀναμάξεις·
 πάντα γὰρ εὖ ἤδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἔμεῦ ἔκλυες αὐτῆς
 ὡς τὸν ξεῖνον ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
 ἀμφὶ πόσει εἵρεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι." 95 OT
 ἦ ῥα καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 "Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ὄφρα καθεζόμενος εἴπη ἔπος ἠδ' ἐπακούσῃ
 ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι."
 ὡς ἔφαθ', ἠ δὲ μάλ' ὄτραλέως κατέθηκε φέρουσα 100
 δίφρον ἐὔξεστον καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 "ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
 τίς πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;" 105 OT
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι, οὐκ ἂν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
 νεικέοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει,
 ὡς τέ τευ ἦ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅς τε θεουδῆς
 ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσω 110
 εὐδικίας ἀνέχησι, φέρησι δὲ γαῖα μέλαινα
 πυρούς καὶ κριθάς, βρῖθησι δὲ δένδρεα καρπῶ,
 τίκτη δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχη ἰχθῶς
 ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
 τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῶ ἐνὶ οἴκῳ, 115 OT
 μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσης ὀδυνάων
 μνησαμένῳ μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρῆ
 οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
 ἦσθαι, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ· 120
 μή τίς μοι δμῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή,
 φῆ δὲ δακρυπλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνω."
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 "ξεῖν', ἦ τοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
 ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον 125 OT
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς
 εἰ κεινός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
 μεῖζον κε κλέος εἶη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτως.
 νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 130
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
 οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάξομαι οὔθ' ἱκετάων
 οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν· 135 OT
 ἀλλ' Ὀδυσῆ ποθέουσα φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
 φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,

στησαμένη μέγαν ιστόν, ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον· 140
"κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
μῖμετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
ἐκτελέσω--μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὄληται--
Λαέρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοή καθέλησι τανηλεγέος θανάτοιο· 145 OT
μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσῆση,
αἶ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
"ὥς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ιστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπεὶ δαΐδας παραθείμην. 150
ὥς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοὺς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
καὶ τότε δὴ με διὰ δμῶας, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
εἶλον ἐπελθόντες καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν. 155 OT
ὥς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης·
νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον οὔτε τιν' ἄλλην
μῆτιν ἔθ' εὐρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
γῆμασθ', ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
γιγνώσκων· ἦδη γὰρ ἀνὴρ οἴός τε μάλιστα 160
οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἶπε τὸν γένος, ὀππόθεν ἐσσί.
οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι παλαιφάτου οὐδ' ἀπὸ πέτρης."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος, 165 OT
οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἦ μὲν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
πλείοσιν ἢ ἔχομαι· ἦ γὰρ δίκη, ὀππότε πάτρης
ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν,
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων· 170
ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ.
Κρήτη τις γαῖ' ἔστι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
πολλοί, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί, 175 OT
ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες διοί τε Πελασγοί.
τῆσι δ' ἐνὶ Κνωσός, μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής,
πατρὸς ἐμοῖο πατήρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος 180
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτη καὶ Ἰδομενεῖα ἄνακτα·
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον ἴσω
ῶχεθ' ἄμ' Ἀτρείδησιν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
ὀπλότερος γενεῆ· ὃ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ιδόμην καὶ ξείνια δῶκα. 185 OT
καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν Ἴς ἀνέμοιο,
ιέμενον Τροίηνδε παραπλάγξασα Μαλειῶν·
στήσῃ δ' ἐν Ἀμνισῶ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,

ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόγις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας,
 αὐτίκα δ' Ἴδομενῆα μετάλλα ἄστυδ' ἀνελθών· 190
 ξεῖνον γάρ οἱ ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν αἰδοῖόν τε.
 τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἢ ἑνδεκάτη πέλεν ἠὼς
 οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων ἐὺ ἐξείνισσα,
 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων· 195 OT
 καὶ οἱ τοῖς ἄλλοις ἐτάροις, οἱ ἅμ' αὐτῷ ἔποντο,
 δημόθεν ἄλφιτα δῶκα καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας
 καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι, ἵνα πλησαίατο θυμόν.
 ἔνθα δυῶδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
 εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας οὐδ' ἐπὶ γαίῃ 200
 εἶα ἴστασθαι, χαλεπὸς δέ τις ὤρορε δαίμων.
 τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε, τοὶ δ' ἀνάγοντο."
 ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς·
 ὡς δὲ χιῶν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν, 205 OT
 ἦν τ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὶ Ζέφυρος καταχεύη·
 τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
 ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δάκρυ χεούσης,
 κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 θυμῷ μὲν γοῶσαν ἐὼν ἐλέαιρε γυναῖκα, 210
 ὀφθαλμοὶ δ' ὡς εἰ κέρα ἔστασαν ἠὲ σίδηρος
 ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλω δ' ὅ γε δάκρυα κεῦθεν.
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτιο γόοιο,
 ἐξαυτίς μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπε·
 "νῦν μὲν δὴ σευ, ξεῖνέ γ', οἴω πειρήσεσθαι, 215 OT
 εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι
 ξεῖνισσας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις,
 εἰπέ μοι ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ' εἵματα ἔστο,
 αὐτός θ' οἶος ἔην, καὶ ἐταίρους, οἱ οἱ ἔποντο."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 220
 "ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
 εἰπέμεν· ἤδη γάρ οἱ ἑικοστὸν ἔτος ἐστὶν
 ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
 αὐτὰρ τοι ἐρέω ὡς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 χλαῖναν πορφυρέην οὐλὴν ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς, 225 OT
 διπλῆν· αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
 αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
 ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλόν,
 ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 ὡς οἱ χρύσειοι ἐόντες ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων, 230
 αὐτὰρ ὁ ἐκφυγέειν μεμαῶς ἤσπαιρε πόδεσσι.
 τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ' σιγαλόεντα,
 οἶόν τε κρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλέοιο·
 τῶς μὲν ἔην μαλακός, λαμπρὸς δ' ἦν ἠέλιος ὡς·
 ἦ μὲν πολλάι γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες. 235 OT
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 οὐκ οἶδ' ἢ τάδε ἔστο περὶ χροῖ' οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
 ἦ τις ἐταίρων δῶκε θεῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,

ἢ τίς που καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
 ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι. 240
 καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
 καλὴν πορφυρέην καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
 αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐσσέλμου ἐπὶ νηός.
 καὶ μὲν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 εἶπετο· καὶ τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ. 245 OT
 γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, σὺλοκάρηνος,
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
 ὧν ἐτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη."
 "ὧς φάτο, τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὤρσε γόοιο,
 σήματ' ἀναγνούση τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 250
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο.
 καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
 "νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινός,
 ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ' ἔση αἰδοῖός τε·
 αὐτὴ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις, 255 OT
 πτύξασ' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηκα φαιρινὴν
 κείνῳ ἄγαλμ' ἔμεναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτίς
 οἴκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
 ὥχεται ἑποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν." 260
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 μηκέτι νῦν χροά καλὸν ἐναίρειο, μηδέ τι θυμὸν
 τῆκε, πόσιν γοόωσα. νεμεσῶμαι γε μὲν οὐδέν·
 καὶ γὰρ τίς τ' ἄλλοιὸν ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα 265 OT
 κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκη φιλότῃ μιγεῖσα,
 ἢ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
 ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 νημερτέως γὰρ τοι μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω
 ὡς ἦδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα 270
 ἀγχοῦ, Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
 ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 αἰτίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ ἐρίηρας ἐταίρους
 ὤλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Θρινακίης ἄπο νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ 275 OT
 Ζεὺς τε καὶ Ἥελιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι.
 οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
 τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάσιν,
 οἱ δὴ μιν περὶ κῆρι θεὸν ὧς τιμήσαντο 280
 καὶ οἱ πολλὰ δόσαν πέμπειν τέ μιν ἠθέλον αὐτοῖ
 οἴκαδ' ἀπήμαντον. καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
 ἦην· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
 χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
 ὧς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων 285 OT
 οἶδ' Ὀδυσσεύς, οὐδ' ἂν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 ὧς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεΐδων·
 ὦμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,

νῆα κατειρῦσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἐταίρους,
 οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. 290
 ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
 καὶ νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι,
 ὅσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος. 295 OT
 τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσαι,
 ὄππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφιδόν.
 "ὥς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος καὶ ἐλεύσεται ἤδη 300
 ἄγχι μάλ', οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 δηρὸν ἀπεσσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρκια δώσω.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω·
 ἦ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω. 305 OT
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα 310
 ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
 ἀλλὰ μοι ᾧδ' ἀνά θυμὸν ὀίεται, ὡς ἔσεται περ·
 οὔτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 τεύξει, ἐπεὶ οὐ τοῖσι σημάντορές εἰς' ἐνὶ οἴκῳ
 οἶος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἴ ποτ' ἔην γε, 315 OT
 ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
 ἀλλὰ μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάθθετε δ' εὐνήν,
 δέμνια καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
 ὡς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον Ἡῶ ἵκηται.
 ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε, 320
 ὡς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδηται
 ἡμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
 τοῦτον ἀνιάζει θυμοφθόρος· οὐδέ τι ἔργον
 ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
 πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσεται εἴ τι γυναικῶν 325 OT
 ἀλλάων περίεμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
 εἴ κεν αὖσταλέος, κακὰ εἰμένος ἐν μεγάροισιν
 δαινύη; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
 ὅς μὲν ἀπηνῆς αὐτὸς ἔη καὶ ἀπηνέα εἰδῆ,
 τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω 330
 ζῶν, ἀτὰρ τεθνεῶντί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
 ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῆ,
 τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ τέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 335 OT
 "ᾧ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
 ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα

νοσοφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο,
 κείω δ' ὡς τὸ πάρος περ ἀϋπνοὺς νύκτας ἴαυον· 340
 πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
 ἄεσα καὶ τ' ἀνέμεινα εὐθρονον Ἥῳ δῖαν.
 οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
 γίγνεται· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέροιο
 τάνων αἶ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἕασιν, 345 OT
 εἰ μή τις γρηῦς ἔστι παλαιή, κεδνὰ ἰδυῖα,
 ἢ τις δὴ τέτληκε τόσα φρεσὶν ὅσσα τ' ἐγὼ περ·
 τῆ δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμεῖο."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "ξεῖνε φίλ'· οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὦδε 350
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἴκετο δῶμα,
 ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·
 ἔστι δέ μοι γρηῦς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα
 ἢ κείνον δύστηνον εὐὲ τρέφεν ἢ δ' ἀτίταλλε,
 δεξαμένη χεῖρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ, 355 OT
 ἢ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστάσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 νίψον σοῖο ἄνακτος ὀμήλικα· καὶ που Ὀδυσσεὺς
 ἤδη τοιόσδ' ἔστι πόδας τοιόσδε τε χεῖρας·
 αἴψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν." 360
 ὡς ἄρ' ἔφη, γρηῦς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
 δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
 "ὦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
 ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοῦδέα θυμὸν ἔχοντα.
 οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ 365 OT
 πίονα μηρί' ἔκη' οὐδ' ἐξαίτους ἐκατόμβας,
 ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδους, ἀρώμενος ἦος ἴκοιο
 γῆράς τε λιπαρὸν θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
 νῦν δέ τοι οἴῳ πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφειψιόωντο γυναῖκες 370
 ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δῶμαθ' ἴκοιτο,
 ὡς σέθεν αἰ κύνες αἶδε καθειψιόωνται ἅπασαι,
 τάνων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλειείνων
 οὐκ ἐάας νίζειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἄνωγε
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια. 375 OT
 τῷ σε πόδας νίψω ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
 καὶ σέθεν εἵνεκ', ἐπεὶ μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
 κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅττι κεν εἴπω·
 πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπεῖριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 ἀλλ' οὐ πώ τινά φημι ἐοικότα ὦδε ιδέσθαι 380
 ὡς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ' Ὀδυσῆϊ ἔοικας."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν
 ἔμμεναι, ὡς σὺ περ αὐτῆ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις." 385 OT
 ὡς ἄρ' ἔφη, γρηῦς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόωντα
 τοῦ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
 ψυχρόν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

ἴζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·
 αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσατο, μὴ ἐλαβοῦσα 390
 οὐλήν ἀμφράσσαιτο καὶ ἀμφοδὰ ἔργα γένοιτο.
 νίζε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἐόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 οὐλήν, τὴν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῶ ὀδόντι
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἴας,
 μητρὸς ἐῆς πάτερ' ἐσθλόν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο 395 OT
 κλεπτοσύνη θ' ὄρκῳ τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
 ἀρνῶν ἢ δ' ἐρίφων· ὁ δὲ οἱ πρόφρων ἄμ' ὀπήδει.
 Αὐτόλυκος δ' ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον
 παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἦς· 400
 τὸν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
 παυομένῳ δόρπιοι, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 "Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο ὅττι κε θῆαι
 παιδὸς παιδὶ φίλω· πολυάρητος δέ τοί ἐστιν."
 τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· 405 OT
 "γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ' ὅττι κεν εἴπω·
 πολλοῖσιν γὰρ ἐγὼ γε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω,
 ἀνδράσιν ἢ δὲ γυναιξὶν ἀνά χθόνα πουλυβότειραν·
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἐγὼ γε,
 ὀππότε' ἂν ἠβήσας μητρῴϊον ἐς μέγα δῶμα 410
 ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασι,
 τῶν οἱ ἐγὼ δώσω καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω."
 τῶν ἔνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 χερσὶν τ' ἠσπάζοντο ἔπεσσί τε μελιχίοισι· 415 OT
 μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιφῶσ' Ὀδυσῆϊ
 κύσσω ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι
 δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
 αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον· 420
 τὸν δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὦπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
 ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης· 425 OT
 ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην, ἠμὲν κύνες ἢ δὲ καὶ αὐτοὶ
 υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς 430
 ἦεν· αἰπὸ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλη
 Παρνησοῦ, τάχα δ' ἴκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
 Ἥελιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας
 ἐξ ἀκαλαρρεῖταιο βαθυρροῦ Ὠκεανοῖο,
 οἱ δ' ἐς βῆσαν ἴκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν 435 OT
 ἴχνι' ἐρευνῶντες κύνες ἦῖσαν, αὐτὰρ ὄπισθεν
 υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἦεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.

ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
τὴν μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων, 440
οὔτε μιν Ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
οὔτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνὴ
ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖν,
ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο 445 OT
φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκῶς,
στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρότιστος Ὀδυσσεὺς
ἔσσυτ' ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
οὐτάμεναι μεμαῶς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
γουνὸς ὑπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι 450
λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτησε τυχῶν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῆ·
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο, 455 OT
ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
δῆσαν ἐπισταμένως, ἐπαοιδῆ δ' αἶμα κελαινὸν
ἔσχεθον, αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
εὖ ἰησάμενοι ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες 460
καρπαλίμως χαίροντα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμπον
εἰς Ἰθάκην. τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
χαῖρον νοστήσαντι καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
οὐλὴν ὅτι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσι εὖ κατέλεξεν
ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι, 465 OT
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἰάσιν Αὐτολύκοιο.
τὴν γρηῦς χεῖρεςσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα
γυνὼ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός,
ἄψ δ' ἐτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ. 470
τὴν δ' ἄμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα, τῷ δέ οἱ ὅσσε
δακρυόφι πλησθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
ἀψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
"ἦ μάλ' Ὀδυσσεὺς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἐγὼ γε
πρὶν ἔγνω, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι." 475 OT
ἦ καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἔοντα.
ἠ δ' οὔτ' ἀθρήσαι δύνατ' ἀντίη οὔτε νοῆσαι·
τῆ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι, 480
τῆ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσσον ἐρύσσατο φώνησέν τε.
"μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτῇ
τῷ σῶ ἐπὶ μαζῶ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογῆσας
ἦλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 485 OT
σίγα, μὴ τίς τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
ᾧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,

οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὀππότε ἂν ἄλλας
 δμῶας ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας." 490
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 "τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
 οἴσθα μὲν οἶον ἐμόν μένος ἔμπεδον οὐδ' ἐπιεικτόν,
 ἔξω δ' ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος ἢ ἐσίδηρος.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 495 OT
 εἴ χ' ὑπό σοι γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἷ νηλεΐτιδές εἰσι."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 "μαῖα, τίη δέ σὺ τὰς μυθήσῃ; οὐδέ τί σε χρὴ. 500
 εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἶσομ' ἐκάστην·
 ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν."
 ὡς ἄρ' ἔφη, γρη῏ς δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
 οἴσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
 αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ, 505 OT
 αὗτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 θερσόμενος, οὐλήν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 "ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
 καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἔσσεται ἡδέος ὦρη, 510
 ὄν τινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερός, καὶ κηδόμενόν περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
 ἦματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὄδυρομένη, γοῶσα,
 ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
 αὐτὰρ ἐπὴν νύξ ἔλθη, ἔλῃσι τε κοῖτος ἅπαντας, 515 OT
 κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 ὀξεῖαι μελεδῶνες ὄδυρομένην ἐρέθουσιν.
 ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη, χλωρῆς ἀηδῶν,
 καλὸν ἀείδησιν ἕαρος νέον ἵσταμένοιο,
 δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν, 520
 ἦ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν,
 παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῶ
 κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθιοιο ἄνακτος,
 ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἢ ἐμένω παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω, 525 OT
 κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε καὶ ὑπερεφές μέγα δῶμα,
 εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,
 ἦ ἤδη ἄμ' ἔπωμαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
 μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔδνα.
 παῖς δ' ἐμὸς ἦος ἔην ἔτι νήπιος ἡδὲ χαλίφρων, 530
 γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
 νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἦβης μέτρον ἰκάνει,
 καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 κτήσιος ἀσχαλόων, τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
 ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον. 535 OT
 χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
 ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα·
 ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης

πᾶσι κατ' αὐχένας ἤξε καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
ἀθρόοι ἐν μεγάροις, ὁ δ' ἐς αἰθέρα διᾶν ἀέρθη. 540
αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὄνειρῳ,
ἀμφὶ δ' ἔμ' ἠγερέθοντο εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαί,
οἴκτρ' ὀλοφυρομένην ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
ἄψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζειτ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ,
φωνῆ δὲ βροτῆ κατερήτυε φώνησέν τε· 545 OT
"ἴθάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
χῆνες μὲν μνηστῆρες, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω." 550
"ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιθεῖς ὕπνος ἀνήκε·
παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἦχι πάρος περ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ὦ γύναι, οὐ πῶς ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον 555 OT
ἄλλη ἀποκλίναντ', ἐπεὶ ἦ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
πέφραδ' ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
"ξεῖν', ἦ τοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι 560
γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὄνειρων·
αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
οἱ ῥ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες· 565 OT
οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
οἱ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὄϊομαι αἰνὸν ὄνειρον
ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 570
ἦδε δὴ ἠὼς εἴσι δυσώνυμος, ἦ μ' Ὀδυσῆος
οἴκου ἀποσχῆσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσιν
ἴστασχ' ἐξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
στάς δ' ὃ γε πολλὸν ἄνευθε διαρρίπτασκεν οἴστον. 575 OT
νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
ὃς δὲ κε ῥῆϊτατ' ἐντανύση βιὸν ἐν παλάμῃσι
καὶ διοϊστεύση πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τότε δῶμα
κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο· 580
τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὄϊομαι ἔν περ ὄνειρῳ."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄεθλον·
πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς, 585 OT
πρὶν τούτους τότε τόξον ἐϋξοον ἀμφαφύωντας
νευρὴν τ' ἐντανύσαι διοϊστεῦσαι τε σιδήρου."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

"εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι
τέρπειν, οὐδέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη. 590
ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἀϋπνοὺς ἔμμεναι αἰεὶ
ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
λέξομαι εἰς εὐνήν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται, 595 OT
αἰεὶ δάκρυσ' ἔμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ᾤχετ' ἐποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
ἔνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,
ἣ χαμάδις στορέσας ἣ τοι κατὰ δέμνια θέντων."
ὡς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, 600
οὐκ οἶη, ἅμα τῆ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
ἐς δ' ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἠδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Υ

αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεὺς·
κάμ μὲν ἀδέψητον βοήην στόρεσ', αὐτὰρ ὑπερθε
κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
ἔνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ 5 OY
κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταί δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
ἦϊσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
ἀλλήλησι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 10
ἠὲ μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
ἣ ἔτ' ἐῶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
ὑστατα καὶ πύματα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα
ἄνδρ' ἀγνοήσασ' ὑλάει μέμονέν τε μάχεσθαι, 15 OY
ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
"τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.
ἦματι τῷ ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθιε Κύκλωψ
ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις 20
ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο οἰόμενον θανέεσθαι."
ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνήρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο, 25 OY
ἐμπλεῖν κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰόλλη, μάλα δ' ὄκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
ὡς ἄρ' ὁ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων
ὄππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει
μοῦνος ἐὼν πολέσι. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη 30
οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·

στη δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
 "τίπτ' αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
 οἶκος μὲν τοι ὄδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ
 καὶ, πάϊς, οἶόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα." 35 ΟΥ
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ὄππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
 μοῦνος ἐών· οἱ δ' ἀξὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι. 40
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
 εἴ περ γὰρ κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
 πῆ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τά σε φράζεσθαι ἄνωγα."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "σχέτιε, καὶ μὲν τίς τε χερεῖονι πείθεθ' ἐταίρω, 45 ΟΥ
 ὅς περ θνητός τ' ἐστί καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδεν·
 αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπερές ἢ σε φυλάσσω
 ἐν πάντεσσι πόνοις, ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
 εἴ περ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες Ἄρηϊ, 50
 καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
 πάννουχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσεια ἤδη."
 ὣς φάτο, καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν,
 αὐτὴ δ' ἄψ ἐς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων. 55 ΟΥ
 εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 λυσιμελῆς, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα·
 κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὄν κατὰ θυμόν,
 Ἄρτεμιδι πρῶτιστον ἐπεύξατο διὰ γυναικῶν· 60
 "Ἄρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διός, αἴθε μοι ἤδη
 ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἔλοιο
 αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτα μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
 ἐν προχοῆς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὠκεανοῖο. 65 ΟΥ
 ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλα·
 τῆσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί, αἱ δ' ἐλίποντο
 ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτη
 τυρῶ καὶ μέλιτι γλυκερῶ καὶ ἠδέϊ οἴνῳ·
 Ἦρη δ' αὐτῆσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν 70
 εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἀγνή,
 ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
 εὔτ' Ἀφροδίτη διὰ προσέστιχε μακρὸν Ὀλυμπον,
 κούρης αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο--
 ἐς Δία τερπικέραυνον, ὁ γὰρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, 75 ΟΥ
 μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων--
 τόφρα δὲ τὰς κούρας ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο
 καὶ ῥ' ἔδοσαν στυγερῆσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
 ὡς ἔμ' ἀϊστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 ἠέ μ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα 80
 ὀσσομένη καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,

μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς εὐφραίνοιμι νόημα.
 ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὀπιότε κέν τις
 ἦματα μὲν κλαίῃ, πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
 νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν--ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων, 85 ΟΥ
 ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ--
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὄνειρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 τῆδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἵκελος αὐτῶ,
 τοῖος ἐὼν οἶος ἦεν ἅμα στρατῶ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη." 90
 ὡς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως.
 τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν
 ἦδη γιγνώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλήφι.
 χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν, 95 ΟΥ
 ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοεῖην
 θῆκε θύραζε φέρων, Διὶ δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών·
 "Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὕγρην
 ἦγες ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μ' ἐκακώσατε λίην,
 φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων 100
 ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω."
 ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς,
 αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
 φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς 105 ΟΥ
 πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι ἦατο ποιμένι λαῶν,
 τῆσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες
 ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
 αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὔδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν,
 ἠ δὲ μί' οὐπω παύετ', ἀφαιροτάτη δ' ἐτέτυκτο· 110
 ἠ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
 "Ζεῦ πάτερ, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
 ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεω τότε φαίνεις.
 κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῆ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω· 115 ΟΥ
 μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἦματι τῶδε
 ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινὴν,
 οἱ δὴ μοι καμάτῳ θυμαλγεί· γούνατ' ἔλυσαν
 ἄλφιτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δευπνήσειαν."
 ὡς ἄρ' ἔφη, χαῖρεν δὲ κληιδόνη δῖος Ὀδυσσεὺς 120
 Ζηνός τε βροντῆ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
 αἱ δ' ἄλλαι δμῶαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
 ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρη ἀκάματον πῦρ.
 Τηλέμαχος δ' εὐνήθεν ἀνίστατο, ἰσόθεος φώς,
 εἵματα ἐσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θέτ' ὤμῳ· 125 ΟΥ
 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξεί· χαλκῶ·
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπε·
 "μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 εὐνή καὶ σίτῳ, ἧ αὐτῶς κεῖται ἀκηδής; 130
 τοιαύτη γὰρ ἐμὴ μήτηρ, πινυτὴ περ εὐῶσα·

ἐμπλήγῃδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
"οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόω. 135 ΟΥ
οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός,
σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γάρ μιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτιοι καὶ ὕπνου μυμνήσκοιτο,
ἢ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῆσιν,
αὐτὰρ ὁ γ', ὥς τις πάμπαν οἴζυρος καὶ ἄποτμος, 140
οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
ἀλλ' ἐν ἀδειψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἴων
ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπέσσαμεν ἡμεῖς."
ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἔποντο. 145 ΟΥ
βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
ἢ δ' αὖτε δμωῆσιν ἐκέκλετο διὰ γυναικῶν,
Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
"ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
ῥάσσατέ τ', ἐν τε θρόνοις εὐποιήτοισι τάπητας 150
βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας
καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταῖ δὲ μεθ' ὕδωρ
ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο, 155 ΟΥ
ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέοντα, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή."
ὥς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
αἱ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,
αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
ἔς δ' ἦλθον δρηστῆρες Ἀχαιῶν. οἱ μὲν ἔπειτα 160
εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα, ταῖ δὲ γυναῖκες
ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συβώτης
τρεῖς σιάλους κατάγων, οἱ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.
καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἔρκεα καλὰ νέμεσθαι,
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μελιχίοισι· 165 ΟΥ
"ξεῖν', ἦ ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
ἦέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὥς τὸ πάρος περ;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
"αἱ γὰρ δὴ, Εὐμαιε, θεοὶ τισαῖατο λώβην,
ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται 170
οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν."
ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν.
αἶγας ἄγων αἱ πᾶσι μετέρεπον αἰπολίοισι,
δεῖπνον μνηστήρεσσι. δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες. 175 ΟΥ
καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·
"ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίζων, ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;
πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι οἴω 180
πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον

αἰτίσεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν."
 ὡς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 185 ΟΥ
 βουὴν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας.
 πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἳ τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς· 190
 "τίς δὴ ὄδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
 ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
 ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
 δύσμορος, ἣ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι·
 ἀλλὰ θεοὶ δυώωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους, 195 ΟΥ
 ὀππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσωνται οἷζύν."
 ἣ καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχει πολέεσσι. 200
 Ζεῦ πάτερ, οὐ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
 οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὶν δὴ γείνεαι αὐτός,
 μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
 ἴδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε
 μνησαμένῳ Ὀδυσῆος, ἐπεὶ καὶ κεῖνον οἴω 205 ΟΥ
 τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρα φάος ἠελίοιο.
 εἰ δ' ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσίην
 εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ. 210
 νῦν δ' αἰ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
 ἀνδρὶ γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
 τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναί σφισιν αὐτοῖς
 ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
 οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἤδη 215 ΟΥ
 κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
 αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν υἱὸς ἐόντος
 ἄλλων δῆμον ἰκέσθαι ἰόντ' αὐτῆσι βόεσσιν,
 ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον, αὐθι μένοντα 220
 βουσίην ἐπ' ἀλλοτρίησι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
 καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·
 ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἴομαι, εἴ ποθεν ἐλθὼν
 ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη." 225 ΟΥ
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφροني φωτὶ ἔοικας,
 γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
 τοῦνεκά τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμοῦμαι·
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα 230
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,

ἧ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι, αἶ κ' ἐθέλησθα,
κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ· 235 ΟΥ
"αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·
γνοίης χ' οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἐπονται."
ὥς δ' αὐτως Εὐμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι
νοσστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, 240
μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις,
αἰετὸς ὑψηπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.
τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
"ὦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἤδε γε βουλή, 245 ΟΥ
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός."
ὥς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
οἱ δ' ἰέρευον οἷς μεγάλους καὶ πίνοντας αἶγας, 250
ἴρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·
σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων, ἐν δέ τε οἶνον
κρητῆρσιν κερόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
σῆτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἐφρονόει δὲ Μελανθεύς. 255 ΟΥ
οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
ἐντὸς εὖσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον οὐδόν,
δίφρον ἀεικέλιον καταθεις ὀλίγην τε τράπεζαν·
πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν 260
ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
"ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
κερτομίας δὲ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὗ τοι δήμιός ἐστιν
οἶκος ὄδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτίσατο κείνος. 265 ΟΥ
ὕμεῖς δέ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνλιπῆς
καὶ χειρῶν, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται."
ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπίθεος υἱός· 270
"καὶ χαλεπὸν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν."
ὥς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων. 275 ΟΥ
κῆρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἐκατόμβην
ἤγον· τοὶ δ' ἀγέροντο κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
ἄλσος ὑπο σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα· 280
πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο

ἴσην, ὡς αὐτοὶ περ ἐλάγχανον· ὡς γὰρ ἀνώγει
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θεῖοιο.
 μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον 285 ΟΥ
 δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδώς,
 Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμη δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν·
 ὅς δὴ τοι κτεάτεσσι πεπορθὼς θεσπεσίοισι
 μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα. 290
 ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·
 "κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω·
 μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
 ἴσην· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἴκηται. 295 ΟΥ
 ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξεῖνιον, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 ἦε λοετροχόῳ δῶη γέρας ἠέ τῷ ἄλλῳ
 δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο."
 ὡς εἰπὼν ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ.
 κείμενον ἐκ κανέοιο λαβῶν· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς 300
 ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν, μείδησε δὲ θυμῷ
 σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ·
 "Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
 οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός. 305 ΟΥ
 ἦ γὰρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
 καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατῆρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
 ἐνθάδε. τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
 φαινέτω· ἦδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα. 310
 ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες,
 μήλων σφαζομένων οἴνοιο τε πινομένοιο
 καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
 ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·
 εἰ δ' ἦδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ, 315 ΟΥ
 καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἶη
 τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράασθαι,
 ξείνους τε στυφελιζομένους δμῶας τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ· 320
 ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο. 325 ΟΥ
 Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
 ἦπιον, εἴ σφωῖν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέροισιν.
 ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐώλπει
 νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
 τόφρ' οὐ τις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν ἰσχέμεναί τε 330
 μνηστῆρας κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,

εἰ νόστισ' Ὀδυσσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα·
 νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὃ τ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε, σῆ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
 γήμασθ' ὅς τις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν, 335 ΟΥ
 ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμῃαι,
 ἔσθων καὶ πίνων, ἢ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 "οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
 ὅς που τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται ἢ ἀλάληται, 340
 οὐ τι διατρίβω μητρὸς γάμον, ἀλλὰ κελεύω
 γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
 αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάρου διεσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν."
 ὣς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἄσβεστον γέλω ὤρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
 οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελοίων ἀλλοτρίοισιν,
 αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφέων
 δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠίετο θυμός.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής· 350
 "ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
 εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα.
 οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί,
 αἷματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμοι·
 εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή, 355 ΟΥ
 ἰεμένων Ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἠέλιος δὲ
 οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς."
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασαν.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν·
 "ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθῶς. 360
 ἀλλά μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
 εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ εἴσκει."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 "Εὐρύμαχ', οὐ τί σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
 εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω 365 ΟΥ
 καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικῆς.
 τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὕμῃν
 ἐρχόμενον, τό κεν οὐ τις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
 μνηστῆρων, οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
 ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε." 370
 ὣς εἰπὼν ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων,
 ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρόωντες
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξεῖνοισι γελώωντες·
 ὧδε δὲ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων· 375 ΟΥ
 "Τηλέμαχ', οὐ τις σεῖο κακοξινώτερος ἄλλος·
 οἶον μὲν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
 ἔμπαιον οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτως ἄχθος ἀρούρης.
 ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὔτος ἀνέστη μαντεύεσθαι. 380
 ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἶη·

τοὺς ξείνους ἐν νηϊ πολυκληϊδι βαλόντες
ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι."
ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων,
ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰεὶ, 385 ΟΥ
ὀππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
ἢ δὲ κατ' ἀντηστὶν θεμένη περικαλλέα δίφρον
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουεν.
δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο 390
ἠδὺ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἰέρευσαν·
δόρπου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
οἶον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερός ἀνὴρ
θησέμεναι· πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Φ

τῆ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρωνι Πηνελοπείη,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον
ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσετο οἶο δόμοιο, 5 ΟΦ
εἶλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείη
καλὴν χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἔσχατον· ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος. 10
ἔνθα δὲ τόξον κεῖτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη
ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοι,
δῶρα τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν 15 ΟΦ
οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος. ἦ τοι Ὀδυσσεὺς
ἦλθε μετὰ χρεῖτος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
νηυσὶ πολυκληῖσι τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
τῶν ἔνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς 20
παιδνὸς ἑών· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
αἶ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο,
ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον, 25 ΟΦ
φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπίστορα ἔργων,
ὅς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ὧ ἐνὶ οἴκῳ,
σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ἠδέεσσαι' οὐδὲ τράπεζαν,
τὴν ἦν οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν,
ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι. 30
τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδί
κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι.
τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὄξυ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,

ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζη 35 ΟΦ
 γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφεν
 Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὃς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐ ποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
 ἤρεϊτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνήμα ξείνοιο φίλοιο 40
 κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἦς ἐπὶ γαίης.
 ἢ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
 οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσετο, τὸν ποτε τέκτων
 ξέσσαν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν, 45 ΟΦ
 ἐν δὲ σταθμούς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς,
 αὐτίκ' ἄρ' ἢ γ' ἰμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 ἐν δὲ κληῖδ' ἤκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
 ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠὔτε ταῦρος
 βοσκομένος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
 πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα. 50
 ἢ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ· ἔνθα δὲ χηλοὶ
 ἔστασαν, ἐν δ' ἄρα τῆσι θυώδεα εἶματ' ἔκειτο.
 ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
 αὐτῷ γωρυτῷ, ὃς οἱ περὶκειτο φαεινός.
 ἐζομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα, 55 ΟΦ
 κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην
 ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοι. 60
 τῆ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
 κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
 ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα. 65 ΟΦ
 ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
 αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον·
 "κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
 ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
 ἀνδρὸς ἀποικομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην 70
 μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
 ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον.
 θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
 ὃς δέ κε ῥῆϊτατ' ἐντανύση βιὸν ἐν παλάμῃσι 75 ΟΦ
 καὶ διοῖστεύση πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τότε δῶμα
 κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὄϊομαι ἐν περ ὄνειρῳ."
 ὣς φάτο, καὶ ῥ' Εὐμαῖον ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν, 80
 τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
 δακρύσας δ' Εὐμαῖος ἐδέξατο καὶ κατέθηκε·
 κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·

"νήπιοι ἀγροῖῶται, ἐφημέρια φρονέοντες, 85 ΟΦ
 ἃ δειλώ, τί νυ δάκρυ κατεΐβετον ἠδὲ γυναικί
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνετον; ἦ τε καὶ ἄλλως
 κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
 ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
 κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε, 90
 μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον· οὐ γὰρ οἴω
 ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐϋξοον ἐντανύεσθαι.
 οὐ γὰρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
 οἶος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα,
 καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα." 95 ΟΦ
 ὡς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἐώλπει
 νευρὴν ἐντανύσειν διοῖστεύσειν τε σιδήρου.
 ἦ τοι οἴστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
 ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν τότε ἀτίμα
 ἦμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὄρνυε πάντας ἐταίρους. 100
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
 μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
 ἄλλω ἄμ' ἔψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·
 αὐτὰρ ἐγὼ γελῶω καὶ τέρπομαι ἄφρονα θυμῷ. 105 ΟΦ
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
 οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
 οὔτε Πύλου ἱερῆς οὔτ' Ἄργεος οὔτε Μυκίτης·
 οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης·
 καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρος αἴνου; 110
 ἀλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρέλκετε μηδ' ἔτι τόξου
 δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
 καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
 εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοῖστεύσω τε σιδήρου,
 οὐ κέ μοι ἀχνυμένω τάδε δώματα πότνια μήτηρ 115 ΟΦ
 λείποι ἄμ' ἄλλω ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
 οἶός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι."
 ἦ καὶ ἀπ' ὤμοιῖν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν
 ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
 πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας 120
 πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
 ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
 ὡς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πῶ ποτ' ὀπώπει.
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζε.
 τρὶς μὲν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων, 125 ΟΦ
 τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελόμενος τό γε θυμῷ,
 νευρὴν ἐντανύειν διοῖστεύσειν τε σιδήρου.
 καὶ νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίη τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἰέμενόν περ.
 τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο· 130
 "ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικος,
 ἠὲ νεώτερός εἰμι καὶ οὐ πῶ χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη.
 ἀλλ' ἄγεθ', οἳ περ ἐμεῖο βίη προφερέστεροί ἐστε,

τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον." 135 ΟΦ
 ὡς εἰπὼν τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμᾶζε,
 κλίνας κολλητῆσιν ἐυξέστης σανίδεσσιν,
 αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῆ προσέκλινε κορώνῃ,
 ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζειτ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 140
 "ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταῖροι,
 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἴνοχοεῦει."
 ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἴνοπος υἱός,
 ὃ σφι θυσοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν 145 ΟΦ
 ἴζε μυχοίτατος αἰέν· ἀτασθαλία δέ οἱ οἴῳ
 ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·
 ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκὺ.
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζεν,
 οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γὰρ κάμε χειῖρας ἀνέλκων 150
 ἀτρίπτους ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηστήρσιν ἔειπεν·
 "ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
 πολλοὺς γὰρ τότε τόξον ἀριστήας κεκαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστι
 τεθνάμεν ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἔνεκ' αἰεὶ 155 ΟΦ
 ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
 νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ
 γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεῆος παράκοιτιν.
 αὐτὰρ ἐπὶν τόξου πειρήσεται ἠδὲ ἴδηται,
 ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων 160
 μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἠ δὲ κ' ἔπειτα
 γῆμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι."
 ὡς ἄρ' ἐφώνησεν καὶ ἀπὸ ἔο τόξον ἔθηκε,
 κλίνας κολλητῆσιν ἐυξέστης σανίδεσσιν,
 αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῆ προσέκλινε κορώνῃ, 165 ΟΦ
 ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζειτ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε, --νεμεσῶμαι δέ τ' ἀκούων--
 εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστήας κεκαδήσει 170
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
 οὐ γὰρ τοί σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
 οἶόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ οἴστῶν·
 ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστήρες ἀγαυοί."
 ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν· 175 ΟΦ
 "ἄγρει δὴ, πῦρ κῆρον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
 ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
 τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον." 180
 ὡς φάθ', ὃ δ' αἴψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ,
 πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
 τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο

έντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν. 185 ΟΦ
Ἄντινοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
ἀρχοὶ μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἕξοχ' ἄριστοι.
τῷ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἅμφω
βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσεύς·
ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἦλυθε δῖος Ὀδυσσεύς. 190
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
φθεγξάμενός σφε ἔπεσσι προσηύδα μελιχίοισι·
"βουκόλε καὶ σύ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
ποῖοί κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι 195 ΟΦ
ὧδε μάλ' ἐξαπίνης καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνεΐκαι;
ἦ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ' ἦ Ὀδυσῆϊ;
εἴπαθ' ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
"Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ, 200
ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
γνοίης χ' οἴη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται."
ὡς δ' αὐτῶς Εὐμαιοὺς ἐπέυχετο πᾶσι θεοῖσι
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω, 205 ΟΦ
ἐξαυτίς σφε ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπεν·
"ἔνδον μὲν δὴ ὄδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας
ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
γινώσκω δ' ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἰκάνω
οἴοισι δμῶων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα 210
εὐξαμένου ἐμὲ αὐτίς ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι.
σφῶϊν δ', ὡς ἔσεται περ, ἀληθείην καταλέξω.
εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστήρας ἀγαυούς,
ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ' ὀπάσσω
οἰκία τ' ἐγγυὺς ἐμῆτο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα 215 ΟΦ
Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
εἰ δ' ἄγε δὴ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
ὄφρα μ' εὐ γνῶτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
οὐλήν, τὴν ποτέ με σῶς ἦλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἰάσιν Αὐτολύκοιο." 220
ὡς εἰπὼν ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
κλαῖον ἄρ' ἅμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφροσι χεῖρε βαλόντε,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους
ὡς δ' αὐτῶς Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε. 225 ΟΦ
καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδου φάος ἠελίοιο,
εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε·
"παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μὴ τις ἴδηται
ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.
ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες, 230
πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστήρες ἀγαυοί,
οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
ἀλλὰ σύ, δῖ' Εὐμαιοῦ, φέρων ἀνά δώματα τόξον

έν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι, εἰπεῖν τε γυναίξϊ 235 ΟΦ
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
ἦν δέ τις ἦ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούση
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργω.
σοὶ δέ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς 240
κληῖσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι."
ὡς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη·
ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα, 245 ΟΦ
θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὡς
ἐντανύσαι δύνατο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶρος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
"ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
οὐ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ· 250
εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
ἀμφιάλω Ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλησιν πολίεσσιν·
ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὃ τ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
τόξον· ἐλεγχείῃ δέ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι." 255 ΟΦ
τὸν δ' αὐτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
"Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοεῖς δέ καὶ αὐτός.
νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
ἀγνή· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἔκηλοι
κάτθεται· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἶ κ' εἰῶμεν ἅπαντας 260
ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὄϊω,
ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα·
ἠῶθεν δέ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν, 265 ΟΦ
αἴγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξω
τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον."
ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος.
τοῖσι δέ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν, 270
κοῦροι δέ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' ὅσον ἠθελε θυμός,
τοῖς δέ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης· 275 ΟΦ
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Εὐρύμαχον δέ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε,
νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δέ θεοῖσιν·
ἠῶθεν δέ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλησιν. 280
ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε τόξον εὖξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, ἦ μοι ἔτ' ἐστὶν
ἶς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
ἦ ἤδη μοι ὄλεσσαν ἄλλη τ' ἀκομιστὴ τε."

ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν, 285 ΟΦ
 δείσαντες μὴ τόξον εὖξοον ἐντανύσειεν.
 Ἄντινος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 "ἄδειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί·
 οὐκ ἀγαπᾶς ὃ ἔκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
 δαίνυσσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις 290
 μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
 ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 οἴνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
 βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλη μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
 οἴνος καὶ Κένταυρον, ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα, 295 ΟΦ
 ἄσ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
 ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνω,
 μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο·
 ἦρωας δ' ἄχος εἶλε, διέκ προθύρου δὲ θύραζε
 ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλεῖ χαλκῶ 300
 ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες· ὃ δὲ φρεσὶν ἦσιν ἀασθεῖς
 ἦϊεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονοι θυμῶ.
 ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
 οἱ δ' αὐτῶ πρώτῳ κακὸν εὖρετο οἰνοβαρείων.
 ὡς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφάυσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον 305 ΟΦ
 ἐντανύσης· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
 εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὐ τι σαώσεται· ἀλλὰ ἔκηλος
 πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισιν." 310
 τὸν δ' αὐτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "Ἄντινο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται·
 ἔλπει, αἶ χ' ὃ ξεῖνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
 ἐντανύσῃ χερσὶν τε βίηφί τε ἦφι πιθήσας, 315 ΟΦ
 οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἐὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
 οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσι ἐολπεί·
 μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
 ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν."
 τὴν δ' αὐτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ἠῦδα· 320
 "κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 οὐ τί σε τόνδ' ἄξεσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
 ἀλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
 μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
 ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν 325 ΟΦ
 μνῶνται, οὐδέ τι τόξον εὖξοον ἐντανύουσιν·
 ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ῥῆϊδίως ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 ὡς ἐρέουσ', ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο."
 τὸν δ' αὐτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 330
 "Εὐρύμαχ', οὐ πῶς ἔστιν εὐκλεῖας κατὰ δῆμον
 ἔμμεναι οἱ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
 ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;
 οὔτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐπηγής,

πατρός δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὐχεται ἔμμεναι υἱός. 335 ΟΦ
ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον εὐξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κέ μιν ἐντανύση, δῶη δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
δώσω δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν, 340
καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ' ὄππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει."
τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
"μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὐ τις ἐμεῖο
κρείσσω, ᾧ κ' ἐθέλω, δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι, 345 ΟΦ
οὔθ' ὄσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
οὔθ' ὄσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβότοιο·
τῶν οὐ τίς μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἴ κ' ἐθέλωμι
καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναί τάδε τόξα φέρεσθαι.
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε, 350
ἰστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεςσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ."
ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ. 355 ΟΦ
ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἠδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός·
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν· 360
ὧδε δέ τις εἵπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
"πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ἕσσει κύνες ταχέες κατέδονται
οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι." 365 ΟΦ
ὡς φάσαν, αὐτὰρ, ὁ θῆκε φέρων αὐτῇ ἐνὶ χώρῃ,
δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
"ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις
μή σε καὶ ὀπλότερός περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι, 370
βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
αἶ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασι,
μνηστῆρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερος εἶην·
τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται." 375 ΟΦ
ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασσαν
μνηστῆρες, καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφροني θῆκε παραστάς.
ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν· 380
"Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούση
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε

προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργω." 385 ΟΦ
 ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τῆ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,
 κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐ ναιεταόντων.
 σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
 κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
 κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης 390
 βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἦϊεν αὐτός·
 ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἦδη τόξον ἐνώμα
 πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν ἀποιχομένοιο ἄνακτος. 395 ΟΦ
 ὧδε τις εἵπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 "ἦ τις θηητῆρ καὶ ἐπὶ κλοπος ἔπλετο τόξων·
 ἦ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται
 ἦ ὃ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὡς ἐνὶ χερσὶ
 νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης." 400
 ἄλλος δ' αὖ εἵπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 "αἶ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν
 ὡς οὐτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι."
 ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ, 405 ΟΦ
 ὡς ὄτ' ἀνήρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
 ῥῆϊδίως ἐτάνυσσε νέω περὶ κόλλοπι χορδῆν,
 ἄψας ἀμφοτέρωθεν εὐστρεφὲς ἔντερον οἴος,
 ὡς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 δεξιτερῇ ἄρα χειρὶ λαβῶν πειρήσατο νευρῆς· 410
 ἠ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδῆν.
 μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς
 ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων·
 γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὅττι ῥά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω· 415 ΟΦ
 εἶλετο δ' ὠκὺν οἰστόν, ὃ οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
 κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
 τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἐλὼν ἔλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἰστόν 420
 ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 πρώτης στειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
 ἰὸς χαλκοβαρῆς· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπε·
 "Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 ἦμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον οὐδέ τι τόξον 425 ΟΦ
 δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
 οὐχ ὡς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 νῦν δ' ὦρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
 ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
 μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός." 430
 ἦ καὶ ἐπ' ὄφρυσιν νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
 ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχρῃ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 παρ θρόνον ἐστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Χ

αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
ἰὼν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἴστοις
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
"οὔτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται· 5 OX
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐ πῶ τις βάλεν ἀνὴρ,
εἴσομαι, αἶ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων."
ἦ καὶ ἐπ' Ἀντινόφῳ ἰθύνετο πικρὸν οἴστον.
ἦ τοι ὁ καλὸν ἄλειςον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε,
χρῦσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα, 10
ὄφρα πίσι οἴνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἶη,
οἷ τεύξειν θανάτον τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
τὸν δ' Ὀδυσσεύς κατὰ λαίμων ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ, 15 OX
ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἦλυθ' ἀκωκῆ.
ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
βλημένου, αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ εἶο τράπεζαν
ᾧσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε· 20
σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δῶμαθ', ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοσε παπταίνοντες εὐδμήτους ποτὶ τοίχους·
οὐδέ πη ἀσπίς ἔην οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἐλέσθαι. 25 OX
νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσι·
"ξείνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες ὃς μέγ' ἄριστος
κούρων εἶν' Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται." 30
ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπεὶ ἦ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,
ὡς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ᾧ κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι 35 OX
δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
δμῶῃσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
αὐτοῦ τε ζῶοντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
οὔτε θεοὺς δεῖσαντες, οἷ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι· 40
νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται."
ὡς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν·
πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
"εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας, 45 OX
ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπας, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,

Ἄντινοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
 οὗ τι γάμου τόσσον κεχηρμένος οὐδὲ χατίζων, 50
 ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,
 ὄφρ' Ἴθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύοι
 αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας,
 νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται, σὺ δὲ φεῖδεις λαῶν
 σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὀπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον, 55 OX
 ὅσσα τοι ἐκπέτοται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισι,
 τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
 χαλκὸν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰς ὃ κε σὸν κῆρ
 ἰανθῆ· πρὶν δ' οὗ τι νεμεσητὸν κεχολῶσθαι."
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 60
 "Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 ὅσσα τε νῦν ὑμῖν ἐστὶ καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 οὐδέ κεν ὧς ἔτι χειῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι 65 OX
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
 ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι οἶομαι αἰπὺν ὄλεθρον."
 ὧς φάτο, τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·
 "ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χειῖρας ἀάπτους, 70
 ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον εὐξοὸν ἠδὲ φαρέτρην,
 οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰς ὃ κε πάντας
 ἄμμε κατακτείνει· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
 φάσανά τε σπάσσασθε καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
 ἰὼν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν 75 OX
 ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
 ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστῃ, βοῆ δ' ὤκιστα γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο."
 ὧς ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσανον ὄξυ
 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ 80
 σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἀμαρτῆ δῖος Ὀδυσσεύς
 ἰὼν ἀποπροΐει, βάλε δὲ στήθος παρὰ μαζόν,
 ἐν δὲ οἱ ἦπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 φάσανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρηδῆς δὲ τραπέζῃ
 κάππεσεν ἰδνωθεὶς, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε 85 OX
 καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
 θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
 λακτίζων ἐτίνασσε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλὺς.
 Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος εἰείσατο κυδαλίμοιο
 ἀντίος ἀΐξας, εἴρυτο δὲ φάσανον ὄξυ, 90
 εἴ πως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
 Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δουρὶ
 ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
 δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἦλασε παντὶ μετώπῳ.
 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος 95 OX
 αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δῖε μὴ τις Ἀχαιῶν
 ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἠέ ἐλάσειε
 φασγάνῳ ἀΐξας ἠὲ προπρηγέα τύψας.

βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 100
"ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε
καὶ κυνέην πάγχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν
αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτη
καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105 OX
"οἷσε θέων, ἦός μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἴστοί,
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἔοντα."
ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ 110
καὶ πίσυρας κυνέας χαλκῆρας ἵπποδασειάς·
βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ' δύσετο χαλκόν·
ὥς δ' αὐτῶς τὸ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά,
ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην. 115 OX
αὐτὰρ ὁ γ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί.
τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ οἴστεύοντα ἄνακτα,
τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὔσταθέος μεγάρου 120
ἔκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύο κεκορυθμένα χαλκῷ. 125 OX
ὀρσοθύρη δὲ τις ἔσκεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ,
ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὔσταθέος μεγάρου
ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
ἔσταότ' ἀγχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίγνεται ἔφορμή. 130
τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
"ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη
καὶ εἴποι λαοῖσι, βοῆ δ' ὠκιστα γένοιτο;
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν· 135 OX
"οὐ πῶς ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἀγχι γὰρ αἰνῶς
αὐλῆς καλὰ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
καὶ χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκῳ θωρηχθῆναι
ἐκ θαλάμου· ἔνδον γάρ, ὅτομαι, οὐδέ πη ἄλλη 140
τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός."
ὣς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
εἰς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάρου.
ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα
καὶ τόσσας κυνέας χαλκῆρας ἵπποδασειάς· 145 OX
βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστήρσιν ἔδωκεν.
καὶ τότε Ὀδυσσεύς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
ὥς περιβαλλομένους ἶδε τεύχεα χερσὶ τε δοῦρα

μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 150
 "Τηλέμαχ', ἧ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἠὲ Μελανθεύς."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 "ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τότε γ' ἤμβροτον--οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος--ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν 155 OX
 κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὐμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο
 καὶ φράσαι ἢ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τάδε ῥέζει,
 ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἴω."
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, 160
 βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 οἷσων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβός,
 αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνὴρ, ὃν οἴομεθ' αὐτοί, 165 OX
 ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
 ἢ μιν ἀποκτείνω, αἶ κε κρείσσων γε γένωμαι,
 ἢ ε σοὶ ἐνθάδ' ἄγω, ἴν' ὑπερβασίας ἀποτίση
 πολλάς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῶ ἐνὶ οἴκῳ."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 170
 "ἦ τοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 σχήσομεν ἐντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας.
 σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
 ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε,
 σειρῆν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε 175 OX
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχη."
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
 βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
 ἦ τοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα, 180
 τὼ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
 εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 τῆ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 τῆ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον, πεπαλαγμένον ἄζη,
 Λαέρτεω ἦρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε· 185 OX
 δὴ τότε γ' ἦδη κεῖτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων·
 τὼ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ' ἐλέτην ἔρυσάν τε μιν εἶσω
 κουρίζ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ,
 σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγέϊ δεσμῶ
 εὔ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὡς ἐκέλευσεν 190
 υἱὸς Λαέρταο, πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 σειρῆν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν πέλασάν τε δοκοῖσι.
 τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 "νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, 195 OX
 εὐνήν ἑνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς σε ἔοικεν·
 οὐδέ σε γ' ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
 λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἠνίκ' ἀγινεῖς

αἴγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι."
ὡς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεὶς ὀλοῶ ἐνὶ δεσμῶ· 200
τῷ δ' ἔς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινὴν,
βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.
ἔνθα μένος πνεύοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη, 205 OX
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ μῦθον ἔειπε·
"Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνησαί δ' ἐτάριοι φίλοιο,
ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὀμηλικίην δέ μοι ἔσσι."
ὡς φάτ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην. 210
μνηστήρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι·
πρῶτος τὴν γ' ἐνένιπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
"Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπετίθησιν Ὀδυσσεὺς
μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δέ οἱ αὐτῶ.
ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἴω· 215 OX
ὀππότε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱόν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃαι, οἷα μενοιναῖς
ἔρδειν ἐν μεγάροισι· σῶ δ' αὐτοῦ κράτι τίσεις.
αὐτὰρ ἐπὶν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῶ,
κτήμαθ' ὀπόσσα τοί ἐστι, τὰ τ' ἐνδοθι καὶ τὰ θύρηφι, 220
τοῖσιν Ὀδυσσεύος μεταμίζομεν· οὐδέ τοι υἷας
ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδέ θυγάτρας
οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστῳ πολεύειν."
ὡς φάτ', Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
νεΐκεσσαν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν· 225 OX
"οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον οὐδέ τις ἀλκή
οἷη ὄτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῳ εὐπατερεΐη,
εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμές αἰεὶ,
πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι,
σῆ δ' ἦλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια. 230
πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν τε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,
ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἴστασο καὶ ἴδε ἔργον,
ὄφρ' εἰδῆς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν
Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν." 235 OX
ἦ ῥα, καὶ οὐ πῶ πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
ἡμὲν Ὀδυσσεύος ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
ἔζετ' ἀνάτξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην. 240
μνηστήρας δ' ὠτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης Πόλυβός τε δαΐφρων·
οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῆ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
ὅσσοι ἔτ' ἔζων περί τε ψυχῶν ἐμάχοντο· 245 OX
τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
"ὦ φίλοι, ἤδη σήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·

καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγµατα εἰπών,
οἱ δ' οἴοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι. 250
τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἐφίετε δούρατα μακρά,
ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσαστ', αἶ κέ ποθι Ζεὺς
δῶη Ὀδυσσῆα βλῆσθαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσησιν."
ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευεν, 255 OX
ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη,
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάρου
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων, 260
τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολὺτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
"ὦ φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκοντίσαι, οἷ μεμάασιν
ἡμέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν."
ὥς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὄξεα δοῦρα 265 OX
ἅντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.
οἱ μὲν ἐπειθ' ἅμα πάντες ὀδάξ ἔλον ἄσπετον οὐδας,
μνηστήρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάρου μυχόνδε· 270
τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.
αὗτις δὲ μνηστήρες ἀκόντισαν ὄξεα δοῦρα
ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάρου
βεβλήκειν, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν· 275 OX
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἄκρον δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὐμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
ῶμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πῖπτε δ' ἔραζε. 280
τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὄξεα δοῦρα.
ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285 OX
βεβλήκει πρὸς στήθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
"ὦ Πολυθερσεΐδη φιλοκέρτομε, μὴ ποτε πάμπαν
εἴκων ἀφραδῆς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν
μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὄν ποτ' ἔδωκας 290
ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ δόμον κάτ' ἀλγτεύοντι."
ἦ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὔτα
δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν· 295 OX
ἤριπε δὲ πρηγῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευ
ὕψοθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.

οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὡς ἀγελαῖαι·
τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν 300
ῶρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
οἱ δ' ὡς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
ἔξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι·
ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἴενται,
οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκή 305 OX
γίγνεται οὐδὲ φυγή· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·
ὡς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικῆς
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦε.
λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων, 310
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"γουνουῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο καί μ' ἐλέησον·
οὐ γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἰπεῖν οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι. 315 OX
ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἅπο χειρας ἔχεσθαι·
τῷ καὶ ἀτασθαλίησιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος οὐδὲν ἐοργῶς
κείσομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320
"εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχεα εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι
τηλοῦ ἔμοι νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι·
τῷ οὐκ ἂν θανάτῳ γε δυσηλεγέα προφύγοισθα." 325 OX
ὡς ἄρα φωνήσας ξίφος εἶλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
κτεινόμενος· τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δ' ἔτ' αἰοιδὸς ἀλύσκανε κῆρα μέλαιναν, 330
Φήμιος, ὃς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
ἔσθη δ' ἐν χεῖρεσσὶν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἢ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν
ἐρκείου ἴζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ 335 OX
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκηναν,
ἢ γούνων λίσσοιτο προσαιῖζας Ὀδυσῆα.
ᾧδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων ἄψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
ἢ τοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε 340
μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου,
αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσαιῖζας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"γουνουῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο καί μ' ἐλέησον·
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν αἰοιδὸν 345 OX
πέφνης, ὃς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραείδειν

ὡς τε θεῶ· τῷ με λιλαίεο δειροτομήσαι.
 καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, 350
 ὡς ἐγὼ οὐ τι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον οὐδὲ χατίζων
 πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαΐτας,
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη."
 ὡς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο,
 αἶψα δ' ἐὼν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγυς ἐόντα· 355 OX
 "ἴσχεο μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῶ·
 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ
 οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος,
 εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἠὲ συβώτης,
 ἠὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα." 360
 ὡς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
 πεπτηῶς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 ἔστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοεῖην
 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐζας λάβε γούνων, 365 OX
 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὄδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο εἰπὲ δὲ πατρὶ
 μὴ με περισθενέων δηλήσεται ὀξεῖ χαλκῶ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἳ οἳ ἔκειρον
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον." 370
 τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "θάρσει, ἐπεὶ δὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
 ὄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἵτησθα καὶ ἄλλῳ,
 ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείνων.
 ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔζεσθε θύραζε 375 OX
 ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὄττεό με χρή."
 ὡς φάτο, τῷ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κίοντε,
 ἐζέστην δ' ἄρα τῷ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
 πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένῳ αἰεὶ. 380
 πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἐὼν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
 ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίησι
 πεπτεῶτας πολλούς, ὥστ' ἰχθύας, οὓς θ' ἀλιῆες
 κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης 385 OX
 δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῶ· οἳ δέ τε πάντες
 κύμαθ' ἀλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται·
 τῶν μὲν τ' Ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
 "Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 ὄφρα ἔπος εἵπωμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν."
 ὡς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρὶ,
 κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 "δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηὺ παλαιγενές, ἠ τε γυναικῶν 395 OX
 δμῳάων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
 ἔρχεο· κικλήσκει σε πατήρ ἐμός, ὄφρα τι εἵπη."
 ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,

ὤϊζεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
 βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν. 400
 εὔρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν,
 αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὥστε λέοντα,
 ὃς ῥά τε βεβρωκῶς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
 πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθός τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
 αἱματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὧπα ιδέσθαι. 405 OX
 ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.
 ἦ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἶμα,
 ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένην περ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 410
 "ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε καὶ ἴσχεο μηδ' ὀλόλυξε·
 οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
 τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα·
 οὐ τίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο· 415 OX
 τῷ καὶ ἀτασθαλίησιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
 ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
 αἳ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἷ νηλεΐτιδές εἰσιν."
 τὸν δ' αὐτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω. 420
 πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 δμωαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 εἴριά τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι·
 τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 οὗτ' ἐμὲ τίουσαι οὗτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425 OX
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἐ μήτηρ
 σημαίνειν εἶασκεν ἐπὶ δμωῆσι γυναίξιν.
 ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
 εἶπω σῆ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς 430
 "μή πω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἶπε γυναίξιν
 ἐλθέμεν, αἳ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο."
 "ὥς ἄρ' ἔφη, γρηῦς δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
 ἀγγελέουσα γυναίξι καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι.
 αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην 435 OX
 εἰς ἔκαλεσσάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 αὐτὰρ ἐπὶν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε, 440
 δμωὰς ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰς ὃ κε πασέων
 ψυχὰς ἐξαφέλησθε καὶ ἐκλελάθωντ' Ἀφροδίτης,
 τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον μίσγοντό τε λάθρη." 445 OX
 "ὥς ἔφαθ', αἳ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
 αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνηῶτας,

κάδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς 450
αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
ὔδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο 455 OX
ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
δμωὰς δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὐ πῶς ἦεν ἀλύξαι. 460
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχ' ἀγορεύειν·
"μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
τάων, αἶ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνειδέα χεῦαν
μητέρι θ' ἡμετέρῃ παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον."
ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πείσμα νεὸς κυανοπρόροιο 465 OX
κίονος ἐξάψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο,
ὑψὸς ἐπεντανύσας, μὴ τις ποσὶν οὔδας ἴκοιτο.
ὣς δ' ὅτ' ἂν ἦ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἐστήκη ἐνὶ θάμνῳ,
αὔλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος, 470
ὣς αἶ γ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
δειρῆσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ οὐ τι μάλα δῆν.
ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλεῖ χαλκῶ 475 OX
τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῶ.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονισάμενοι χεῖράς τε πόδας τε
εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ἔργον·
αὐτὰρ ὁ γε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν· 480
"οἷσε θέειον, γρηῦ, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,
ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 485 OX
"ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔειπες,
ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω,
μηδ' οὔτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὦμους
ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἶη."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 490
"πῦρ νῦν μοι πρότιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω."
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φίλην τροφὸς Εὐρύκλεια,
ἦνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
εὔ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
γρηῦς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος 495 OX
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι·
αἶ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
αἶ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,

καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους
χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος ἦρει 500
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίγνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ψ

γρηῦς δ' εἰς ὑπερῶ' ἀνεβήσετο καγαλόωσα,
δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
γούνατα δ' ἐρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
"ἔγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι 5 ΟΨ
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι τά τ' ἔλδεται ἤματα πάντα.
ἦλθ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὅψε περ ἐλθῶν.
μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἳ θ' ἐὼν οἶκον
κῆδεσκον καὶ κτήματ' ἔδον βιόωντό τε παῖδα."
τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 10
"μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἳ τε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἳ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα.
τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν 15 ΟΨ
ταῦτα παρέξ ἐρέουσα καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
ἠδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
ῶχετ' ἐποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι καὶ ἄψ ἔρχευ μέγαρόνδε. 20
εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἳ μοι ἔασι,
ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἠγγεῖλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνεγείρην,
τῷ κε τάχα στυγερώς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὗτις ἔσω μέγαρον· σέ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει."
τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 25 ΟΨ
"οὐ τί σε λωβεύω, τέκνον φίλον, ἀλλ' ἔτυμόν τοι
ἦλθ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὡς ἀγορεύω,
ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἦδεεν ἔνδον ἐόντα,
ἀλλὰ σαοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν, 30
ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηγορέοντων."
ὡς ἔφαθ', ἡ δ' ἐχάρη καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
γρηῖ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἦκεν·
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"εἰ δ' ἄγε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἐνίσπες, 35 ΟΨ
εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,
ὄππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
μοῦνος ἐών, οἳ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμμνον."
τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
"οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα 40
κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
ἦμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι,
πρὶν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.

εὔρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσι 45 ΟΨ
έσταόθ'· οἱ δέ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὔδας ἔχοντες,
κεῖατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης.
νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' ἀυλείησι θύρησιν
ἀθρόοι, αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλές, 50
πῦρ μέγα κηάμενος· σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·
ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὔρε δὲ καὶ σὲ 55 ΟΨ
καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἷ πέρ μιν ἔρεζον
μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ."
τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
"μαῖα φίλη, μὴ πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
οἴσθα γὰρ ὡς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη 60
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱεῖ, τὸν τεκόμεσθα·
ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις,
ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυούς,
ὔβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
οὐ τίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, 65 ΟΨ
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ᾤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ᾤλετο δ' αὐτός."
τὴν δ' ἠμείβεται ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
"τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων, 70
ἢ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ οὐ ποτ' ἔφησθα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἶπω,
οὐλήν, τὴν ποτέ μιν σῦς ἦλασε λευκῷ ὀδόντι.
τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην, ἔθελον δὲ σοὶ αὐτῇ 75 ΟΨ
εἰπέμεν· ἀλλὰ με κείνος ἐλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν
οὐκ ἔα εἰπέμεναι πολυῖδρεῖσι νόοιο.
ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
αἷ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ."
τὴν δ' ἠμείβεται ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια· 80
"μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰειγενετῶν
δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυῖδριν ἐοῦσαν.
ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὄφρα ἴδωμαι
ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἡδ' ὅς ἔπεφνεν."
ὡς φασμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δὲ οἱ κῆρ 85 ΟΨ
ᾠρμαιν', ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεεῖνοι,
ἦ παρστᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
ἢ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
ἔζειτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίη, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν 90
ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἶποι
ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
ἢ δ' ἄνεω δὴν ἦστο, τάφος δὲ οἱ ἦτορ ἴκανεν·
ὄψει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπαδίως ἐσίδεσκεν,
ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῖ εἶματ' ἔχοντα. 95 ΟΨ

Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "μητέρα ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
 τίφθ' οὐτὼ πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδέ παρ' αὐτὸν
 ἐζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδέ μεταλλάξ;
 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὤδε γυνὴ τετληότι θυμῷ 100
 ἀνδρὸς ἀφισταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν·
 σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "τέκνον ἐμόν, θυμὸς μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν, 105 ΟΨ
 οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος οὐδ' ἐρέεσθαι
 οὐδ' εἰς ὧπα ιδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἔτεόν δὴ
 ἔστ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἰκάνεται, ἧ μάλα νῶϊ
 γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἔστι γὰρ ἡμῖν
 σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων." 110
 ὡς φάτο, μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "Τηλέμαχ', ἧ τοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
 πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
 νῦν δ' ὅττι ρύπόω, κακὰ δὲ χροῖ εἶματα εἶμαι, 115 ΟΨ
 τοῦνεκ' ἀτιμάζει με καὶ οὐ πω φησὶ τὸν εἶναι.
 ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
 καὶ γὰρ τίς θ' ἓνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
 ᾧ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσητῆρες ὀπίσσω,
 φεύγει πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν· 120
 ἡμεῖς δ' ἔρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μὲν' ἄριστοι
 κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 "αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
 μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι 125 ΟΨ
 ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
 ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', οὐδέ τί φημι
 ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὄση δύναμίς γε πάρεστιν."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
 "τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. 130
 πρῶτα μὲν ἄρ λούσασθε καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
 δμῶας δ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἶμαθ' ἐλέσθαι·
 αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
 ἡμῖν ἠγείσθω φιλοπαίγμωνος ὄρχηθμοῖο,
 ὡς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι ἐκτὸς ἀκούων, 135 ΟΨ
 ἢ ἀν' ὁδὸν στείχων, ἢ οἷ περιναιετάουσι·
 μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
 ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 φρασσόμεθ' ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ." 140
 ὡς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο
 πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας,
 ὄπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο θεῖος ἀοιδὸς
 φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δὲ σφισιν ἴμερον ὤρσε
 μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμωνος ὄρχηθμοῖο. 145 ΟΨ

τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
 ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 ὧδε δὲ τις εἶπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
 "ἦ μάλα δὴ τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν·
 σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὐ κουριδίοιο 150
 εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ἦος ἴκοιτο."
 ὡς ἄρα τις εἶπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα· 155 ΟΨ
 αὐτὰρ κὰκ κεφαλῆς κάλλος πολὺ χεῦεν Ἀθήνη
 μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος
 οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει ὁμοίας.
 ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνήρ
 ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
 ὡς μὲν τῷ περιχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 ἄψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζει' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
 ἀντίον ἦς ἀλόχου, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε· 165 ΟΨ
 "δαιμονίη, περί σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
 κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκας Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν. 170
 ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 λέξομαι· ἦ γὰρ τῆ γε σιδήρεον ἐν φρεσὶ ἦτορ."
 τὸν δ' αὐτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "δαιμόνι', οὐτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι οὐτ' ἀθερίζω
 οὔτε λίην ἄγαμαι, μάλα δ' εὖ οἶδ' οἶος ἔησθα 175 ΟΨ
 ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
 ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 ἐκτὸς εὖσταθέος θαλάμου, τὸν ῥ' αὐτὸς ἐποίει·
 ἔνθα οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος ἐμβάλετ' εὐνήν,
 κώεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα." 180
 ὡς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κεδνὰ ἰδυῖαν·
 "ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἶη
 καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν 185 ΟΨ
 ῥῆϊδίως ἐθέλων θεῖη ἄλλη ἐνὶ χώρῃ.
 ἀνδρῶν δ' οὐ κέν τις ζωὸς βροτός, οὐδὲ μάλ' ἠβῶν,
 ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
 ἐν λέχει ἀσκητῷ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον οὐδέ τις ἄλλος.
 θάμνος ἔφου τανύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντός, 190
 ἀκμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ' ἦν ἠὔτε κίων.
 τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
 πυκνηῖσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρειπα,
 κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
 καὶ τότε ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης, 195 ΟΨ

κορμόν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν ἀμφέξεσα χαλκῶ
 εὔ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
 ἐρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
 ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
 δαιδάλλων χρυσῶ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι· 200
 ἐκ δ' ἐτάνουσσα ἱμάντα βοῶς φοίνικι φαεινόν.
 οὔτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
 ἢ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἧέ τις ἦδη
 ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑπο πυθμέν' ἐλαίης."
 ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 205 ΟΨ
 σήματ' ἀναγνούση τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
 δακρύσασσα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 δειρῆ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ' ἠδὲ προσηύδα·
 "μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
 ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὠπαζον οἰζύν, 210
 οἷ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
 ἦβης ταρπῆναι καὶ γήραος οὐδὸν ἰκέσθαι.
 αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο μηδὲ νεμέσσα,
 οὔνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὦδ' ἀγάπησα.
 αἰεὶ γὰρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 215 ΟΨ
 ἐρρίγει μὴ τίς με βροτῶν ἀπάφοιτο ἔπεσσιν
 ἐλθῶν· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
 οὐδέ κεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῶ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνή,
 εἰ ἦδη ὁ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἴες Ἀχαιῶν 220
 ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
 τὴν δ' ἦ τοι ρέξαι θεὸς ὠρορεν ἔργον ἀεικές·
 τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἐῶ ἐγκάτθετο θυμῶ
 λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἴκετο πένθος.
 νῦν δ', ἐπεὶ ἦδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας 225 ΟΨ
 εὐνής ἡμετέρης, ἦν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπῶπει,
 ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγὼ τε καὶ ἀμφίτολος μία μούνη,
 Ἄκτορίς, ἦν μοι δῶκε πατήρ ἔτι δεῦρο κιούση,
 ἦ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
 πείθεις δὴ μευ θυμόν, ἀπηγνέα περ μάλ' ἐόντα." 230
 ὣς φάτο, τῶ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἴμερον ὤρσε γόοιο·
 κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κεδνὰ ἰδυῖαν.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος γῆ νηχομένοισι φανήη,
 ὧν τε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
 ῥαίση, ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ· 235 ΟΨ
 παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἀλὸς ἠπειρόνδε
 νηχομένοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλμη,
 ἀσπᾶσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 ὡς ἄρα τῆ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροῶση,
 δειρῆς δ' οὐ πῶ πάμπαν ἀφίετο πήχھے λευκῶ. 240
 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, Ἥῳ δ' αὖτε
 ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῶ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας, 245 ΟΨ

Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἳ τ' Ἡῶ πῶλοι ἄγουσι.
καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
"ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
ἦλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι. 250
ὥς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίαο
ἦματι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
νόστον ἐταίροισιν διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἦδη
ὑπνῷ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες." 255 ΟΨ
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
"εὐνή μὲν δὴ σοὶ γε τότε ἔσσεται ὀππότε θυμῷ
σῶ ἐθέλης, ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἰκέσθαι
οἶκον ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 260
εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν, οἴω,
πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὐ τι χέρειον."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις
εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω. 265 ΟΨ
οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
χαίρω, ἐπεὶ μάλ' ἀπολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν
ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐήρες ἐρετμόν,
εἰς ὃ κε τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἄνδρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν· 270
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω·
ὀππότε κεν δὴ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
φήη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνά φαιδίμῳ ὤμῳ, 275 ΟΨ
καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμόν,
ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἀρνειὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι, 280
πᾶσι μάλ' ἐξεΐης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἄλδος αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλ' ἀπολλὰς ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
γῆρας ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσσονται· τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 285 ΟΨ
"εἰ μὲν δὴ γῆρας γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
ἐλπώρῃ τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι."
ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνήν
ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων. 290
αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
γρηῦς μὲν κείουσα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει,
τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἠγεμόνευεν
ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἔπειτα 295 ΟΨ

ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἴκοντο·
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
 παῦσαν ἄρ' ὄρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναικῶν,
 αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιάοντα.
 τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότιτος ἐταρπῆτην ἐρατεινῆς, 300
 τερπέσθην μῦθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε,
 ἢ μὲν ὄσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο διὰ γυναικῶν,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὄμιλον,
 οἳ ἔθεν εἵνεκα πολλά, βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος· 305 ΟΨ
 αὐτὰρ ὁ διογενῆς Ὀδυσσεὺς ὅσα κήδε' ἔθηκεν
 ἀνθρώποις ὅσα τ' αὐτὸς οἴζυσας ἐμόγησε,
 πάντ' ἔλεγ'· ἢ δ' ἄρ' ἐτέρπει' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
 πῖπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξει ἅπαντα.
 ἦρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα 310
 ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πείριαν ἄρουραν·
 ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποιητὴν
 ἰφθίμων ἐτάρων, οὓς ἦσθιεν οὐδ' ἐλέαιρεν·
 ἠδ' ὡς Αἴολον ἴκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο
 καὶ πέμπ', οὐδέ πω αἴσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι 315 ΟΨ
 ἦην, ἀλλὰ μιν αὐτίς ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν βαρέα στενάχοντα·
 ἠδ' ὡς Τηλέφυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
 οἳ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἐταίρους
 πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ· 320
 καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε,
 ἠδ' ὡς εἰς Αἴδεω δόμον ἦλυθεν εὐρώεντα,
 ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
 νηὶ πολυκλήϊδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἐταίρους
 μητέρα θ', ἢ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα· 325 ΟΨ
 ἠδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν,
 ὡς θ' ἴκετο Πλαγκτὰς πέτρας δεινὴν τε Χάρυβδιν
 Σκύλλην θ', ἣν οὐ πῶ ποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
 ἠδ' ὡς Ἥελίοιο βόας κατέπεφνον ἐταῖροι·
 ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ 330
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἀπὸ δ' ἐφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι
 πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
 ὡς θ' ἴκετ' Ὠγυγίην νῆσον νύμφην τε Καλυψώ,
 ἣ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν ἠδὲ ἔφασκε 335 ΟΨ
 θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα·
 ἀλλὰ τοῦ οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·
 ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
 οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσαντο
 καὶ πέμπσαν σὺν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 340
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες.
 τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
 λυσιμελῆς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
 ἢ δ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὀππότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλεπετο ὄν κατὰ θυμὸν 345 ΟΨ

εὐνής ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν
 ὦρσεν, ἴν' ἀνθρώποισι φῶς φέροι· ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 εὐνής ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
 "ὦ γύναι, ἦδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων 350
 ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
 κλαίουσ'. αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 ἰέμενον πεδάσσκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·
 νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνήν,
 κτήματα μὲν τά μοι ἔστι, κομιζέμεν ἐν μεγάροισι, 355 ΟΨ
 μῆλα δ' ἅ μοι μνηστήρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 δώσουσ', εἰς ὃ κε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι,
 ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλόν, ὃ μοι πυκινῶς ἀκάχηται· 360
 σοὶ δέ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῆ περ εὐούση·
 αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
 εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 ἦσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε." 365 ΟΨ
 ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά,
 ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἐλέσθαι.
 οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσοντο δὲ χαλκῶ,
 ὦϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς. 370
 ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα, τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόληος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Ω

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
 ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
 καλὴν χρυσεῖην, τῆ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
 ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
 τῆ ῥ' ἄγε κινήσας, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο. 5 ΟΩ
 ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἄντρου θεσπεσίῳ
 τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσησιν
 ὄρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται,
 ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἦϊσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
 Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα. 10
 πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
 ἠδὲ παρ' Ἑλίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
 ἦϊσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἶδωλα καμόντων.
 εὔρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος 15 ΟΩ
 καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
 Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐδαο
 ὡς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὀμίλειον· ἀγχίμολον δὲ
 ἦλυθ' ἐπι ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο 20

ἀχνυμένη· περι δ' ἄλλαι ἀγγεράθ', ὅσσαι ἄμ' αὐτῷ
οἴκῳ ἐν Αἰγίοιοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλεΐωνος·
"Ἄτρείδη, περι μὲν σ' ἔφαμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
ἀνδρῶν ἠρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα, 25 ΟΩ
οὔνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσεσ
δήμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶϊ παραστήσεσθαι ἔμελλεν
μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὐ τις ἀλεύεται ὅς κε γένηται.
ὡς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἦς περ ἄνασσεσ, 30
δήμῳ ἐν Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἠδέ κε καὶ σῶ παιδὶ μέγα κλέος ἦρα' ὀπίσσω·
νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι."
τὸν δ' αὐτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο· 35 ΟΩ
"ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ὅς θάνες ἐν Τροίῃ ἐκάς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἴες ἄριστοι,
μαρνάμενοι περι σεῖο· σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κόνιης
κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων. 40
ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνεΐκαμεν ἐκ πολέμοιο,
κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χροὰ καλὸν
ὔδατι τε λιαρῶ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ 45 ΟΩ
δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ κείροντό τε χαίτας.
μήτηρ δ' ἐξ ἀλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτης ἀλίησιν
ἀγγελίης αἴουσα· βοή δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
καὶ νύ κ' ἀνάϊξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας, 50
εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδῶς,
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
"ἴσχεσθ', Ἄργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
μήτηρ ἐξ ἀλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτης ἀλίησιν 55 ΟΩ
ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηότος ἀντιώσωα."
"ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάλθυμοι Ἀχαιοί·
ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἀλίιο γέροντος
οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περι δ' ἄμβροτα εἵματα ἔσσαν.
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπί καλῆ 60
θρήνεον· ἔνθα κεν οὐ τιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
Ἄργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμαρ
κλαίομεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἄνθρωποι·
ὀκτωκαιδεκάτη δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ 65 ΟΩ
μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἔλικας βοῦς.
καίεο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῶ
καὶ μέλιτι γλυκερῶ· πολλοὶ δ' ἦρωες Ἀχαιοὶ
τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
πεζοὶ θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει 70

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἦνυσεν Ἥφαιστοιο,
 ἠῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
 οἶνω ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
 χρύσειον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο. 75 ΟΩ
 ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο θανόντος,
 χωρὶς δ' Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τῆς ἀπάντων
 τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
 ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον 80
 χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν
 ἀκτῆ ἔπι προύχουση, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ,
 ὥς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἶη
 τοῖς οἷ νῦν γεγάασι καὶ οἷ μετόπισθεν ἔσονται.
 μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἄεθλα 85 ΟΩ
 θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
 ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
 ἠρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
 ζώννυνται τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
 ἀλλὰ κε κείνα μάλιστα ἰδὼν θηήσασα θυμῷ, 90
 οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
 ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
 ὥς σὺ μὲν οὐδὲ θανῶν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ,
 αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσας; 95 ΟΩ
 ἐν νόστῳ γὰρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον
 Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο."
 ὥς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος ἀργεῖφόντης,
 ψυχὰς μνηστήρων κατάγων Ὀδυσῆϊ δαμέντων, 100
 τῷ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὥς ἐσιδέσθην.
 ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 παῖδα φίλον Μελανῆος, ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
 ξεῖνος γὰρ οἱ ἔην Ἰθάκη ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο· 105 ΟΩ
 "Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
 πάντες κεκριμένοι καὶ ὀμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
 κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
 ἦ ὕμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
 ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρὰ; 110
 ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
 βοῦς περιταμνομένους ἠδ' οἰῶν πῶεα καλά,
 ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 ἦ οὐ μέμνη ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ, 115 ΟΩ
 ὄτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
 "Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
 μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
 σπουδῆ παρπεπιθόντες Ὀδυσῆα πτολίπορθον."
 τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος· 120

"Ατρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μέμνημαι τάδε πάντα, διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις·
σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
ἡμετέρου θανάτιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα· 125 ΟΩ
ἢ δ' οὐτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον οὐτ' ἐτελεύτα,
ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
στησαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε· 130
"κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
μῖμνεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰς ὃ κε φᾶρος
ἐκτελέσω, μὴ μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται,
Λαέρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοῇ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτιο, 135 ΟΩ
μὴ τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
αἷ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας·
"ὡς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεπέιθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστὸν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαΐδας παραθεῖτο. 140
ὡς τρίετες μὲν ἔληθε δόλω καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοῦς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη,
καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἢ σάφα ἦδη,
καὶ τὴν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστὸν. 145 ΟΩ
ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
"εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἰστὸν,
πλύνασ', ἡελίῳ ἐναλίγκιον ἢ σελήνῃ,
καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἦγαγε δαίμων
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης. 150
ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θεῖοιο,
ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηϊ μελαίνῃ·
τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε
ἴκοντο προτὶ ἄστῃ περικλυτόν, ἣ τοι Ὀδυσσεὺς
ὑστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἠγεμόνευε. 155 ΟΩ
τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα,
πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἢ δὲ γέροντι
σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο·
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα
ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν, 160
ἀλλ' ἔπεσιν τε κακοῖσιν ἐνίσσομεν ἢ δὲ βολῆσιν.
αὐτὰρ ὁ τῆος ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσι
βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ·
ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νοὸς αἰγιόχοιο,
σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' αἰείρας 165 ΟΩ
ἐς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας,
αὐτὰρ ὁ ἦν ἄλοχον πολυκερδείησιν ἄνωγε
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολίων τε σίδηρον,
ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο 170

νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἤμεν.
 ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἴκανεν Ὀδυσσεύς μέγα τόξον,
 ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι
 τόξον μὴ δόμεναι, μῆδ' εἰ μάλα πολλ' ἀγορεύοι·
 Τηλέμαχος δέ μιν οἷος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν. 175 ΟΩ
 αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου,
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἴστους
 δεινὸν παπταίνων, βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα, 180
 ἄντα τιτυσκόμενος· τοῖ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
 γνωτὸν δ' ἦν ὃ ρά τις σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν·
 αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένει σφῶ
 κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὠρνυτ' ἀεικῆς
 κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν. 185 ΟΩ
 ὡς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπώλομεθ', ὣν ἔτι καὶ νῦν
 σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
 οὐ γὰρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἐκάστου,
 οἳ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων
 κατθέμενοι γοάοιεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων." 190
 τὸν δ' αὐτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαι·
 "ὄλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτιν.
 ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
 κούρη Ἰκαρίου· ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος, 195 ΟΩ
 ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὐ ποτ' ὀλεῖται
 ἦς ἀρετῆς, τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδῆν
 ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
 οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
 κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδῆ 200
 ἔσσειτ' ἐπ' ἀνθρώπους, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
 θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔησιν."
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἔσταότ' εἰν Αἴδαιο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης·
 οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἴκοντο 205 ΟΩ
 καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὃν ρά ποτ' αὐτὸς
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
 ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη,
 ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἴζανον ἠδὲ ἵαυον
 δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ φίλα ἐργάζοντο. 210
 ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρη῏ς πέλεν, ἣ ρά γέροντα
 ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόληος.
 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεὶ μῦθον ἔειπεν·
 "ὕμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον δόμον εἴσω,
 δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε ὅς τις ἄριστος· 215 ΟΩ
 αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
 αἴ κέ μ' ἐπιγνώη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
 ἦέ κεν ἀγνοιῆσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα."
 ὡς εἰπὼν δμῶεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
 οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θεῶς κίον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 220

ἄσπον ἵεν πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων.
 οὐδ' εὖρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 οὐδέ τινα δμῶων οὐδ' υἰῶν· ἀλλ' ἄρα τοί γε
 αἵμασιὰς λέξοντες ἀλωῆς ἔμμεναι ἔρκος
 ὦχοντ', αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἠγεμόνευε. 225 ΟΩ
 τὸν δ' οἶον πατέρ' εὖρεν εὐκτιμένη ἐν ἀλωῇ,
 λιστρεύοντα φυτόν· ρυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα
 ῥαπτὸν ἀεικέλιον, περὶ δὲ κνήμησι βοείας
 κνημίδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτὺς ἀλειίνων,
 χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἔνεκ'· αὐτὰρ ὑπερθεν 230
 αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέξων.
 τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 στάς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἶβε.
 μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν 235 ΟΩ
 κύσσαι καὶ περιφῶναι ἐὼν πατέρ', ἠδὲ ἕκαστα
 εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 ἧ̃ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
 ὦδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι. 240
 τὰ φρονέων ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς.
 ἧ̃ τοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινε·
 τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
 "ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
 ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν, 245 ΟΩ
 οὐ φυτόν, οὐ συκέη, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
 οὐκ ὄγχην, οὐ πρασιή τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.
 ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ
 αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
 λυγρὸν ἔχεις ἀυχμεῖς τε κακῶς καὶ ἀεικέα ἔσσαι. 250
 οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἔνεκ' οὐ σε κομίζει,
 οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι
 εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοιούτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
 εὐδέμεναι μαλακῶς· ἠ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων. 255 ΟΩ
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 τεῦ δμῶς εἷς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
 εἰ ἐτέον γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὡς μοι ἔειπεν
 οὔτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι, 260
 οὐ τι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
 εἰπεῖν ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὡς ἐρέεινον
 ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, ἧ̃ που ζῶει τε καὶ ἔστιν
 ἧ̃ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον· 265 ΟΩ
 ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλη ἐνὶ πατρίδι γαίῃ
 ἠμέτερόνδ' ἐλθόντα, καὶ οὐ πῶ τις βροτὸς ἄλλος
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἴκετο δῶμα·
 εὐχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
 Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ. 270

τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων ἐὺ ἐξείνισσα,
 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
 καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐώκει.
 χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
 δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα, 275 ΟΩ
 δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
 τόσσα δὲ φάρεα καλά, τόσσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
 χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας, ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἠθέλεν αὐτὸς ἐλέσθαι."
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατήρ κατὰ δάκρυον εἴβων· 280
 "ξεῖν', ἦ τοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἦν ἐρεεῖνεις,
 ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν·
 δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυρὶ' ὀπάζων·
 εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
 τῷ κέν σ' εὔ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε 285 ΟΩ
 καὶ ξενίη ἀγαθῇ ἢ γὰρ θέμις, ὅς τις ὑπάρξῃ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον
 σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
 δύσμορον; ὃν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης 290
 ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδέ ἐ μήτηρ
 κλαῦσε περιστείλασα πατήρ θ', οἷ μιν τεκόμεσθα·
 οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 κώκυς ἐν λεχέεσσιν ἐὸν πόσιν, ὡς ἐπέώκει, 295 ΟΩ
 ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ·
 τίς πόθεν εἷς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 ποῦ δὲ νηῦς ἔστηκε θοή, ἢ σ' ἠγάγε δεῦρο
 ἀντιθέους θ' ἐτάρους; ἦ ἔμπορος εἰλήλουθας 300
 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίας, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;"
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δῶματα ναῖω,
 υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος· 305 ΟΩ
 αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με δαίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
 νηῦς δὲ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης.
 αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,
 ἐξ οὗ κείθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης, 310
 δύσμορος· ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον,
 χαῖρε δὲ κείνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
 μίξεσθαι ξενίη ἢδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν."
 ὡς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα· 315 ΟΩ
 ἀμφοτέρησιν δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
 χεύατο κὰκ κεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὰ στεναχίζων.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ρῖνας δέ οἱ ἦδη
 δριμὺ μένος προὔτυψε φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
 κύσσε δὲ μιν περιφῶς ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα· 320

"κεῖνος μὲν τοι ὄδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάξ,
 ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· μάλα δὲ χρή σπευδέμεν ἔμπης·
 μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι, 325 ΩΩ
 λώβην τινύμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα."
 τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 "εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἐμὸς πάϊς ἐνθάδ' ἰκάνεις,
 σῆμά τί μοι νῦν εἶπε ἀριφραδές, ὄφρα πεποιίθω."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 330
 "οὐλήν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
 τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι
 οἰχόμενον· σὺ δέ με προῖεις καὶ πότνια μήτηρ
 ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἐλοίμην
 δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν. 335 ΩΩ
 εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' εὐκτιμένην κατ' ἄλωϊν
 εἶπω, ἃ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἦτεόν σε ἕκαστα
 παιδνὸς ἑὸν, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 ἰκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
 ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας, 340
 συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὦδ' ὀνόμηνας
 δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 ἦην· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἕασιν--
 ὀππότε δὴ Διὸς ὦραι ἐπιβρίσειαν ὑπερθεν."
 ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 345 ΩΩ
 σήματ' ἀναγνόντος τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχεε· τὸν δὲ ποτὶ οἶ
 εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε· 350
 "Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
 νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες
 ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἴθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
 πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι." 355 ΩΩ
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὄρχατος ἐγγύθι κεῖται·
 ἐνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα." 360
 ὣς ἄρα φωνήσαντε βάτην πρὸς δώματα καλά.
 οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
 εὔρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 ταμνομένους κρέα πολλὰ κερῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.
 τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ 365 ΩΩ
 ἀμφίπολος Σικελὴ λουῖσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
 ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἦλδανε ποιμένι λαῶν,
 μείζονα δ' ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ιδέσθαι.
 ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱός, 370

ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετῶν
εἶδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι."
τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα· 375 ΟΩ
"αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
οἶος Νήρικον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
ἄκτην ἠπείριοι, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
τοῖος ἔων τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἐφεστάμενοι καὶ ἀμύνειν 380
ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἐγήθεις."
ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
οἱ δ' ἔπει οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
ἔξειης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε· 385 ΟΩ
ἔνθ' οἱ μὲν δεῖπνῳ ἐπεχείρουν, ἀγχίμολον δὲ
ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῦτο γέροντος,
ἔξ ἔργων μογέοντες, ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσαν
μήτηρ γρηῦς Σικελή, ἥ σφεας τρέφε καὶ ῥα γέροντα
ἐνδυκῆως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν. 390
οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον φράσσαντό τε θυμῷ,
ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
μειλιχίους ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·
"ὦ γέρον, ἴζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλεάθεσθε δὲ θάμβευς·
δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες 395 ΟΩ
μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ."
ὡς ἄρ' ἔφη, Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
ἀμφοτέρας, Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐέλδομένοισι μάλ' ἡμῖν 400
οὐδ' ἔτ' οἴομένοισι, θεοὶ δέ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,
οὐδέ τε καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ,
ἦ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν." 405 ΟΩ
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς
"ὦ γέρον, ἦδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;"
ὡς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
δεικανόωντ' ἐπέεσσι καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο, 410
ἔξειης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον, πατέρα σφόν.
ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο·
"Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὤκα κατὰ πτόλιν ὄχετο πάντη,
μνηστῆρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἶοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος 415 ΟΩ
μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροισ' Ὀδυσῆος,
ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον καὶ θάπτον ἕκαστοι,
τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον
πέμπον ἄγειν ἀλιεῦσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ. 420

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἴστατο καὶ μετέειπε·
παιδὸς γὰρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
Ἄντινούου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
τοῦ ὃ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· 425 ΟΩ
"ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὄδ' ἐμήσατ' Ἀχαιοῦς·
τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαοὺς·
τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους,
ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὄκα ἰκέσθαι 430
ἢ καὶ ἐς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
ἴομεν· ἦ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσομέθ' αἰεὶ·
λῶβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
τισόμεθ'. οὐκ ἂν ἐμοὶ γε μετὰ φρεσὶν ἠδὺ γένοιτο 435 ΟΩ
ζώεμεν, ἀλλὰ τάχιστα θανῶν φθιμένοισι μετείην.
ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι."
ὣς φάτο δάκρυ χέων, οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς,
ἀγχίμολον δέ σφ' ἤλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδὸς
ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφραγὶς ὕπνος ἀνῆκεν, 440
ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδ' ἐμήσατο ἔργα·
αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ 445 ΟΩ
ἐγγύθεν ἐστήκει καὶ Μέντορι πάντα ἐφίκει.
ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
φαίνεται θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον."
ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ἦρει. 450
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρωσ Ἀλιθέρης
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
"κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
ὑμετέρη κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέγοντο· 455 ΟΩ
οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων,
οἷ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίησι κακῆσι,
κτῆματα κείροντες καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκέτι φάντο νέεσθαι. 460
καὶ νῦν ὦδε γένοιτο. πίθεσθέ μοι ὡς ἀγορεύω·
μὴ ἴομεν, μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῶ
ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μίμνον·
οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει 465 ΟΩ
πείθοντ'· αἴψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,
ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέησι·
φῆ δ' ὃ γε τίσεσθαι παιδὸς φόνον, οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν 470

ἄψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
 αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
 "ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
 εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;
 ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν 475 ΟΩ
 τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα;"
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 "τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ;
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῆ,
 ὡς ἦ τοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών; 480
 ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω τέ τοι ὡς ἐπέοικεν.
 ἐπεὶ δὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 ὄρκια πιστὰ ταμόντες ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ,
 ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
 ἔκκλησιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων 485 ΟΩ
 ὡς τὸ πάρος, πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις ἔστω."
 ὡς εἰπὼν ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην,
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων ἀΐξασα.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 490
 "ἐξελθὼν τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κίοντες."
 ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὡς ἐκέλευεν·
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺς δὲ σχεδὸν ἔσιδε πάντας·
 αἴψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον." 495 ΟΩ
 ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ὠρνευτο καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,
 τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ', ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·
 ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 καὶ πολιοὶ περ ἔόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν, 500
 ὦϊξάν ῥα θύρας, ἐκ δ' ἦϊον, ἄρχε δ' Ὀδυσσεύς,
 τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδῆν.
 τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 αἴψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὄν φίλον υἱόν· 505 ΟΩ
 "Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἴσεται αὐτὸς ἐπελθών,
 ἀνδρῶν μαρναμένων ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
 μή τι κατασχύνειν πατέρων γένος, οἷ τὸ πάρος περ
 ἀλκῆ τ' ἠνορέη τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἴαν."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 510
 "ὄψεαι, αἶ κ' ἐθέλησθα, πάτερ φίλε, τῶδ' ἐπὶ θυμῶ
 οὐ τι κατασχύνοντα τεδὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις."
 ὡς φάτο, Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔειπε·
 "τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·
 υἱός θ' υἰώνος τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν." 515 ΟΩ
 τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,
 εὐξάμενος κούρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 αἴψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος."
 ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη 520

εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μεγάλοιο,
αἴψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου.
ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἷσατο χαλκός,
δούπησεν δὲ πεσῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 525 ΟΩ
ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
καὶ νύ κε δὴ πάντας ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
ἦϋσεν φωνῆ, κατὰ ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα. 530
"ἴσχεσθε πτολέμου, Ἴθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
ὥς κεν ἀναιμωτί γε διακρινθῆτε τάχιστα."
ὥς φάτ' Ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἶλεν·
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα,
πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πῖπτε, θεᾶς ὄπα φωνησάσης· 535 ΟΩ
πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότιοι.
σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
οἴμησεν δὲ ἀλείς ὥς τ' αἰετὸς ὑψηπετήεις.
καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν,
κὰδ δ' ἔπεσε πρόσθε γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης. 540
δὴ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοῖου πολέμοιο,
μὴ πως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς."
ὥς φάτ' Ἀθηναίη, ὃ δ' ἐπέιθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ. 545 ΟΩ
ὄρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν.